

OPLEIDINGSSTATUUT 2021-2022
BACHELOROPLEIDING VAKTHERAPIE

Opleidingsstatuut 2021-2022

van de bacheloropleiding Vaktherapie inrichtingsvorm: voltijd

Dit document is onderdeel van het Studentenstatuut zoals bedoeld in artikel 7.59 WHW, voor zover het de opleidingen betreft genoemd in hoofdstuk 1 van de Onderwijs- en examenregeling (Deel 2 van dit opleidingsstatuut).

Studiejaar 2021 -2022

Datum laatste vaststelling door academiedirecteur	06-07-2021
Datum laatste instemming academieraad	05-07-2021
Datum laatste instemming opleidingscommissie	20-04-2021

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	4	
DEEL 1	Algemeen deel	5
1	Over het opleidingsstatuut.....	8
2	Het onderwijs bij de HAN	10
3	Informatie over jouw opleiding	13
4	De eindkwalificaties voor jouw opleiding en beroepsvereisten	20
5	Opbouw van een hbo-bacheloropleiding	25
6	Jaarrooster.....	27
7	Organisatie van de HAN	29
DEEL 2	Onderwijs- en examenregeling.....	34
1	Over de onderwijs- en examenregeling	35
2	Regelingen rondom toelating	40
3	Beschrijving van de opleiding	41
4	Minoren	44
5	Extra onderwijs	46
6	Studieadvies	47
7	Studiebegeleiding en studievoorzieningen	51
8	Tentamens en examens.....	53
9	Beschrijving van het onderwijs (de onderwijseenheden)	61
10	Evaluatie van het onderwijs	161
11	Overgangsregelingen.....	163
DEEL 3	Overige regelingen	164
1	Regeling tentamens	164
2	Reglement examencommissie	172

DEEL 1   Algemeen deel

Vaststelling

Dit opleidingsstatuut is vastgesteld door de academiedirecteur op 6-7-2021, na instemming van de academieraad op 5-7-2021 en instemming van de opleidingscommissie op 20-4-2021].

1 Over het opleidingsstatuut

In de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) is in artikel 7.59 verplicht gesteld dat een hogeschool zoals HAN University of Applied Sciences (hierna: HAN), een studentenstatuut vaststelt en bekend maakt. Het Studentenstatuut bestaat uit twee delen: het instellingsspecifieke deel (dat wij het 'Studentenstatuut' noemen) en het opleidingsspecifieke deel, dat wij het 'Opleidingsstatuut' noemen.

Het opleidingsstatuut bestaat uit drie delen:

- Deel 1: Algemeen deel.
- Deel 2: Onderwijs- en examenregeling, waarin het onderwijs, de examens en de (deel)tentamens van jouw opleiding zijn geregeld.
- Deel 3: Overige regelingen.

Deel 1 is zuiver informatief. Daaraan zijn geen rechten te ontleen. Aan de overige delen worden wel rechten en verplichtingen ontleend; dat zijn juridisch geldende regelingen.

1.1 Voor welke opleiding geldt dit opleidingsstatuut?

Dit is het Opleidingsstatuut van de volgende opleiding(en) van de HAN:

Opleiding	Inrichtingsvorm	CROHO-nummer	Graad na diplomering
B Vaktherapie	voltijd	34644	Bachelor of Arts (BA)

Dit opleidingsstatuut bevat informatie over de opzet, organisatie en uitvoering van het onderwijs, studentenvoorzieningen, voorzieningen betreffende studiebegeleiding, de onderwijs- en examenregeling en andere opleidingspecifieke regelingen die de rechten en plichten van studenten beschrijven. Waar in het vervolg van dit document gesproken wordt over 'de opleiding' wordt voornoemde opleiding bedoeld.

1.2 Hoe lees je dit opleidingsstatuut?

We hanteren de gewone spellingsregels voor de Nederlandse taal (Het Groene Boekje).

Met 'je' bedoelen we vooral jou als student of extraneus, ingeschreven aan de HAN voor deze opleiding, maar ook anderen zoals aspirant-studenten.

1.3 Hoe lang is het opleidingsstatuut geldig?

De opleidingen van de HAN maken voor elk studiejaar een nieuw opleidingsstatuut. Het opleidingsstatuut van een studiejaar geldt voor iedereen die in dat studiejaar staat ingeschreven voor de opleiding. Het maakt niet uit in welke fase van je studie je als student of extraneus zit of in welk jaar je bent gestart. De digitale versie van jouw opleidingsstatuut vind je hier: <https://www.han.nl/opleidingen/hbo/vaktherapie/voltijd/praktische-info/#osoer-en-inschrijvingsreglement>.

Dit opleidingsstatuut geldt voor het studiejaar 2021-2022: vanaf 1 september 2021 tot en met 31 augustus 2022. Voor studenten die per 1 februari 2022 starten met hun opleiding gelden tijdens hun 'jaar' dus achtereenvolgens twee verschillende opleidingsstatuten: dit opleidingsstatuut en dat van het volgende studiejaar.

Ben je al in een eerder studiejaar ingeschreven voor de propedeuse of postpropedeuse van de opleiding en werkt de opleiding met een vernieuwd curriculum of een veranderde onderwijs- en examenregeling? Dan zullen sommige bepalingen in de onderwijs- en examenregeling gelden uit een opleidingsstatuut van een eerder studiejaar.

1.4 Hoe komt het opleidingsstatuut tot stand?

Het opleidingsstatuut voor de opleiding wordt jaarlijks door de academiedirecteur vastgesteld op basis van het Kader opleidingsstatuut: een model dat voor de hele HAN geldt.

De academieraad oefent de medezeggenschapsrechten op het opleidingsstatuut uit, maar alleen voor zover de medezeggenschapsraad van de HAN deze rechten niet al via het Kader opleidingsstatuut heeft uitgeoefend en voor zover die rechten niet aan de opleidingscommissie zijn toegedeeld. Hoe dit precies in elkaar steekt is in het medezeggenschapsreglement en het Reglement opleidingscommissie geregeld.

De examencommissie van de opleiding wordt vooraf om advies gevraagd.

De hierbij betrokken organisatieonderdelen van de HAN proberen er voor te zorgen dat het nieuwe opleidingsstatuut jaarlijks vóór 1 juli is gepubliceerd.

1.5 Samenhang opleidingsstatuut, studentenstatuut en inschrijvingsreglement

Het Opleidingsstatuut is een onderdeel van het Studentenstatuut. Het Studentenstatuut geldt voor de hele HAN. In het Studentenstatuut staan alle rechten en plichten van studenten en de HAN.

Vindplaats Studentenstatuut:

<https://www1.han.nl/insite/rondomdestudie/content/Studentenstatuut.xml?sitedir=/insite/rondomdestudie>

De regels over aanmelding, toelating, vooropleiding, selectie en inschrijving vind je in het Inschrijvingsreglement. In het opleidingsstatuut vind je alleen enkele specifieke aanvullingen daarop. Deze aanvullingen mogen niet in strijd zijn met de regels in het inschrijvingsreglement.

Het inschrijvingsreglement is te vinden via <https://www.han.nl/opleidingen/hbo/vaktherapie/voltijd/praktische-info/#osoer-en-inschrijvingsreglement>.

2 Het onderwijs bij de HAN

Jouw opleiding maakt deel uit van het onderwijsaanbod van de HAN. De HAN heeft een overkoepelende missie en visie op het hoger onderwijs. Jouw opleiding kleurt deze visie op haar eigen manier in. In dit hoofdstuk beschrijven we de missie, visie en cultuur van de HAN.

2.1 Missie

We richten het onderwijs van de HAN zo in dat je optimaal wordt voorbereid op je toekomstige beroep. Maar dat is niet het enige doel. We willen met je opleiding ook bereiken dat je je maatschappelijk bewustzijn ontwikkelt en dat je in je latere functies kunt blijven bijdragen aan innovaties in een complexe, dynamische en internationale samenleving:

- We willen je goed **Kwalificeren** voor je toekomstige beroep.
- Als professional werk je nooit alleen, maar altijd samen met anderen. Wij noemen dat opleiden als **Netwerkprofessional**. Zo leer je hoe je samen met anderen en over grenzen heen jouw werk goed kunt doen en hoe jij je als beroepsprofessional verhoudt tot de (historische) context van je beroep. Zo krijg je inzicht in wat er nu en in de toekomst van jou wordt verwacht.
- We willen bijdragen aan je **Persoonlijke vorming**, zodat je 'groeit' als professional en je je leven lang wilt blijven leren. Immers, wat je weet en wat je kunt is de basis van je professie, maar wie jij bent, jouw kwaliteiten en je aanpak, maken het verschil.
- We willen je voor je beroep maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef, ethiek en burgerschap leren; dat je in je beroep iets voor andere mensen moet betekenen; vaak aangeduid met het woord **Bildung**.

2.2 Visie

Deze vier doelen bereiken we gezamenlijk. Hoe? Dat lees je hier:

- Je **leert contextrijk**. Je doet ervaring op in de praktijk. Dat helpt je om de complexiteit van je toekomstige werk goed te begrijpen. Leren doe je niet alleen. Jouw opleiding stimuleert leren van en met elkaar.
- Je **leert in de driehoek onderwijs-onderzoek-werkveld**. Je doet bijvoorbeeld onderzoek naar de kwaliteit van het werk in een werkveld dat je zelf uitkiest, of naar mogelijkheden om te innoveren. Daardoor kun je bijdragen aan de ontwikkeling van je vakgebied. Ook kun je bij nieuwe ontwikkelingen snel inspelen op wat nodig is om je werk optimaal uit te voeren.
- De HAN heeft veel **lectoraten**. Deze lectoraten vormen de onderzoekskant van het hbo-onderwijs en zij doen ook veel voor de opleidingen. Bij een lectoraat kun je bijvoorbeeld onderzoekservaring opdoen in samenwerking met het werkveld. Alle lectoraten vind je op onze website:
<https://www.han.nl/onderzoek/kennismaken/lectoraten/#:~:text=%20Kenniscentrum%20Technologie%20en%20Samenleving%20%201%20Lectoraat,Energie%2010%20Lectoraat%20Sustainable%20River%20Management%20More%20>
- **Studiebegeleiding en Student als Partner**. Gedurende de hele opleiding heb je een studiebegeleider. Iedere opleiding heeft als doel dat jij je als student herkent, gezien en gehoord voelt. Ook betrekken we je bij de opleiding en de manier waarop we het onderwijs aanbieden. Dit noemen we 'student als partner'. Iedere opleiding is vrij om de studie in te richten op een manier die past bij jou als student en bij de opleiding. Meer hierover lees je in Deel 1, hoofdstuk 3 en Deel 2, hoofdstuk 7.
- Onderwijs **met keuzemogelijkheden**. Naast het reguliere onderwijsprogramma van je opleiding, geven we je mogelijkheden om keuzes te maken. De mogelijkheden hangen af van de opleiding die je volgt. Over

deze keuzemogelijkheden lees je meer in de onderwijs- en examenregeling. Daarbij stimuleren wij je om onderzoekservaring op te doen bij de lectoraten van de HAN, bijvoorbeeld in een innovatielab of een leerwerkplaats. Maak voor je keuzes gebruik van de adviezen van docenten en andere adviseurs bij de HAN.

- Internationalisering *@home of in het buitenland*. Iedere student die aan de HAN studeert krijgt in zijn opleiding te maken met de internationale context van het vakgebied waarin hij of zij zich ontwikkelt. [Over internationalisering lees je meer in Deel 1, hoofdstuk 3].

2.3 Kwaliteitscultuur

De HAN werkt vanuit een kwaliteitscultuur waarin iedereen op zijn eigen manier verantwoordelijk is voor kwalitatief hoogwaardig onderwijs en een soepele organisatie. Hieronder lees je hoe.

2.3.1 Hooggekwalificeerde medewerkers

Onze docenten zijn hoogopgeleid en komen veelal uit het werkveld waarvoor ze studenten opleiden, of ze komen uit een wetenschappelijke context die past bij dit werkveld. Meer dan 75% van de docenten die je tegenkomt in je studie heeft een masteropleiding en een deel van hen is gepromoveerd. De docenten beschikken over adequate didactische kwaliteiten. Daarvoor zijn ze geschoold. Dit betekent dat ze weten hoe ze je op de beste manier kunnen begeleiden bij het leren. De examinatoren hebben de juiste kwalificaties. Ook al onze medewerkers die het onderwijs ondersteunen, zijn opgeleid in hun vakgebied. Denk bijvoorbeeld aan het secretariaat, het praktijkbureau en de roosteraars. Zij doen allemaal kwalitatief hoogwaardig werk. Doordat onze opleidingen samenwerken met onze lectoraten zijn ook onderzoekers en lectoren betrokken bij het onderwijs. Dit helpt jou bijvoorbeeld om jouw eigen onderzoekende houding verder te ontwikkelen. Via het lectoraat kun je ook kennismaken met actuele onderzoeksresultaten en innovaties in jouw werkveld.

2.3.2 Stimuleren van groei en een lerende houding

Wij willen dat jij de groei kunt doormaken die nodig is om je opleiding succesvol af te ronden. Dit doen we niet alleen door je te begeleiden, maar ook door je uit te dagen om het beste uit jezelf te halen, en door je te leren hoe je steeds zelfstandiger kunt studeren. We stimuleren dat je zelf initiatieven neemt, verwachten een actieve studiehouding en begeleiden bij de ontwikkeling van een professionele beroepshouding. Je mag van je docenten verwachten dat zij bereikbaar zijn, en snel en helder reageren op jouw vragen. Ook kun je om steun vragen als je studie niet zo vlot loopt als verwacht, of als je juist meer wilt en kunt. Hierover lees je meer in de onderwijs- en examenregeling.

2.3.3 Verantwoordelijk voor kwaliteit

Alle opleidingen hebben een kwaliteitsplan. Hierin, maar ook in de onderwijs- en examenregeling, staat bijvoorbeeld hoe studenten het onderwijs evalueren en wat er verbeterd moet worden. Daarin staat ook hoe studenten, docenten en andere medewerkers direct en actief betrokken kunnen zijn bij de verbetering van hun opleiding, want studentbetrokkenheid en -participatie is belangrijk. Even belangrijk is dat iedere medewerker, iedere student en ook het direct bij de opleiding betrokken beroepen- en werkveld op eigen wijze verantwoordelijk is voor, of betrokken is bij, het reilen en zeilen van de opleiding en de HAN. Bijvoorbeeld voor de kwaliteit van lessen, roosters, inhoud van het onderwijs, stagebegeleiding, tentaminering en andere vernieuwing en verbetering.

Wij nodigen jou, als student, uit om een betrokken rol hierin te nemen. Dat is ook in je beroep een belangrijke houding. Dit betekent ook dat we je regelmatig vragen wat je vindt van je opleiding. Dit gebeurt door (digitale)

enquêtes en een jaarlijks landelijk studentenonderzoek en door evaluaties aan het einde van een periode. We zullen je ook uitnodigen om actief mee te werken aan vernieuwing en kwaliteitsverbetering. Bijvoorbeeld door onderwijs of tentaminering, of logistieke of organisatorische punten te verbeteren: samen met docenten en/of ondersteuners.

We reflecteren ook zelf op de manier waarop we ons onderwijs en onderzoek verzorgen, voor wie we dat doen en waarom we dat zo doen. Onze bevindingen toetsen we regelmatig bij alle betrokken partijen. Bij jou dus, maar ook bij docenten, onderzoekers en mensen uit de beroepspraktijk. Ook wordt iedere opleiding eens per zes jaar officieel beoordeeld, door de NVAO (Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie).

2.3.4 Inspirerende en interactieve omgeving

Wij willen graag dat jij je opleiding als inspirerend ervaart. Bijvoorbeeld door recente ontwikkelingen in het vakgebied snel aandacht te geven. We proberen ook altijd een open, interactieve, veilige en vertrouwde (leer-)omgeving te creëren. We stimuleren dat iedereen elkaar eerlijke feedback geeft.

3 Informatie over jouw opleiding

3.1 Missie en visie van jouw opleiding

Missie

De opleiding Vaktherapie van de HAN leidt studenten op tot beeldend, drama-, muziek- of psychomotorisch therapeuten met een stevige professionele identiteit, een sterk fundament van kennis, methodische en reflectieve vaardigheden en een open en onderzoekende houding naar de maatschappelijke context waarin zij proactief opereren.

Visie

Vaktherapie leidt op tot reflectieve, kritische, onderzoekende en ondernemende professionals met een sterke gerichtheid op het eigen beroepsdomein en op de eigen body of knowledge & skills. Deze professional is sterk in afstemmen, bouwt een vaktherapeutische werkrelatie op, onderhoudt deze en interenieert ervaringsgericht, steeds gebruikmakend van het vaktherapeutische middel van de eigen differentiatie.

Vaktherapie biedt daartoe een krachtige leeromgeving met veel aandacht en ruimte voor het opdoen van ervaringen in een relevante beroepsgelateerde context en een sterke relatie met het werkveld door docenten met praktijkervaring, een breed aanbod van praktijkleren, ervaringsdeskundigen als gastdocenten en praktijkgericht onderzoek. Daarbij willen wij dat studenten een goede theoretische basis ontwikkelen die ten dienste staat van het handelen in de praktijk.

Iedere student ontwikkelt zijn onderzoekend vermogen, dat wil zeggen: heeft een kritisch onderzoekende houding, maakt gebruik van inzichten uit onderzoek, doet onderzoek en draagt daarmee bij aan reflectie, Practice Based Evidence en innovatie (Andriessen, 2014).

Het is belangrijk dat de student zich ontwikkelt in het vermogen samen te werken, te communiceren, kritisch en creatief te denken, morele dilemma's te herkennen en integer te handelen. Die ontwikkeling staat voor een balans tussen kwalificering, socialisering en persoonlijke vorming (Biesta, 2008; HAN, 2016).

In onze opleiding staat de integratie centraal van:

- het methodisch handelen als therapeut vanuit sterke vakvaardigheid,
- de persoonlijke ontwikkeling van de student en
- het werken in en vanuit een functie binnen een netwerk met andere professionals.

De methodische kaders die binnen Vaktherapie worden aangereikt zijn divers. We vinden het belangrijk dat studenten eclectisch, afgestemd op de behoeften van de cliënt, datgene wat bekend is vanuit onderzoek en de eigen opgedane ervaringen geïntegreerd weten in te zetten vanuit een eigen visie. Daarbij staan zogenoemde '21e-eeuwse vaardigheden' centraal. Dat zijn generieke vaardigheden en daaraan te koppelen kennis, inzicht en houdingen die nodig zijn om te functioneren in en bij te dragen aan de toekomstige samenleving. Te denken valt aan: creativiteit, kritisch denken, probleemoplossingsvaardigheden, communiceren, samenwerken, digitale geletterdheid, sociale en culturele vaardigheden en zelfregulering (Thijs, Fisser, & van der Hoeven, 2014).

De beroepspraktijk van vaktherapeutisch professionals wordt steeds intercultureler en internationaler. Ons onderwijs is daarom internationaal georiënteerd. Daarbij is er aandacht voor cultural awareness: de student wordt zich bewust van zijn eigen normen en waarden en heeft oog voor de normen en waarden van mensen uit andere culturen.

3.2 Inhoud en organisatie van jouw opleiding

De opleiding wordt alleen verzorgd in een voltijd opleidingsvariant. De opleiding heeft geen februari instroom. De opleiding kent vier richtingen: beeldende, drama-, muziek- of psychomotorische therapie (beweging):

Beeldende therapie

Beeldende therapie maakt op methodische wijze gebruik van beeldende middelen, zoals teken- en schildertechnieken, hout, klei, textiel, steen en metaal. De problemen van de cliënt worden door middel van beeldende middelen zichtbaar en behandelbaar. De cliënt krijgt tevens nieuwe ervaringen door het beeldende proces.

Dramatherapie

Dramatherapie maakt op methodische wijze gebruik van drama- en theatervormen. Middels dramatische en theatrale werkvormen kan de cliënt zijn problematiek ervaren en vormgeven. In dramatherapie komt een wisselwerking tot stand tussen (dramatisch) spel en ervaringen uit het eigen leven.

Muziektherapie

Muziektherapie is een methodische vorm van hulpverlening, waarbij met muzikale middelen binnen een therapeutische relatie geprobeerd wordt verandering, ontwikkeling, stabilisatie of acceptatie te bereiken op emotioneel, gedragsmatig, cognitief, sociaal of lichamelijk gebied.

Psychomotorische therapie

Psychomotorische therapie maakt op methodische wijze gebruik van interventies op het gebied lichaamsbeleving en het bewegingsgedrag om cliënten te helpen met doelen op psychosociaal vlak. Deze interventies zijn altijd ingebed in een werkrelatie, gekoppeld aan een theoretische onderbouwing en worden systematisch geëvalueerd.

Binnen de opleiding Vaktherapie streven wij ernaar dat door studenten en docenten gebruik gemaakt wordt van digitale technieken binnen de lessen. De lessen kunnen plaatsvinden in het iXperium health.

In het vervolg zullen wij VT als afkorting gebruiken als we het over Vaktherapie hebben. HF1, HF2 en HF3 zijn afkortingen voor “hoofd fase” 1, 2 of 3.

3.3 Hoe wij opleiden en begeleiden

Binnen VT bouwen we veel ruimte in voor het opdoen van ervaringen in een relevante beroepsgerelateerde context. In de lesinhoud wordt vanaf dag één gewerkt met casuïstiek uit de praktijk. Een andere duidelijke verbinding met het werkveld is het opdoen van praktijkervaringen door middel van stages van het eerste tot en met het derde/vierde jaar. Zo bouwt de student naast de benodigde vaardigheden, kennis en houding een realistisch beroepsbeeld op. We gaan uit van ervaringsgericht leren: ervaringen opdoen waarbij iedere leer-en-onderwijssituatie betekenisvol moet zijn.

Een goede verbinding tussen de driehoek onderwijs, onderzoek en werkveld is het idee achter de HAN als een University of Applied Sciences (UAS). Deze verbinding is gericht op innovatie van het onderwijs én het werkveld. Innovatief en praktijkgericht onderzoek krijgt daarom steeds meer aandacht. Dat kan alleen als binnen de opleiding de praktijk voortdurend aanwezig is. Theorievorming en leren in de praktijk is niet alleen

voor de student, maar ook voor de docent belangrijk (Kessels, & Poell, 2011). Daarom leidt VT op in de verbinding tussen onderwijs, onderzoek en beroepspraktijk/werkveld.

Iedere student heeft een studieloopbaanbegeleider. Per jaar heeft de student een aantal gesprekken met zijn SLB-er over zijn studievoortgang en de te maken keuzes hierin. In de propedeuse en HF1 worden deze gesprekken soms al voor je ingeroosterd. In HF2 en HF3 is de student in toenemende mate zelf verantwoordelijk voor zijn leerproces en studietraject en maakt de student zelf een afspraak met de SLB-er. De SLB-er denkt mee met de student in het kader van verbreding en verdieping van de studieloopbaan en voorziet de student van informatie. Het afhandelen van aanvragen is grotendeels ondergebracht bij de SLB-er, en anders verwijst hij door. Denk bijvoorbeeld aan deelname aan een excellentieprogramma's, extra studieonderdelen en minoraanvragen en vrije ruimte.

3.4 Stages en/of werkplek

Binnen VT bouwen we veel ruimte in voor het opdoen van ervaringen in een relevante beroepsgerelateerde context. In de lesinhoud wordt vanaf dag één gewerkt met casuïstiek uit de praktijk. Concreet betekent dit dat de student in ieder leerjaar in de praktijk werkt.

Propedeuse

Centraal in de propedeuse staat de kennismaking met het werkveld en de beroepspraktijk. De student ontwikkelt competenties rondom het werken met en voor cliënten, werken in en vanuit een arbeidscontext, en positionering en profilering.

In de opleiding wordt hiervoor het volgende programma aangeboden.

- Oriëntatiestage: de student bezoekt tijdens enkele dagdelen de praktijksituatie van een student uit hoofdfase 2. Centraal staat de kennismaking met een vaktherapeutische behandelsetting en het werk van een vaktherapeut in deze context.
- Ervaringsstage: de student loopt stage in een zorg-, welzijns- of onderwijsinstelling. Hieraan zijn studieopdrachten gekoppeld waarin met competenties geoefend kan worden.

Hoofdfase 1

Centraal in hoofdfase 1 staat het begeleiden van processen met inzet van het vaktherapeutische middel binnen een werkveldgerelateerde organisatie. De student ontwikkelt competenties rondom het werken met en voor cliënten, werken in en vanuit een arbeidscontext, en positionering en profilering.

- Stage: de student zet het vaktherapeutische middel trainingsgericht, begeleidend en/of gericht op preventievraagstukken in.
- Praktijkoriëntatie: de student volgt presentaties en workshops van studenten over het vaktherapeutische werk in de stageorganisaties van hoofdfase 2.

Hoofdfase 2

Centraal in hoofdfase 2 staat de stage in een vaktherapeutische beroepscontext. Deze beroepscontext kan gesitueerd zijn in diverse werkvelden.

Praktijkleren in het buitenland

In het kader van internationalisering van het onderwijs faciliteert de opleiding de vereiste praktijkervaring in hoofdfase 2 in verschillende landen. De begeleiding vindt deels plaats in het land van bestemming en deels via docenten van de opleiding. De student onderhoudt contact met medestudenten en docenten via middelen zoals OnderwijsOnline, Skype, telefoon en e-mail.

Hoofdfase 3

Centraal in hoofdfase 3 staat, naast het volgen van een minor, het opzetten en uitvoeren van een praktijkgericht onderzoek (onderzoeken en innoveren) en het verder ontwikkelen van de beroepsidentiteit (methodisch handelen).

De opdrachtgever van het onderzoeks- en innovatieproject is afkomstig uit een relevante beroepspraktijk (bijvoorbeeld de stageorganisatie uit hoofdfase 2). Het onderzoek vindt plaats in samenwerking met de praktijk. De student is net als in HF2 binnen methodisch handelen bezig met het opbouwen en onderhouden van een (vaktherapeutische) werkrelatie, ervaringsgericht interveniëren en ook professionaliseren en profileren. In HF 3 raakt dit verbonden aan dieper gelegen waarden en motieven, het zogenaamde triple-loop leren, waardoor de student zich ontwikkelt tot een autonoom professional (Geenen, 2010).

Stagebureau

Het praktijkbureau van de opleiding is het eerste aanspreekpunt voor studenten voor vragen rondom stage. Het praktijkbureau regelt de werving van stageplaatsen en verwerkt dit aanbod in het stage-systeem. Studenten hebben toegang tot het stage-portaal om het aanbod van stageplaatsen te bekijken.

Indien studenten zelfstandig een stageplaats zoeken dienen zij dit altijd ter goedkeuring voor te leggen aan het praktijkbureau.

De medewerker praktijkbureau geeft voor begin van de stages voorlichting over inhoud van de stages en de procedure van de indeling van de stageplaatsen.

Voorafgaand aan de stage dient het stagecontract door alle betrokken partijen ondertekend in het bezit te zijn van het praktijkbureau.

Informatie over de stages, de presentaties van de voorlichting, handleidingen en stagecontracten staan op OnderwijsOnline onder het kopje "Praktijkbureau".

Medewerker praktijkbureau VT: Karin Moonen
Mailadres: Praktijkbureau.vaktherapie@han.nl
Telefoon: 06-55291033

3.5 Hoe werkveld en beroepenveld zijn betrokken

Om de kwaliteit van de opleiding te kunnen bewaken, hecht de HAN groot belang aan de mening van deskundigen uit de werkvelden waarvoor opgeleid wordt. Deze deskundigen komen minstens twee maal per jaar bijeen in de vergaderingen van de werkveldadvies-/beroepenveldcommissie.

De werkveldadvies-/beroepenveldcommissie(s), bestaande uit vertegenwoordigers uit het werk- en beroepenveld, heeft/hebben als hoofdtaken:

- het toetsen van de diverse opleidingsprofielen aan de eisen van de arbeidsmarkt;
- het bijdragen tot de kwaliteitsbewaking, met name vanuit werkveldperspectief;
- de bevordering van een geregeld contact van de diverse opleidingen met het werk- en beroepenveld.

Daartoe wordt geadviseerd over beleids- en activiteitenplannen en het praktijkgehalte van de opleiding(en).

Basis hiervoor zijn relevante ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Tevens participeren de werkveldcommissies in een driejaarlijkse evaluatie door de opleiding van de eindkwalificaties en de onderbouwing daarvan in het programma.

Bij de samenstelling van de werkveldadvies-/beroepenveldcommissie(s) wordt bewaakt dat de commissies representatief zijn voor het werk- en beroepenveld waarvoor de opleidingen studenten opleiden.

Externe toezichthouders

Om een oordeel over de kwaliteit van het examen te vormen, wordt er toezicht gehouden door externe toezichthouders. De beoordeling van de kwaliteit van het examen betreft in het bijzonder:

- a. de kwaliteit van toetsing en beoordeling;
- b. de kwaliteit van studenten (realisatie van de beoogde (eind)kwalificaties);
- c. de organisatorische kwaliteit van het examen.

3.6 Lectoraten en kenniscentra

De opleiding werkt nauw samen met het coöperatieve lectoraat KenVaK (kennisontwikkeling vaktherapieën) en met het HAN lectoraat Vaktherapie bij Persoonlijkheidsstoornissen. Deze lectoraten sluit naadloos aan bij deze opleiding doordat deze zich richten op de beroeps- en kennisontwikkeling van vaktherapie, wat ten goede komt aan de beroepspraktijk en opleidingen. De lectoren zijn Susan van Hooren van het lectoraat KenVak en Suzanne Haeijen van het lectoraat Vaktherapie bij Persoonlijkheidsstoornissen. Zij en meerdere onderzoekers binnen deze lectoraten zijn actief als docent binnen de opleiding. Voor meer informatie over deze lectoraten, hun projecten en publicaties zie www.kenvak.nl en

www.han.nl/onderzoek/kennismaken/lectoraten/vaktherapie-bij-persoonlijkheidsstoornissen/.

3.7 Keuzemogelijkheden in je opleiding

Minoraanbod

Een minor is een studieonderdeel dat je naar eigen keuze kunt invullen. Je kunt kiezen voor een minor die door de HAN wordt aangeboden of voor een vrije minor. Minoren geven je de gelegenheid je te verbreden of te verdiepen. Je kunt vanaf het 2e studiejaar een minor volgen, mits je in het bezit bent van een propedeutisch getuigenschrift. Bij het maken van je keuze krijg je begeleiding van je studieloopbaanbegeleider. De opleiding VT adviseert de student de minor in het vierde jaar te kiezen met een keuze voor semester 1 of semester 2.

Het is belangrijk om je tijdig te oriënteren op minorkeuze en de toelatingseisen. Vaak ben je in het eerste jaar van de hoofdfase al met deze oriëntatie bezig.

Minorenaanbod HAN en de opleiding

Het totale minoraanbod van de HAN is opgenomen op de web-app: www.minoren-han.nl. Per minor vind je onder meer een algemene beschrijving over de inhoud, informatie over instapeisen, toetsing en inschrijven.

Vrije minoren

Vrije minoren komen in verschillende vormen voor.

- Minoren die je bij een andere onderwijsinstelling dan de HAN volgt.
- Minoren die je zelf samenstelt uit onderdelen van minoren of andere onderwijseenheden van verschillende instituten van de HAN of een andere onderwijsinstelling.
- Minoren die je invult door een module te volgen zoals aangeboden in het deeltijdse of duale onderwijs aan de HAN of een andere hogere onderwijsinstelling.
- Een vrije minor kun je in het buitenland volgen. Voorwaarde hiervoor is dat je hebt deelgenomen aan de verplichte voorbereidingsmodule buitenland.

Wanneer je een vrije minor bij een andere onderwijsinstelling wilt volgen, kun je het minoraanbod van de betreffende onderwijsinstelling raadplegen. Voor het minoraanbod van de hogescholen die zijn aangesloten bij Kies Op Maat, kun je daarvoor naar www.kiesopmaat.nl.

Kies Op Maat is een online platform waar alle studenten aan het hoger onderwijs in Nederland kunnen kiezen uit minoren en onderwijseenheden van de deelnemende instellingen. Het doel van Kies Op Maat is het vergroten van de mobiliteit van alle studenten binnen het Hoger Onderwijs.

3.8 Kwaliteitszorg van de opleiding

De opleiding peilt regelmatig de mening van studenten over allerlei zaken die betrekking hebben op het onderwijs. Door deelname aan de periodieke schriftelijke evaluaties, deelname aan periodieke mondelinge evaluatiegesprekken en lidmaatschap van de opleidingscommissie hebben studenten invloed op de kwaliteit.

Resultaten vanuit studentevaluaties worden besproken met betreffende uitvoerende docenten en de kartrekkers van verschillende onderwijsseenheden. Op basis van een analyse van gegevens uit evaluaties (zoals: notulen studentenoverleg, jaarevaluaties of evaluaties ten aanzien van onderwijsseenheden, toetsing en studieloopbaanbegeleiding) formuleren de teams van uitvoerende docenten of kartrekkers verbetermaatregelen.

Resultaten vanuit studentevaluaties ten aanzien van het functioneren van docenten worden door het betreffende team van uitvoerende docenten besproken en kunnen mede input zijn voor de jaarlijkse Resultaat- en Ontwikkelingsgesprekken die de teamleiders voeren met docenten/medewerkers. Naast het terugblikken over uitgevoerde werkzaamheden en een beoordeling over het functioneren, is het maken van nieuwe afspraken over resultaten en professionalisering een belangrijk onderdeel van de R&O-gesprekken.

Voor medewerkers is er een breed aanbod cursussen en trainingen gericht op professionalisering beschikbaar, die gevolgd kunnen worden via de HAN Academy: Klikroute: HAN Insite > Han Academy.

Terugkoppeling van zowel schriftelijke als mondelinge evaluaties en verbeterpunten aan studenten gaat onder meer via studentenoverleg, inleidingen van studiehandleidingen (waar de gerealiseerde verbeteracties worden benoemd).

Het systeem van kwaliteitszorg wordt op opleidingsniveau besproken en beoordeeld binnen de opleidingscommissie. De opleidingscommissie geeft advies.

Daarnaast is in 2020 de kwaliteitscommissie gestart met haar opdracht om het werken aan kwaliteitsverbetering binnen het onderwijs en het onderzoek in de academie te stimuleren, te verbinden en door te ontwikkelen tot een gezamenlijke kwaliteitscultuur bij alle medewerkers van de academie.

4 De eindkwalificaties voor jouw opleiding en beroepsvereisten

4.1 Het werkveld

Vaktherapeutische professionals zijn in allerlei settings werkzaam, vaak met meerdere vaktherapeutische disciplines binnen een behandelteam of zorgprogramma. Steeds meer vaktherapeutische professionals werken in een zelfstandige praktijk. De meeste vaktherapeutische professionals werken in de geestelijke gezondheidszorg, inclusief de kinder- en jeugdpsychiatrie (42%), de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking (12%), de jeugdzorg (10%) en de forensische psychiatrie (5%) (LOO VTB, 2016).

Het werkveld is sterk in ontwikkeling. Zo is vanaf 1 januari 2014 in de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) de zogeheten basis-GGZ ingevoerd en is vanaf 1 januari 2015 het nieuwe jeugdstelsel in werking en zijn gemeenten verantwoordelijk voor nagenoeg de hele jeugdzorg en -bescherming. Hierdoor vindt er een verschuiving plaats van werkplekken voor de vaktherapeutische professionals en worden er nieuwe doelgroepen aangesproken. Daar waar de vaktherapeutische professionals voorheen in de klinische praktijk werkten, zijn zij nu ook te vinden in wijkgerichte teams, het regulier en het bijzonder onderwijs, het medisch werkveld, de verpleeghuiszorg, eigen praktijken en in training- en coachingsactiviteiten.

De veranderingen in het werkveld weerspiegelen maatschappelijke trends die het hele sociale en medische domein raken. Zo moet er steeds goedkoper worden gewerkt door korter of minder te behandelen. Tegelijkertijd vertonen veel problemen van cliënten een sterke samenhang, zodat er meer interprofessioneel moet worden gewerkt. Vaktherapeutische interventies hebben evidentie nodig. Hiervoor bestaan zorgstandaarden. Voor het werk gelden daarom multidisciplinaire richtlijnen of zorgstandaarden. De eigen kracht van cliënten staat centraal bij vaktherapeutische interventies: die vormt het vertrekpunt, op de stoornis zelf komt steeds minder het accent te liggen.

4.2 Beroepsvereisten

n.v.t.

4.3 Eindkwalificaties

In deze paragraaf lees je aan welke eindkwalificaties je voldoet aan het einde van de opleiding. Deze eindkwalificaties zijn formeel vastgesteld in de onderwijs- en examenregeling.

Wanneer je afstudeert, voldoe je aan de eindkwalificaties van de opleiding. Dat wil zeggen dat je bepaalde (verplichte) kennis, inzichten, vaardigheden en, zo aan de orde, attitude hebt om toe te passen in het beroep waarvoor je bent opgeleid. Welke eindkwalificaties bij jouw opleiding horen, lees je hieronder.

Eindkwalificatie 1	
Vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden	
<i>Omschrijving</i>	De vaktherapeutisch professional bouwt een werkrelatie op met de cliënt, het cliëntsysteem, collega's, professionals en opdrachtgevers (hierna te noemen: relevante partijen). Op sensitieve en responsieve wijze maakt de vaktherapeutisch professional contact, stemt af en bereikt overeenstemming over doelen en aanpak.
Indicatoren	
De vaktherapeutisch professional:	
<ul style="list-style-type: none"> – Past (wetenschappelijke) kennis over verbale en non-verbale communicatietechnieken toe in het opbouwen en onderhouden van de werkrelatie met de cliënt en relevante partijen. Is zich bewust van de verschillen vanuit culturele en sociale achtergrond en gaat hier sensitief mee om. – Licht op een integere en transparante wijze cliënt en relevante partijen in over de behandeling en de te verwachten behandelresultaten. – Stemt in het contact af op de cliënt en relevante partijen. – Hanteert gepaste grenzen in afstand en nabijheid en zorgt voor een juiste balans tussen 'zorgen voor' en appél doen op de eigen verantwoordelijkheid van cliënt. 	

Eindkwalificatie 2	
Ervaringsgericht interveniëren	
<i>Omschrijving</i>	De vaktherapeutisch professional ondersteunt, faciliteert en stuurt in preventie, training en therapie aan op het behalen van doelstellingen van de cliënt. De doelstellingen zijn gericht op: verandering, ontwikkeling, stabilisatie of acceptatie op emotioneel, gedragsmatig, cognitief, sociaal, neuropsychologisch of lichamelijk gebied. De vaktherapeutisch professional past ervaringsgerichte werkwijzen, interventies en werkvormen toe, om te komen tot afstemming op de behoefte van de cliënt. De inzet van deze interventies vindt methodisch en wetenschappelijk onderbouwd plaats.
Indicatoren	
De vaktherapeutisch professional:	
<ul style="list-style-type: none"> – Verricht indicatie, observatie en diagnostiek; gaat uit van de hulpvraag van de cliënt en stemt af door middel van ervaringsgerichte interventies. – Intervenieert ervaringsgericht ten behoeve van de behandeling van cliënten en redeneert en opereert vanuit een rationale, die behandelgoal en werkvorm verbindt en gebaseerd is op (inter)nationale methoden, theorieën en onderzoeksresultaten. – Zet de cliënt aan tot ervaren, denken, vormgeven en handelen ten behoeve van de afgesproken doelstelling. Hierbij wordt rekening gehouden met de draagkracht en de culturele en sociale achtergrond van de cliënt. – Intervenieert op basis van algemene vakspecifieke therapeutische kennis, zoals: de betekenis van lichaamstaal, interactieaspecten, veiligheid, nabijheid, (tegen)overdracht en weerstand. – Maakt de toegepaste interventies inzichtelijk, en verantwoordt deze in een voor cliënten begrijpelijke taal. Onderbouwt de toegepaste interventies naar het cliëntsysteem, collega's, professionals en opdrachtgevers. 	

Eindkwalificatie 3 Praktijkgericht onderzoeken	
<i>Omschrijving</i>	De vaktherapeutisch professional beschikt over een kritische, onderzoekende houding. De vaktherapeutisch professional draagt bij aan innovatie van de (eigen) beroepspraktijk door praktijkgericht onderzoek te verrichten en/of door te participeren in onderzoek. De vaktherapeutisch professional gebruikt kennis uit (wetenschappelijk) onderzoek ten gunste van het onderbouwen en verbeteren van het handelen.
Indicatoren	
De vaktherapeutisch professional:	
<ul style="list-style-type: none"> – Werkt zelfstandig een praktijkprobleem uit in praktijkgericht onderzoek op systematische en methodologisch verantwoorde wijze. Draagt hiermee bij aan kennisdeling en innovatie van de (eigen) beroepspraktijk. – Participeert in en levert een bijdrage aan praktijkgericht / wetenschappelijk onderzoek en draagt bij aan het inzichtelijk en aantoonbaar maken van de werking van de vaktherapeutische discipline. – Signaleert (inter)nationale ontwikkelingen in het vakgebied en maakt kritisch gebruik van kennis uit onderzoek voor de onderbouwing en/of verbetering van de beroepspraktijk op cliënt-, organisatie- en beleidsniveau. – Is kritisch ten aanzien van eigen handelen, opvattingen, waarnemingen en conclusies uit onderzoek. – Wil weten, begrijpen, doelen bereiken, inzichten (uit onderzoek) delen en innoveren. 	

Eindkwalificatie 4 Professionaliseren en profileren	
<i>Omschrijving</i>	De vaktherapeutisch professional ontwikkelt, vanuit zelfkennis en vakkennis, blijvend de kwaliteit van het beroep en de eigen uitoefening daarvan. De vaktherapeutisch professional profileert zich vanuit een krachtige beroepsidentiteit, is communicatief, ondernemend en reflectief.
Indicatoren	
De vaktherapeutische professional :	
<ul style="list-style-type: none"> – Heeft zelfkennis en reflecteert kritisch op het eigen handelen om zijn professionaliteit blijvend te ontwikkelen in de maatschappelijke context. Handelt volgens ethische codes, reglementen en gedragsregels en gaat integer om met beroepsethische dilemma's. – Heeft een visie op het beroep in (inter)nationale context. Kan deze overtuigend naleven en uitdragen. Heeft een beroepsidentiteit die herkenbaar is voor anderen. – Kan inzichtelijk maken en verantwoorden wat hij doet en communiceert dit verbaal, schriftelijk en via (sociale) technologieën. Positioneert en profileert zich als specialist met een breed toepassingsgebied. Heeft actuele vakkennis en levert een bijdrage aan de ontwikkeling van het beroep. – Is organisatiesensitief en werkt systeemgericht. Werkt constructief, empathisch, kritisch en respectvol samen met deskundigen van verschillende disciplines in (inter)nationaal verband. – Is toekomstgericht en speelt proactief in op ontwikkelingen in de beroepspraktijk, zowel op de korte als op de lange termijn. Is innovatief en creëert nieuw aanbod. Beschikt over ondernemerskwaliteiten. 	

Eindkwalificatie 5	
Beheersen van het vaktherapeutisch middel	
<i>Omschrijving</i>	De vaktherapeutisch professional is vaardig in het gebruik van het vaktherapeutisch middel ¹ , beschikt over creativiteit en is in staat om het vaktherapeutisch middel te gebruiken als instrument voor zelfonderzoek, expressie, persoonlijke ontwikkeling en communicatie.
Indicatoren	
De vaktherapeutisch professional	
<ul style="list-style-type: none"> – Kent de (werkings)kracht van het vaktherapeutisch middel bij zichzelf en de ander en zet het in als instrument voor persoonlijke ontwikkeling. – Confronteert zichzelf in het vaktherapeutische middel met patronen in denken, voelen en handelen en reflecteert hierop ten behoeve van zijn therapeutische professionaliteit – Beheerst ruimte, technieken, materialen, instrumentarium en werkvormen. – Werkt met verbeelding waarin sensorische, motorische, affectieve, perceptuele, symbolische en cognitieve aspecten een rol spelen. – Doet via exploreren, experimenteren, spelen en creëren nieuwe ervaringen op en ontwikkelt daardoor eigenheid, en creativiteit en vrijheid van handelen in het vaktherapeutisch middel. – Heeft kennis van de geschiedenis van het vaktherapeutisch middel. – Is in staat het (kunst) product te analyseren in termen van het proces waarmee het tot stand is gekomen, en daarover te communiceren. 	

Het niveau van de eindkwalificaties is afgestemd op de Dublin Descriptoren. Daardoor is gegarandeerd dat onze opleidingen op het juiste, nationaal en internationaal vastgestelde niveau zijn. De getuigschriften voldoen aan alle wettelijke vereisten en zijn daardoor vergelijkbaar met en gelijkwaardig aan (soortgelijke) getuigschriften van andere hogescholen in en buiten Nederland.

Dublin Descriptoren

Descriptor 1: Kennis en inzicht

- Kennis en inzicht hebben in het vakgebied waarin je wordt opgeleid.
- Kennis hebben van recente ontwikkelingen op je vakgebied.

Descriptor 2: Toepassen van kennis en inzicht

- Kennis en inzicht op je vakgebied op professionele wijze kunnen toepassen.
- Argumentaties voor het oplossen van complexe problemen op je vakgebied kunnen opstellen en verdiepen.

Descriptor 3: Oordeelsvorming

- Relevante gegevens (op je vakgebied) kunnen verzamelen en interpreteren.
- Relevante sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke of ethische aspecten kunnen afwegen in je oordeelsvorming.

Descriptor 4: Communicatie

- Informatie, ideeën en oplossingen kunnen overbrengen op zowel specialisten als leken op je vakgebied.

¹ Het vaktherapeutisch middel is de beeldende, muzikale, dramatische, ervaringsgerichte interventie

- Sociaal en communicatief handelen.
- Multidisciplinair samenwerken.

Descriptor 5: Leervaardigheden

- De leervaardigheden bezitten om je zelfstandig verder te ontwikkelen en te scholen.
- Reflecteren op je eigen handelen.

5 Opbouw van een hbo-bacheloropleiding

In dit hoofdstuk lees je hoe je opleiding er in grote lijnen uitziet. In Deel 2 en Deel 3 vind je de regels en de details.

5.1 Omvang

Een hbo-bacheloropleiding bestaat uit een propedeutische fase (ook wel propedeuse) en een postpropedeutische fase (ook wel postpropedeuse of hoofdfase genoemd).

De omvang van de opleiding is uitgedrukt in studiepunten en studielast. Eén studiepunt staat gelijk aan 28 uren studie (dat is een gemiddelde indicatie). Dit is zo ook geregeld in de WHW.

Bacheloropleidingen hebben een studielast van 240 studiepunten.

5.2 Major en minor

Bacheloropleidingen bij de HAN bestaan uit een major en een minor. De major is je hoofdrichting, waarin je je beroepscompetenties ontwikkelt. De major bestaat uit 210 studiepunten. Daarnaast krijg je in een minor de ruimte om je kennis, interesses en capaciteiten te verdiepen of te verbreden. Een minor bestaat uit 30 studiepunten.

Indeling van de opleiding	Major	Minor	Totaal
Propedeuse	60		60
Postpropedeuse	150	30	180
Totaal	210	30	240

5.3 Propedeuse en postpropedeuse

Het eerste jaar van je studie is de propedeutische fase. Deze heeft een studielast van 60 studiepunten.

De propedeutische fase heeft drie functies: een oriënterende, een verwijzende en een selecterende. Deze drie functies hangen nauw met elkaar samen. De propedeutische fase geeft je een goed beeld van de hele studie.

1. In dit eerste jaar krijg je inzicht in de inhoud van de opleiding. In dat jaar kun je voor jezelf bepalen of de opleiding aansluit bij je capaciteiten en interesses. Dit is de *oriënterende functie* van de propedeutische fase.
2. In de loop van dit jaar kun je beslissen of je deze opleiding wilt blijven volgen. Het studieadvies aan het eind van de propedeutische fase helpen bij die beslissing. Dit is de *verwijzende functie* van de propedeutische fase.
3. De propedeutische fase heeft een *selecterende functie*. Die functie is tweeledig: aan de ene kant beoordeel je zelf of je geschikt bent voor de studie of niet. Aan de andere kant beoordelen de docenten en examinatoren op basis van je studieresultaten of je geschikt bent. Daarbij wordt altijd rekening gehouden met de eisen die je toekomstige beroep aan je stelt.

Na de propedeutische fase volgt de postpropedeutische fase. In de postpropedeutische fase verdiep je je verder en werk je toe naar de eindkwalificaties van jouw bacheloropleiding. Heb je ook alle tentamens van de postpropedeutische fase gehaald? Dan sluit je deze fase af en heb je je bachelorexamen gehaald. Je krijgt dan het bachelorgetuigschrift.

6 Jaarrooster

In dit hoofdstuk vind je informatie over de lesdagen en lestijden, en over vakanties en lesvrije weken.

6.1 Lesdagen en lestijden

Voor de studie moet de student op maandag t/m vrijdag, inclusief de avond, beschikbaar zijn. In onderstaande tabel is te zien wat de stage uren zijn voor het eerste t/m het derde studiejaar. De overige uren zijn lesuren.

Studiejaar	Stage uren
1 ^e jaar beeldende, drama-, muziektherapie	96
1 ^e jaar psychomotorische therapie	144
2 ^e jaar beeldende, drama-, muziektherapie	192
2 ^e jaar psychomotorische therapie	288
3 ^e jaar beeldende, drama-, muziektherapie	1000
3 ^e jaar psychomotorische therapie	1200

In het vierde studiejaar volgt de student een minor. De les- en eventuele stagedagen verschillen per minor.

Overzicht van lesuren en lestijden

Lesuur	Lestijd	
0	08:15	09:00
1	09:00	09:45
2	09:45	10:30
pauze		
3	10:45	11:30
4	11:30	12:15
5	12:15	13:00
6	13:00	13:45
7	13:45	14:30
8	14:30	15:15
pauze		
9	15:30	16:15
10	16:15	17:00
11	17:00	17:45
12	17:45	18:30
13	18:30	19:15
14	19:15	20:00
15	20:00	20:45
16	20:45	21:30
17	21:30	22:15

6.2 Vakanties en lesvrije weken

De jaarplanning van dit studiejaar staat op HAN Insite.

In deze jaarplanning staan de lesweken en vakanties. Daarnaast is er een aantal lesvrije weken. In de lesvrije weken kun je ook studieactiviteiten hebben, zoals themaweken en (deel)tentamens. Houd daar rekening mee.

Voor jouw opleiding geldt de volgende aanvulling op het HAN-brede jaarrooster:

De International Week voor de studenten uit het 2e studiejaar vindt plaats in de week van 31 januari 2022.

7 Organisatie van de HAN

In dit hoofdstuk vind je informatie over de organisatie van de HAN. Je vindt hier ook informatie over de medezeggenschap, de kwaliteitszorg en de voorzieningen van de HAN waar jij als student gebruik van kunt maken.

7.1 Academies

Bij de HAN zijn de opleidingen verdeeld over 14 academies.

Jouw opleiding hoort bij de academie Gezondheid en Vitaliteit.

Hieronder vind je een overzicht van alle academies.

Afkorting	Academie (NL)	School (ENG)
ABC	Academie Business en Communicatie	School of Business and Communication
ABE	Academie Built Environment	School of Built Environment
AE	Academie Educatie	School of Education
AEA	Academie Engineering en Automotive	School of Engineering and Automotive
AFEM	Academie Financieel Economisch Management	School of Finance
AGV	Academie Gezondheid en Vitaliteit	School of Health Studies
AIM	Academie IT en Mediadesign	School of IT and Media Design
AMM	Academie Mens en Maatschappij	School of Social Studies
AOO	Academie Organisatie en Ontwikkeling	School of Organisation and Development
APS	Academie Paramedische Studies	School of Allied Health
AR	Academie Rechten	School of Law
ASB	Academie Sport en Beweging	School of Sport and Exercise
ATBC	Academie Toegepaste Biowetenschappen en Chemie	School of Applied Biosciences and Chemistry
ISB	International School of Business	International School of Business

7.2 Management en organisatie van de academie

Op HAN Insite vind je informatie over de inrichting, organisatie en mensen van jouw opleiding, en de academie waarbij deze horen.

7.2.1 Examencommissie en examinatoren

De leden van de examencommissie vind je op: <https://www1.han.nl/insite/academies/academie-gezondheid-en-vitaliteit/examencommissie/index.xml>

Je kunt de examencommissie van je opleiding bereiken via het secretariaat van de examencommissie: examencommissie-bachelors.agv@han.nl.

De leden van de examencommissie worden benoemd door het college van bestuur van de HAN.

De taken en verantwoordelijkheden van onze examencommissie vind je in het Reglement examencommissie. Daarin vind je ook aanvullende regels met betrekking tot examinering en tentaminering voor zover die tot de bevoegdheid van de examencommissie behoren. Je vindt het Reglement examencommissie in Deel 3 van dit opleidingsstatuut.

De examencommissie stelt onder andere vast of je voldoet aan de voorwaarden die zijn gesteld in de onderwijs- en examenregeling. De examencommissie wijst voor elk (deel)tentamen examinatoren aan. Een of meer aangewezen examinatoren nemen dat (deel)tentamen af en stellen de uitslag ervan vast.

De examencommissie heeft verder onder andere de volgende taken en bevoegdheden:

- Borging toetskwaliteit.
- Verlenen van vrijstellingen.
- Afhandelen van verzoeken voor een extra gelegenheid tot het afleggen van een (deel)tentamen.
- Afhandelen van verzoeken om een aangepaste (deel)tentamenvorm.
- Afhandelen van aanvragen voor vrije minoren.
- Afhandelen van klachten.

Allerlei regels over (deel)tentamens en examens die voor jou gelden vind je verder in de onderwijs- en examenregeling (zie Deel 2). Ook vind je nog regels over de organisatie ervan in de Regeling tentamens (zie Deel 3).

7.2.2 Medezeggenschap en inspraak

Hieronder vind je een kort overzicht van de commissies en raden van de HAN. Zij praten mee over beleid en beslissingen binnen de HAN, en hebben hier ook invloed op.

Opleidingscommissie

Elke opleiding of groep van opleidingen heeft een opleidingscommissie. Een opleidingscommissie bestaat uit evenveel personeelsleden als studenten. De opleidingscommissie adviseert de opleiding over het bevorderen en waarborgen van de kwaliteit van de opleiding en beoordeelt jaarlijks hoe de opleiding de onderwijs- en examenregeling uitvoert. De opleidingscommissie heeft ook instemmings- en adviesrechten. Via de opleidingscommissie kun je meedenken en meebeslissen over het onderwijs en de organisatie van jouw opleiding. Wil je lid worden van de opleidingscommissie? Vraag dan om meer informatie via oc.vaktherapie@han.nl. De opleidingscommissie heeft een eigen reglement (zie Deel 3).

Academieraad

Elke academie heeft een academieraad. Deze raad heeft het recht om alle zaken met betrekking tot de academie te bespreken en vragen te stellen aan de academiedirecteur. De raad heeft onder andere inspraakrechten op het beleid van de academie. In de academieraad kun je meepraten en meebeslissen over het beleid van de academie.

Wil je meer weten over de academieraad: vraag meer informatie via het secretariaat van de academieraad: academieraad.agv@han.nl.

Medezeggenschapsraad

Via de medezeggenschapsraad hebben personeel en studenten op HAN-niveau inspraak. Deze raad heeft instemmingsrecht op bepaalde onderdelen van het beleid, de hoofdlijnen van de instellingsbegroting, het algemeen geldende deel van de onderwijs- en examenregeling en meer. De medezeggenschapsraad bestaat uit een gelijk

aantal studenten en personeelsleden. In de medezeggenschapsraad gaat het over het algemene beleid van de HAN.

Wil je lid worden van de medezeggenschapsraad? Vraag bij het secretariaat van de medezeggenschapsraad om meer informatie: secretariaat.mr@han.nl. Wil je meer weten over de medezeggenschapsraad? Ga dan naar https://www1.han.nl/insite/mr/home_opl.xml.

7.3 Studentenvoorzieningen

7.3.1 Ondersteuning

Als student kun je rekenen op goede begeleiding bij je studieloopbaan. Binnen jouw opleiding kijk je samen met je begeleider welke begeleiding nodig is bij je studie, je studievoortgang en je loopbaanontwikkeling. We kijken daarbij naar je talenten, ambities en ondersteuningsbehoefte. Aanvullend op de begeleiding die je opleiding biedt, kun je gebruik maken van het aanbod van HAN studiesucces. Dat is een team van experts dat zich samen inzet voor één doel: jouw groei als student.

HAN Studiesucces

Als student kun je voor begeleiding, advies, training en coaching terecht bij HAN Studiesucces. Dit is een netwerk van experts op het gebied van studentbegeleiding. Ze hebben expertise op het gebied van:

- Studievaardigheden, taalvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling
- Studieswitch of vertraging
- Psychologische hulpverlening
- Studiefinanciering, financiële regelingen en ondersteuning en vragen over financiën
- Studeren met een functiebeperking of chronische ziekte en bij zwangerschap
- Studiekeuze en doorstuderen
- Diverse wettelijke en hogeschoolregelingen
- Klachten, bezwaar-/beroepsprocedures
- Studeren als topsporter
- Zingeving en religie

Kijk op HAN Studiesucces voor meer informatie en contactgegevens.

I: https://www1.han.nl/insite/studiesucces/home_opl.xml?

HAN Talencentrum

Bij het HAN Talencentrum kun je terecht met al je (ver)taalvragen. Ook kun je er verschillende taalcursussen, taaltrainingen en taalworkshops volgen. Als student ontvang je korting op een cursus moderne vreemde taal. Je kunt bij het HAN Talencentrum ook cursussen schrijven en spelling volgen. Er is ook een cursus voor studenten met dyslexie. De cursussen zijn er zowel voor Nederlandstalige als anderstalige studenten.

T: (024) 353 03 04

E: talencentrum@han.nl

I: <https://www.han.nl/over-de-han/organisatie/bedrijfsonderdelen/han-talencentrum/>

Vertrouwenspersonen

Bij de HAN gaan we met respect met elkaar om. Het kan echter ook gebeuren dat je als student of medewerker te maken krijgt met ongewenst of storend gedrag. Wend je dan tot één van de vertrouwenspersonen om te bespreken wat je er aan kunt doen. Je kunt zelf kiezen met welke vertrouwenspersoon je wilt spreken. Meer informatie en de

contactgegevens van de vertrouwenspersonen vind je op HAN Insite:

<https://www1.han.nl/insite/randomhetwerk/Vertrouwenspersonen.xml?sitedir=/insite/randomhetwerk>

Bureau Klachten en Geschillen

Heb je een klacht, geschil, bezwaar of beroep, dan probeer je er in eerste instantie samen uit te komen, eventueel met ondersteuning van de studiebegeleider. Lukt dit niet, dan dien je je klacht in bij het Bureau Klachten en Geschillen. Het Bureau Klachten en Geschillen zorgt ervoor dat klachten en beroepschriften bij de juiste hogeschoolorganen terechtkomen. Het verzorgt ook het secretariaat van het College van Beroep voor de Examens.

E: Bureau.klachtengesgil@han.nl

T: 026-3691504

A: Verlengde Groenestraat 75 Nijmegen / Postbus 6960, 6503 CD NIJMEGEN

I:

https://www1.han.nl/insite/randomdestudie/Bureau_Klachten_en_Geschillen.xml?sitedir=/insite/randomdestudie

Ombudsman

Met klachten die niet onder een van de bestaande klachten- en beroepsprocedures vallen, kun je terecht bij een onafhankelijke ombudsman. Zijn rol is bemiddelend.

De functie is momenteel niet vervuld. Bespreek je klacht met een van de vertrouwenspersonen. Je kunt ook terecht bij Bureau klacht en geschil.

7.3.2 Informatievoorziening

Vraagpunt Studentzaken

Heb je vragen over je studie? Bijvoorbeeld over je inschrijving, de betaling van collegegeld, tentamens, lesroosters en het studie-informatiesysteem (SIS)? Dan kun je die stellen bij het Vraagpunt Studentzaken. Meer informatie hierover vind je op

<https://www1.han.nl/insite/randomdestudie/Vraagpunten.xml?layout=standard&sitedir=/insite/randomdestudie>.

Studiecentra

De Studiecentra (bibliotheken) bieden op diverse locaties binnen de HAN een fysieke bibliotheekcollectie aan. Op de locaties zijn ook studieplekken en stilleruimtes te vinden.

Via de website www.han.nl/studiecentra vind je de digitale collectie, die ook vanuit huis te raadplegen is.

Ondersteunende lesmaterialen voor de lessen informatievaardigheden zijn hier te vinden.

Meer informatie over de dienstverlening, openingstijden en contactgegevens vind je op de website van de Studiecentra: <http://www.han.nl/studiecentra>.

HAN Voorlichtingscentrum

De medewerkers van het HAN Voorlichtingscentrum kunnen je alles vertellen over opleidingen, samenwerkingsvormen, voorlichtingsactiviteiten en de organisatie van de gehele HAN.

Openingstijden: maandag t/m vrijdag 9.00 – 16.30 uur (tijdens schoolvakanties tot 15.00 uur)

I: www.han.nl/contact

International Office

De HAN is ook internationaal actief. De activiteiten zijn heel divers; zo wordt er bijvoorbeeld gewerkt aan internationalisering van het curriculum, het uitbouwen van een internationaal netwerk van partneruniversiteiten, studie in het buitenland voor HAN studenten en docentenuitwisselingen. Ook wordt vanuit het International Office de HAN-bijdrage aan drie belangrijke sociale stageprojecten in Zuid-Afrika, India en op Curaçao gecoördineerd. Tot slot biedt het International Office praktische ondersteuning op het gebied van beurzen (o.a. Erasmus+) en het invullen van formulieren zoals het Learning Agreement. Ook voor internationale studenten is het International Office het eerste aanspreekpunt. Het International Office is te vinden in Arnhem (Ruitenberglaan 31) en Nijmegen (Kapittelweg 33). Kom langs met je vragen of kijk op de Insite-pagina van het International Office.

I: https://www1.han.nl/insite/internationaloffice/home_opl.xml? (NL)

I: https://www1.han.nl/insite/internationaloffice_english/home_opl.xml (EN)

7.3.3 Overige voorzieningen

Sportfaciliteiten

Als student van de HAN kun je een sportkaart aanschaffen. Daarmee kun je gebruikmaken van de sportfaciliteiten van HAN Seneca (het centrum voor sport en gezondheid van de HAN), de sportfaciliteiten van de gemeente Arnhem en de sportfaciliteiten van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Zie voor meer informatie:

https://www1.han.nl/insite/rondomdestudie/Sport_en_ontspanning.xml?inno_gen=gen_id_106&sitedir=/insite/rondomdestudie

HAN Employment

HAN Employment bemiddelt tussen werkgevers en werkzoekenden die een duale of deeltijdse studie volgen.

Daarnaast publiceert HAN Employment vacatures voor alumni.

HAN Employment biedt bedrijven de kans om vacatures te plaatsen op de vacaturebank.

Aan studenten van duale en deeltijdse opleidingen worden trainingen gegeven (SollicitatieBoost) en er worden netwerkbijeenkomsten georganiseerd (Meet & Match).

I: www.hanemployment.nl

Ondernemerschap

Ondernemende studenten kunnen hier terecht voor Coaching/Startersbegeleiding,

Ondernemerschapsonderwijs, begeleiding naar financiering, netwerken en ondernemerschapsevents. Hier kun je ook terecht voor stage lopen en afstuderen in je eigen bedrijf. Daarnaast biedt de HAN verschillende minoren rondom ondernemerschap.

I: <https://www.han.nl/studeren/volgtijd/tijdens-je-studie/extra-uitdaging/ondernemerschap/>

Arbobeleid voor studenten

Wil je meer weten over de regels van veilig en gezond werken binnen de HAN? Of wil je weten wat voor hulpmiddelen we op dat gebied hebben? Kijk dan op Insite Arbo op de speciale pagina voor studenten:

https://www1.han.nl/insite/pz_new/arbo/content/Studenten.xml?sitedir=/insite/pz_new/arbo.

DEEL 2 Onderwijs- en examenregeling

1 Over de onderwijs- en examenregeling

Deze onderwijs- en examenregeling is opgenomen in het opleidingsstatuut dat geldt voor jouw opleiding. De onderwijs- en examenregeling wordt elk studiejaar vastgelegd. In de onderwijs- en examenregeling zijn het onderwijs, de (deel)tentamens en de examens van jouw opleiding en je rechten en plichten geregeld.

1.1 Begrippen en definities

In deze onderwijs- en examenregeling wordt verstaan onder:

Academie	Een organisatorische eenheid waarbinnen met elkaar samenhangende opleidingen, onderzoek en kennisdienstverlening zijn gegroepeerd.
Afstudeerrichting	Specialisatie binnen een opleiding zoals vastgesteld in de onderwijs- en examenregeling.
Beoordelingscriteria	Concreet en eenduidig te hanteren maatstaven op grond waarvan gemotiveerd beoordeeld wordt of en in welke mate aan de in een (deel)tentamen te toetsen en beoordelen kennis, inzicht en vaardigheden en, zo aan de orde, attitude op het vereiste niveau wordt voldaan.
Beoordelingsdimensies	Beoordelingsdimensies geven globaal aan waarop het handelen van de student en of resulterende producten daarvan moeten worden beoordeeld. Globaal vanwege het feit dat deze beoordelingsdimensies bruikbaar moeten zijn voor elke prestatie waarmee de bekwaamheid kan worden aangetoond.
Beroepstaak	Een betekenisvolle hele taak zoals deze in alle complexiteit in de feitelijke complexiteit van de beroepscontext door de beroepsbeoefenaar wordt uitgevoerd.
Beroepsvereisten	Welomschreven kwalificaties op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden en, zo aan de orde, attitude waarover een student moet beschikken voor de uitvoering van het beroep waarvoor wordt opgeleid.
BRIN-nummer	De Basisregistratie Instellingen (BRIN) is een register dat door het Nederlandse Ministerie van OCW wordt uitgegeven en alle scholen en aanverwante instellingen bevat. Elke onderwijsinstelling is hierin geïdentificeerd aan de hand van het nummer in het register. Het BRIN-nummer van de HAN is 25KB.
College van Beroep voor de examens	Het College bedoeld in artikel 7.60 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek dat een door een student ingesteld beroep behandelt tegen een bepaald besluit van de HAN. Het Reglement van het College van Beroep voor de examens is opgenomen in het studentenstatuut HAN.

CROHO	Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs.
D-Stroom	Invulling van het onderwijsprogramma waarbij dezelfde eindtermen, beoordelingsdimensies en beoordelingscriteria van de onderwijseenheden gelden als die van de reguliere stroom (A-stroom), maar een student in voortdurend overleg met examinatoren, docenten en klasgenoten gefaciliteerd wordt een eigen studieroute te volgen.
Eindkwalificaties Eindtermen	Welomschreven doelstellingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden en, zo aan de orde, attitude waarover een student moet beschikken als de opleiding wordt afgerond.
Erkenning Verworven Competenties (EVC)	Erkenning van competenties (EVC) opgedaan buiten de opleiding, leidend tot een door het Nationaal Kenniscentrum EVC geregistreerd Ervaringscertificaat. Erkenning verworven competenties kunnen leiden tot vrijstelling van het afleggen van (deel)tentamen(s) die betrekking hebben op de eenheid/eenheden van leeruitkomsten of onderwijseenheid/onderwijseenheden waarin deze competenties centraal staan.
Extraneus	Degene die is ingeschreven aan een universiteit of hogeschool en (deel)tentamens en examens kan afleggen maar geen onderwijs mag volgen of begeleiding krijgt.
HAN	HAN University of Applied Sciences. In interne documenten wordt deze afkorting gebruikt ter vergroting van de leesbaarheid.
Honoursprogramma	Een verdiepend of verbredend programma voor studenten die meer kunnen en willen dan hetgeen aangeboden wordt in het reguliere onderwijsprogramma, met een aanvullende studielast van 22,5 studiepunten of meer.
Hoofdexaminator	Door de examencommissie aangewezen voor het resultaat van de tentaminering en beoordeling eindverantwoordelijke examinator in het geval er meer examinatoren voor een (deel)tentamen zijn aangewezen.
Inrichtingsvorm	De wijze waarop een opleiding is ingericht: voltijds, deeltijds of dual.
Keuze-onderwijseenheid	Een onderwijseenheid die kan worden gekozen uit twee of meer keuze-onderwijseenheden waarna de gekozen onderwijseenheid voor de student tot het programma en examen behoort en de (deel)tentamens van de niet gekozen onverplichte onderwijseenheden voor het getuigschrift niet hoeven te worden afgelegd.
Leeruitkomst	Een meetbaar resultaat van leerervaringen.

Leerwegaafhankelijk tentamen	Een (deel)tentamen, dat door de student afgelegd kan worden zonder dat hij aan het onderwijs waaraan het (deel)tentamen verbonden is, deel heeft genomen.
Major	De kern van de bacheloropleiding van 210 studiepunten, waarin de student de kwalificaties verwerft die nodig zijn om op hbo-bachelor niveau af te studeren, en daarmee voldoet aan de gestelde beroepsvereisten.
Minor	Het deel van de postpropedeutische fase van de bacheloropleiding dat gericht is op verbreding of verdieping van de studie met een studielast van 30 studiepunten.
Module	Een intern samenhangend en in zekere mate zelfstandig deel van de deeltijdse en van de duale opleiding, bestaande uit een of meerdere onderwijseenheden, dat is gericht op een reëel cluster van kwalificaties ontleend aan de beroepspraktijk.
Modulecertificaat	Schriftelijke verklaring van de examencommissie, dat een student een module in de deeltijdse of duale opleiding met goed gevolg heeft afgelegd.
Onderwijseenheid	Basiseenheid van HAN-onderwijs gericht op de verwezenlijking van welomschreven doelstellingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden en, zo aan de orde, attitude waaraan een tentamen en studiepunten gekoppeld zijn.
Opleidingscommissie	Het wettelijke inspraakorgaan als bedoeld in art. 10.3c van de WHW, met o.a. de taak de kwaliteit van de in Deel 2, hoofdstuk 1 genoemde opleidingen te borgen.
SIS	Het studie-informatiesysteem van de HAN.
Student	Degene die als student is ingeschreven aan de HAN voor een opleiding teneinde onderwijs te volgen en (deel)tentamens af te leggen.
Studieloopbaanbegeleider (SLB-er)	Een medewerker belast met studiebegeleiding van een of meer studenten.
Studiebelastinguur	Eenheid van 60 minuten te besteden aan studie waarin de studielast van elke onderwijseenheid wordt gemeten.
Studiejaar	Het tijdvak vanaf 1 september tot en met 31 augustus van het daaropvolgende jaar.
Studiepunt	Eén studiepunt staat gelijk aan 28 uren studie (dat is een gemiddelde indicatie).
Studievoortgangsnorm	De norm die de opleiding stelt en waaraan de student moet voldoen om een positief studieadvies te ontvangen.

Talentenprogramma	Een verdiepend of verbredend programma voor studenten die meer kunnen en willen dan hetgeen aangeboden wordt in het reguliere onderwijsprogramma, met een aanvullende studielast van minder dan 22,5 studiepunten.
Tentamen	Een onderzoek naar de kennis, het inzicht, de vaardigheden en, zo aan de orde, attitude in samenhang met elkaar, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek, dat afsluitend onderdeel is van een onderwijseenheid of eenheid van leeruitkomsten.
Tentamengelegenheid	De door de opleiding geboden mogelijkheid om een (deel)tentamen af te leggen.
Tentamenmoment	Het moment/tijdstip waarop een (deel)tentamen wordt afgenomen/plaatsvindt.
Traject met bijzondere eigenschap	Een opleidingstraject dat zich onderscheidt van het standaardtraject door een andere tijdsduur, intensiteit, taal of vorm, waarbij de studielast en de kwaliteiten op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden die een student bij de beëindiging van de opleiding moet hebben verworven, gelijk zijn aan die van de opleiding.
Vrijstelling	De beslissing van de examencommissie dat niet hoeft te worden deelgenomen aan het (de) tentamen(s) voor een of meer bepaalde onderwijseenheden, omdat naar het oordeel van de examencommissie, reeds over de vereiste kennis, inzicht, competenties en/of vaardigheden en, zo aan de orde, attitude wordt beschikt.
WHW	Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek.

Overige begrippen en definities hebben de betekenis zoals die in de landelijke wet- en regelgeving gelden.

1.2 Voor welke opleiding geldt deze onderwijs- en examenregeling?

Dit is de onderwijs- en examenregeling, zoals bedoeld in artikel 7.13 WHW, voor de volgende bacheloropleiding(en) van de HAN:

Opleiding	Inrichtingsvorm	CROHO-nummer	Graad na diplomering
B Vaktherapie	voltijd	34644	Bachelor of Arts (BA)

1.3 Wat is de voor jou geldende onderwijs- en examenregeling?

Bij de HAN wordt de onderwijs- en examenregeling elk jaar vernieuwd. Dit betekent echter niet dat elk jaar alles verandert. Meestal betreft het alleen enkele veranderingen in het onderwijsprogramma en de organisatie.

Deze onderwijs- en examenregeling geldt voor het studiejaar 2021-2022, dat wil zeggen vanaf 1 september 2021 tot en met 31 augustus 2022.

Als de onderwijs- en examenregeling wordt gewijzigd, verandert niet wat al is gedaan en geweest, maar wijzigingen gelden alleen voor het nieuwe studiejaar. Er kunnen bijzondere regels gelden om van een 'eerdere' onderwijs- en examenregeling naar een nieuwe om te schakelen. Die regels staan in de overgangsregelingen: Deel 2 hoofdstuk 11.

In uitzonderlijke gevallen moet de onderwijs- en examenregeling tijdens een studiejaar worden gewijzigd. Wijziging tijdens een studiejaar kan alleen indien dit redelijkerwijs noodzakelijk is en indien dit niet ten nadele is voor de studenten. Ook dan kan er een overgangsregeling gelden: zie Deel 2, hoofdstuk 11.

In gevallen waarin deze onderwijs- en examenregeling niet voorziet, beslist de academiecteur. Als het gaat om zaken die onder de bevoegdheid van de examencommissie vallen, dan beslist de voorzitter van de examencommissie. De beslissing wordt binnen vier weken bekendgemaakt aan de personen die belang hebben bij deze beslissing.

2 Regelingen rondom toelating

De regels met betrekking tot aanmelding, toelating, vooropleidingseisen, selectie en inschrijving vind je in het Inschrijvingsreglement: <https://www.han.nl/opleidingen/hbo/vaktherapie/voltyjd/praktische-info/#osoer-en-inschrijvingsreglement>.

In dit hoofdstuk staan regels die specifiek gelden voor de deficiëntietoetsen, het toelatingsonderzoek 21+ en de eigen bijdrage die in bepaalde gevallen gevraagd mag worden.

2.1 Je voldoet niet aan de nadere vooropleidingseisen (deficiëntie)

2.1.1 Je hebt een havo of vwo-diploma, maar je voldoet niet aan de nadere vooropleidingseisen

n.v.t.

2.1.2 Inschrijving op grond van een ander diploma, maar je voldoet niet aan de nadere vooropleidingseisen

n.v.t.

2.2 Je voldoet niet aan de wettelijke vooropleidingseisen: toelatingsonderzoek 21+

In het Inschrijvingsreglement is opgenomen in welke gevallen je een toelatingsonderzoek 21+ mag doen, en wat de procedure rondom dit toelatingsonderzoek is.

Het toelatingsonderzoek bestaat uit de volgende onderdelen en eisen:

- voldoende beheersing van de Nederlandse taal om met de opleiding te kunnen aanvangen.

2.3 Eisen werkring bij deeltijdopleiding(en)

n.v.t.

2.4 Praktijkleerovereenkomst bij de duale inrichtingsvorm

n.v.t.

2.5 Eigen bijdrage

n.v.t.

3 Beschrijving van de opleiding

Je leest in dit hoofdstuk in welke inrichtingsvorm de opleiding wordt aangeboden, waar die wordt verzorgd en hoe de opleiding is ingedeeld. Ook kun je lezen wat de studielast is van de opleiding en welke mogelijkheden er zijn om de opleiding in een bijzonder traject te volgen. Dit hoofdstuk bevat een globale beschrijving. In Deel 2, hoofdstuk 9 is de precieze inhoud van de opleiding beschreven.

3.1 Indeling en inrichtingsvormen van de opleiding

3.1.1 Indeling van de opleiding

De opleiding bestaat uit een samenhangend geheel van onderwijseenheden.

De studielast van een opleiding is uitgedrukt in studiepunten. Eén studiepunten staat gelijk aan 28 uren studie (dit is een gemiddelde indicatie).

De bacheloropleiding heeft een studielast van 240 studiepunten, waarvan 60 studiepunten in de propedeutische fase en 180 studiepunten in de postpropedeutische fase.

De opleiding is ingedeeld in een major en een minor. Major en minor omvatten samen 240 studiepunten.

Het doel van de major is dat jij alle kwalificaties verwerft die nodig zijn om op hbo-bachelor niveau af te studeren, zodat je startbekwaam bent om je beroep uit te oefenen. De kwalificaties zijn vastgelegd in de beschrijvingen van het onderwijs in Deel 2, hoofdstuk 9.

Het doel van de minor is verdieping en/of verbreding. Zie verder Deel 2, hoofdstuk 4.

Elk studiejaar is zo ingedeeld dat dit een omvang heeft van 60 studiepunten.

Jouw opleiding kun je in de volgende inrichtingsvormen volgen:

Voltijd

Op locatie: Nijmegen, Kapittelweg 33

3.1.2 Indeling van de duale inrichtingsvorm

n.v.t.

3.2 Opleidingstrajecten

3.2.1 Standaardtraject

Het standaardtraject van de hbo-bacheloropleiding is Nederlandstalig en heeft 240 studiepunten, verdeeld over 4 studiejaar van 60 studiepunten.

De opleiding is samengesteld uit onderwijseenheden van minimaal 2,5 studiepunten.

3.2.2 Trajecten, onderwijseenheden, modules en minoren in een andere taal dan het Nederlands

n.v.t.

3.2.3 Trajecten met bijzondere eigenschap

n.v.t.

3.2.3.1 Versneld traject

n.v.t.

3.2.3.2 Verkort traject

n.v.t.

3.2.3.3 Verkort traject van associate degree naar bachelorgraad

n.v.t.

3.2.3.4 Traject voor topsporters

n.v.t.

3.2.3.5 D-stroom

n.v.t.

3.2.3.6 Gecombineerd traject

n.v.t.

3.2.3.7 Overige bijzondere trajecten

n.v.t.

3.3. Keuzemogelijkheden binnen de opleiding

De opleiding biedt je binnen de opleiding de volgende keuzemogelijkheden:

- deelname aan de minor (zie Deel 2, hoofdstuk 4)

3.3.1 Keuze-onderwijseenheden

n.v.t.

3.3.2 Afstudeerrichting

De opleiding kent vier richtingen: beeldende, drama-, muziek- of psychomotorische therapie:

Beeldende therapie

Beeldende therapie maakt op methodische wijze gebruik van beeldende middelen, zoals teken- en schildertechnieken, hout, klei, textiel, steen en metaal. De problemen van de cliënt worden door middel van beeldende middelen zichtbaar en behandelbaar. De cliënt krijgt tevens nieuwe ervaringen door het beeldende proces.

Dramatherapie

Dramatherapie maakt op methodische wijze gebruik van drama- en theatervormen. Middels dramatische en theatrale werkvormen kan de cliënt zijn problematiek ervaren en vormgeven. In dramatherapie komt een wisselwerking tot stand tussen (dramatisch) spel en ervaringen uit het eigen leven.

Muziektherapie

Muziektherapie is een methodische vorm van hulpverlening, waarbij met muzikale middelen binnen een therapeutische relatie geprobeerd wordt verandering, ontwikkeling, stabilisatie of acceptatie te bereiken op emotioneel, gedragsmatig, cognitief, sociaal of lichamelijk gebied.

Psychomotorische therapie

Psychomotorische therapie maakt op methodische wijze gebruik van interventies op het gebied lichaamsbeleving en het bewegingsgedrag om cliënten te helpen met doelen op psychosociaal vlak. Deze interventies zijn altijd ingebed in een werkrelatie, gekoppeld aan een theoretische onderbouwing en worden systematisch geëvalueerd.

3.4 Als de inhoud of inrichting van jouw opleiding verandert

Het gebeurt regelmatig dat we onderdelen in het onderwijsprogramma wijzigen of vernieuwen om de kwaliteit van de opleiding en de waarde van jouw diploma (getuigschrift) te waarborgen. In de onderwijs- en examenregeling van een volgend studiejaar kunnen daarom wijzigingen staan in het onderwijsprogramma zoals jij dat gaat volgen.

Wijzigingen in het onderwijsprogramma kunnen consequenties hebben. Als je studievertraging hebt, moet je – soms – een ander (deel)tentamen behalen dan je eerder had gedacht. Het kan ook betekenen dat een (deel)tentamen nog wel wordt aangeboden, maar dat je geen onderwijs meer over dit onderdeel kunt volgen.

Een wijziging kan niet betekenen dat onderwijseenheden of (deel)tentamens die je al gehaald hebt, niet meer meetellen voor het propedeuse- of bachelorexamen. Dat maakt de wet alleen bij hoge uitzondering mogelijk.

In de overgangsregelingen in Deel 2, hoofdstuk 11 is – voor zover nodig – voor elke wijziging van het onderwijsprogramma bepaald, hoe dit precies werkt.

4 Minoren

4.1 Minor

Het doel van de minor is verdieping en/of verbreding. Een minor heeft een studielast van 30 studiepunten en bestaat uit een of meer onderwijseenheden of eenheden van leeruitkomsten.

De minor is onderdeel van de postpropedeuse. Dit hoofdstuk regelt hoe de minoren worden verzorgd en hoe je toestemming krijgt om een minor van je keuze te volgen.

Je kunt kiezen voor een HAN-minor of een vrije minor.

4.1.1 HAN-minoren

De kwaliteit van alle minoren die de HAN aanbiedt, is beoordeeld door de minorencommissie van de HAN. Niet alle minoren zijn toegankelijk voor alle studenten. De toegankelijkheid is afhankelijk van de doelgroep, de ingangseisen van de minor en het moment waarop deze wordt aangeboden.

De minoren die verzorgd worden door jouw opleiding staan beschreven in Deel 2, hoofdstuk 9.

Je kunt ook een minor bij een andere HAN-opleiding kiezen. Het overzicht van minoren van de HAN en de toegangseisen ervoor vind je hier: www.minoren-han.nl.

Als je een HAN-minor kiest, moet de examencommissie van je opleiding daarvoor toestemming geven. De examencommissie beoordeelt of de minor past binnen je opleiding, past binnen het beroepsprofiel, het juiste niveau heeft (verbredend/ verdiepend in de postpropedeutische fase en of de minor geen overlap heeft met het major-gedeelte van je opleiding. Een HAN-minor aangeboden door jouw eigen opleiding of een andere HAN-opleiding is opgenomen in het minorenoverzicht op www.minoren-han.nl. De minoren die passen binnen jouw opleiding zijn reeds door de examencommissie goedgekeurd. Het overzicht van minoren die door de examencommissie zijn goedgekeurd voor jouw opleiding is te vinden op <https://www.han.nl/studeren/onderwijs/type-opleidingen/minor/>.

Hiervoor kun je je inschrijven via het studie-informatiesysteem (SIS).

Voor HAN-minoren kunnen capaciteitsbeperkingen gelden. Kijk hiervoor bij de beschrijving van de minoren in Deel 2, hoofdstuk 9 van dit statuut of het opleidingsstatuut van de opleiding die de minor verzorgt.

4.1.2 De vrije minor

Een vrije minor is een minor die je:

- a) bij een andere onderwijsinstelling volgt;
- b) hebt samengesteld uit onderdelen van minoren of andere onderwijseenheden of eenheden van leeruitkomsten bij één of meer academies van de HAN of een andere onderwijsinstelling;
- c) invult door een module te volgen zoals aangeboden in het deeltijdse of duale onderwijs aan de HAN of een andere hogere onderwijsinstelling.

Minoren van andere hogescholen en van de universiteiten in Nederland vind je via 'Kies op maat', www.kiesopmaat.nl. Hier kun je zien welke minoren er zijn en hoe je je hiervoor kunt inschrijven.

Voor een vrije minor heb je toestemming nodig van de examencommissie van je opleiding. Je wordt bij je aanvraag begeleid door de studieloopbaanbegeleider.

De examencommissie beoordeelt je aanvraag binnen maximaal 6 werkweken.

De beoordeling van je aanvraag gebeurt op grond van de volgende criteria:

- of de minor past binnen het beroepsprofiel van de opleiding;
- of de minor niet overlapt met de major;
- of de minor het juiste niveau (postpropedeutische fase) heeft,
- of de minor voldoende verdiepend en/of verbreedend is;
- of de kwaliteit van de (deel)tentamens en beoordeling in de minor voldoende is;
- of de afzonderlijke onderwijseenheden onderling voldoende samenhangen;
- of de minor de juiste omvang (30 stp) heeft.

Als de examencommissie oordeelt dat de minor aan deze criteria voldoet, geeft zij je toestemming om de minor te volgen en wijst daarmee ook de examinatoren aan.

Meer informatie en een aanvraagformulier vind je op HAN Insite:

I: https://www1.han.nl/insite/rondomdestudie/Aanvragen_Vrije_Minor.xml?a=b&sitedir=self&profiel_select=Insite

Je kunt er ook voor kiezen je minor in te vullen door een periode in het buitenland te studeren. Als je voor je getuigschrift een buitenland-minor kiest, geeft de examencommissie van je opleiding daarvoor toestemming op grond van dezelfde criteria. Heb je hier belangstelling voor? Neem dan contact op met de coördinator internationalisering van je opleiding of het International Office.

4.1.3 Vrijstelling voor de minor

Als je al eerder ergens een minor met goed gevolg hebt afgesloten, of studiepunten voor onderwijseenheden hebt behaald die samen een minor zouden kunnen vormen, of in het bezit van een EVC-verklaring bent die als minor wordt of kan worden erkend, kun je een aanvraag voor vrijstelling van de tentamens die bij de minor horen doen bij je examencommissie. De examencommissie beslist over die aanvraag binnen zes weken en op basis van de criteria die zijn genoemd in Deel 2, hoofdstuk 8.

5 Extra onderwijs

5.1 Mogelijkheden van extra onderwijs

Als student kun je één of meer extra programma's, modules of onderwijseenheden of eenheden van leeruitkomsten aan de HAN volgen. Als je daarvoor kiest, breid je je totale studielast uit. Dit kun je doen door bij de HAN:

- één of meer extra onderwijseenheden of eenheden van leeruitkomsten te volgen;
- een extra module te volgen;
- een extra minor te volgen;
- een honoursprogramma of talentenprogramma te volgen en/of;
- een (deel van een) schakelprogramma naar een bepaalde verwante masteropleiding te volgen.

Voor deelname aan een extra onderwijseenheid of eenheid van leeruitkomsten en een extra module en een extra minor kan een capaciteitsbeperking gelden, waarbij tevens de studenten van de eigen opleiding voorrang krijgen. Als je wilt deelnemen aan extra onderwijs neem dan contact op met je studieloopbaanbegeleider.

Voor deelname aan een extra onderwijseenheid, een extra module of een extra minor heb je geen toestemming nodig van de examencommissie.

5.2 Honoursprogramma

n.v.t.

5.3 Talentenprogramma

n.v.t.

5.4 Schakelprogramma

Een schakelprogramma is een extra onderwijsprogramma dat je kunt volgen om te kunnen doorstromen naar een verwante masteropleiding aan een hogeschool of universiteit.

Jouw opleiding biedt geen schakelprogramma's aan naar masteropleidingen, aangezien de HAN masteropleiding VT direct toegankelijk is voor studenten die zijn afgestudeerd aan de bachelor VT.

Doorstromen naar een universitaire master kan, nadat je eerst een door de universiteit aangeboden schakelprogramma (ook wel pre-master genoemd) hebt gevolgd.

Doorstroomminor: het volgen van een doorstroomminor biedt mogelijkheden om een schakelprogramma/pre-master te verkorten en derhalve versnelde instroom in een masteropleiding.

Om toegelaten te worden tot een doorstroomminor of pre-master gelden strenge toelatingseisen, het is daarom van belang dat je tijdig je mogelijkheden onderzoekt.

In Deel 2, hoofdstuk 9 is beschreven uit welke onderwijseenheden en welke (deel)tentamens het schakelprogramma bestaat, dan wel hoe jouw opleiding deze doorstroming bevordert.

6 Studieadvies

In dit hoofdstuk lees je dat je een studieadvies krijgt, waarom je dat krijgt en wanneer je het krijgt. Een studieadvies kan positief of negatief zijn, maar ook bindend negatief. Als je een bindend negatief studieadvies krijgt, wordt je inschrijving voor de opleiding beëindigd en moet je met die opleiding stoppen. Je mag wel een andere opleiding gaan volgen. Je leest in dit hoofdstuk wat jouw rechten zijn bij de verschillende soorten studieadviezen.

6.1 Waarom krijg je een studieadvies?

De propedeuse van je opleiding is bedoeld om je te oriënteren op de studie en het beroep dat je kunt gaan uitoefenen. De propedeuse is ook bedoeld om een beeld te geven of je geschikt bent voor dat beroep en of je de opleiding naar verwachting succesvol kunt afronden.

De HAN is wettelijk verplicht om elke student een studieadvies te geven.
Dit mag en gebeurt slechts één keer.

Persoonlijke omstandigheden spelen een rol bij de beslissing welk studieadvies je krijgt. Dergelijke omstandigheden moet je zo snel mogelijk melden bij je studieloopbaanbegeleider ter vertrouwelijke registratie. In paragraaf 6.7 vind je meer regels over die persoonlijke omstandigheden.

6.2 Welke studieadviezen kun je krijgen?

Je kunt de volgende studieadviezen krijgen:

- Een positief studieadvies.
Bij een positief studieadvies wordt verwacht dat je in staat bent om je opleiding succesvol af te ronden.
- Een negatief studieadvies.
Bij een negatief studieadvies wordt verwacht dat je niet of alleen met veel moeite en inspanning in staat bent om de opleiding succesvol af te ronden.
- Een bindend negatief studieadvies.
Bij een bindend negatief studieadvies moet je de opleiding verlaten. Dit is geregeld in paragraaf 6.8.

6.3 Wanneer krijg je een positief, een negatief of een bindend negatief studieadvies?

Je krijgt een positief studieadvies als je aan de studievoortgangsnorm voldoet. De studievoortgangsnorm is hieronder opgenomen.

Als je niet aan de studievoortgangsnorm voldoet, krijg je een (bindend) negatief studieadvies. Een bindend negatief studieadvies betekent dat je niet verder mag studeren bij de opleiding waarvoor je bent ingeschreven. Je wordt automatisch uitgeschreven. Zie hierover verder paragraaf 6.8 en 6.9.

Let op: je kunt alleen een bindend negatief studieadvies krijgen, wanneer door de opleiding is voldaan aan een aantal voorwaarden. Deze staan in paragraaf 6.6. Als hieraan niet is voldaan, kan de opleiding je wel een negatief studieadvies geven, maar geen **bindend** negatief studieadvies.

Studievoortgangsnorm

Je voldoet aan de studievoortgangsnorm als je:

- 45 studiepunten of meer hebt behaald in de propedeuse.

Studiepunten op basis van vrijstellingen

Studiepunten op basis van vrijstellingen tellen even zwaar mee als studiepunten op basis van tentamenresultaten aan de HAN.

Uitschrijving voor zesde maand na aanvang opleiding

Als je voor de zesde maand na aanvang van je opleiding verzoekt om je uit te schrijven, krijg je geen studieadvies. Als je je daarna weer inschrijft voor dezelfde opleiding word je voor het studieadvies behandeld zoals alle eerstejaarsstudenten van de opleiding.

Uitschrijving in de laatste vijf maanden van je eerste jaar van inschrijving

Als je in de laatste vijf maanden van je eerste jaar van inschrijving een verzoek tot uitschrijving indient, dan kan in dat studiejaar alsnog een bindend negatief studieadvies worden gegeven voordat je daadwerkelijk wordt uitgeschreven.

6.4 Van wie krijg je een studieadvies?

Een bindend negatief studieadvies wordt altijd gegeven door de academiemanager.

Voordat je een bindend negatief studieadvies kunt krijgen, moet je een officiële schriftelijke waarschuwing hebben ontvangen, waaruit blijkt dat je niet voldoet aan de studievoortgangsnorm op dat moment. Ook moet je voldoende tijd gekregen hebben om je resultaten te verbeteren.

In jouw opleiding wordt de waarschuwing en het positief of negatief studieadvies gegeven door de teamleider.

Je mag altijd meer informatie vragen als je het niet eens bent met een gegeven advies. Doe dit bij degene die je het advies heeft gegeven.

Je mag altijd informeel advies vragen aan een docent, studiebegeleider of mentor.

6.5 Moment van het studieadvies

Je krijgt je studieadvies uiterlijk aan het einde van je eerste jaar van inschrijving voor de propedeuse, of in ieder geval voordat het propedeutisch examen met goed gevolg is afgelegd.

Een advies – positief, negatief, of bindend negatief – mag maar één keer en op één moment worden gegeven.

6.6 Voorwaarden voor het geven van het bindend negatief studieadvies

Een bindend negatief studieadvies is pas rechtsgeldig als het aan de volgende voorwaarden voldoet:

1. De opleiding moet je tijdig een officiële schriftelijke waarschuwing gegeven hebben; dit kan zijn:
  - Na afloop van onderwijsperiode 2 als je niet 28 STP bij de differentiatie beeldende therapie, dramatherapie, muziektherapie en 30 STP bij de differentiatie psychomotorische therapie hebt behaald.
2. De academiemanager houdt bij het nemen van de beslissing over het bindend negatief studieadvies niet alleen rekening met de door jou behaalde studiepunten en studieresultaten, maar ook de in paragraaf 6.7 genoemde omstandigheden.
3. Door de HAN moet voldaan zijn aan de studiebegeleiding en studievoorzieningen zoals beschreven in Deel 2, hoofdstuk 7.

4. Voordat de opleiding een bindend negatief studieadvies geeft, word je in de gelegenheid gesteld te worden gehoord. Dit vindt plaats in de vorm van een gesprek waarin je ook kunt aangeven of je een beroep doet op een of meer van de omstandigheden die zijn genoemd in paragraaf 6.7. Bij jouw opleiding voer je dit gesprek met de teamleider van jouw differentiatie.

6.7 Persoonlijke omstandigheden en het studieadvies

De persoonlijke omstandigheden waarmee rekening gehouden wordt, zijn:

- langdurige of chronische ziekte van betrokkene;
- lichamelijke, zintuiglijke of andere functiebeperkingen van betrokkene;
- zwangerschap van betrokkene;
- bijzondere familieomstandigheden;
- lidmaatschap van medezeggenschapsraad, deelraad, studentencommissie of opleidingscommissie;
- lidmaatschap van het bestuur van een studentenorganisatie van enige omvang met volledige rechtsbevoegdheid, dan wel van een vergelijkbare organisatie van enige omvang, bij wie de behartiging van het algemeen maatschappelijk belang op de voorgrond staat en daartoe daadwerkelijk activiteiten ontplooit en overige omstandigheden waarin je activiteiten ontplooit in het kader van de organisatie en het bestuur van de instelling, waarbij je aantoont dat je hier jaarlijks veel tijd aan besteedt;
- overige omstandigheden, waaronder de algemene indruk die je bij je docenten hebt achtergelaten (hardheidsclausule).

Krijg je te maken met persoonlijke omstandigheden die invloed hebben op jouw studieresultaten? Bespreek die dan direct met je studieloopbaanbegeleider. Deze gaat strikt vertrouwelijk om met je informatie.

De teamleider besluit of jouw persoonlijke omstandigheden maken dat een bindend negatief studieadvies wel of niet onredelijk zou zijn. Hij maakt zijn overweging op jouw verzoek of op advies van je studieloopbaanbegeleider. Als de teamleider besluit dat een bindend negatief studieadvies onredelijk is, dan stelt hij zijn studieadvies uit, maar niet langer dan één studiejaar.

6.8 Wat zijn de gevolgen als je moet stoppen met de opleiding?

Heb je een bindend negatief studieadvies gekregen? Dan beëindigt de HAN je inschrijving voor de opleiding op de wijze zoals is bepaald in het Inschrijvingsreglement.

De studieloopbaanbegeleider geeft je een zoveel mogelijk passend opleidingsadvies.

Je mag je wel laten inschrijven voor een andere opleiding.

Als je uitgeschreven bent, gelden de volgende regels:

- Je kunt je gedurende drie jaar – of totdat je een verzoek indient bij de academiemanager om weer te worden ingeschreven en dat verzoek wordt gehonoreerd – niet meer als student of als extraneus inschrijven bij de HAN voor de opleiding waarvoor je een bindend negatief studieadvies hebt gekregen. Dit geldt voor alle inrichtingsvormen ervan: voltijd, deeltijd en duaal.

6.9 Beroep

Tegen een bindend negatief studieadvies kun je binnen 6 weken beroep instellen bij het College van Beroep voor de Examens van de HAN.

Hoe je dit doet, vind je op HAN Insite bij Bureau Klachten en Geschillen:

[https://www1.han.nl/insite/rondomdestudie/Bureau Klachten en Geschillen.xml?sitedir=/insite/rondomdestudie](https://www1.han.nl/insite/rondomdestudie/Bureau_Klachten_en_Geschillen.xml?sitedir=/insite/rondomdestudie)

7 Studiebegeleiding en studievoorzieningen

Leerdoel en uitgangspunt is dat je zelf de hoofdverantwoordelijkheid draagt voor je eigen leerproces. Wij willen ook dat je je in jouw hele studieloopbaan herkent, gezien en gehoord voelt. Je hebt recht op goede studiebegeleiding. Iedere opleiding biedt daarvoor ondersteuning. Indien nodig kan de HAN jou academische, psychologische en financiële ondersteuning bieden. Het netwerk HAN studiesucces biedt je de ondersteuning voor een succesvolle studievoortgang.

7.1 Wat biedt de HAN om goed te kunnen studeren?

De HAN biedt voorzieningen aan die mogelijk maken dat jij goed kunt studeren. Dit zijn bijvoorbeeld:

1. voorzieningen voor studenten met een functiebeperking;
2. voorzieningen voor zwangeren en mantelzorgers;
3. speciale begeleiding van internationale studenten;
4. speciale begeleiding van studenten uit minderheidsgroepen.

HAN Studiesucces biedt ook ondersteuning voor een succesvolle studievoortgang. Studenten die dit behoeven, kunnen extra begeleiding krijgen. Informatie over de voorzieningen die door de HAN geboden worden en de mogelijke begeleiding, kan je verkrijgen bij je studieloopbaanbegeleider, of bij HAN Studiesucces. Zie ook Deel 1, hoofdstuk 7.

Behalve de algemene voorzieningen biedt jouw opleiding in ieder geval de volgende voorzieningen:

1. studiebegeleiding zoals hieronder beschreven;
2. twee tentamengelegenheden per studiejaar;
3. twee tentamengelegenheden vóórdát een bindend negatief studieadvies wordt gegeven.

7.2 Hoe is de studiebegeleiding ingericht?

De studiebegeleiding start met de kennismaking met de studieloopbaanbegeleider aan het begin van het studiejaar. Jouw persoonlijke studieloopbaanbegeleider nodigt je in het eerste jaar van studeren ten minste 3 keer uit voor een gesprek.

Wanneer de student specifieke stage- of studieproblemen ondervindt en/of als er bijzondere omstandigheden zijn die impact hebben op het studiegedrag, dan kan hij ook zelf een afspraak maken met zijn SBL-er. Deze problemen kunnen te maken hebben met studievaardigheden, taalvaardigheden of persoonlijke ontwikkeling. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een handicap, motorische stoornissen, maar ook dyslexie, chronische vermoeidheid en psychische stoornissen, privéproblemen, motivatieproblemen etcetera. De SLB-er gaat samen met de student onderzoeken wat de problemen precies zijn en of er eventueel ondersteuning is of cursussen zijn binnen HAN studiesucces die hierbij behulpzaam kunnen zijn. Mocht er op grond van de problemen studievertraging opgelopen worden dan wordt dit door de SLB-er vastgelegd in Alluris. Zijn de problemen diepgaand van aard dan kan de student naar de studentpsycholoog van de HAN. Indien er sprake is van belemmerende taal en/of schrijfproblemen dan kan de student terecht bij het HAN Talencentrum. Twijfels over de opleiding of vragen over een vervolgstudie of een tweede studie worden ondersteund door het Studiewisselpunt. Het Vraagpunt Studentzaken handelt vragen over inschrijvingen, Studielink, collegegeld en Alluris af. Discriminatie, pesten of bijvoorbeeld seksuele intimidatie kunnen besproken worden met de (Senior)

SLB-er of eventueel een HAN vertrouwenspersoon. De begeleiding richting studeren in het buitenland wordt gedaan door de coördinator binnen de opleiding en het HAN International Office. Financiële of juridische vragen over hogeschoolregelingen worden beantwoord door de studentendecaan. De aanvragen die de SLB-er indient voor compensatie bij studievertraging door bijzondere omstandigheden (handicap, ziekte, familieomstandigheden, bestuurswerk of topsport) worden tevens beoordeeld via de studentendecaan. In een aantal gevallen heeft de student toestemming nodig van de examencommissie. Toezeggingen wat betreft regelingen en voorzieningen omtrent toetsen worden door de examencommissie wel of niet goedgekeurd en van te voren door de SLB-er van een advies voorzien. De student dient zelf de aanvragen bij de Examencommissie in en vraagt daarvoor schriftelijk advies van de SLB-er. Aanvragen voor onderwijsvoorzieningen (waaronder uitzonderingen op de lesaanwezigheidsplicht) worden door de student schriftelijk ingediend bij de SLB-er en worden beoordeeld door de academiemanager schriftelijk geretourneerd.

8 Tentamens en examens

In dit hoofdstuk zijn de tentamens, deeltentamens en examens van jouw opleiding algemeen geregeld.

8.1 Samenhangend geheel van onderwijseenheden

De opleiding bestaat uit een samenhangend geheel van onderwijseenheden. Deze zijn bepaald en beschreven in Deel 2, hoofdstuk 9. Bij elke onderwijseenheid hoort een tentamen. Een tentamen kan bestaan uit twee of meer deeltentamens die, in een vooraf bepaalde weging, samen het cijfer voor het tentamen van de onderwijseenheid bepalen.

8.2 Tentamen

Met de uitslag van het tentamen dat bij een onderwijseenheid hoort, wordt vastgesteld of is voldaan aan de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden en, zo aan de orde, attitude die zijn vereist om een onderwijseenheid met goed gevolg af te sluiten. De beoordelingscriteria van de (deel)tentamens zijn vastgesteld in Deel 2, hoofdstuk 9.

8.2.1 Ingangseisen

Voor sommige onderwijseenheden gelden ingangseisen om aan het onderwijs en een (deel)tentamen van die onderwijseenheid te mogen deelnemen. De ingangseisen zijn bepaald in de beschrijvingen van de onderwijseenheden in Deel 2, hoofdstuk 9. Je kunt aan de examencommissie beargumenteerd toestemming vragen om van deze ingangseisen af te wijken.

Voor jouw opleiding gelden de volgende ingangseisen:

- Je moet een of meer bepaalde andere (deel)tentamens hebben behaald
- Je moet de taal waarin de onderwijseenheid wordt verzorgd, op voldoende niveau beheersen.
- Je moet een minimum aantal studiepunten uit een studiejaar hebben behaald;
- Je moet een bepaald aantal uren stage hebben gelopen.

8.2.2 Deelnameplicht onderwijs

n.v.t.

8.2.3 Tentamenvorm

De vorm van een (deel)tentamen is bepaald in Deel 2, hoofdstuk 9, in de beschrijving van de desbetreffende onderwijseenheid. De examencommissie kan, al of niet op verzoek, in bijzondere gevallen van deze vorm afwijken.

8.3 De examinator

Elk (deel)tentamen wordt opgesteld en beoordeeld door een of meer examinatoren, zoals bepaald en aangewezen door de examencommissie.

De examinator stelt de uitslag vast en bepaalt het resultaat van het (deel)tentamen. Indien meer dan één examinator is aangewezen, stelt de hoofdexaminator het definitieve resultaat vast.

8.3.1 Wanneer heb je een tentamen behaald?

De examinerator drukt het resultaat van een tentamen uit in een cijfer.

Het resultaat van een tentamen wordt uitgedrukt in één van de volgende cijfers: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 of 10.

Je hebt het tentamen met goed gevolg afgelegd bij een 6 of hoger.

Je hebt het tentamen **niet** met goed gevolg afgelegd bij een 5 of lager.

8.3.2 Wanneer heb je een deeltentamen behaald?

De examinerator drukt het resultaat van een deeltentamen uit in een cijfer.

Een cijfer voor een deeltentamen wordt afgerond tot een cijfer met 1 decimaal.

Cijfers met de decimaal 1; 2; 3; 4 worden afgerond naar beneden.

Cijfers met de decimaal 5; 6; 7; 8; 9 worden afgerond naar boven.

In afwijking van bovenstaande hoofdregel, kan het resultaat van een of meer deeltentamens uitgedrukt worden in een cijfer of in 'voldaan' of 'niet-voldaan'. In de beschrijving van de onderwijseenheden in Deel 2, hoofdstuk 9 is bepaald welke deeltentamens worden beoordeeld met een cijfer en welke met 'voldaan' of 'niet-voldaan'.

Je hebt een deeltentamen met goed gevolg afgelegd bij een 5,5 of hoger of wanneer de kwalificatie 'voldaan' is gegeven.

Je hebt een deeltentamen niet met goed gevolg afgelegd bij een 5,4 of lager of wanneer de kwalificatie 'niet voldaan' is gegeven.

8.3.3 Hoe komt het tentamencijfer voor een tentamen met deeltentamens tot stand?

Bij de berekening van het cijfer voor het tentamen worden de behaalde cijfers voor de deeltentamens gewogen zoals dit in de beschrijving van de onderwijseenheid in Deel 2, hoofdstuk 9 is bepaald. Daarna wordt het eindcijfer voor het tentamen als volgt afgerond:

Tentamencijfers met de decimaal 1; 2; 3; 4 worden tot hele cijfers afgerond naar beneden.

Tentamencijfers met de decimaal 5; 6; 7; 8; 9 worden tot hele cijfers afgerond naar boven.

8.3.4 Geldend resultaat

Het hoogst behaalde resultaat voor een tentamen of deeltentamen geldt als behaald resultaat. Ook bij een voldoende resultaat mag je opnieuw deelnemen aan het (deel)tentamen.

8.3.5 Wanneer kun je de kwalificatie 'voldaan/niet voldaan' krijgen voor een tentamen?

In afwijking van paragraaf 8.3.1 kan in de volgende gevallen in plaats van een cijfer de kwalificatie voldaan/niet voldaan worden gegeven:

- a) je hebt vrijstelling voor een of meer deeltentamens, waardoor het resultaat van dat tentamen niet kan worden uitgedrukt in een cijfer,
- b) de omzettingstabellen van de HAN zijn niet toepasbaar,
- c) je hebt een tentamen behaald dat onderdeel is van een vrije minor bij een buitenlandse onderwijsinstelling of bij een andere Nederlandse onderwijsinstelling, en het is niet mogelijk om de daar behaalde resultaten om te zetten in een resultaat zoals bedoeld in paragraaf 8.3.1.

8.4 Deelnemen aan tentamens van de postpropedeutische fase

Als je een propedeutisch getuigschrift hebt van deze opleiding of van een opleiding bij een andere hogeschool met hetzelfde CROHO-nummer, of vrijstelling hebt van het propedeutisch examen, word je ingeschreven in de

postpropedeutische fase en mag je deelnemen aan het onderwijs en de tentamens van de postpropedeutische fase.

Je krijgt automatisch toestemming om deel te nemen aan het onderwijs en de tentamens van de postpropedeutische fase indien je hebt voldaan aan de studievoortgangsnorm. Voor de studievoortgangsnorm, zie Deel 2, hoofdstuk 6. De ingangseisen in paragraaf 8.2.1 blijven onverminderd van toepassing.

8.5 Aantal tentamengelegenheden per studiejaar

Je krijgt twee maal per studiejaar de gelegenheid om een tentamen of deeltentamen af te leggen. In de beschrijving van de onderwijseenheid in Deel 2, hoofdstuk 9 is bepaald hoeveel (deel)tentamens per studiejaar worden afgenomen en in welke onderwijsperiode deze vallen.

Let op: als de opleiding meer dan 2 tentamengelegenheden per jaar organiseert, mag je toch maar van twee gelegenheden gebruik maken.

In de volgende uitzonderingssituaties kan in de beschrijving van de onderwijseenheid in Deel 2, hoofdstuk 9 zijn bepaald dat er één maal per studiejaar gelegenheid wordt geboden om het tentamen of deeltentamen af te leggen:

- als de aard van het onderwijs en de beoordeling daarvan een tweede gelegenheid onmogelijk maken, waarbij in dat geval altijd sprake is van een moment tijdens het verloop van de onderwijseenheid, waarin de student een indicatie krijgt of de tot dan toe geleverde prestaties voldoende zijn om het (deel)tentamen van de onderwijseenheid daadwerkelijk te kunnen behalen, of,
- als een tweede gelegenheid vanwege fysieke of logistieke redenen onmogelijk is en pas in het daarop volgende studiejaar een tentamengelegenheid kan worden aangeboden, en
- als tevens een alternatief is geboden dat verdere studievertraging voorkomt.

Deze uitzondering wordt de student bij aanmelding voor de onderwijseenheid en indien mogelijk voor aanvang van het studiejaar medegedeeld.

8.5.1 Aanmelden voor een tentamen

In Deel 2, hoofdstuk 9 staat beschreven of, hoe en voor welke datum je je moet aanmelden voor een tentamen of deeltentamen.

8.5.2 Aanvraag extra tentamengelegenheid of andere tentamenvorm

Je kunt bij de examencommissie een extra gelegenheid aanvragen voor een tentamen of een deeltentamen.

Je kunt bij de examencommissie een verzoek indienen om een (deel)tentamen in een andere vorm af te leggen.

Het verzoek is gemotiveerd en omvat in ieder geval een beschrijving van de reden en het belang.

Het Reglement examencommissie (zie Deel 3) regelt de aanvraagprocedure nader.

8.6 Tentamen in aangepaste vorm

Heb je een functiebeperking of chronische ziekte, of kun je om een andere reden zoals zwangerschap, niet aan de reguliere vorm van het (deel)tentamen deelnemen, dan kun je aan de examencommissie vragen om het (deel)tentamen in een vorm te doen die is aangepast aan jouw situatie.

De examencommissie bepaalt, zo nodig na overleg met jou en de examiner, in redelijkheid in welke vorm het (deel)tentamen kan worden afgelegd, welke faciliteiten worden aangeboden en welke afwijkende regels gelden.

8.7 Mondelinge (deel)tentamens

Een mondeling (deel)tentamen wordt door middel van een gesprek tussen de examiner(en) en de student afgenomen. Mondelinge (deel)tentamens zijn openbaar. De examencommissie kan in bijzondere gevallen van deze regel afwijken. Dit besluit wordt aan alle betrokkenen bekend gemaakt en gemotiveerd.

8.8 Wanneer wordt de uitslag van een tentamen bekend?

Het hangt van de tentamenvorm af wanneer de uitslag van een (deel)tentamen bekend wordt gemaakt:

- De uitslag van een schriftelijk (deel)tentamen wordt uiterlijk binnen 15 werkdagen aan jou bekendgemaakt. Deze uitslag wordt opgenomen in het studie-informatiesysteem (SIS).
- De uitslag van een mondeling (deel)tentamen wordt direct na het (deel)tentamen vastgesteld en na maximaal vijf dagen bekendgemaakt. Deze uitslag wordt opgenomen in SIS.
- De uitslag van een praktisch (deel)tentamen wordt direct na het (deel)tentamen, of indien dat niet mogelijk is, binnen vijf werkdagen aan jou bekendgemaakt. Deze uitslag wordt opgenomen in SIS.

Een resultaat dat in SIS is opgenomen, kan alleen worden gewijzigd in de volgende gevallen:

- Als een aantoonbaar onjuist resultaat in SIS is ingevoerd.
- In gevallen van fraude, bedrog of persoonsverwisseling.
- Als een examiner om gegronde en gemotiveerde redenen zijn beoordeling heeft herzien.
- Als je bij het College van Beroep voor de Examens of bij het College van Beroep voor het hoger onderwijs beroep hebt ingediend tegen je beoordeling, dit beroep gegrond is verklaard en het resultaat door de examiner is herzien.

Wijzigt een resultaat nadat het al is ingevoerd in SIS? Dan krijg je daarvan bericht.

8.9 Tentamens: inzage- en nabesprekingsrechten

Vind je de beoordeling van je (deel)tentamen of de bespreking of groepsbespreking ervan onduidelijk? Dan kun je je docent vragen om nadere uitleg. Bij besprekingen en individuele inzage wordt bewaakt dat er in deze fase niet kan worden gefraudeerd. Nabespreking en inzagerecht zijn als volgt ingericht:

8.9.1 Groepsgewijze nabespreking

Binnen 10 werkdagen na de uitslag van een (deel)tentamen organiseert de examiner een groepsgewijze bespreking, tenzij daaraan bij de studenten geen behoefte is gebleken.

8.9.2 Inzage in en nabespreking van eigen werk

Nadat de groepsbespreking is geweest of als er geen groepsbespreking is geweest, heb je als belanghebbende recht op inzage in en nabespreking van je eigen werk met je docent en met de examiner, tenzij je dit in redelijkheid en billijkheid al tijdens de groepsgewijze nabespreking had kunnen doen. Je mag dan alles inzien en bespreken: het beoordeelde (deel)tentamen, de vragen, opdrachten en normering. De inzage en nabespreking van eigen werk moet binnen 6 weken na de uitslag mogelijk gemaakt worden.

8.9.3 Andere tentamenvormen

Indien er sprake is van een tentamenvorm waarop de bovenomschreven inzage- en nabesprekingsprocedure niet kan worden toegepast, wordt in de beschrijving van de onderwijseenheid in Deel 2, hoofdstuk 9 bepaald hoe inzage en nabespreking zijn ingericht. Daarbij worden dezelfde beginselen geborgd als in de paragrafen 8.9.1 en 8.9.2.

8.10 Leerwegaafhankelijk tentamen

Een leerwegaafhankelijk (deel)tentamen is een (deel)tentamen waaraan je kunt deelnemen zonder gebruik te maken van het onderwijsaanbod van de onderwijsseenheid. Als je wilt deelnemen aan een leerwegaafhankelijk (deel)tentamen, kun je een gemotiveerd verzoek indienen bij de examencommissie. Dit verzoek omvat in ieder geval een beschrijving van de reden en het belang.

De examencommissie neemt op grond van het ingediende bewijsmateriaal binnen 20 werkdagen een gemotiveerd besluit.

Indien dit besluit positief is kun je aan het (deel)tentamen deelnemen. Indien het reguliere (deel)tentamen daartoe niet geschikt of passend is, wijst de examencommissie de examinatoren aan en bepaalt zij de tentamenvorm, met inachtneming van de betreffende eindkwalificaties en beoordelingscriteria vermeld in Deel 2, hoofdstuk 9.

8.11 Wanneer en hoe kun je vrijstelling vragen voor een (deel)tentamen?

In Deel 2, hoofdstuk 9 staat per (deel)tentamen beschreven welke kennis, inzicht en vaardigheden en attitude je moet aantonen en hoe die getoetst en beoordeeld worden. Je kunt de examencommissie verzoeken om vrijstelling van één of meer (deel)tentamens als je aantoont dat je de bij het (deel)tentamen behorende kennis, inzicht en vaardigheden en attitude al beheerst. Dit kun je aantonen met:

- het bewijs dat je eerder een tentamen in het hoger onderwijs hebt behaald;
- een officiële rapportage Erkenning Verworven Competenties;
- bewijzen dat je elders de vereiste kennis, het vereiste inzicht en/of de vereiste vaardigheden hebt opgedaan.

De beoordelingscriteria van de (deel)tentamens zoals vastgesteld in Deel 2, hoofdstuk 9, vormen hierbij voor de examencommissie de richtlijn voor het verlenen van de vrijstelling.

Je krijgt voor een vrijgesteld (deel)tentamen geen cijfer of de kwalificatie 'voldaan', maar de kwalificatie 'vrijstelling'.

De procedure voor het verlenen van vrijstelling vind je in het Reglement examencommissie (Deel 3).

De examencommissie kan bepaalde eerder behaalde (deel)tentamens, studiepunten en getuigschriften aanwijzen die recht geven op vrijstelling voor één of meer (deel)tentamens.

Deze aanwijzingen zijn opgenomen in een bijlage die onderdeel is van het Reglement examencommissie. Deze aanwijzingen kunnen door de examencommissie tevens worden aangemerkt als grondslag voor vrijstellingen voor het afleggen van een of meer (deel)tentamens van onderwijsseenheden behorend bij de verkorte trajecten als bedoeld in Deel 2, hoofdstuk 3.

8.12 De afsluitende examens

Het hoger beroepsonderwijs kent in bacheloropleidingen twee wettelijke examens. Het propedeutisch examen als afsluiting van de propedeuse, en het afsluitende bachelorexamen aan het einde van de opleiding. Je haalt deze examens als je alle tentamens behaald hebt die bij het desbetreffende examen horen. Dit is anders als de examencommissie heeft bepaald dat er een extra onderzoek nodig is naar jouw inzicht, vaardigheden en kennis. In dat geval moet je ook dat onderzoek (tentamen) met goed gevolg hebben afgelegd. Pas dan heb je het examen met goed gevolg afgelegd.

Wil je in aanmerking komen om af te studeren meld je dit (middels een e-mail) vóór de 20^e van de maand waarin je wilt afstuderen bij de teamleider van je eigen differentiatie.

8.12.1 Cum laude

Als je voor alle tentamens die meetellen voor het examen bij je eerste deelname een cijfer 8 of hoger hebt behaald, dan slaag je 'cum laude' voor dat examen. Tentamens uit de propedeuse tellen mee voor het propedeuse-examen en tentamens uit de postpropedeuse tellen mee voor het bachelorexamen. Hierbij gelden de tentamencijfers per onderwijseenheid; afzonderlijke cijfers voor de deeltentamens blijven buiten beschouwing. Als een tentamen uit deeltentamens bestaat, tellen voor het benodigde cijfer 8 voor het tentamen alleen de cijfers van de deeltentamens mee die bij je eerste deelname zijn behaald. Per examen kan één uitzondering gemaakt worden op deze regel. Die uitzondering houdt in dat per examen één deeltentamen herkanst mag worden en dat het hoogst behaalde resultaat meetelt voor het bepalen van het predicaat 'cum laude'. Wanneer een tentamen niet bestaat uit meerdere deeltentamens, mag dat tentamen herkanst worden.

Tentamens die horen bij de uitbreiding van je studielast, zoals beschreven in Deel 2, hoofdstuk 5, blijven bij de beoordeling voor toekenning van het predicaat 'cum laude' buiten beschouwing.

In de propedeuse mogen voor niet meer dan 30 studiepunten vrijstelling of een kwalificatie 'voldaan' zijn verkregen en in de postpropedeutische fase voor niet meer dan 75 studiepunten.

8.12.2 Met genoegen

Als je voor alle tentamens die meetellen voor het bachelorexamen bij je eerste deelname een cijfer 7 of hoger hebt behaald, dan slaag je 'met genoegen' voor dat examen. Hierbij gelden de tentamencijfers per onderwijseenheid; afzonderlijke cijfers voor de deeltentamens blijven buiten beschouwing. Als een tentamen uit deeltentamens bestaat, tellen voor het benodigde cijfer 7 voor het tentamen alleen de cijfers van de deeltentamens mee die bij je eerste deelname zijn behaald. Er kan één uitzondering gemaakt worden op deze regel. Die uitzondering houdt in dat één deeltentamen herkanst mag worden en dat het hoogst behaalde resultaat meetelt voor het bepalen van het predicaat 'met genoegen'. Wanneer een tentamen niet bestaat uit meerdere deeltentamens, mag dat tentamen herkanst worden.

Tentamens die horen bij de uitbreiding van je studielast, zoals beschreven in Deel 2, hoofdstuk 5, blijven bij de beoordeling voor toekenning van het predicaat 'met genoegen' buiten beschouwing.

In de postpropedeuse mogen voor niet meer dan 75 studiepunten vrijstelling of een kwalificatie 'voldaan' zijn verkregen.

8.13 Resultatenoverzicht, bewijsstukken en verklaringen

8.13.1 Hoe kun je een – gewaarmerkt – overzicht krijgen van je studieresultaten?

Van je tentamenresultaten die in SIS staan, kun je een uitdraai maken. Als je dit overzicht van resultaten buiten de HAN als officieel bewijsstuk wilt gebruiken, kun je bij het Vraagpunt Studentzaken een gewaarmerkt resultatenoverzicht aanvragen. De waarmaking biedt geen garantie dat de desbetreffende autoriteit dit dan ook als zodanig erkent.

8.13.2 Bewijsstuk tentamen

Van elk afgelegd (deel)tentamen ontvang je van de examiner een schriftelijk en ondertekend bewijsstuk. Dit kan een digitaal ondertekend bewijsstuk zijn. Dit bewijsstuk vermeldt de naam en code van het (deel)tentamen, de onderwijseenheid en je resultaat. De examiner is verplicht om je dat bewijs te geven.

Bewaar zelf deze bewijzen goed.

8.13.3 Verklaring

Stop je met de opleiding en heb je geen recht op een propedeutisch of bachelor getuigschrift? Als je meer dan één tentamen hebt behaald ontvang je desgevraagd van de examencommissie een verklaring waarin staat welke tentamens je hebt gehaald, voor welke opleiding, hoeveel studiepunten je hiervoor hebt gekregen en, als dat van toepassing is, het programma waarvoor dit wordt uitgereikt.

8.13.4 Modulecertificaat

n.v.t.

8.14 Getuigschrift, graad en diplomasupplement

8.14.1 Propedeutisch getuigschrift

Nadat de examencommissie heeft vastgesteld dat je alle tentamens van de propedeutische fase hebt gehaald, en is vastgesteld dat je bent ingeschreven aan de HAN voor de opleiding en dat je voldaan hebt aan al je financiële verplichtingen jegens de HAN, dan reikt de examencommissie je het propedeutisch getuigschrift van de opleiding uit.

8.14.2 Bachelorgetuigschrift en diplomasupplement

Nadat het instellingsbestuur de graad heeft verleend, reikt de examencommissie het getuigschrift van de bacheloropleiding en het bijbehorende Engelstalige diplomasupplement uit nadat door of namens het instellingsbestuur is vastgesteld dat je voor de opleiding bent ingeschreven aan de HAN en aan alle financiële verplichtingen jegens de HAN hebt voldaan.

8.14.3 Graad en graadtoevoeging

Nadat de examencommissie heeft vastgesteld dat je het bachelorexamen met goed gevolg hebt afgelegd, verleent het bestuur van de HAN je de graad Bachelor of Arts.

Deze graadtoevoeging staat ook op je getuigschrift.

De daarbij behorende officiële bekorting die je in binnen- en buitenland achter je achternaam mag zetten luidt: BA

8.14.4 Extra aantekeningen

n.v.t.

8.14.5 Afwijking uitreikingsmoment getuigschrift bacheloropleiding

Je kunt de examencommissie verzoeken om uitstel van het uitreiken van je getuigschrift. Dit uitstel wordt voor maximaal twee jaar verleend.

8.15 Beroep

Tegen een beslissing inzake het onderwijs, de examens en de (deel)tentamens op grond van de onderwijs- en examenregeling, kun je binnen 6 weken beroep instellen bij het College van Beroep voor de Examens van de HAN.

Tegen welke beslissingen je beroep kunt instellen en hoe je dit doet, vind je op HAN Insite bij Bureau Klachten en Geschillen:

https://www1.han.nl/insite/sb/content/Heb_je_een_klacht_of_geschil.xml?a=b&sitedir=self&profiel_select=Insite

9 Beschrijving van het onderwijs (de onderwijseenheden)

In dit hoofdstuk is het onderwijs van jouw opleiding beschreven in de vorm van een curriculumoverzicht en beschrijving van de onderwijseenheden, te beginnen bij de onderwijseenheden van de propedeuse, daarna die van de postpropedeuse en de minoren.

Hieronder staat een schematisch overzicht waarin je in een oogopslag kunt zien hoe de opleiding in elkaar zit en welke onderwijseenheden bij de opleiding horen.

PROPEDEUSE

Differentiatie Beeldende therapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Propedeuse Jaar 1	Verbinden 7 stp	Verschijnen 7 stp	Verdiepen 14 stp	Ontwikkelen 14 stp
	Verbeelden 14 stp			
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie Dramatherapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Propedeuse Jaar 1	Vaktherapeutisch middel-Onderzoek 14 stp		Vaktherapeutisch middel-Spelbegeleiding 7 stp	Vaktherapeutisch middel-Aantonen 7 stp
	Methodisch handelen-Observeren 14 stp		Methodisch handelen-Behandelen 7 stp	Methodisch handelen-Verantwoorden 7 stp
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie Muziektherapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Propedeuse Jaar 1	Body of Artistic Skills (BOAS) 1 14 stp		Body of Artistic Skills (BOAS) 2 14 stp	
	Ervaren en verkennen 7 stp	Experimenteren en evalueren 7 stp	Toepassen en reflecteren 7 stp	Verbinden en documenteren 7 stp
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie psychomotorische therapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Propedeuse Jaar 1	PMT Methodisch Handelen-Onderzoek en Observatie 30 stp		PMT Methodisch Handelen-Preventie A 15 stp	PMT Methodisch Handelen-Preventie B 15 stp

POSTPROPEDEUSE

HF1

Differentiatie Beeldende therapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 1 Jaar 2	Werken aan psychisch herstel 7,5 stp	Ontwikkelingsgericht behandelen bij beperkingen 7,5 stp	Behandelen bij psychiatrische problemen 7,5 stp	Preventie voor een gezond leven 7,5 stp
	Beeldende professionele ontwikkeling 2a: Ik als professional & esthetica 7,5 stp		Beeldende professionele ontwikkeling 2b: oriëntatie & betekenis 7,5 stp	
	Praktijkleren 2 11 stp			
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie Dramatherapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 1 Jaar 2	Vaktherapeutisch Middel – Zelfervaring 5 stp	Vaktherapeutisch middel – Verdieping 8 stp		Vaktherapeutisch middel – Presenteren 5 stp
	Methodisch handelen - Zelfervaring en methodisch handelen bij persoonlijkheidsstoornissen 14 stp		Methodisch handelen - Traumabehandeling en Onderzoek 14 stp	
	Methodisch Handelen – Praktijkleren en Onderzoek 10 stp			
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie Muziektherapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 1 Jaar 2	Body of Artistic Skills (BOAS) 3 8 stp		Body of Artistic Skills (BOAS) 4 8 stp	
			Onderzoek 4 stp	
	Muziektherapie als psychosociale zorg 9 stp	Muziektherapie als behandeling A 9 stp	Muziektherapie als behandeling B 9 stp	Muziektherapie als zelfstandige behandeling 9 stp
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie psychomotorische therapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 1 Jaar 2	PMT: Methodisch handelen gericht op vaardigheden en gedrag 30 stp		PMT: Methodisch handelen gericht op brein en lijf 30 stp	

HF2/3

Differentiaties Beeldende therapie, Dramatherapie, Muziektherapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 2 Jaar 3	Methodisch handelen A 20 stp		Methodisch handelen B 20 stp	
	Vaktherapeutisch middel 10 stp			
	Innoveren en ondernemen 10 stp			
Hoofdfase 3 Jaar 4	Minor ² 30 stp		Onderzoeken en innoveren 20 stp	

² Studenten kiezen voor een minor in semester 1 of 2. In het geval dat ze voor semester 2 kiezen zijn de andere OWE's uit HF3 geroosterd in semester 1

		Methodisch handelen 10 stp
--	--	-------------------------------

Differentiatie psychomotorische therapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 2 Jaar 3	Psychomotorische therapie in de praktijk-A 30 stp		Psychomotorische therapie in de praktijk-B 30 stp	
Hoofdfase 3 Jaar 4	Minor ³ 30 stp		Onderzoeken en innoveren 20 stp	Methodisch handelen 10 stp

---

³ Zie vorige voetnoot

9.1 Onderwijseenheden van de propedeuse

9.1.1 Onderwijseenheden beeldende, drama- en muziektherapie

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Studieloopbaanbegeleiding / Academic Counseling
Code onderwijseenheid	VTH-1SLB
Onderwijsperiode	Periode 1-4
Studiepunten	4
Studielast in uren	112
Onderwijstijd (contacturen)	28
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>De studieloopbaanbegeleiding (slb) is gericht op begeleiding bij studievoortgang en de loopbaan. Deze begeleiding bestaat hoofdzakelijk uit individuele begeleiding en enkele keren per jaar zijn er (sub)groepsbijeenkomsten.</p> <p>Zowel SLB-er en -student dragen zorg voor de waarborging van het leerproces. Een student wordt actief ondersteund bij onderwerpen die spelen rondom studie en loopbaan. Daarnaast stimuleert en/of adviseert de studieloopbaanbegeleider wanneer zich problemen voordoen tijdens de studie t.a.v. studievaardigheden, taalvaardigheden of persoonlijke ontwikkeling. De begeleiding is gericht op het individuele studietraject. Daarnaast krijgt de student 56 uren vrij te besteden. Vrije ruimte stimuleert het verder ontwikkelen van de beroepsidentiteit of het opdoen van vaardigheden ten behoeve voor het goed doorlopen van de studie. Dat betekent dat de student één of meerdere taken of werkzaamheden kan opvoeren waarvan hij/zij duidelijk maakt dat en op welke wijze deze bijdragen aan de ontwikkeling in het licht van de eindkwalificaties. Veel opties zijn mogelijk, bv. ook het volgen van specifieke studievaardigheden bij HAN Studiesucces of een cursus Mindfulness. De student bespreekt de gekozen optie met de SLB-er. De student dient een plan in met verantwoording van de activiteiten (in welke opzichten dragen de activiteiten bij aan de ontwikkeling) bij de SLB-er.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren
Samenhang	In deze OWE onderzoekt de student zijn drijfveren om het verdere onderwijs in de propedeuse te volgen. De samenhang is vooral te vinden op overstijgend en reflectief niveau.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Verslag vrije ruimte VTH-1SLB-1
Beoordelingscriteria	De student toont aan op welke manier hij, op eigen initiatief, deel heeft genomen aan activiteiten om te werken aan leerdoelen die betrekking hebben tot één of meer eindkwalificaties en samen gekozen in overleg met de SLB-er.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Verslag
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te

	melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
--	---

9.1.2 Onderwijseenheden beeldende therapie

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Verbinden / To Connect
Code onderwijseenheid	VTH-1BVBI
Onderwijsperiode	Periode 1
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	72
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze OWE staat Verbinden centraal. De student gaat op zoek naar zijn socialisatie en persoonlijke leerstijl en maakt een beeldende zelfanalyse (0-niveau). Dit zal resulteren in een life-review in de vorm van een narratief levensboek in woord en beeld. Daarnaast verbindt hij zich met het beeldend therapeutisch vakgebied door een oriëntatie op diverse beroepssituaties en doelgroepen. Hiertoe worden vaktherapeuten uitgenodigd voor het geven van workshops, waardoor de student ervaringsgericht kan leren over de praktijk.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	In deze OWE wordt een aanvang gemaakt met de Body of Artistic Skills (AVV) die wordt toegepast in het handelen m.b.t het vaktherapeutisch middel. De kennis van ontwikkelingspsychologie, de reflectie op eigen socialisatie, handelingspatronen en de kennismaking met verschillende doelgroepen vormen een basis voor het beroep van vaktherapeut en vinden hun neerslag in het life-review.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online Feldman, R. S. (2020). <i>Ontwikkelingspsychologie</i> (D. van Loon, L. Voets, & G. van der Wielen, Nederlandstalige bew.; V. Walsmit, G. Bouman, T. Zuiderbaan, & M. Kerkhof, Vert.; 8e editie). Pearson Benelux. Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Prins, P. J. M., & Braet, C. (Eds.). (2014). <i>Handboek klinische ontwikkelingspsychologie</i> (2e geheel herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online Schweizer, C., De Bruyn, J., Haeyen, S., Henskens, B., Visser, H., & Rutten-Saris, M. (2009). <i>Handboek beeldende therapie: Uit de verf</i> . Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online Werkgroep APA. (2021). <i>De APA-richtlijnen uitgelegd: Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs</i> (3e herziene editie). SURF. Bekijk dit boek online
Tentaminering	

Naam en code tentamen	Levensboek VTH-1BVBI-2
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student heeft basiskennis m.b.t materialen, gereedschappen en werkvormen. - De student benoemt persoonseigen kenmerken in zijn beeldend werk en handelen: en kan hier op reflecteren met het ETC als theoretisch kader (diverse lagen). - De student heeft inzicht in eigen socialisatie en persoonlijke leerstijl en kan dit logisch beschrijven. - De student kan een kleinschalig onderzoek uitvoeren m.b.t. een interview. - De student beheerst kennis van de ontwikkelingspsychologie en kan deze toepassen in een narratief levensboek.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Life-review (narratief levensboek) in woord en beeld
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 1 2e: periode 2
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Verbeelden / To Imagine
Code onderwijseenheid	VTH-1BVBD
Onderwijsperiode	Periode 1 en 2
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	144
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In Periode 1 van deze OWE maakt de student kennis met de onderste laag van het ETC en verdiept zich op beeldende wijze in de kinesthetische en sensorische component. Centraal staan begrippen als verwondering, spel en experiment.</p> <p>In Periode 2 van deze OWE oriënteert de student zich op de geschiedenis van het beroep, de kunst. De student leert naast eigen werk ook kunstwerken uit de kunstgeschiedenis morfologisch te analyseren en te beschrijven. De student legt een beeldende verbinding tussen eigen werk en werken uit de kunstgeschiedenis. De student verdiept zich op beeldende wijze in de perceptuele component van het ETC.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	<p>De eerste lesperiode is gericht op het ontdekken van het persoonlijke ontwikkelingsverhaal en het eigen beeldend handelen. In de OWE Verbeelden krijgt dit in periode 1 vorm door de verbinding te leggen met de onderste laag van het ETC. In deze OWE worden de ambachtelijke vaardigheden in het vaktherapeutisch middel ontwikkeld en verder uitgebreid (textiel, tekenen, schilderen en boetsen).</p> <p>In lesperiode 2 wordt de blik verbreed. Er wordt niet meer alleen gekeken naar het eigen handelen, maar ook naar dat van de ander. Bij de OWE Verschijnen zijn de anderen de medestudenten, bij de OWE Verbeelden</p>

	plaats je je eigen en andermans handelen in een bredere, historische context. Er is zowel aandacht voor de geschiedenis van de vaktherapie, de psychologie als de kunstgeschiedenis. De kennis van de kunstgeschiedenis wordt toegepast in het beeldend handelen en in een morfologische analyse.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, kennisclips, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	De Lange, J. (2005). Terug naar Heiloo: 'Vaktherapie' in de jaren vijftig (deel 1). <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i> , 2(4), 10-18. De Visser, A. (2018). <i>Hardop kijken met voetnoten: Een inleiding tot kunstbeschouwing</i> Boom. Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online Honour, H., & Fleming, J. (2009). <i>Algemene kunstgeschiedenis</i> (P. Creemers, S. A. de Vries, & N. van Maaren, Vert.; 14e herziene, uitgebreide druk). Meulenhoff. Itten, J. (2008). <i>Kleurenleer</i> (R. Smeets, Vert.). Tirion Art. Nederlandse Vereniging Beeldende Therapie. (2018). <i>Beeldende therapie in de ggz</i> . Bekijk dit document online Schweizer, C., De Bruyn, J., Haeyen, S., Henskens, B., Visser, H., & Rutten-Saris, M. (2009). <i>Handboek beeldende therapie: Uit de verf</i> . Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online Van der Molen, H. T., Simon, E., & Van Lankveld, E. (Reds.). (2015). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online
Tentaminering	
Naam en code (deel)tentamen	Kennistoets VTH-1BVBD-1 Expositie en presentatie beeldend werk VTH-1BVBD-2
Beoordelingscriteria	Kennistoets <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan overzicht en inzicht te hebben in de ontstaansgeschiedenis van vaktherapie. - De student heeft kennis van het ontstaan van (internationale) therapeutisch stromingen en werkwijzen. Expositie en presentatie beeldend werk <ul style="list-style-type: none"> - De student toont in het onderzoek van diverse materialen / technieken en toepassingen, nieuwe mogelijkheden en laat grensverleggend werk zien. - De student toont basisvaardigheden met materialen, gereedschappen en werkvormen. - De student herkent de eigen kwaliteiten en uitdagingen in het beeldend handelen en kan deze aantonen in het beeldend werk. - De student reflecteert aan de hand van verschillende componenten van het ETC op het beeldend handelen. - De student onderzoekt een aantal stijlen, perioden, kunstenaars en thema's uit de kunstgeschiedenis en past deze toe in beeldend werk. - De student maakt een morfologische analyse (volgens een gegeven model) van het werk van een kunstenaar en koppelt dit aan eigen werk. - De student heeft aantoonbaar met feedback gewerkt en benoemt op basis hiervan vervolgstappen voor de eigen beeldende ontwikkeling.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Kennistoets Expositie en presentatie beeldend werk
Weging deeltentamen	Beiden: 1

Minimaal oordeel	Beiden: 5½
Tentamenmomenten	Beiden: 1e: periode 2 2e: periode 3
Aantal examinatoren	Beiden: 1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Verschijnen / To Appear
Code onderwijseenheid	VTH-1BVSC
Onderwijsperiode	Periode 2
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	72
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze OWE leert de student vanuit verschillende waarnemingsposities te onderzoeken wat aan hem/haar verschijnt. De student weet hierbij het verschil tussen observeren en interpreteren en kan een beschrijving maken van gedrag en mogelijke achtergronden van gedrag. Verschillen en overeenkomsten in culturele en sociale achtergrond worden in de beschrijving meegenomen. Ook vanuit de geschiedenis leert de student hoe diverse stromingen geïnterpreteerd kunnen worden. In het beeldend werken komt beeldwaarneming, analyse en beschrijving aan de orde.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren
Samenhang	In deze OWE wordt de Body of Artistic Skills verder uitgebouwd en toegepast in het handelen m.b.t het vaktherapeutisch middel.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Adriaansen, M., & Caris, J. (2020). <i>Elementaire sociale vaardigheden</i> (4e druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Schweizer, C., De Bruyn, J., Haeyen, S., Henskens, B., Visser, H., & Rutten-Saris, M. (2009). <i>Handboek beeldende therapie: Uit de verf</i> . Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online Smeijsters, H. (2008). <i>Handboek creatieve therapie</i> (3e herziene druk). Uitgeverij Coutinho. Bekijk dit boek online
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Performance assessment VTH-1BVSC-1

Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student kan de toegepaste gesprekstechnieken verantwoorden. - De student maakt een verschil tussen observeren en interpreteren; de student benoemt wat hij waarneemt en plaatst dit en begrijpt dit vanuit een vaktherapeutisch kader. - De student weet vanuit een vaktherapeutisch kader passende en verdiepende vragen te stellen waarmee hij de ander uitnodigt tot onderzoek. - De student zet zichzelf en de ander aan tot ervaren, denken, vormgeven en handelen in het vaktherapeutisch middel. - De student houdt rekening met de persoonlijke draagkracht en sociale- en culturele achtergrond van zichzelf en de ander. - De student signaleert, reflecteert en handelt sensitief naar zichzelf en naar de ander. - De student toont aan vanuit verschillende posities te kunnen waarnemen.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Performance assessment
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 2 2e: periode 3
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Verdiepen / To Diepen
Code onderwijseenheid	VTH-1BVDI
Onderwijsperiode	Periode 3
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	144
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	De OWE staat in het teken van praktijkleren, door stage te lopen in een sociaal maatschappelijke beroepscontext. Deze context kan gesitueerd zijn in diverse werkvelden. De student leert in de stagecontext te handelen met trans diagnostische interventies, en deze te combineren met de culturele en sociale achtergrond van de cliënt. De verdieping van een praktijkprobleem mondt uit in een onderzoeksvraag waar de student middels literatuuronderzoek tot een onderzoeksvraag komt. Studenten nemen de praktijk mee de les in, aan de hand van bijvoorbeeld video-opnames van hun ervaringsgerichte interventies met cliënten.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren
Samenhang	In deze OWE wordt de Body of Artistic Skills verder uitgebouwd en toegepast in het handelen m.b.t. het vaktherapeutisch middel (AVV). De verdieping in methodisch handelen in het vaktherapeutisch werkveld

	draagt in belangrijke mate bij aan de professionalisering en positionering van de aankomend beeldend therapeut.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, stages, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Ackermann, M., Osseweijer, E., Schmidt, H., Van der Molen, H., Van der Wal, E., & Polak, M. (2018). <i>Zelf leren schrijven: Schrijfvaardigheid voor psychologie, pedagogiek en sociale wetenschappen</i>. Boom.</p> <p>Bakker, E., & Van Buuren, H. (2019). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Doorewaard, H., Kil, A. J., & Ven, A. (2019). <i>Praktijkgericht kwalitatief onderzoek: Een praktische handleiding</i> (2e druk). Boom. Bekijk dit boek online</p> <p>Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Tiemens, B., Kaasenbrood, A., & De Niet, G. (2010). <i>Evidence Based werken in de GGZ: Methodisch werken als oplossing</i>. Bohn Stafleu van Loghum.</p> <p>Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers.</p> <p>Werkgroep APA. (2021). <i>De APA-richtlijnen uitgelegd: Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs</i> (3e herziene editie). SURF. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Casus presentatie VTH-1BVDI-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student begeleidt de ander op een ondersteunende manier en maakt gebruik van transdiagnostische interventies. - De student heeft en toont aan ervaring te hebben met de toepassing van het beeldend therapeutisch middel binnen een bestaande context en kan deze ervaring plaatsen binnen bovenstaand kader. - De student heeft kennis van en ervaring met een verscheidenheid aan culturele en sociale achtergronden, is bewust van de invloed hiervan op de ontwikkelingsmogelijkheden van een persoon (bouwt voort op vorige periodes).
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Casus presentatie
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 3 2e: periode 4
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Ontwikkelen / To Develop
Code onderwijseenheid	VTH-1BOWI
Onderwijsperiode	Periode 4
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	108
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze OWE staan leer/veranderprocessen centraal van de student zelf en ook van de cliënten uit zijn stage-ervaring. De student reflecteert op het afgelopen leerjaar, op wat hij geleerd heeft, wat er veranderd is en hoe dat vorm heeft gekregen. De student integreert hierbij stage-ervaringen en ervaringen in zijn vaktherapeutisch middel. Groepsdynamische processen worden hierin ook meegenomen.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	In deze OWE komen ervaringen in de praktijk, theoretische verdieping van een praktijkprobleem, het vaktherapeutisch methodisch handelen, de reflectie op het handelen en de ontwikkeling in het vaktherapeutisch middel samen.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, stages, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Bakker, E., & Van Buuren, H. (2019). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online De Haas, W. (2020). <i>Groepsbehandeling en teambegeleiding in de zorg: Een praktische handleiding op basis van de groepsdynamica</i> (2e herziene editie). Boom. Doorewaard, H., Kil, A. J., & Ven, A. (2019). <i>Praktijkgericht kwalitatief onderzoek: Een praktische handleiding</i> (2e druk). Boom. Bekijk dit boek online Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Remmerswaal, J. (2011). <i>Handboek groepsdynamica: Een inleiding op theorie en praktijk</i> (11e herziene druk). Boom/Nelissen. Schweizer, C., De Bruyn, J., Haeyen, S., Henskens, B., Visser, H., & Rutten-Saris, M. (2009). <i>Handboek beeldende therapie: Uit de verf</i> . Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers.
Tentaminering	
Naam en code (deel)tentamen	Review VTH-1BOWI-1 Integrale toets VTH-1BOWI-2
Beoordelingscriteria	Review - De student verdiept zich in een praktijkprobleem in het vaktherapeutisch werkveld en komt middels het trechtermodel tot

	<p>een onderzoeksvraag waarin populatie, interventie en uitkomst worden genoemd (review).</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student gebruikt een eenvoudig kwantitatief instrument en analyseert hiermee de resultaten van zijn onderzoek van het praktijkprobleem (review). - De student reflecteert op en evalueert het onderzoeksmatig handelen en de daaruit voortkomende conclusies op kritische wijze. - De student doet helder en in correct Nederlands verslag van het uitgevoerde onderzoek (review). <p>Integrale toets</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont de persoonlijke contactvaardigheid met gebruik van het vaktherapeutisch middel en reflecteert hierop. - De student biedt een transdiagnostische beeldende groepsopdracht aan en onderbouwt de gemaakte methodische keuzes. - De student reflecteert zowel schriftelijk als mondeling op het methodisch handelen binnen een groepsdynamische setting. - De student benoemt de persoonlijke en professionele leeropbrengst van de propedeuse. - De student onderbouwt de persoonlijke beeldende ontwikkeling met een samenhangende expositie, waarin het werk van het tweede semester qua inhoud en vorm vergeleken wordt met dat van het eerste semester. - De student exploreert en experimenteert op een ervaringsgerichte beeldende manier met thema's gerelateerd aan de beroepspraktijk. - De student toont zowel in twee- als in driedimensionaal werk beheersing van ambachtelijke vaardigheden en kiest passende materialen, werkvormen en werkwijzen die de thematiek ondersteunen. - De student reflecteert op handelingspatronen en ervaringen in het vaktherapeutisch middel en kan hierbij een verbinding leggen met alle lagen van het ETC.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Review IT, integratie eigen beeldend proces en therapeutisch proces (inclusief casus/beeldend werk)
Weging deeltentamen	Beiden: 1
Minimaal oordeel	Beiden: 5½
Tentamenmomenten	Beiden: 1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	Beiden: 1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

9.1.3 Onderwijseenheden dramatherapie

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Vaktherapeutisch middel - Onderzoek / Artistic Modality - Research
Code onderwijseenheid	VTH-1DVMO
Onderwijsperiode	Periode 1 en 2
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	160
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze onderwijseenheid werkt de student aan de eigen spelontwikkeling en spelvaardigheden.</p> <p>De verschillende theaterfuncties (speler, auteur, regisseur, vormgever, toeschouwer) komen aan bod waarbij de nadruk op het spelen ligt.</p> <p>De student geeft en ontvangt feedback, reflecteert op eigen kwaliteiten en aandachtspunten in drama, stelt leerdoelen op en werkt hier actief aan.</p> <p>Naast bovenstaande leert de student dramatische werkvormen kennen en krijgt inzicht in theoretische achtergronden van drama.</p> <p>Door middel van een klein praktijkgericht onderzoek verdiept de student zich in een praktijkprobleem uit het dramatherapeutisch werkveld. De student leert een interview af te nemen en maakt en beperkte kwalitatieve analyse.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken</p> <p>Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren</p> <p>Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel</p>
Samenhang	<p>Om een cliënt middels dramatherapie te behandelen is het belangrijk dat de student dramawerkvormen als therapeutisch middel kan inzetten.</p> <p>In de OWE's Methodisch handelen-Observeren, Methodisch handelen-Behandelen en Methodisch handelen-Verantwoorden ontwikkelt de student therapeutische vaardigheden en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden ten aanzien van de cliënt.</p> <p>In de OWE's Vaktherapeutisch middel-Onderzoek, Vaktherapeutisch middel-Spelbegeleiding en Vaktherapeutisch middel-Aantonen leert de student spelvaardigheden die hij nodig heeft als dramatherapeut. Tevens leert hij dramawerkvormen die hij in kan zetten bij dramatherapie.</p> <p>Reflectie op de eigen spelontwikkeling en het actief vorm geven van het eigen leerproces dragen bij aan de professionele ontwikkeling van de student. Dit geldt ook de theoretische achtergronden die worden behandeld.</p> <p>Daarnaast leert de student een klein praktijkonderzoek uitvoeren gericht op het dramatherapeutisch werkveld. Dit vormt en eerste opstap in het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, stages, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bakker, E., & Van Buuren, H. (2019). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Johnstone, K. (1990). <i>Impro: Improvisatie en theater</i> (P. van Tongeren, Vert.). International Theatre & Film Bookshop.</p> <p>Twijnstra, R., Hurk P., & Verspaget, B. (2008). <i>Dramatiseren: Van idee tot voorstelling</i>. Uitgeverij IT & FB.</p>

	<p>Vane, S. (2012). <i>Werken met drama</i> (6e druk). Boom Lemma uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Woudenberg, H. (1999). <i>Vuur, water, lucht & aarde: Handleiding voor acteren</i>. Uitgeverij IT & FB.</p>
Tentaminering	
Naam en code (deel)tentamen	<p>Spelpresentatie met reflectie VTH-1DVMO-1 Onderzoek: interview VTH-1DVMO-2</p>
Beoordelingscriteria	<p>Spelpresentatie met reflectie EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student geeft en ontvangt feedback volgens de daarvoor geldende regels. - De student reflecteert op opgedane spelervaring en ontvangen feedback. - De student schrijft vaardig en kan een reflectiemodel hanteren. <p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student laat zien vaardig te zijn met betrekking tot de vormgeving van zijn eigen spelontwikkeling. - De student laat zien vaardig te zijn met betrekking tot spelvaardigheden. - De student laat zien vaardig te zijn met betrekking tot dramaturgische aspecten. - De student laat zien vaardig te zijn met betrekking tot vormgevingsaspecten. <p>Onderzoek: interview EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student signaleert een praktijkprobleem in het vaktherapeutisch werkveld en verdiept zich er in. - De student doet een interview. - De student analyseert het interview conform (beperkte) kwalitatieve analyse. - De student doet helder en in correct Nederlands verslag van het uitgevoerde onderzoek. - De student presenteert het onderzoek.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	<p>Spelpresentatie met reflectie: Handelingstoets met schriftelijk verslag Onderzoek: interview: Schriftelijke toets en presentatie</p>
Weging deeltentamen	Beiden: 1
Minimaal oordeel	Beiden: 5½
Tentamenmomenten	<p>Beiden:</p> <p>1e: periode 2 2e: periode 3</p>
Aantal examinatoren	Beiden: 1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	<p>Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).</p>

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Methodisch handelen - Observeren / Therapeutic Methods – To Observe
Code onderwijseenheid	VTH-1DMHO
Onderwijsperiode	Periode 1 en 2
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	160
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze OWE ontwikkelt de student methodisch handelen tijdens observatie. De student leert zichzelf en de ander kennen, door middel van theoretische modellen en ervaringsgerichte interventies, met dramawerkvormen.</p> <p>De student past de (spel-)vaardigheden toe die geleerd zijn in de OWE Vaktherapeutisch middel-Onderzoek.</p> <p>Reflectie op het eigen methodisch handelen en het actief vorm geven van het eigen leerproces dragen bij aan de professionele ontwikkeling van de student. Dit geldt ook voor de theoretische achtergronden die worden behandeld.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p>
Samenhang	<p>Om een cliënt middels dramatherapie te behandelen is het belangrijk dat de student dramawerkvormen als therapeutisch middel kan inzetten. In de OWE's Vaktherapeutisch middel-onderzoek, Vaktherapeutisch middel-spelbegeleiding en Vaktherapeutisch middel-Aantonen, leert de student spelvaardigheden die hij nodig heeft als dramatherapeut. Tevens leert hij dramawerkvormen die hij in kan zetten bij dramatherapie.</p> <p>In de OWE's Methodisch handelen-Observeren, Methodisch handelen-Behandelen en Methodische handelen-Verantwoorden, ontwikkelt de student therapeutische vaardigheden en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden ten aanzien van de cliënt.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, stages, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>American Psychiatric Association. (2014). <i>Beknopt overzicht van de criteria: DSM-5</i> (M. W. Hengeveld, Supervisie vert.). Boom.</p> <p>Feldman, R. S. (2020). <i>Ontwikkelingspsychologie</i> (D. van Loon, L. Voets, & G. van der Wielen, Nederlandstalige bew.; V. Walsmit, G. Bouman, T. Zuiderbaan, & M. Kerkhof, Vert.; 8e editie). Pearson Benelux.</p> <p>Prins, P. J. M., & Braet, C. (Eds.). (2014). <i>Handboek klinische ontwikkelingspsychologie</i> (2e geheel herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum.</p> <p>Bekijk dit boek online</p> <p>Vane, S. (2012). <i>Werken met drama</i> (6e druk). Boom Lemma uitgevers. Deel 1</p> <p>Bekijk dit boek online</p> <p>Wergroep APA. (2021). <i>De APA-richtlijnen uitgelegd: Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs</i> (3e herziene editie). SURF.</p> <p>Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam en code (deel)tentamen	<p>Kennistoets</p> <p>VTH-1DMHO-1</p> <p>Performance assessment</p> <p>VTH-1DMHO-2</p>
Beoordelingscriteria	<p>Kennistoets</p> <p>- De student heeft kennis van ontwikkelingspsychologie, de verschillende communicatiestijlen en verschillende culturen.</p>

	<p>Performance assessment</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student laat zien gepaste grenzen te kunnen hanteren in afstand en nabijheid en sensitief om te kunnen gaan met verschillende culturen in contact met medestudenten, docenten en een casus met enkelvoudige problematiek. - De student laat in zijn therapeutisch handelen een respectvolle benadering zien, die steunend, structurend en enthousiasmerend is en verantwoordt zijn interventies. - De student laat zien ervaringsgerichte interventies te kunnen toepassen en onderbouwen bij enkelvoudige problematiek en passend bij de ontwikkeling van kind (de cliënt).
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	<p>Kennistoets: Schriftelijk deeltentamen Performance assessment: PA (op basis van casus met enkelvoudige problematiek)</p>
Weging deeltentamen	Beiden: 1
Minimaal oordeel	Beiden: 5½
Tentamenmomenten	<p>Kennistoets: 1e: periode 1 2e: periode 2 Performance assessment: 1e: periode 2 2e: periode 3</p>
Aantal examinatoren	Beiden: 1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	<p>Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).</p>

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Vaktherapeutisch middel - Spelbegeleiding / Artistic Modality - Play Guidance
Code onderwijseenheid	VTH-1DVMS
Onderwijsperiode	Periode 3
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	80
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze onderwijseenheid zet de student het vaktherapeutisch middel in een praktijksituatie in. Hij begeleidt een of meerdere deelnemers in spel en draagt zorg voor de daarbij horende randvoorwaarden. De student leert het spelgedrag van een ander aan te sturen, te beïnvloeden, te observeren en te beschrijven. Ook leert hij eigen interventies bewust toe te passen en te evalueren.</p> <p>Naast bovenstaande gaat de spelontwikkeling van de student ook in deze OWE door. De verschillende theaterfuncties (speler, auteur, regisseur, vormgever, toeschouwer) komen aan bod waarbij de nadruk naast het spelen ook op de spelbegeleiding komt te liggen.</p> <p>De student geeft en ontvangt feedback, reflecteert op eigen kwaliteiten en aandachtspunten in drama, stelt leerdoelen op en werkt hier actief aan.</p> <p>Naast bovenstaande leert de student dramatische werkvormen kennen en krijgt inzicht in theoretische achtergronden van drama.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel</p>

Samenhang	<p>Om een cliënt middels dramatherapie te behandelen is het belangrijk dat de student dramawerkvormen als therapeutisch middel kan inzetten. In de OWE's Methodisch handelen-Observeren, Methodisch handelen-Behandelen en Methodisch handelen-Verantwoorden, ontwikkelt de student therapeutische vaardigheden en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden ten aanzien van de cliënt.</p> <p>In de OWE's Vaktherapeutisch middel-Onderzoek, Vaktherapeutisch middel-Spelbegeleiding en Vaktherapeutisch middel-Aantonen leert de student spelvaardigheden die hij nodig heeft als dramatherapeut. Tevens leert hij dramawerkvormen die hij in kan zetten bij dramatherapie.</p> <p>In deze OWE zet de student het vaktherapeutisch middel in een praktijksituatie in. Hij rapporteert over het spelgedrag van een deelnemer en over zijn eigen interventies.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, stages, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Elzinga, D., & Smallegoor, R. (2008). <i>Toi toi toi: 24 theatersportlessen</i>. Uitgeverij IT & FB.</p> <p>Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Johnstone, K. (1990). <i>Improvisatie en theater</i> (P. van Tongeren, Vert.). International Theatre & Film Bookshop.</p> <p>Vane, S. (2012). <i>Werken met drama</i> (6e druk). Boom Lemma uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Woudenberg, H. (1999). <i>Vuur, water, lucht & aarde: Handleiding voor acteren</i>. Uitgeverij IT & FB.</p>
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Stagerapportage VTH-1DVMS-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student zet het vaktherapeutisch middel in bij de begeleiding van deelnemers in een praktijksituatie. - De student toont aan gepaste grenzen te kunnen hanteren in afstand en nabijheid en sensitief om te kunnen gaan met verschillende culturen in contact met deelnemers. - De student rapporteert over het spelgedrag van een deelnemer. - De student rapporteert over zijn eigen interventies. - De student rapporteert helder in correct Nederlands.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Schriftelijke toets
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 3 2e: periode 4
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Methodisch handelen - Behandelen / Therapeutic Methods - To Treat
Code onderwijseenheid	VTH-1DMHB
Onderwijsperiode	Periode 3
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	80
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze OWE gaat de student een behandelplan ontwerpen voor een cliënt met eenvoudige problematiek. In dit behandelplan onderbouwt hij zijn interventies met literatuur. De student leert hoe hij kan afstemmen op de problematiek en de hulpvraag van de cliënt. Hij zet dramatherapeutische werkvormen in om de cliënt aan te zetten tot ervaren in het vaktherapeutisch middel. Reflectie op het eigen methodisch handelen en het actief vorm geven van het eigen leerproces dragen bij aan de professionele ontwikkeling van de student. Dit geldt ook voor de theoretische achtergronden die worden behandeld. De student sluit de OWE af met een handelingstoets waarin hij laat zien dat hij ervaringsgerichte interventies kan toepassen bij eenvoudige problematiek.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren
Samenhang	Om een cliënt middels dramatherapie te behandelen is het belangrijk dat de student dramawerkvormen als therapeutisch middel kan inzetten. In de OWE's Vaktherapeutisch middel-onderzoek, Vaktherapeutisch middel-spelbegeleiding en Vaktherapeutisch middel-Aantonen, leert de student spelvaardigheden die hij nodig heeft als dramatherapeut. Tevens leert hij dramawerkvormen die hij in kan zetten bij dramatherapie. In de OWE's Methodisch handelen-Observeren, Methodisch handelen-Behandelen en Methodische handelen-Verantwoorden, ontwikkelt de student therapeutische vaardigheden en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden ten aanzien van de cliënt.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, stages, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Johnstone, K. (1990). <i>Impro: Improvisatie en theater</i> (P. van Tongeren, Vert.). International Theatre & Film Bookshop. Van der Molen, H. T., Simon, E., & Van Lankveld, E. (Reds.). (2015). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Woudenberg, H. (1999). <i>Vuur, water, lucht & aarde: Handleiding voor acteren</i> . Uitgeverij IT & FB.
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Performance assessment en behandelplan VTH-1DMHB-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student laat zien afgestemd in het contact te zijn doordat hij rekening houdt met de problematiek en hulpvraag van de cliënten. - De student kan een behandelplan ontwerpen waarin hij zijn interventies met de cliënt kan onderbouwen en verantwoorden. - De student laat zien ervaringsgerichte interventies te kunnen toepassen bij eenvoudige problematiek. - De student laat zien dramatherapeutische werkvormen in te kunnen zetten om de cliënt te laten ervaren, afgestemd op de doelstelling en het (spel-)niveau van de cliënt.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Handelingstoets met schriftelijk verslag
Weging deeltentamen	n.v.t.

Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 3 2e: periode 4
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Vaktherapeutisch middel - Aantonen / Artistic Modality - To Demonstrate
Code onderwijseenheid	VTH-1DVMA
Onderwijsperiode	Periode 4
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	80
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze onderwijseenheid zet de student spel in om aspecten uit zijn eigen ontwikkeling (en die van anderen) theateraal vorm te geven. Drama dient hierbij als middel om reflectie en thematiek zichtbaar te maken en te communiceren naar een publiek. Hierbij komen alle theaterfuncties (speler, auteur, regisseur, vormgever, toeschouwer) aan bod. De student geeft en ontvangt feedback, reflecteert op eigen kwaliteiten en aandachtspunten in drama, stelt leerdoelen op en werkt hier actief aan. Naast bovenstaande leert de student dramatische werkvormen kennen en krijgt inzicht in theoretische achtergronden van drama.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	Om een cliënt middels dramatherapie te behandelen is het belangrijk dat de student dramawerkvormen als therapeutisch middel kan inzetten. In de OWE's Methodisch handelen-Observeren, Methodisch handelen-Behandelen en Methodisch handelen-Verantwoorden, ontwikkelt de student therapeutische vaardigheden en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden ten aanzien van de cliënt. In de OWE's Vaktherapeutisch middel-Onderzoek, Vaktherapeutisch middel-Spelbegeleiding en Vaktherapeutisch middel-Aantonen leert de student spelvaardigheden die hij nodig heeft als dramatherapeut. Tevens leert hij dramawerkvormen die hij in kan zetten bij dramatherapie. In deze OWE geeft de student aspecten uit zijn eigen ontwikkeling – zoals die in het afgelopen studiejaar heeft plaats gevonden - theateraal vorm. De student reflecteert hierbij overkoepelend op zijn ontwikkeling.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, stages, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Twiynstra, R., Hurk P., & Verspaget, B. (2008). <i>Dramatiseren: Van idee tot voorstelling</i> . Uitgeverij IT & FB. Vane, S. (2012). <i>Werken met drama</i> (6e druk). Boom Lemma uitgevers. Bekijk dit boek online
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Theatrale presentatie Ontwikkeling en Reflectie VTH-1DVMA-1

Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan zijn ontwikkeling vorm te hebben gegeven op basis van feedback en reflectie. - De student kan zijn ontwikkeling koppelen aan de eindkwalificaties en hierop reflecteren. - De student toont dramaturgische vaardigheden in het vormgeven van zijn eigen ontwikkeling. - De student toont vaardigheden in de theatrale vormgeving passend bij de inhoud van de presentatie. - De student toont spelvaardigheden en daagt zichzelf hierin uit.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Handelingstoets met schriftelijk verslag
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	2
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Methodisch handelen - Verantwoorden / Therapeutic Methods - To Justify
Code onderwijseenheid	VTH-1DMHV
Onderwijsperiode	Periode 4
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	60
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze onderwijseenheid onderzoekt de student een praktijkprobleem in het kader van dramatherapie bij een specifieke cliëntenproblematiek en werkt dit uit in een review. Deze kennis integreert de student in zijn methodisch handelen. Hij maakt kennis met transdiagnostische factoren binnen behandelkaders en leert verschillende dramatherapeutische behandelmodules toe te passen. De student kan hierbij schriftelijk en mondeling rapporteren en reflecteert over zijn methodisch handelen aan de hand van verkregen feedback.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken
Samenhang	Om een cliënt middels dramatherapie te behandelen is het belangrijk dat de student dramawerkvormen als therapeutisch middel kan inzetten. In de OWE's Vaktherapeutisch middel-onderzoek, Vaktherapeutisch middel-spelbegeleiding en Vaktherapeutisch middel-Aantonen, leert de student spelvaardigheden die hij nodig heeft als dramatherapeut. Tevens leert hij dramawerkvormen die hij in kan zetten bij dramatherapie. In de OWE's Methodisch handelen-observeren, Methodisch handelen-behandelen en Methodische handelen-verantwoorden, ontwikkelt de student therapeutische vaardigheden en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden ten aanzien van de cliënt. In periode 3 en 4 leert de student zich middels een literatuuronderzoek te verdiepen en verantwoorden in dramatherapeutische aspecten. Middels een meetinstrument brengt de student zijn eigen ontwikkeling met betrekking tot een onderzoekende houding in kaart.

Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, stages, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Ackermann, M., Osseweijer, E., Schmidt, H., Van der Molen, H., Van der Wal, E., & Polak, M. (2018). <i>Zelf leren schrijven: Schrijfvaardigheid voor psychologie, pedagogiek en sociale wetenschappen</i> . Boom. Doorewaard, H., Kil, A. J., & Ven, A. (2019). <i>Praktijkgericht kwalitatief onderzoek: Een praktische handleiding</i> (2e druk). Boom. Bekijk dit boek online Van der Molen, H. T., Simon, E., & Van Lankveld, E. (Eds.). (2015). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers.
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Review VTH-1DMHV-2
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student werkt een beroepsgerelateerd vraagstuk uit en verdiept zich hierin. - De student hanteert het trechtermodel om tot een onderzoeksvraag te komen waarin populatie, interventie en verwachte uitkomst worden genoemd. - De student voert een kleinschalig literatuuronderzoek uit. - De student doet helder en in correct Nederlands verslag van het uitgevoerde onderzoek - De student reflecteert op en evalueert het onderzoeksmatig handelen en de daaruit voortkomende conclusies op kritische wijze. - De student gebruikt een eenvoudig kwantitatief instrument. - De student analyseert de resultaten van dit gebruikte kwantitatief instrument.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Schriftelijke toets
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

9.1.4 Onderwijseenheden muziektherapie

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Body of Artistic Skills (BOAS) 1
Code onderwijseenheid	VTH-1MBO1
Onderwijsperiode	Periode 1 en 2
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	87
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	De student oefent basale technieken op verschillende instrumenten en in het zingen en maakt kennis met de effecten van verschillende muzikale parameters.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	De OWE BOAS1 is de basis voor de beheersing van de muziek als therapeutisch middel.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, stages, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bruscia, K. E. (1987). 64 behandeltechnieken voor improvisatorische muziektherapie. In <i>Improvisational models of music therapy</i>. Charles C Thomas. (vertaling: Pieter van den Berk).</p> <p>Juslin, P., & Sloboda, J. A. (Eds.). (2010). <i>Handbook of music and emotion: Theory, research, applications</i>. Oxford University Press. Bekijk dit boek online</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2000). <i>Algemene muziektheorie, Examen B: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i>. De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2002). <i>Algemene muziektheorie, Examen C: theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i> (3e druk). De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2003). <i>Algemene muziektheorie, Examen D: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i>. De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2005). <i>Algemene muziektheorie, Examen A: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i> (3e druk). De Haske Publications.</p> <p>Merkies, M. (2017). <i>Spelen met akkoorden: Methode voor piano, keyboard en synthesizer: Deel 1</i>. De Haske Publications.</p> <p>Oosterhout, A. (2003). <i>Real time drums: Basic method for drumset: Level 1</i>. De Haske Publications.</p> <p>Scherder, E. (2017). <i>Singing in the brain: Over de unieke samenwerking tussen muziek en de hersenen</i>. Athenaeum-Polak & Van Genneep.</p> <p>Schwartz, E., Boyle, S. R., & Engen, R. (2018). <i>Functional voice skills for music therapists</i>. Barcelona. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Oort, W. (2014). <i>Harmonieleer voor muziektherapeuten</i>. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, CTO.</p> <p>Van Oort, W. (2014). <i>Toonladderboek</i>. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, CTO.</p>
Tentaminering	
Naam en code (deel)tentamen	Vaardigheidstoets VTH-1MBO1-1 Kennistoets VTH-1MBO1-2

Beoordelingscriteria	<p>Vaardigheidstoets:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst basale technische vaardigheden en passende speelwijzen op verschillende instrumenten (piano, gitaar, slagwerk) en met de stem (zingen). - De student zingt en begeleidt eenvoudige liedjes en stukken (op piano, gitaar en slagwerk). - De student hoort en noteert intervallen, akkoorden, melodieën en ritmes. <p>Kennistoets:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst kennis over akkoordenleer, toonladderleer, harmonieleer en notenschrift. - De student beheerst kennis over anatomie van stem en gehoor.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	<ul style="list-style-type: none"> - Vaardigheidstoets - Kennistoets: open/gesloten vragen
Weging deeltentamen	Beiden: 1
Minimaal oordeel	Beiden: 5½
Tentamenmomenten	1e: periode 2 2e: periode 3
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijsseenheid	Ervaren en verkennen / Experiencing and Exploring
Code onderwijsseenheid	VTH-1MEV
Onderwijsperiode	Periode 1
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	54
Ingangseisen onderwijsseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	De student maakt kennis met het beroep muziektherapie (werkvelden, theorieën, methoden) en aanverwante vakgebieden. De student ervaart het effect van muziektherapeutische methoden en technieken en doet eerste ervaringen op in het toepassen van muziektherapeutische interventies.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren
Samenhang	De OWE Ervaren en verkennen vormt de introductie voor de opleiding.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning, (online) hoorcolleges, werkcolleges, praktijklessen.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Adriaansen, M., & Caris, J. (2020). <i>Elementaire sociale vaardigheden</i> (4e druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online Federatie Vaktherapeutische Beroepen. (2016). <i>Beroepscode voor de Vaktherapeutische Beroepen</i> . Bekijk dit bestand online

	<p>Feldman, R. S. (2020). <i>Ontwikkelingspsychologie</i> (D. van Loon, L. Voets, & G. van der Wielen, Nederlandstalige bew.; V. Walsmit, G. Bouman, T. Zuiderbaan, & M. Kerkhof, Vert.; 8e editie). Pearson Benelux.</p> <p>Nederlandse Vereniging voor Muziektherapie. (2016). <i>Beroepscompetentieprofiel Muziektherapeut</i>. Bekijk dit bestand online</p> <p>Smeijsters, H. (Red.). (2006). <i>Handboek muziektherapie: Evidence based practice voor de behandeling van psychische stoornissen, problemen en beperkingen</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Thaut, M. H., & Hoemberg, V. (Eds.). (2014). <i>Handbook of neurologic music therapy</i>. Oxford University Press. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Ervaringsverslag VTH-1MEV-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student benoemt en beschrijft internationaal erkende muziektherapeutische theorieën, methoden, interventies en technieken. - De student toont aan kennis te hebben van relevante onderzoeken over muziektherapie. - De student benoemt en beschrijft in eigen woorden de effecten van muziektherapeutische werkvormen op zichzelf en de ander. - De student toont aan basale kennis te hebben van (ontwikkelings- en neuro-)psychologie. - De student toont aan kennis te hebben van de beroepscode en het beroepscompetentieprofiel van de muziektherapeut. - De student toont aan kennis te hebben van recente ontwikkelingen in de gezondheidszorg. - De student voert met behulp van gespreksvaardigheden een ontwikkelingsanamnese bij een medestudent uit. - De student verheldert de hulpvraag van een gesimuleerde cliënt.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Ervaringsverslag
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 1 2e: periode 2
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Experimenteren en evalueren / Experimenting and Evaluation
Code onderwijseenheid	VTH-1MEE
Onderwijsperiode	Periode 2
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	51
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	De student past (muziek-)therapeutische kennis en vaardigheden toe. De student experimenteert met het beïnvloeden van het gedrag van gesimuleerde cliënten en leert om zijn handelen te evalueren. Student maakt in de stage kennis met cliënten in het werkveld. De student maakt een start met het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren
Samenhang	Na de algemene kennismaking en introductie op het beroep in OWE 1 (Ervaren en verkennen), legt de student zich nu toe op ontwikkelen en toepassen van specifieke beroepsvaardigheden.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning, (online) hoorcolleges, werkcolleges, praktijklessen, stage.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Adriaansen, M., & Caris, J. (2020). <i>Elementaire sociale vaardigheden</i> (4e druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Prins, P. J. M., & Braet, C. (Eds.). (2014). <i>Handboek klinische ontwikkelingspsychologie</i> (2e geheel herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online Remmerswaal, J. (2013). <i>Handboek groepsdynamica: Een inleiding op theorie en praktijk</i> (11e herziene druk). Boom/Nelissen. Smeijsters, H. (Ed.). (2006). <i>Handboek muziektherapie: Evidence based practice voor de behandeling van psychische stoornissen, problemen en beperkingen</i> . Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online Thaut, M. H., & Hoemberg, V. (Eds.). (2014). <i>Handbook of neurologic music therapy</i> . Oxford University Press. Bekijk dit boek online Wigram, T. (2005). <i>Improvisation: Methods and techniques for music therapy clinicians, educators and students</i> . Jessica Kingsley Publishers. Bekijk dit boek online
Tentaminering	
Naam en code (deel)tentamen	Performance Assessment VTH-1MEE-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student past muziektherapeutische werkvormen en methoden individueel en in groepssituaties toe. - De student beschrijft zijn muziektherapeutisch handelen (doelstelling, werkvorm, interventies, observaties, effecten). - De student onderbouwt zijn muziektherapeutisch handelen vanuit vakliteratuur. - De student evalueert zijn muziektherapeutisch handelen. - De student toont aan verbaal en non-verbaal contact te kunnen leggen.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student stemt muzikaal, non-verbaal en verbaal af op de doelstelling en het (ontwikkelings)niveau van een gesimuleerde cliënt. - De student toont aan kennis te hebben van (ontwikkelings-) psychopathologie. - De student toont aan kennis te hebben van (psycho-) therapeutische stromingen en behandelmethoden.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Performance Assessment
Weging deeltentamen	5 ½
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 2 2e: periode 3
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Toepassen en reflecteren / Application and Reflection
Code onderwijseenheid	VTH-1MTR
Onderwijsperiode	Periode 3
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	51
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	De student oefent het uitvoeren van muziektherapeutische observatie, diagnose en indicatiestelling en leert om op zijn handelen te reflecteren. De student bekwaamt zich in het uitvoeren van literatuuronderzoek.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren
Samenhang	Nadat de student in de vorige OWE (Experimenteren en evalueren) heeft geëxperimenteerd met muziektherapeutische werkvormen en technieken, legt de student zich nu toe op het observeren en leert hij kritisch te kijken naar zichzelf in de rol van therapeut.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning, (online) hoorcolleges, werkcolleges, praktijklessen, stage.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Ackermann, M., Osseweijer, E., Schmidt, H., Van der Molen, H., Van der Wal, E., & Polak, M. (2018). <i>Zelf leren schrijven: Schrijfvaardigheid voor psychologie, pedagogiek en sociale wetenschappen</i> . Boom. American Psychiatric Association. (2014). <i>Beknopt overzicht van de criteria: DSM-5</i> (M. W. Hengeveld, Supervisie vert.). Boom. Bakker, E., & Van Buuren, H. (2019). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Baxter, H. T., Berghofer, J. A., MacEwan, L., Nelson, J., Peters, K., & Roberts, P. (2007). <i>The individualized music therapy assessment profile: IMTAP</i> . Jessica Kingsley Publishers. Bekijk dit boek online

	<p>Davis, W. B., Gfeller, K. E. & Thaut, M. H. (Eds.). (2008). <i>An introduction to music therapy: Theory and practice</i> (3rd edition). American Music Therapy Association.</p> <p>De Bil, P. (2014). <i>Observeren, registreren, rapporteren en interpreteren</i> (5e herziene druk). Uitgeverij Boom/Nelissen.</p> <p>Doorewaard, H., Kil, A. J., & Ven, A. (2019). <i>Praktijkgericht kwalitatief onderzoek: Een praktische handleiding</i> (2e druk). Boom. Bekijk dit boek online</p> <p>Grocke, D., & Wigram, T. (2007). <i>Receptive methods in music therapy: Techniques and clinical applications for music therapy clinicians, educators and students</i>. Jessica Kingsley Publishers. Bekijk dit boek online</p> <p>Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Smeijsters, H. (Red.). (2006). <i>Handboek muziektherapie: Evidence based practice voor de behandeling van psychische stoornissen, problemen en beperkingen</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Thaut, M. H., & Hoemberg, V. (Eds.). (2014). <i>Handbook of neurologic music therapy</i>. Oxford University Press. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H. T., Simon, E., & Van Lankveld, E. (Eds.). (2015). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers.</p>
Tentaminering	
Naam en code (deel)tentamen	Onderzoeksverslag VTH-1MTR-3 Reflectieverslag VTH-1MTR-2
Beoordelingscriteria	<p>Onderzoeksverslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student hanteert het trechtermodel. - De student komt tot een onderzoeksvraag waarin populatie, interventie en verwachte uitkomst worden genoemd. - De student voert een kleinschalig literatuuronderzoek uit. - De student evalueert het eigen onderzoeksmatig handelen. - De student reflecteert op kritische wijze op de eigen beschreven conclusies. - De student doet helder en in correct Nederlands verslag van het uitgevoerde onderzoek. - De student voert een interview uit. - De student analyseert het interview conform een (beperkte) kwalitatieve analyse. - De student gebruikt een eenvoudig kwantitatief meetinstrument. - De student analyseert de resultaten van dit gebruikte kwantitatief instrument. <p>Reflectieverslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student benoemt en onderbouwt de communicatievaardigheden die hij gebruikt in contact met de (gesimuleerde) cliënt.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan kennis te hebben van theorieën over afstand en nabijheid, past deze toe in een (gesimuleerde) muziektherapeutische sessie en reflecteert erop. - De student handelt sensitief naar zichzelf en de ander, signaleert belangrijke momenten en reflecteert erop. - De student beschrijft zijn reflectie vanuit een relevant reflectiemodel.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Onderzoeksverslag Reflectieverslag
Weging deeltentamen	Beiden: 1
Minimaal oordeel	Beiden: 5 ½
Tentamenmomenten	Beiden: 1e: periode 3 2e: periode 4
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Body of Artistic Skills (BOAS) 2
Code onderwijseenheid	VTH-1MBO2
Onderwijsperiode	Periode 3 en 4
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	80
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	De student oefent complexere technieken op verschillende instrumenten en in het zingen en maakt bewust gebruik van de effecten van verschillende muzikale parameters om thema's muzikaal te verbeelden en specifieke reacties bij de luisteraar op te roepen.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	De OWE BOAS2 bouwt voort op de vaardigheden en de kennis die de student heeft opgedaan in OWE2 (BOAS1).
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, stages, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bruscia, K. E. (1987). 64 behandeltechnieken voor improvisatorische muziektherapie. In <i>Improvisational models of music therapy</i>. Charles C Thomas. (vertaling: Pieter van den Berk).</p> <p>Juslin, P., & Sloboda, J. A. (Eds.). (2010). <i>Handbook of music and emotion: Theory, research, applications</i>. Oxford University Press. Bekijk dit boek online</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2000). <i>Algemene muziektheorie, Examen B: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i>. De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2002). <i>Algemene muziektheorie, Examen C: theoriewerkboek voor de HaFaBra sector (3e druk)</i>. De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2003). <i>Algemene muziektheorie, Examen D: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i>. De Haske Publications.</p>

	<p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2005). <i>Algemene muziektheorie, Examen A: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i> (3e druk). De Haske Publications.</p> <p>Merkies, M. (2017). <i>Spelen met akkoorden: Methode voor piano, keyboard en synthesizer: Deel 1</i>. De Haske Publications.</p> <p>Oosterhout, A. (2003). <i>Real time drums: Basic method for drumset: Level 1</i>. De Haske Publications.</p> <p>Scherder, E. (2017). <i>Singing in the brain: Over de unieke samenwerking tussen muziek en de hersenen</i>. Athenaeum-Polak & Van Gennep.</p> <p>Schwartz, E., Boyle, S. R., & Engen, R. (2018). <i>Functional voice skills for music therapists</i>. Barcelona. Bekijk dit boek online</p> <p>Stern, D. N. (2010). <i>Forms of vitality: Exploring dynamic experience in psychology, the arts, psychotherapy, and development</i>. Oxford University Press.</p> <p>Van Oort, W. (2014). <i>Harmonieleer voor muziektherapeuten</i>. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, CTO.</p> <p>Van Oort, W. (2014). <i>Toonladderboek</i>. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, CTO.</p>
Tentaminering	
Naam en code (deel)tentamen	Presentatie met schriftelijke voorbereiding VTH-1MBO2-1 Vaardigheidstoets VTH-1MBO2-2
Beoordelingscriteria	Presentatie met schriftelijke voorbereiding: <ul style="list-style-type: none"> - De student geeft een buitenmuzikaal thema muzikaal weer en zet instrumenten, stem, opnameapparatuur en muzikale parameters daarbij doelgericht en bewust in. - De student kent theorieën over het verband tussen muziek en emotie en muziek en het brein en past deze toe. - De student benoemt het effect van de muziek op sensorisch, affectief, perceptueel en symbolisch gebied. Vaardigheidstoets: <ul style="list-style-type: none"> - De student past muzikale en technische vaardigheden en passende speelwijzen op verschillende instrumenten (piano, gitaar, slagwerk) en in het zingen in verschillende solo- en samenspelsituaties toe. - De student zingt en begeleidt complexere liedjes en stukken op piano, slagwerk en gitaar. - De student zingt en speelt eenvoudige stukken op gitaar, piano en slagwerk van blad. - De student zingt en speelt op alle instrumenten (slagwerk, gitaar, piano) in verschillende stijlen. - De student kent basale studietechnieken en past deze toe in presentatie- en opnamesituaties. - De student hoort en noteert complexere intervallen, akkoorden, melodieën en ritmes.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Presentatie met schriftelijke voorbereiding Vaardigheidstoets
Weging deeltentamen	Beiden: 1
Minimaal oordeel	Beiden: 5 ½
Tentamenmomenten	Presentatie met schriftelijke voorbereiding: 1e: periode 3 2e: periode 4 Vaardigheidstoets: 1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie

Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijsseenheid	Verbinden en documenteren / Connecting and Documentation
Code onderwijsseenheid	VTH-1MVD
Onderwijsperiode	Periode 4
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	31
Ingangseisen onderwijsseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	De student past muziektherapeutische methoden, interventies, werkvormen en technieken in de praktijk toe om begeleiding en ondersteuning te bieden en het welzijn van mensen te bevorderen. De student documenteert het effect van zijn handelen en verbindt dit aan muziektherapeutische methoden en theorieën.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren
Samenhang	Nadat de student in de vorige OWE (Toepassen en reflecteren) heeft geoefend om te observeren en kritisch naar zichzelf heeft leren kijken, past hij zijn muziektherapeutische kennis en vaardigheden nu in begeleidingscontacten toe in de praktijk.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning, (online) hoorcolleges, werkcolleges, praktijklessen, stage.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Baxter, H. T., Berghofer, J. A., MacEwan, L., Nelson, J., Peters, K., & Roberts, P. (2007). <i>The individualized music therapy assessment profile: IMTAP</i> . Jessica Kingsley Publishers. Bekijk dit boek online Behrend, D., & Jellema, M. (2015). <i>Muzisch-agogische methodiek: Muzisch interveniëren in het sociaal werk</i> (6e herziene druk). Uitgeverij Coutinho. Bekijk dit boek online Davis, W. B., Gfeller, K. E., & Thaut, M. H. (Eds.). (2008). <i>An introduction to music therapy: Theory and practice</i> (3rd edition). American Music Therapy Association. De Bil, P. (2014). <i>Observeren, registreren, rapporteren en interpreteren</i> (5e herziene druk). Uitgeverij Boom/Nelissen. Smeijsters, H. (Red.). (2006). <i>Handboek muziektherapie: Evidence based practice voor de behandeling van psychische stoornissen, problemen en beperkingen</i> . Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online Rubio Repáraz, L., Ardosemito-Jethoe, S., & Rijk, K. (Reds.). (2020). <i>Diversiteit in de samenleving: Concepten, voorbeelden uit de praktijk en methoden voor de hbo-professional</i> . Uitgeverij Koninklijke Van Gorcum. Tiemens, B., Kaasenbrood, A., & De Niet, G. (2010). <i>Evidence Based werken in de GGZ: Methodisch werken als oplossing</i> . Bohn Stafleu van Loghum.

Tentaminering	
Naam en code (deel)tentamen	Beroepsproduct VTH-1MVD-1 Criteriumgericht interview VTH-1MVD-2
Beoordelingscriteria	<p>Beroepsproduct:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student gebruikt muziektherapeutische observaties in combinatie met dossiergegevens om tot een beschrijvende diagnose en een indicatie voor de (gesimuleerde) cliënt te komen. - De student past muziektherapeutische methoden, interventies, werkvormen en technieken toe om veranderingen op het gebied van (zelf)waarneming, gedachte, gevoel en/of gedrag bij de cliënt teweeg te brengen. - De student beschrijft in een eindrapportage het effect van zijn muziektherapeutisch handelen waarbij zowel kwalitatieve als ook kwantitatieve observaties aan bod komen en zowel algemene gedragsobservaties als ook muziektherapeutische observaties worden benoemd. - De student onderbouwt zijn muziektherapeutisch handelen waarbij hij een keuze maakt uit verschillende muziektherapeutische methoden en theorieën en deze toelicht. <p>Criteriumgericht interview:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beschrijft op basaal niveau zijn professionele visie. - De student signaleert op basaal niveau beroepsethische dilemma's. - De student toont aan contact te kunnen leggen en met (non-) verbale technieken te kunnen communiceren met mensen met diverse sociaal-culturele achtergronden - Student begrijpt op een basaal niveau de belangen, de onderlinge verhoudingen en gedragingen in een organisatie en kan deze beschrijven. - De student toont contact te kunnen leggen en te kunnen onderhouden met meerdere relevante partijen in een organisatie.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Beroepsproduct (eindrapportage) Criteriumgericht interview
Weging deeltentamen	Beiden: 1
Minimaal oordeel	Beiden: 5 ½
Tentamenmomenten	Beiden: 1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

9.1.5 Onderwijseenheden psychomotorische therapie

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	PMT Methodisch Handelen - Onderzoek en Observatie / PMT Therapeutic Methods - Research and Observation
Code onderwijseenheid	VTH-1PMHOO
Onderwijsperiode	Periode 1 en 2
Studiepunten	30
Studielast in uren	840
Onderwijstijd (contacturen)	(14*22=308)
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze onderwijseenheid (OWE) omvat het hele eerste semester van het propedeusejaar en vormt dus een brede start van de opleiding. In deze OWE leert de student het beroep van binnen uit kennen en worden de eerste stappen gezet in de richting van de vier eindkwalificaties op bachelor-niveau.</p> <p>De student is in deze OWE 'eigenaar' van het eigen leren in het beroep. Op basis van feedback en formatieve toetsen krijgt de student een beeld van de eigen beroepsbekwaamheid in ontwikkeling. Vanuit dit beeld weet de student waar de focus in het leren moet komen te liggen.</p> <p>De OWE is opgebouwd uit drie leerlijnen, die bepaald worden door de context waarin geleerd wordt. Deze leerlijnen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zelfvaringsleren - Doelgroepeleren - Praktijkleren <p>In het zelfvaringsleren wordt geleerd aan de hand van de cyclus: actief experimenteren, concreet ervaren, reflectieve observatie en abstract conceptualiseren, naar weer actief experimenteren. In deze OWE zal in deze leerlijn aan de hand van de persoonsdriehoek gestart worden met het leren van reflectievaardigheden. Meer inhoudelijk zullen studenten kennis, vaardigheden en attitude eigen maken over afstemmen in contact, lichaamsbeleving, het tot stand brengen van een werkrelatie, psychomotorische observatie, sociale vaardigheden en ontwikkeling van het beroepsbeeld. Er wordt gewerkt vanuit de ervaring van het eigen bewegen en lichaamservaring, in gezamenlijkheid met medestudenten en docenten</p> <p>In het doelgroepeleren leren studenten de kennis, vaardigheden en attitude vanuit het zelfvaringsleren toe te passen bij specifieke doelgroepen. Hiervoor wordt het voorgaande aangevuld met kennis over doelgroepen en methodische vaardigheden om met deze doelgroepen te kunnen werken in een context van bewegen en lichamelijkeheid. Dit zal met name gericht zijn op preventie en de doelgroep zullen overeenkomen met de doelgroepen die studenten in het praktijkleren tegen gaan komen.</p> <p>In het praktijkleren gaat de student de kennis, vaardigheden en attitude vanuit de andere twee leerlijnen toepassen in de beroepspraktijk. Er wordt gestart met leren op een praktijkplek waar cliënten door de studenten een psychomotorisch preventief aanbod krijgen. Het leren op de praktijkplek wordt ondersteund met lessen die het praktijkleren verbinden met de andere leerlijnen.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p> <p>Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken</p> <p>Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren</p>

Samenhang	Aspecten van het beroep worden in het zelfervaringsleren ervaringsgericht geleerd aan de hand van de student zelf, medestudenten en docenten. In het doelgroepeleren worden deze aspecten gekoppeld aan de toepassing bij specifieke doelgroepen. In het praktijkleren wordt de vervolgstap gemaakt om het geleerde ook echt toe te passen in de praktijk. Het gehele onderwijs richt zich op het opstarten van een psychomotorische behandeling.
Activiteiten en/of werkvormen	Praktijklessen waarin theorie geïntegreerd wordt aangeboden. Stage.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bakker, E., & Van Buuren, H. (2019). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Bakker, B., & Van Woerkom, S. (2008). <i>Runningtherapie: Het standaardwerk voor lopers en professionals</i>. De Arbeiderspers; Het Sporthuis.</p> <p>Bolhuis, H. W. G., Reynders, K., Mataheru, A., Dijk, F., & Mengerink, B. (2016). <i>SensoRelaxatie: Een methode tot bevordering van het herkennen en reguleren van lichamelijke spanning</i>. CALO, Hogeschool Windesheim.</p> <p>Feldman, R. S. (2020). <i>Ontwikkelingspsychologie</i> (D. van Loon, L. Voets, & G. van der Wielen, Nederlandstalige bew.; V. Walsmit, G. Bouman, T. Zuiderbaan, & M. Kerkhof, Vert.; 8e editie). Pearson Benelux.</p> <p>Geenen, M.-J. (2017). <i>Reflecteren: Leren van je ervaringen als professional</i> (2e herziene druk). Uitgeverij Coutinho. Bekijk dit boek online</p> <p>Hekking, P., & Fellinger, P. (2011). <i>Psychomotorische therapie: Een inleiding</i>. Boom.</p> <p>Mares, M., & Roelofs, P. (2015). <i>Preventie: Bevorderen van gezond gedrag</i> (2e druk). Boom Lemma uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Martini, F. H., & Bartholomew, E. F. (met Ober, W. C.). (2021). <i>Anatomie en fysiologie: Een inleiding</i> (I. Poelaert & P. Vandamme, Nederlandse bew.; E. Frankemölle, Vert.; 8e editie). Amsterdam: Pearson Benelux.</p> <p>Van den Blink, M., & Dijk, F. (2016). <i>7 psychomotorische thema's: Werkmodel voor het gebruik</i>. Windesheim.</p> <p>Van der Molen, H. T., Simon, E., & Van Lankveld, E. (Reds.). (2015). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Wergroep APA. (2021). <i>De APA-richtlijnen uitgelegd: Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs</i> (3e herziene editie). SURF. Bekijk dit boek online</p>
Verplichte software / verplicht materiaal	Brainjam app voor 4 jaar plus superpower sensor.
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Integratie psychomotorische therapie 1 VTH-1PMHOO-1
Beoordelingscriteria	<p>Vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student laat zien hoe hij afstemt op de ander, een werkrelatie opbouwt en deze onderhoudt. - De student begrijpt doel en werkwijze van zijn interventie en legt dit uit aan de ander. <p>Ervaringsgericht interveniëren</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student past observatie en interpreteert aan de hand van het LECS-model toe en past in de beschrijving hiervan kennis en begrippen over handelings- en de uitdrukkingsmotoriek toe.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student laat zien hoe hij in overeenstemming met de cliënt een interventie uitvoert op basis van een rationale. <p>Praktijkgericht onderzoeken</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan een kleinschalig onderzoek te kunnen uitvoeren met behulp van een meetinstrument en literatuur. <p>Professionaliseren en profileren</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan een realistisch beginnend beroepsbeeld te hebben en kan dit verwoorden naar een medestudent. - De student houdt in de samenwerking met medestudenten en docenten rekening met formele regels en randvoorwaarden en communiceert helder met alle betrokken partijen.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Portfoliotoets
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: Periode 2 2e: Periode 3
Aantal examinatoren	3 Vanuit elke leerlijn 1 docent
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	PMT Methodisch Handelen - Preventie A / PMT Therapeutic Methods - Prevention A
Code onderwijseenheid	VTH-1PMHPA
Onderwijsperiode	Periode 3
Studiepunten	15
Studielast in uren	420
Onderwijstijd (contacturen)	(7*22=154)
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze onderwijseenheid (OWE) is de tweede in de propedeuse. Na het ontwikkelen van een (beginnend) beroepsbeeld in de eerste OWE wordt in de tweede vervolgd met de beginnende ontwikkeling in de richting van psychomotorisch therapeut.</p> <p>De student is ook in deze OWE 'eigenaar' van zijn eigen leren in het beroep. Op basis van feedback en formatieve toetsen krijgt de student een beeld van de eigen beroepsbekwaamheid in ontwikkeling. Vanuit dit beeld weet de student waar de focus in het leren moet komen te liggen.</p> <p>De OWE is opgebouwd uit drie leerlijnen, die bepaald worden door de context waarin geleerd wordt. Deze leerlijnen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zelfvervalsleren - Doelgroepeleren - Praktijkleren <p>In het zelfvervalsleren wordt geleerd aan de hand van de cyclus: actief experimenteren, concreet ervaren, reflectieve observatie en abstract conceptualiseren, naar weer actief experimenteren. In deze OWE krijgt het leren van reflectievaardigheden een vervolg. De reflectievaardigheden krijgen een vervolg in het herkennen van</p>

	<p>betekenisvolle momenten en patronen vanuit de eigen persoonlijke ontwikkeling. Er wordt gewerkt vanuit de ervaring van het eigen bewegen en lichaamservaring, in gezamenlijkheid met medestudenten en docenten</p> <p>In het doelgroepleren leren studenten de kennis, vaardigheden en attitude vanuit het zelfervaringsleren toe te passen bij specifieke doelgroepen. Hiervoor wordt het voorgaande aangevuld met kennis over doelgroepen en methodische vaardigheden om met deze doelgroepen te kunnen werken in een context van bewegen en lichamelijkeheid.</p> <p>In het praktijkleren gaat de student de kennis, vaardigheden en attitude vanuit de andere twee leerlijnen toepassen in de beroepspraktijk. De student heeft al een start gemaakt op een praktijkplek en zal vanuit individueel overeengekomen doelen leren in de praktijk. Studenten zullen overwegend gericht zijn op het activeren van cliënten.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p> <p>Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken</p> <p>Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren</p>
Samenhang	<p>Aspecten van het beroep worden in het zelfervaringsleren ervaringsgericht geleerd aan de hand van de student zelf, medestudenten en docenten. In het doelgroepleren worden deze aspecten gekoppeld aan de toepassing bij specifieke doelgroepen. In het praktijkleren wordt de vervolgstap gemaakt om het geleerde ook echt toe te passen in de praktijk. Het gehele onderwijs richt zich op preventief en oefeningsgericht psychomotorisch werken met cliënten.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	<p>Praktijklessen waarin theorie geïntegreerd wordt aangeboden. Stage.</p>
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>De Lange, J. (Red.). (2010) <i>Psychomotorische therapie: Lichaams- en bewegingsgerichte interventies in de ggz</i>. Boom.</p> <p>Esser, Y. (2018). <i>Ruimer ademen, vrijer leven: Op adem komen met de Methode Van Dixhoorn</i> (2e druk). Uitgeverij Akasha.</p> <p>Prins, P. J. M., & Braet, C. (Reds.). (2014). <i>Handboek klinische ontwikkelingspsychologie</i> (2e geheel herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum.</p> <p>Bekijk dit boek online</p> <p>Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers.</p>
Verplichte software / verplicht materiaal	<p>Brainjam app voor 4 jaar plus superpower sensor.</p>
Tentaminering	
Naam en code tentamen	<p>Integratie psychomotorische therapie 1 VTH-1PMHPA-1</p>
Beoordelingscriteria	<p>Vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student stemt af op de ander, bouwt een werkrelatie op en deze onderhoudt deze in het kader van leefstijlpreventie. - De student toont aan handelingspatronen in bewegen en lichamelijkeheid te kunnen herkennen. <p>Ervaringsgericht interveniëren</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student voert in overeenstemming met de cliënt een interventie uit op basis van een rationale, die onderbouwd is vanuit literatuur en/ of onderzoek. - Student past de preventieve interventies gericht op gezondheid en bewegen toe in een gecontroleerde gesimuleerde context.

	<p>Praktijkgericht onderzoeken</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student verdiept zich in een praktijkprobleem in het psychomotorisch werkveld en komt middels het trechtermodel tot een onderzoeksvraag waarin populatie, interventie en uitkomst worden genoemd. <p>Professionaliseren en profileren</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan zich te verdiepen in maatschappelijke ontwikkelingen die relevant zijn voor het beroep.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Portfoliotoets
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: Periode 3 2e: Periode 4
Aantal examinatoren	3 Vanuit elke leerlijn 1 docent
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	PMT Methodisch Handelen - Preventie B / PMT Therapeutic Methods - Prevention B
Code onderwijseenheid	VTH-1PMHPB
Onderwijsperiode	Periode 4
Studiepunten	15
Studielast in uren	420
Onderwijstijd (contacturen)	(6*22=132)
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze onderwijseenheid (OWE) is de derde in de propedeuse. Het leren in het beroep psychomotorische therapie krijgt een vervolg en afronding op niveau 1.</p> <p>De student is ook in deze OWE 'eigenaar' van zijn eigen leren in het beroep. Op basis van feedback en formatieve toetsen krijgt de student een beeld van de eigen beroepsbekwaamheid in ontwikkeling. Vanuit dit beeld weet de student waar de focus in het leren moet komen te liggen.</p> <p>De OWE is opgebouwd uit drie leerlijnen, die bepaald worden door de context waarin geleerd wordt. Deze leerlijnen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zelfvervalsleren - Doelgroepeleren - Praktijkleren <p>In het zelfvervalsleren wordt geleerd aan de hand van de cyclus: actief experimenteren, concreet ervaren, reflectieve observatie en abstract conceptualiseren, naar weer actief experimenteren. Er wordt gewerkt vanuit de ervaring van het eigen bewegen en lichaamservaring, in gezamenlijkheid met medestudenten en docenten. Met de vorderingen in het leren reflecteren gaat de student in deze OWE zijn handelingspatronen herkennen en leren variëren (handelingsalternatieven).</p> <p>In het doelgroepeleren leren studenten de kennis, vaardigheden en attitude vanuit het zelfvervalsleren toe te passen bij specifieke doelgroepen. Hiervoor wordt het voorgaande</p>

	<p>aangevuld met kennis over doelgroepen en methodische vaardigheden om met deze doelgroepen te kunnen werken in een context van bewegen en lichamelijkeheid. Studenten zullen het eigen methodisch handelen ten behoeve van specifieke doelgroepen leren onderbouwen. Daarnaast zullen zij de eigen behandeling ook kunnen evalueren op basis van een interview. In het praktijkleren gaat de student de kennis, vaardigheden en attitude vanuit de andere twee leerlijnen toepassen in de beroepspraktijk. Studenten zullen het handelen op de praktijkplek ook gaan onderbouwen en dat presenteren aan andere professionals.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren</p>
Samenhang	<p>Aspecten van het beroep worden in het zelfvervalingsleren ervaringsgericht geleerd aan de hand van de student zelf, medestudenten en docenten. In het doelgroepeleren worden deze aspecten gekoppeld aan de toepassing bij specifieke doelgroepen. In het praktijkleren wordt de vervolgstap gemaakt om het geleerde ook echt toe te passen in de praktijk. Het gehele onderwijs richt zich op preventief en oefeningsgericht psychomotorisch werken met cliënten.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	<p>Praktijklessen waarin theorie geïntegreerd wordt aangeboden. Stage.</p>
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Biemond, L. (2010). <i>Psychomotorisch therapeutische observatie voor algemene diagnostiek in de volwassenenpsychiatrie</i> [Masterthesis]. Hogeschool Windesheim. <u>Bekijk deze masterthesis online</u></p> <p>Doorewaard, H., Kil, A. J., & Ven, A. (2019). <i>Praktijkgericht kwalitatief onderzoek: Een praktische handleiding</i> (2e druk). Boom. <u>Bekijk dit boek online</u></p> <p>Emck, C., Hammink, M. N., & Bosscher, R. J. (2007). <i>PsyMot: Psychomotorische diagnostiek en indicatiestelling voor kinderen van 6 tot 12 jaar</i>. 't Web.</p> <p>Feldman, R. S. (2020). <i>Ontwikkelingspsychologie</i> (D. van Loon, L. Voets, & G. van der Wielen, Nederlandstalige bew.; V. Walsmit, G. Bouman, T. Zuiderbaan, & M. Kerkhof, Vert.; 8e editie). Pearson Benelux.</p> <p>Glas, O. (2013). <i>Het vak psychomotorische therapie en de visie op bewegen en lichamelijkeheid</i>. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.</p> <p>Martini, F. H., & Bartholomew, E. F. (met Ober, W. C.). (2021). <i>Anatomie en fysiologie: Een inleiding</i> (I. Poelaert & P. Vandamme, Nederlandse bew.; E. Frankemölle, Vert.; 8e editie). Amsterdam: Pearson Benelux.</p> <p>Prins, P. J. M., & Braet, C. (Reds.). (2014). <i>Handboek klinische ontwikkelingspsychologie</i> (2e geheel herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. <u>Bekijk dit boek online</u></p> <p>Ykema, F. (2015). <i>Rots en water: Psychofysieke training voor jongens én meisjes: Praktijkboek</i> (11e herziene druk). Uitgeverij SWP.</p>
Verplichte software / verplicht materiaal	<p>Brainjam app voor 4 jaar plus superpower sensor.</p>
Tentaminering	
Naam en code tentamen	<p>Integratie psychomotorische therapie 1 VTH-1PMHPB-1</p>
Beoordelingscriteria	<p>Vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - De student herkent handelingspatronen in het vaktherapeutisch middel en kan hierop reflecteren. <p>Ervaringsgericht interveniëren</p> <ul style="list-style-type: none"> - Student past de preventieve interventies gericht op gezondheid en bewegen toe in de praktijk. <p>Praktijkgericht onderzoeken</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan een kleinschalig onderzoek uit te kunnen voeren met behulp van een interview.EK3 - De student doet helder en overzichtelijk verslag van het uitgevoerde onderzoek. Hierin reflecteert en evalueert de student zijn onderzoekend handelen en de hieruit voortkomende conclusies op kritische wijze en presenteert dit binnen de eigen lesgroep. <p>Professionaliseren en profileren</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan een realistisch beginnend beroepsbeeld te hebben en kan dit toepassen in de communicatie met andere professionals om daarmee het beroep meer bekendheid te geven. - De student toont in de samenwerking in een professionele context aan rekening met formele regels, randvoorwaarden en de specifieke werkwijze van een praktijkplek te houden en communiceert hier helder over met alle betrokken partijen. <p>Overkoepelend</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan de kennis verbonden met de propedeuse in voldoende mate te beheersen. - De student toont eigen initiatief in activiteiten die bijdragen aan beroepsontwikkeling buiten het onderwijsprogramma (vrije punten).
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Portfoliotoets
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: Periode 4 2e: Periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	3 Vanuit elke leerlijn 1 docent
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

9.2 Onderwijseenheden van de postpropedeuse

9.2.1 Onderwijseenheden HF1

9.2.1.1 Onderwijseenheden beeldende, drama- en muziektherapie

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Studieloopbaanbegeleiding / Academic Counseling
Code onderwijseenheid	VTH-2SLB
Onderwijsperiode	Periode 1-4
Studiepunten	4
Studielast in uren	112
Onderwijstijd (contacturen)	28
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>De studieloopbaanbegeleiding (slb) is gericht op begeleiding bij studievoortgang en de loopbaan. Deze begeleiding bestaat hoofdzakelijk uit individuele begeleiding en enkele keren per jaar zijn er (sub)groepsbijeenkomsten.</p> <p>Zowel SLB-er en -student dragen zorg voor de waarborging van het leerproces. Een student wordt actief ondersteund bij onderwerpen die spelen rondom studie en loopbaan. Daarnaast stimuleert en/of adviseert de studieloopbaanbegeleider wanneer zich problemen voordoen tijdens de studie t.a.v. studievaardigheden, taalvaardigheden of persoonlijke ontwikkeling. De begeleiding is gericht op het individuele studietraject. Daarnaast krijgt de student 56 uren vrij te besteden. Vrije ruimte stimuleert het verder ontwikkelen van de beroepsidentiteit of het opdoen van vaardigheden ten behoeve voor het goed doorlopen van de studie. Dat betekent dat de student één of meerdere taken of werkzaamheden kan opvoeren waarvan hij/zij duidelijk maakt dat en op welke wijze deze bijdragen aan de ontwikkeling in het licht van de eindkwalificaties. Veel opties zijn mogelijk, bv. ook het volgen van specifieke studievaardigheden bij HAN Studiesucces of een cursus Mindfulness. De student bespreekt de gekozen optie met de SLB-er. De student dient een plan in met verantwoording van de activiteiten (in welke opzichten dragen de activiteiten bij aan de ontwikkeling) bij de SLB-er.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren
Samenhang	In deze OWE onderzoekt de student zijn drijfveren om het verdere onderwijs in HF1 te volgen. De samenhang is vooral te vinden op overstijgend en reflectief niveau.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Verslag vrije ruimte VTH-2SLB-1
Beoordelingscriteria	De student toont aan op welke manier hij, op eigen initiatief, deel heeft genomen aan activiteiten om te werken aan leerdoelen die betrekking hebben tot één of meer eindkwalificaties en samen gekozen in overleg met de SLB-er.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Verslag
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	1

Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
--	---

9.2.1.2 Onderwijseenheden beeldende therapie

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Werken aan psychisch herstel / Recovery-Oriented Treatment
Code onderwijseenheid	VTH-2BWPH
Onderwijsperiode	Periode 1
Studiepunten	7,5
Studielast in uren	210
Onderwijstijd (contacturen)	32
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten propedeuse beeldende therapie
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Binnen deze OWE gaat de student leren in de (fictieve) beroepscontext kinder- en jeugd GGZ. Binnen deze beroepscontext staat multidisciplinaire samenwerking bij kinderen met een trauma en hun systeem centraal. Dit zijn meervoudige en complexe therapeutische situaties.</p> <p>De student stelt, rekening houdend met andere betrokken disciplines in het netwerk, een beeldend therapeutisch behandelplan op voor een gesimuleerde cliënt en zijn/haar systeem.</p> <p>De student legt verantwoording af voor zijn keuzes binnen het beeldend therapeutische behandelplan. Hiervoor verzamelt de student systematisch informatie over de cliënt, zijn systeem en de problematiek in wetenschappelijke- en vakliteratuur en tijdens een zelf uitgevoerd observatieprogramma in een gesimuleerde situatie.</p> <p>In het onderwijs worden specifieke, relevante theoretische kaders, (artistieke)vaardigheden en methodieken aangereikt om te komen tot een behandelplan. Daarnaast is het gericht op werken aan herstel van psychisch evenwicht na trauma en traumaverwerking bij een kind in de kind- en jeugd GGZ. Als laatste leert de student passende wetenschappelijke bronnen te vinden, selecteren en gebruiken in zijn behandelplan.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p> <p>Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken</p>
Samenhang	Binnen een beeldend therapeutische behandeling worden diverse fases doorlopen. De fases zijn: diagnosticeren en indiceren, behandelplan ontwerpen, behandeling uitvoeren en evalueren. De verschillende OWE's richten zich op deze verschillende fases. Deze OWE richt zich op de fases van diagnosticeren/ indiceren en het opstellen van een behandelplan.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Elbrecht, C., & Antcliff, L. R. (2014). Being touched through touch: Trauma treatment through haptic perception at the clay field: A sensorimotor art therapy. <i>International Journal of Art Therapy</i>, 19(1). https://doi.org/10.1080/17454832.2014.880932</p> <p>Haen, C. (2020). The roles of metaphor and imagination in child trauma treatment. <i>Journal of Infant, Child, and Adolescent</i></p>

	<p><i>Psychotherapy</i>, 19(1),42-55. https://doi.org/10.1080/15289168.2020.1717171</p> <p>Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Lusebrink, V. B. (2016). The Expressive Therapies Continuum as a framework in the treatment of trauma. In J. L. King, (Ed.). <i>Art Therapy, trauma and neuroscience: Theoretical and practical perspectives</i>. Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Schweizer, C., De Bruyn, J., Haeyen, S., Henskens, B., Visser, H., & Rutten-Saris, M. (2009). <i>Handboek beeldende therapie: Uit de verf</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Smeijsters, H. (2008). <i>Handboek creatieve therapie</i> (3e herziene druk). Uitgeverij Coutinho. Bekijk dit boek online</p> <p>Van de Kamp, M. T. A., & Cuijpers, W. P.M. (2011). <i>Overzicht kunstanalyse-modellen</i>. Universiteit van Amsterdam. Bekijk dit document online</p> <p>Van Delft, F. (2020). <i>Overdracht en tegenoverdracht: Een therapeutisch fenomeen vertaald naar alledaagse psychosociale begeleiding</i> (7e druk). Boom. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Behandelplan VTH-2BWPH-1
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student stelt doelen op samen met de (gesimuleerde) cliënt. - De student communiceert (schriftelijk) op afgestemde wijze met de (gesimuleerde) cliënt en bij de cliënt betrokken personen, over de werkwijze en het verloop van de training/begeleiding/therapie. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student geeft de (gesimuleerde) cliënt en bij de cliënt betrokken personen een heldere rationale waarin hulpvraag, doel en werkwijze samenkomen en onderbouwt dit vanuit (onderzoeks-/vak) literatuur. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student verzamelt op systematische wijze, gebruikmakend van wetenschappelijke- en van vakliteratuur kennis over doelgroepen, (psycho)pathologie en de (beeldend therapeutische) behandeling ervan.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Schriftelijk behandelplan
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 1 2e: periode 2
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Ontwikkelingsgericht behandelen bij beperkingen / Development-Oriented Treatment for People With Disabilities
Code onderwijseenheid	VTH-2BOBB
Onderwijsperiode	Periode 2
Studiepunten	7,5
Studielast in uren	210
Onderwijstijd (contacturen)	32
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten in propedeuse beeldende therapie
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze OWE gaat de student leren binnen de (fictieve) beroepscontext van de langdurige zorg voor mensen met een (verstandelijke) beperking. Binnen deze beroepscontext staat ontwikkelingsgericht behandelen van mensen met (verstandelijke) beperking centraal. Dit zijn meervoudige en complexe therapeutische situaties.</p> <p>In deze OWE gaat de student een beeldend therapeutische behandeling uitvoeren in een (gesimuleerde) situatie. De behandeling is gericht op een ontwikkelingsgerichte hulpvraag van een cliënt met een (verstandelijke) beperking.</p> <p>De student houdt in de uitvoering rekening met de therapeutische relatie, de mogelijkheden van het beeldend therapeutische middel, de eigen mogelijkheden en beperkingen van de student en die van de cliënt passend bij de doelstellingen. De mogelijkheden van het beeldend therapeutisch middel worden door de student ervaringsgericht en doelmatig ingezet.</p> <p>In het onderwijs worden specifieke, relevante theoretische kaders, (artistieke)vaardigheden en methodieken aangereikt om een behandeling uit te voeren. Daarnaast is het gericht op stimulatie van (sociaal emotionele) ontwikkeling en op het bevorderen van levenskwaliteit bij afname van mogelijkheden en vaardigheden van de cliënt.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren
Samenhang	Binnen een beeldend therapeutische behandeling worden diverse fases doorlopen. De fasen zijn: diagnosticeren en indiceren, behandelplan ontwerpen, behandeling uitvoeren en evalueren. Deze OWE richt zich op de fase van behandeling uitvoeren (in een gesimuleerde context).
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>De Bruijn, J., Vonk, J., Van den Broek, A. & Twint, B. (Reds.). (2017). <i>Handboek emotionele ontwikkeling & verstandelijke beperking</i>. Boom.</p> <p>Bull, S., & O'Farrell, K. (2012). <i>Art therapy and learning disabilities: "Don't guess my happiness"</i>. Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Schweizer, C., De Bruyn, J., Haeyen, S., Henskens, B., Visser, H., & Rutten-Saris, M. (2009). <i>Handboek beeldende therapie: Uit de verf</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Verfaillie, M. (2011). <i>Mentaliseren in beeldende vaktherapie: Met casuïstiek van Gizella Smet en Wijntje van der Ende</i>. Garant.</p>
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Performance assessment VTH-2BOBB-1
Beoordelingscriteria	EK 1

	<ul style="list-style-type: none"> - De student bouwt een werkrelatie met een (gesimuleerde) cliënt op in een begeleidende, trainingsgerichte en/of therapeutische context en onderhoudt deze door gebruik te maken van communicatievaardigheden. - De student zet zijn vaktherapeutisch middel expliciet in, in het opbouwen en onderhouden van de werkrelatie. - De student herkent eigen grenzen en die van de ander en hanteert afstand en nabijheid passend in de context. - De student vindt op afgestemde wijze balans tussen het bieden van zorg en begeleiding voor de (gesimuleerde) cliënt en het ontwikkelen, dan wel in stand houden van diens autonomie. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student stemt zijn aanbod af op de (gesimuleerde) cliënt en stelt deze zo nodig bij, afgestemd op de draagkracht en sociale en culturele achtergrond. - De student intervenueert doelgericht en ervaringsgericht gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Performance assessment
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 2 2e: periode 3
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijsseenheid	Beeldende professionele ontwikkeling 2a: Persoonlijke verdieping en verbeelding / Art-Based Professional Development 2a: Personal Exploration and Imagination
Code onderwijsseenheid	VTH-2BBPO2A
Onderwijsperiode	Periode 1 en 2
Studiepunten	7,5
Studielast in uren	210
Onderwijstijd (contacturen)	107
Ingangseisen onderwijsseenheid	45 studiepunten propedeuse beeldende therapie
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Binnen deze OWE staat de beeldende professionele ontwikkeling centraal en werkt de student toe naar een presentatie en expositie van een beeldend onderzoek naar een betekenisvol (persoonlijk) thema gerelateerd aan de beroepspraktijk. De student ontwikkelt zich als beeldende professional: en doet een veelvoud aan ervaringen op in het vaktherapeutisch middel, reflecteert hierop, leert zichzelf kennen en ontwikkelt een kritische waarneming en houding.</p> <p>De student kiest in periode 1 een betekenisvol, persoonlijk thema gebaseerd op het beeldend proces van het propedeusejaar en bewerkt en exploreert dit. Er wordt samengewerkt met medestudenten die feedback geven en interventies aandragen. In periode 2 is er aandacht voor een serieel en gelaagd beeldend onderzoek, waarbij een ontwikkelingsgericht proces zichtbaar wordt.</p> <p>Er wordt kennis gemaakt met de basisbegrippen van esthetica. Deze worden zowel receptief als toegepast verwerkt.</p>

Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	De OWE Beeldende professionele ontwikkeling is een doorlopende leerlijn, met als thema Persoonlijke verdieping en verbeelding in semester 1 en Oriëntatie & Betekenis in semester 2. De OWE loopt gedurende het hele jaar naast de OWE's van de methodische en praktijkgerichte leerlijn en is daarbij ondersteunend.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	De Visser, A. (2018). <i>Hardop kijken met voetnoten: Een inleiding tot kunstbeschouwing</i> . Boom. Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online Itten, J. (2008). <i>Kleurenleer</i> (R. Smeets, Vert.). Tirion Art.
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Expositie en presentatie VTH-2BBPO2A-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student bewerkt en exploreert een persoonlijk thema, waardoor de gemaakte keuzes in het beeldend proces te zien zijn. - De student toont beheersing van ambachtelijke vaardigheden en kiest passende materialen, werkvormen en werkwijzen om de thematiek ondersteunen. - De student exposeert het werk op een samenhangende wijze, waardoor het beeldend proces zichtbaar gemaakt wordt. - De student beschrijft de basisbegrippen van esthetica in relatie tot de beeldende kunst en het eigen werk. - De student herkent patronen in denken, voelen en handelen, herkent weerstanden en kan deze op constructieve wijze bewerken, waardoor nieuwe mogelijkheden ontstaan. - De student analyseert het beeldend werk systematisch en bespreekt de samenhang en de gemaakte keuzes in het beeldend onderzoeksproces.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Expositie en presentatie
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 2 2e: periode 3
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Behandelen bij psychiatrische problemen / Treatment for People with Psychiatric Problems
Code onderwijseenheid	VTH-2BBPP
Onderwijsperiode	Periode 3
Studiepunten	7,5
Studielast in uren	210
Onderwijstijd (contacturen)	44
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten propedeuse beeldende therapie
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze OWE gaat de student leren binnen de (fictieve) beroepscontext van de specialistische GGZ met de doelgroep volwassenen. Binnen deze beroepscontext staat groepstherapie bij volwassenen met een persoonlijkheidsstoornis centraal. Dit zijn meervoudige en complexe therapeutische situaties.</p> <p>In deze OWE gaat de student een beeldend therapeutische groepsbehandeling uitvoeren en evalueren in een (gesimuleerde situatie).</p> <p>De student leert veiligheid in een groep creëren, (tegen)overdracht hanteren en omgaan met weerstand. Ook leert de student om met behulp van een kwantitatieve meting een behandeling te evalueren.</p> <p>In het onderwijs worden specifieke, relevante theoretische kaders, (artistieke)vaardigheden en methodieken aangereikt om een behandeling uit te voeren en te evalueren.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken
Samenhang	Binnen een beeldend therapeutische behandeling worden diverse fases doorlopen. De fasen zijn: diagnosticeren en indiceren, behandelplan ontwerpen, behandeling uitvoeren en evalueren. Verschillende OWE's richten zich op deze verschillende fases. Deze OWE richt zich op de fase van evalueren van een behandeling.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bakker, E., & Van Buuren, H. (2019). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Geurts, J., Muller, I., & Terwolde, H. (2015). <i>Gespreksvoering in groepen: Succesvol deelnemen aan gesprekken in zorg en welzijn</i>. Bussum: Coutinho. Bekijk dit boek online</p> <p>Haeyen, S. (2007). <i>Niet uitleven maar beleven: Beeldende therapie bij persoonlijkheidsproblematiek</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online: Deel I Bekijk dit boek online: Deel II - Werkboek</p> <p>Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Schweizer, C., De Bruyn, J., Haeyen, S., Henskens, B., Visser, H., & Rutten-Saris, M. (2009). <i>Handboek beeldende therapie: Uit de verf</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Ter Horst, J. (2018). <i>Rapporteren in de hulp- en dienstverlening</i> (5e herziene druk). Uitgeverij Coutinho. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Behandelrapportage VTH-2BBPP-1
Beoordelingscriteria	EK2 - De student observeert en interpreteert in het perspectief van specifieke trainings-, begeleidings- en behandelkaders en doelgroepen.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student zet zijn vaktherapeutisch middel in om met (gesimuleerde) cliënten, of met groepen cliënten te werken aan de gestelde doelen. EK3 <ul style="list-style-type: none"> - De student kiest een relevante uitkomstmaat en kan hier een passend kwantitatief instrument bij vinden.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Schriftelijke behandelrapportage
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 3 2e: periode 4
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Preventie voor een gezond leven / Prevention-Based Treatment for Healthy Living
Code onderwijseenheid	VTH-2BPGL
Onderwijsperiode	Periode 4
Studiepunten	7,5
Studielast in uren	210
Onderwijstijd (contacturen)	27
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten propedeuse beeldende therapie
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze OWE gaat de student leren binnen de (fictieve) beroepscontext van de eerstelijnspraktijk voor preventie in een community (bijvoorbeeld de wijk, musea etc.). Binnen deze beroepscontext staat het ontwikkelen van een project voor meer empowerment in de community centraal.</p> <p>In deze OWE gaat de student samen met medestudenten een project voor preventie in een community ontwikkelen. Daarvoor gaat de student op onderzoek uit en werkt hij een beroeps- gerelateerd vraagstuk uit vanuit meerdere perspectieven. Vervolgens ontwerpt hij samen met medestudenten een innovatief en onderbouwd aanbod. In dit aanbod maakt de student gebruik van beeldend therapeutische elementen.</p> <p>In het onderwijs worden specifieke, relevante theoretische kaders, (artistieke)vaardigheden (waaronder kwalitatieve onderzoeksvaardigheden) en methodieken aangereikt om tot een goed onderzoek en passend aanbod te komen. Daarnaast is het onderwijs gericht op preventie, interculturele communicatie, onderzoek en innovatie, ondernemen, community art projects en digital storytelling.</p> <p>De student profileert hiermee zijn vakgebied op een innovatieve wijze die aansluit bij een trend in zorg- en welzijn (Publieke Psychische Gezondheid).</p> <p>Binnen deze OWE wordt alle overstijgende theorie (BOK) die gedurende het studiejaar is geleerd getoetst.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren
Samenhang	Binnen een therapeutische behandeling worden diverse fases doorlopen. De fasen zijn: diagnosticeren en indiceren, behandelplan ontwerpen, behandeling uitvoeren en evalueren.

	Verschillende OWE's richten zich op deze verschillende fases. Deze OWE richt zich op de fasen diagnosticeren/ indiceren en (behandel)plan ontwerpen. Daarnaast sluit de OWE aan bij de leerlijn Onderzoek & Innovatie en bij het profileren van het beroep.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bakker, E., & Van Buuren, H. (2019). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Doorewaard, H., Kil, A. J., & Ven, A. (2019). <i>Praktijkgericht kwalitatief onderzoek: Een praktische handleiding</i> (2e druk). Boom. Bekijk dit boek online</p> <p>Eurelings-Bontekoe, E. H. M., Verheul, R., & Snellen, W. M. (Eds.) (2017), <i>Handboek persoonlijkheidspathologie: Voor opleiding, onderzoek en klinische praktijk</i> (3e herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Prins, P. J. M., & Braet, C. (Eds.). (2014). <i>Handboek klinische ontwikkelingspsychologie</i> (2e geheel herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H. T., Simon, E., & Van Lankveld, E. (Eds.). (2015). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers.</p> <p>Van Rijn, S., Van 't Wout, M., & Spikman, J. (2012). Emotie en sociale cognitie. In R. Kessels, P. Eling, R. Ponds, J. Spikman, & M. Zandvoort (Eds.), <i>Klinische neuropsychologie</i> (Herziene editie). Boom.</p>
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Projectrapportage VTH-2BPGL-1 Theorietoets VTH-2BPGL-2
Beoordelingscriteria	<p>Projectrapportage EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student werkt een beroeps gerelateerd vraagstuk uit vanuit meerdere perspectieven. - De student ontwerpt een passende methode (interview-guide) voor een diepte-interview en analyseert de resultaten door middel van de content analyse (open en axiaal coderen). - De student evalueert het eigen onderzoek op kritische wijze en verwoordt wat de resultaten impliceren voor de beroepspraktijk. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student werkt actief samen met andere bij de cliënt betrokken professionals en is hierin communicatief, ondernemend, betrouwbaar en reflectief. <p>Theorietoets BOK</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont de beheersing van de, door de opleiding vastgestelde Body of Knowledge van hoofdfase 1.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Projectrapportage (groepsverslag) Theorietoets (individueel)
Weging deeltentamen	Beiden: 1
Minimaal oordeel	Beiden: 5½

Tentamenmomenten	Projectrapportage: 1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie Theorietoets: 1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijsseenheid	Beeldende professionele ontwikkeling 2b: Oriëntatie & Betekenis / Art-Based Professional Development 2b: Orientation & Meaning
Code onderwijsseenheid	VTH-2BBPOB
Onderwijsperiode	Periode 3 en 4
Studiepunten	7,5
Studielast in uren	210
Onderwijstijd (contacturen)	75
Ingangseisen onderwijsseenheid	45 studiepunten in propedeuse beeldende therapie
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze OWE gaat de student verder met zijn ontwikkeling als beeldende professional en gaat toewerken naar een presentatie en expositie van het beeldend onderzoek, naar aanleiding van het thema 'Oriëntatie en Betekenis'. In periode 3 wordt het theoretisch kader gevormd door de onderwerpen narratief werken en rouw. De student gaat op zoek naar eigen ervaringen in verschillende fases van zijn leven: baby/peuter, basisschoolkind, middelbare schoolleeftijd. In periode 4 onderzoekt de student andere cultuurcontexten en maakt kennis met de hedendaagse mondiale kunstgeschiedenis. Dit vormt de bron voor eigen beeldend onderzoek waarin invloeden van andere culturen geïntegreerd worden.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	De OWE Beeldende professionele ontwikkeling is een doorlopende leerlijn, met als thema <i>Persoonlijke verdieping en verbeelding</i> in semester 1 en <i>Oriëntatie & Betekenis</i> in semester 2. De OWE loopt gedurende het hele jaar naast de OWE's van de methodische en praktijkgerichte leerlijn en is daarbij ondersteunend.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	De Visser, A. (2018). <i>Hardop kijken met voetnoten: Een inleiding tot kunstbeschouwing</i> . Boom. Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online Itten, J. (2008). <i>Kleurenleer</i> (R. Smeets, Vert.). Tirion Art.
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Expositie en presentatie VTH-2BBPOB-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student komt tot verbeelding van het onderzoek naar persoonlijke en culturele thematiek. - De student onderzoekt vanuit verschillende lagen of componenten van het ETC. - De student toont een onderzoekende houding door het aangaan van nieuwe ervaringen vanuit verschillende beeldende

	<p>invalshoeken (ETC) en komt tot gevarieerd, grensverleggend en verdiepend beeldend werk.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student verbindt zich (zowel in brononderzoek als in beeldend werk) met een kunstenaar en diens thematiek uit de recente kunstgeschiedenis. - De student analyseert het beeldend werk systematisch en bespreekt de samenhang en de gemaakte keuzes in het beeldend onderzoeksproces. - De student onderbouwt de beeldende analyse correct met literaire bronnen.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Expositie en presentatie
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 4 of na zomervakantie 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Praktijkleren 2 / Practice-Based Learning 2
Code onderwijseenheid	VTH-2BPL
Onderwijsperiode	Periode 1-3
Studiepunten	11
Studielast in uren	308
Onderwijstijd (contacturen)	60
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten in propedeuse beeldende therapie
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze OWE gaat de student stage lopen in een werkveld geïntegreerde organisatie. De student leert in de praktijk de leeruitkomsten uit de overige OWE's te koppelen aan zijn dagelijks handelen als beeldend therapeut (in opleiding) in de beroepspraktijk en daarop te reflecteren. In het onderwijs introduceert de student casussen uit zijn stagepraktijk. Door reflectie/intervisie op de casussen van de student en medestudenten worden thema's/dilemma's zichtbaar waarop de student leert anticiperen. Voorbeelden van thema's zijn groepsdynamiek, waarnemingsperspectieven, ethische vraagstukken, zelfzorg, beroepscode en wetten, visie op beroep en maatschappij.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren
Samenhang	De OWE praktijkleren is een verbindende OWE. Praktijk in de vorm van stage en theorie uit de OWE's worden elkaar verbonden.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Jongerius, L. F. (2009). <i>"Dag schat!"</i>: Een onderzoek naar de professionele nabijheid in de hulpverlening. Opleiding Creatieve Therapie van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.</p> <p>Keij, J. (2012). <i>Levinas in de praktijk: Een handleiding voor het best mogelijk helpen, privé en in de zorg</i>. Klement; Pelckmans.</p>

Tentaminering	
Naam en code tentamen	Portfolio VTH-2BPL-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert schematisch op eigen denken, voelen en handelen in relatie tot de beroepscontext. - De student handelt volgens de beroepscode, de geldende gedragsregels van de betrokken organisatie en binnen de wetgeving. - De student toont aan dat hij zich bewust is van (ethische) vraagstukken en/of dilemma's en gaat hiermee integer om met betrekking tot zichzelf, de ander en de relatie. - De student geeft blijk van een visie op het beroep en legt de relatie met maatschappelijke ontwikkelingen. - De student toont aan dat hij zich bewust is van de noodzaak betreffende zelfzorg en weerbaarheid en weet dit toe te passen.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Portfolio.
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 3 2e: periode 4
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

9.2.1.3 Onderwijseenheden dramatherapie

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Vaktherapeutisch Middel - Zelfervaring / Artistic Modality - Self Experience
Code onderwijseenheid	VTH-2DVMZ
Onderwijsperiode	Periode 1
Studiepunten	5
Studielast in uren	140
Onderwijstijd (contacturen)	80
Ingangseisen onderwijseenheid	Minimaal 45 studiepunten in propedeuse differentiatie drama behaald.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze onderwijseenheid staat de ontwikkeling van de student binnen drama centraal. De verschillende theaterfuncties (speler, auteur, regisseur, vormgever, toeschouwer) komen aan bod en worden geoefend.</p> <p>Naast lesinhouden als spelen, regisseren en dramatiseren wordt in periode 1 aandacht besteed aan het vormgeven van een persoonlijk thema in drama waarop gereflecteerd wordt. De zelfervaring binnen drama staat hier dus centraal. De reflectie en vormgeving in drama worden getoetst in het zelfassessment met reflectieverslag.</p> <p>De student geeft en ontvangt feedback, reflecteert op eigen kwaliteiten en aandachtspunten in drama, stelt leerdoelen op en werkt hier actief aan. Naast bovenstaande leert de student dramatische werkvormen kennen en krijgt inzicht in theoretische achtergronden van drama.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	In HF1 worden drie OWE's Methodisch handelen en drie OWE's Vaktherapeutisch middel aangeboden. In methodisch handelen

	<p>ontwikkelt de student therapeutische vaardigheden en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden t.a.v. de cliënt. In de OWE's Vaktherapeutisch middel ontwikkelt de student vaardigheden omtrent de verschillende theaterfuncties die noodzakelijk zijn voor het dramatherapeutisch handelen. Waar in de propedeuse de nadruk vooral lag op de eigen spelontwikkeling komt de nadruk in HF1 meer te liggen op vaardigheden in de regie, dramaturgie, spelbegeleiding en vormgeving van eigen thema's in spel.</p> <p>In periode 1 van HFI staat zelfervaring binnen drama zowel in de OWE Vaktherapeutisch middel-zelfervaring als ook in de OWE Methodisch handelen-zelfervaring centraal. Bij Vaktherapeutisch middel gaat het om de vormgeving van een eigen thema in spel, bij Methodisch handelen om het zelf ervaren van dramatherapeutische modules en werkwijzen.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Practica, projecten.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Reimers, A. (2017). <i>"Wenn's menscheit auf der Buehne": Een onderzoek naar maakprocessen in het biografisch theater</i> [Masterscriptie]. Hogeschool van de Kunsten ArteZ. Bekijk deze scriptie online</p> <p>Twijnstra, R., Hurk P., & Verspaget, B. (2008). <i>Dramatiseren: Van idee tot voorstelling</i>. Uitgeverij IT & FB.</p>
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Zelfassessment en reflectieverslag VTH-2DVMZ-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student zet drama in als instrument voor persoonlijke ontwikkeling. - De student confronteert zichzelf in drama met patronen in denken, voelen en handelen. - De student reflecteert op het eigen proces. - De student werkt met verbeelding en zet sensorische, motorische, affectieve, perceptuele, symbolische en/of cognitieve aspecten doelgericht in. - De student toont beheersing van vormgevingselementen (als ruimte, decor, kostuum, belichting, geluid).
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Handelingstoets met schriftelijk verslag
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 1 2e: periode 2
Aantal examinatoren	Minimaal 1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Methodisch handelen - Zelfveraring en methodisch handelen bij persoonlijkheidsstoornissen / Self-Experience and Therapeutic Methods with Personality Disorders
Code onderwijseenheid	VTH-2DMHZ
Onderwijsperiode	Periode 1 en 2
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	160
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten gehaald in propedeuse dramatherapie
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze onderwijseenheid (OWE) omvat periode 1 en 2 van Hoofdfase I. In periode 1 staat zelfveraring binnen dramatherapeutische methoden centraal. De student leert zijn eigen zelfbeeld te (h)erkennen en te bewerken door middel van ervaringsgerichte werkvormen. Tevens doet de student in deze periode kennis op ten aanzien van psychologische en psychotherapeutische stromingen.</p> <p>In periode 2 leert de student de dramatherapeutische methoden die hij zelf heeft ervaren toe te passen bij complexe persoonlijkheidsproblematiek. In deze periode zal hij kennis opdoen rondom persoonlijkheidsproblematiek en psychotherapeutische stromingen.</p> <p>In een behandelplan zal de student zijn interventies voor een complexe casus onderbouwen en verantwoorden. Vervolgens zal hij in een performance assessment deze interventies laten zien.</p> <p>In beide perioden zal de student reflecteren op het eigen leerproces wat formatief getoetst zal worden.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p>
Samenhang	<p>In periode 1 van HFI staat zelfveraring binnen drama zowel in de OWE vaktherapeutisch middel-zelfveraring als ook in de OWE methodisch handelen-zelfveraring centraal. Het eigen leerproces in periode 1 van methodisch handelen zal dan ook toeleverend zijn voor het zelfassessment in het vaktherapeutisch middel. De zelfveraring van dramatherapeutische methoden is tevens essentieel voor een goed begrip van de werking van dramatherapeutische methoden bij complexe persoonlijkheidsproblematiek in periode 2 van HFI.</p> <p>Waar in de propedeuse het accent nog lag op enkelvoudige problematiek staat in HFI complexe problematiek centraal als voorbereiding op de therapiestage in HFII.</p> <p>In de verschillende OWE's Methodisch handelen HFI zal de student zich therapeutische vaardigheden eigen maken en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden t.a.v. de cliënt.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>American Psychiatric Association. (2014). <i>Beknopt overzicht van de criteria: DSM-5</i> (M. W. Hengeveld, Supervisie vert.). Boom.</p> <p>Arntz, A., & Jacob, G. (2014). <i>Schematherapie: Een praktische handleiding</i> (G. Sijbers, Vert.). Uitgeverij Nieuwezijds.</p> <p>Beck, J., & Cimmermans, G. (2013). Spelen met Leary's roos in dramatherapie. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>. Bekijk dit artikel online</p> <p>Blokland-Vos, J., Günther, G., & Van Mook, C. (2008). Je vak in schema's deel 1: Vaktherapie binnen een kader van schematherapie. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>. Bekijk dit artikel online</p> <p>Blokland-Vos, J., Günther, G., & Van Mook, C. (2008). Je vak in schema's deel 2: Vaktherapeutische werkvormen binnen een kader</p>

	<p>van schematherapie. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>. Bekijk dit artikel online</p> <p>Doomen, L. (2018). Schemagerichte dramatherapie bij cluster C persoonlijkheidsstoornissen: Een verklaring vanuit neuropsychologische inzichten. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>, 2-10. Bekijk dit artikel online</p> <p>Emunah, R. (2020). <i>Acting for real: Drama therapy process, technique, and performance</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Eurelings-Bontekoe, E. H. M., Verheul, R., & Snellen, W. M. (Eds.) (2017). <i>Handboek persoonlijkheidspathologie: Voor opleiding, onderzoek en klinische praktijk</i> (3e herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Jansen, G., & Batink, T. (2014). <i>Time to ACT! Het basisboek voor professionals</i>. Thema.</p> <p>Knijn, S. (2008). Ontwapenen: Een improvisatietechniek binnen dramatherapie. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>.</p> <p>Lahad, M. (1992). Story making in assessment method for coping with stress. In S. Jennings (Ed.), <i>Dramatherapy: Theory and practice 2</i>. Routledge.</p> <p>Landy, R. J. (2003). Drama therapy with adults. In C. Schaefer (Ed.), <i>Play therapy with adults</i>. John Wiley & Sons. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H. T., Simon, E., & Van Lankveld, E. (Eds.). (2015). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Genderen, H., & Arntz, A. (2016). <i>Schematherapie bij borderline persoonlijkheidsstoornis</i>. Uitgeverij Nieuwezijds.</p> <p>Tuender, G. (2010). Waarom Roodkapje de wolf wegstuurde: In vijf fasen werken met sprookjes in dramatherapie en psychodrama. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>. Bekijk dit artikel online</p> <p>Werkgroep APA. (2021). <i>De APA-richtlijnen uitgelegd: Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs</i> (3e herziene editie). SURF. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Kennistoets A VTH-2DMHZ-1 Kennistoets B VTH-2DMHZ-2 Performance assessment met behandelplan VTH-2DMHZ-3
Beoordelingscriteria	Kennistoets A en Kennistoets B <ul style="list-style-type: none"> - De student intervenueert doelgericht en ervaringsgericht gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis. (EK 2) Performance assessment met behandelplan <ul style="list-style-type: none"> - De student zet dramatherapie expliciet in, in het opbouwen en onderhouden van de werkrelatie. (EK 1) - De student stelt doelen op samen met de gesimuleerde cliënt. (EK 1) - De student herkent eigen grenzen en die van de ander en hanteert afstand en nabijheid passend in de context. (EK 1) - De student zet dramatherapie in om met (gesimuleerde) cliënten, of met groepen cliënten te werken aan de gestelde doelen. (EK 2) - De student intervenueert doelgericht en ervaringsgericht gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis. (EK 2)

Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Kennistoets A (schriftelijk deeltentamen) Kennistoets B (schriftelijk deeltentamen) handelingstoets met behandelplan
Weging deeltentamen	Kennistoets A: 1 Kennistoets B: 1 Performance assessment met behandelplan: 2
Minimaal oordeel	Alle toetsen: 5½
Tentamenmomenten	Kennistoets A: 1e: periode 1 2e: periode 2 Kennistoets B: 1e: periode 2 2e: periode 3 Performance assessment met behandelplan 1e: periode 2 2e: periode 3
Aantal examinatoren	Minimaal 1 bij VTH-2DMHZ-3
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Methodisch handelen - Traumabehandeling en Onderzoek / Therapeutic Methods in Treatment Trauma and Research
Code onderwijseenheid	VTH-2DMHTO
Onderwijsperiode	Periode 3 en 4
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	160
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten behaald in propedeuse dramatherapie
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	Deze onderwijseenheid (OWE) omvat periode 3 en 4 van HFI. In deze OWE zal de student verder kennis maken met complexe casuïstiek en bijbehorende behandelmethoden en zal hij onderzoek doen. In periode 3 leert de student dramatherapeutische interventies toe te passen bij traumaproblematiek. De student maakt kennis met de herstelfasen (stabilisatie, verwerking en integratie) in de behandeling van trauma. Hij zal zelfstandig een behandelproces met een casus uitvoeren waarover hij zal reflecteren en rapporteren. In periode 3 en 4 kiest de student tevens voor complexe problematiek uit zijn toekomstige therapiestage van HFII. Hij zal zich middels literatuuronderzoek verdiepen in deze problematiek en zich verantwoorden met passende behandelmethoden. In periode 4 krijgt de student de kans dramatherapeutische modules te ervaren die een relatie vertonen met zijn toekomstige therapiestage doelgroep. Hij leert via zelfervaring de werkzaamheid van deze modules aan den lijve te ondervinden tijdens de demonstratie van de docent. Vervolgens onderzoekt de student zelfstandig de rationale van een zelfgekozen module waarin hulpvraag, doel en werkwijze samenkomen. Hij presenteert en demonstreert deze module aan de groep en onderbouwt zijn presentatie vanuit vakliteratuur.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren

Samenhang	<p>Waar in de propedeuse het accent nog lag op enkelvoudige problematiek staat in beide OWE's Methodisch handelen HFI complexe problematiek centraal. De student leert theorieën met betrekking tot complexe ziektebeelden, psychologische stromingen en bijpassende behandelmethoden. Dit alles als voorbereiding op de therapiestage van HFII.</p> <p>In de verschillende OWE's Methodisch handelen HFI leert de student zich dramatherapeutische interventies eigen te maken. Dit proces zal ondersteund worden door het leren regisseren binnen de OWE vaktherapeutisch middel. De overeenkomst met de OWE vaktherapeutisch middel is verder dat zowel zelfervaring als begeleidingsvaardigheden centraal zullen staan in het leerproces van de student.</p> <p>Binnen deze onderwijseenheid vindt inhoudelijke verdieping in de doelgroep van de toekomstige therapie stage HFII plaats middels literatuuronderzoek in de lessen praktijkgericht onderzoek. Deze onderzoekslessen zullen toeleverend zijn voor de lessen methodisch handelen.</p> <p>De studenten verzamelen en ordenen op systematische wijze literatuur met betrekking tot de doelgroep, rationale en behandelmethoden. De studenten evalueren de uitvoering van het onderzoek en de betekenis van de uitkomsten voor de praktijk als voorbereiding op de casestudy uit HFII.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>American Psychiatric Association. (2014). <i>Beknopt overzicht van de criteria: DSM-5</i> (M. W. Hengeveld, Supervisie vert.). Boom.</p> <p>Bakker, E., & Van Buuren, H. (2019). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Doomen, L. (2014). Trauma en psychodrama: De metafoor als brug tussen het onbewuste en het bewuste. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>. Bekijk dit artikel online</p> <p>Doorewaard, H., Kil, A. J., & Ven, A. (2019). <i>Praktijkgericht kwalitatief onderzoek: Een praktische handleiding</i> (2e druk). Boom. Bekijk dit boek online</p> <p>Glass, J. (2006). Working toward aesthetic distance: Drama therapy for adult victims of trauma. In L. Carey (Ed.), <i>Expressive and creative arts methods for trauma survivors</i>. Jessica Kingsley Publishers. Bekijk dit boek online</p> <p>Stöfse, M., & Mooren, T. (2010). <i>Complex trauma: Diagnostiek en behandeling</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H. T., Simon, E., & Van Lankveld, E. (Eds.). (2015). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers.</p> <p>Willemsen, M. (2014). In dramatherapie spelen met het onspeelbare: Developmental Transformations voor het behandelen van chronisch getraumatiseerde kinderen. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>. Bekijk dit artikel online</p>
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Behandelrapportage VTH-2DMHTO-1 Literatuur onderzoek VTH-2DMHTO-2
Beoordelingscriteria	Behandelrapportage

	<ul style="list-style-type: none"> - De student bouwt een werkrelatie op met een cliënt in een therapeutische context en onderhoudt deze door gebruik te maken van communicatievaardigheden. (EK 1) - De student geeft de cliënt een heldere rationale, waarin hulpvraag, doel en werkwijze samenkomen en onderbouwt dit vanuit (onderzoeks/vak)literatuur. (EK 2) - De student intervineert doelgericht en ervaringsgericht gebruikmakend van algemene en vakspecifieke kennis. (EK 2) - De student reflecteert systematisch op eigen denken, voelen en handelen in relatie tot de behandeling. (EK 4) - De student is zich bewust van (ethische) vraagstukken en/of dilemma's en gaat hiermee integer om met betrekking tot zichzelf, de ander en de relatie. (EK 4) <p>Literatuur onderzoek</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student werkt een beroepsgerelateerd vraagstuk uit vanuit meerdere perspectieven. (EK 3) - De student verzamelt op systematische wijze, (gebruikmakend van wetenschappelijke kennis en van vakliteratuur) kennis over doelgroepen, (psycho)pathologie en de vaktherapeutische behandeling. (EK 3) - De student evalueert het eigen onderzoek op kritische wijze en verwoordt wat de resultaten impliceren voor de beroepspraktijk. (EK 3)
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Behandelrapportage (schriftelijke toets) Literatuur onderzoek (schriftelijke toets)
Weging deeltentamen	Beiden: 1
Minimaal oordeel	Beiden: 5½
Tentamenmomenten	Behandelrapportage: 1e: periode 3 2e: periode 4 Literatuur onderzoek: 1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	Minimaal 1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Methodisch Handelen - Praktijkleren en Onderzoek / Therapeutic Methods - Practical Learning and Research
Code onderwijseenheid	VTH-2DMHP
Onderwijsperiode	Periode 1-4
Studiepunten	10
Studielast in uren	280
Onderwijstijd (contacturen)	40 (exclusief stage-uren)
Ingangseisen onderwijseenheid	Minimaal 45 studiepunten in propedeuse differentiatie drama behaald.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze onderwijseenheid staat het handelen in de praktijk centraal. De student loopt stage in de periodes 2 tot en met 4 (met uitzondering van Spark centra). Periode 1 dient ter voorbereiding. De stage is gericht op het aanbieden van drama activiteiten bij uiteenlopende doelgroepen. Hierbij staat het begeleiden van groepen centraal. Mogelijke stageplekken zijn: speciaal onderwijs, zorginstellingen voor gehandicapten, dagbesteding voor bepaalde doelgroepen en dergelijke. Gedurende de stage worden ondersteunende lessen aangeboden. Binnen de stage worden ook deelaspecten van onderzoek geïntegreerd zoals een diepte-interview en het toepassen van een meetinstrument. Het deeltentamen interview wordt ingeleverd halverwege periode twee. Het meetinstrument wordt vier keer gedurende het studiejaar afgenomen en eind periode 4 als onderdeel van een portfolio getoetst. Voor deze deelaspecten van onderzoek zijn lessen ingeroosterd.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren</p>
Samenhang	<p>Waar in de propedeuse de stage gericht is op individueel contact staat in de hoofdfase 1 stage het werken met groepen centraal. Inhoudelijk hebben de drama activiteiten een agogisch karakter, waaronder ook trainingen kunnen vallen. Dit ter voorbereiding op hoofdfase II, waar de stage inhoudelijk therapeutisch is.</p> <p>In de OWE's Methodisch handelen HFI zal de student zich therapeutische vaardigheden eigen maken en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethode t.a.v de cliënt.</p> <p>In de OWE's Vaktherapeutisch middel ontwikkelt de student vaardigheden ten aanzien van de theaterfuncties (speler, auteur, regisseur, vormgever, toeschouwer) die van belang zijn in het werk van de dramatherapeut.</p> <p>In de OWE Methodisch Handelen – Praktijkleren vallen de boven genoemde leerlijnen samen en past de student de geleerde kennis en vaardigheden in de praktijk toe.</p> <p>Middels het doen van een interview verdiept de student zich in de missie/visie van de organisatie en hoe zich dit vertaalt naar de doelgroep. Het meetinstrument wat de student tijdens stage inzet is gerelateerd aan de zelfbeeldmodule die de student in de OWE Methodisch handelen zelf heeft ervaren. De metingen zijn gebaseerd op de eigen ontwikkeling als professional binnen de stage.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bakker, E., & Van Buuren, H. (2019). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Vane, S. (2012). <i>Werken met drama</i> (6e druk). Boom Lemma uitgevers. Bekijk dit boek online</p>

Tentaminering	
Naam en code tentamen	Interview VTH-2DMHP-1 Portfoliogesprek VTH-2DMHP-3
Beoordelingscriteria	<p>Interview EK 3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student ontwerpt een passende methode (interviewguide) voor een diepte-interview en analyseert de resultaten door middel van de content analyse (open en axiaal coderen). <p>Portfoliogesprek EK 1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student communiceert op afgestemde wijze met de (gesimuleerde) cliënt en bij de cliënt betrokken personen, over de werkwijze en het verloop van de training/begeleiding/therapie. - De student vindt op afgestemde wijze balans tussen het bieden van zorg en begeleiding bij de (gesimuleerde) cliënt en het ontwikkelen, dan wel instandhouden van diens autonomie. <p>EK 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student observeert en interpreteert in het perspectief van specifieke trainings-, begeleiding en behandelkaders en doelgroepen. - De student stemt zijn aanbod af op de (gesimuleerde) cliënt en stelt deze zo nodig bij, afgestemd op de draagkracht en sociale en culturele achtergrond. <p>EK 3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kiest een relevante uitkomstmaat en kan hier een passend kwantitatief instrument bij vinden. <p>EK 4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student handelt volgens de beroepscode, de geldende gedragsregels van de betrokken organisatie en binnen de wetgeving. - De student geeft blijk van een visie op het beroep en legt de relatie met maatschappelijke ontwikkelingen. - De student werkt actief samen met andere bij de cliënt betrokken professionals en is hierin communicatief, ondernemend, betrouwbaar en reflectief.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Interview; verslag Portfoliogesprek
Weging deeltentamen	VTH-2DMHP-1: 1 VTH-2DMHP-3: 3
Minimaal oordeel	Alle toetsen: 5½
Tentamenmomenten	Interview: 1e: periode 2 2e: periode 3 Portfoliogesprek: 1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	Minimaal 1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Vaktherapeutisch middel - Presenteren / Artistic Modality - Presentation
Code onderwijseenheid	VTH-2DVMP
Onderwijsperiode	Periode 4
Studiepunten	5
Studielast in uren	140
Onderwijstijd (contacturen)	80
Ingangseisen onderwijseenheid	Minimaal 45 studiepunten in propedeuse differentiatie dramatherapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze OWE staat de ontwikkeling van de student in drama centraal. De verschillende theaterfuncties (speler, auteur, regisseur, vormgever, toeschouwer) komen aan bod waarbij de nadruk komt te liggen op de spelontwikkeling en het theatraal vormgeven van de eigen ontwikkeling in het algemeen. De OWE wordt afgesloten met een theatrale presentatie over de eigen ontwikkeling gedurende het afgelopen jaar.</p> <p>De student geeft en ontvangt feedback, reflecteert op eigen kwaliteiten en aandachtspunten in drama, stelt leerdoelen op en werkt hier actief aan.</p> <p>Naast bovenstaande leert de student dramatische werkvormen kennen en krijgt inzicht in theoretische achtergronden van drama.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	<p>In HF1 worden drie OWE's Methodisch handelen en drie OWE's Vaktherapeutisch middel aangeboden. In methodisch handelen ontwikkelt de student therapeutische vaardigheden en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden t.a.v de cliënt. In de OWE's Vaktherapeutisch middel ontwikkelt de student vaardigheden omtrent de verschillende theaterfuncties die noodzakelijk zijn voor het dramatherapeutisch handelen. Waar in de propedeuse de nadruk vooral lag op de eigen spelontwikkeling komt de nadruk in HF1 meer te liggen op vaardigheden in de regie, dramaturgie, spelbegeleiding en vormgeving van eigen thema's in spel.</p> <p>In de OWE Vaktherapeutisch middel-Presenteren zet zich de zelfervaring binnen drama door. Verder richt de OWE zich op het vormgeven van de eigen ontwikkeling in spel. Waar het in periode 1 om het vormgeven van een eigen thema ging staat nu de ontwikkeling gedurende het hele jaar centraal.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Reimers, A. (2017). <i>"Wenn's menscheit auf der Buehne": Een onderzoek naar maakprocessen in het biografisch theater</i> [Masterscriptie]. Hogeschool van de Kunsten ArteZ. Bekijk deze scriptie online</p> <p>Twijnstra, R., Hurk P., & Verspaget, B. (2008). <i>Dramatiseren: Van idee tot voorstelling</i>. Uitgeverij IT & FB.</p>
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Presentatie ontwikkeling VTH-2DVMP-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student toont beheersing van vormgevingselementen (als ruimte, decor, kostuum, belichting, geluid). - De student beheerst spelvaardigheden. - De student toont eigenheid, creativiteit en vrijheid in drama. - De student kan zichzelf in drama uitdagen en geeft hierdoor zijn spelontwikkeling zelfstandig vorm. - De student reflecteert op het eigen proces.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Presentatie (handelingstoets)

Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	Minimaal 1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Vaktherapeutisch middel - Verdieping / Artistic Modality - To Deepen
Code onderwijseenheid	VTH-2DVMV
Onderwijsperiode	Periode 2 en 3
Studiepunten	8
Studielast in uren	224
Onderwijstijd (contacturen)	160
Ingangseisen onderwijseenheid	Minimaal 45 studiepunten in propedeuse differentiatie dramatherapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>De OWE Vaktherapeutisch middel-verdieping omvat twee periodes (periode 2 en 3). De nadruk ligt op regie, theatergeschiedenis en - net als in periode 1 - zelfverving in drama. De OWE wordt afgesloten met een regiepresentatie met analyse.</p> <p>De student geeft en ontvangt feedback, reflecteert op eigen kwaliteiten en aandachtspunten in drama, stelt leerdoelen op en werkt hier actief aan. Naast bovenstaande leert de student dramatische werkvormen kennen en krijgt inzicht in theoretische achtergronden van drama.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	<p>In HF1 worden drie OWE's Methodisch handelen en drie OWE's Vaktherapeutisch middel aangeboden. In methodisch handelen ontwikkelt de student therapeutische vaardigheden en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden t.a.v de cliënt. In de OWE's Vaktherapeutisch middel ontwikkelt de student vaardigheden omtrent de verschillende theaterfuncties die noodzakelijk zijn voor het dramatherapeutisch handelen. Waar in de propedeuse de nadruk vooral lag op de eigen spelontwikkeling komt de nadruk in HF1 meer te liggen op vaardigheden in de regie, dramaturgie, spelbegeleiding en vormgeving van eigen thema's in spel.</p> <p>In de OWE Vaktherapeutisch middel-verdieping zet zich de zelfverving binnen drama door. Verder richt de OWE zich - via regie - op de spelbegeleiding van anderen.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Twijnstra, R., Hurk P., & Verspaget, B. (2008). <i>Dramatiseren: Van idee tot voorstelling</i> . Uitgeverij IT & FB.
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Regiepresentatie met analyse VTH-2DVMV-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student toont beheersing van vormgevingselementen (als ruimte, decor, kostuum, belichting, geluid). - De student zet drama in bij de spelbegeleiding tijdens het regisseren van een theatervoorstelling.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst dramaturgische aspecten in de regie. - De student heeft kennis van de geschiedenis van drama. - De student is in staat een kunstproduct te analyseren.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Regiepresentatie met analyse (Handelingstoets met schriftelijk verslag)
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 3 2e: periode 4
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

9.2.1.4 Onderwijseenheden muziektherapie

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Muziektherapie als psychosociale zorg / Music Therapy as Psychosocial Care
Code onderwijseenheid	VTH-2MPZ
Onderwijsperiode	Periode 1
Studiepunten	9
Studielast in uren	252
Onderwijstijd (contacturen)	63
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten gehaald van de propedeuse van de differentiatie Muziektherapie aan de opleiding vaktherapie.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Binnen deze OWE leert de student om muziektherapie als psychosociale zorg toe te passen. De muziektherapie is gericht op het voorkomen of verhelpen van de negatieve gevolgen van de situatie waarin de cliënt zich bevindt. De zorg is gericht op het normaliseren van probleemsituaties (niet elk probleem moet behandeld worden) en op het versterken van de cliënt en zijn netwerk (empowerment). In het kader van normalisering zoekt de muziektherapeut samen met de betrokkenen naar manieren waarop muziek de cliënt in zijn alledaagse functioneren kan ondersteunen.</p> <p>De muziektherapeut beschikt naast vakkennis over voldoende zelfkennis om de eigen persoon als therapeutisch middel in te kunnen zetten in de behandeling van cliënten. Daarvoor is reflectie op eigen belemmeringen en ontwikkelingsmogelijkheden en doorwerking ervan noodzakelijk. In een zelf-assessment werkt de student met muzikale middelen aan het doorbreken van belemmeringen en het vergroten van de zelfkennis.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	In de propedeuse heeft de student kennis gemaakt met het beroep muziektherapeut en de basale theorieën, methoden, werkvormen en technieken van het vak leren beheersen. In het tweede studiejaar worden de kennis en vaardigheden verder verdiept en toegepast in specifieke beroepscontexten. In deze OWE verdiept de student zich in een beroepscontext waarin psychosociale hulpvragen van cliënten centraal staan.

Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Baker, F., & Wigram, T. (2005). <i>Songwriting: Methods, techniques and clinical applications for music therapy clinicians, educators and students</i>. Jessica Kingsley Publishers. Bekijk dit boek online</p> <p>Davis, W. B., Gfeller, K. E., & Thaut, M. H. (Eds.). (2008). <i>An introduction to music therapy: Theory and practice</i> (3rd edition). American Music Therapy Association.</p> <p>De Mönnink, H. (2017). <i>Verlieskunde: Methodisch kompas voor de beroepspraktijk</i> (7e ongewijzigde druk). Houten: Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Heycop ten Ham, B., Hulsbergen, M., & Bohlmeijer, E. (2014). <i>Transdiagnostische factoren: Theorie en praktijk</i>. Boom.</p> <p>Smeijsters, H. (Red.). (2006). <i>Handboek muziektherapie: Evidence based practice voor de behandeling van psychische stoornissen, problemen en beperkingen</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Zelf-assessment en reflectieverslag VTH-2MPZ-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student zet thema's, bewust en doelgericht in middels adequate improvisatie en compositietechnieken. - De student past kennis over neurologie en theorieën over muziek en emotie toe in een muzikaal product. - De student is zich bewust van de noodzaak betreffende zelfzorg en weerbaarheid en weet dit toe te passen. - De student past de werkingsmechanismen van muziek en hun effect op sensorisch, affectief, perceptueel en symbolisch gebied toe in de praktijk. - De student kan de muzikale werkvorm met literatuur onderbouwen - De student kan de werkingsmechanismen voor of achteraf met literatuur onderbouwen en achteraf evalueren. - De student kan de thema's vooraf onderbouwen en achteraf evalueren - De student reflecteert systematisch op eigen denken, voelen en handelen in relatie tot de beroepscontext.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Zelfassessment en verslag
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 1 2e: periode 2
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Muziektherapie als behandeling A / Music Therapy as Treatment A
Code onderwijseenheid	VTH-2MBA
Onderwijsperiode	Periode 2
Studiepunten	9
Studielast in uren	252
Onderwijstijd (contacturen)	71
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten gehaald van de propedeuse van de differentiatie Muziektherapie aan de opleiding vaktherapie.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Binnen deze OWE leert de student om muziektherapie in te zetten als (deel-)behandeling bij mensen met psychogeriatrische problemen, neurocognitieve stoornissen, hersenletsel en verlies van functies. Cliënten worden bijvoorbeeld behandeld in verpleeghuizen, instellingen voor verstandelijk beperkten en revalidatiecentra. De muziektherapie is gericht op herstel van functies en/of het verhelpen van psychische problemen. De muziektherapeut past onderbouwde muziektherapeutische methoden en technieken toe om deze doelen te bereiken.</p> <p>Aan de hand van aangereikte casussen verdiept de student zich in de problematiek van de cliënt, algemene behandelmethoden en muziektherapeutische behandelmethoden. In samenwerking met medestudenten verwerft de student de benodigde kennis en oefent de benodigde vaardigheden. De student leert om vanuit observaties en literatuur tot een onderbouwd behandelplan te komen.</p> <p>In de stage oefent de student om te observeren en muziekagogische (begeleidings-) doelen met een cliënt op te stellen.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p> <p>Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren</p>
Samenhang	<p>In de propedeuse heeft de student kennis gemaakt met het beroep muziektherapeut en de basale theorieën, methoden, werkvormen en technieken van het vak leren beheersen. In het tweede studiejaar worden de kennis en vaardigheden verder verdiept en toegepast in specifieke beroepscontexten.</p> <p>In deze OWE verdiept de student zich in een beroepscontext waarin functieverlies en psychische problemen van cliënten centraal staan. De eerste fasen van een behandelproces staan centraal: de student leert om observatie tot indicatiestelling en het ontwerp van een behandelplan te komen.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Davis, W. B., Gfeller, K. E., & Thaut, M. H. (Eds.). (2008). <i>An introduction to music therapy: Theory and practice</i> (3rd edition). American Music Therapy Association.</p> <p>De Bruijn, J., Vonk, J., Van den Broek, A., & Twint, B. (Reds.). (2016). <i>Handboek emotionele ontwikkeling & verstandelijke beperking</i>. Boom.</p> <p>De Bruijn, M. (Red.). (2013). <i>Muziektherapie in de revalidatie: Handboek voor de klinische praktijk</i>. Garant.</p> <p>Guwy, F. (Red.). (2008). <i>De ander in ons: Emmanuel Levinas in gesprek: Een inleiding in zijn denken</i>. SUN.</p> <p>Jongorius, L. F. (2009). <i>"Dag schat!": Een onderzoek naar de professionele nabijheid in de hulpverlening</i>. Opleiding Creatieve Therapie van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.</p> <p>Keij, J. (2012). <i>Levinas in de praktijk: Een handleiding voor het best mogelijk helpen, privé en in de zorg</i>. Klement; Pelckmans.</p> <p>Thaut, M. H., & Hoemberg, V. (Eds.). (2014). <i>Handbook of neurologic music therapy</i>. Oxford University Press.</p> <p>Bekijk dit boek online</p>

	<p>Van de Beek, B., & Schaub-de Jong, M. (2018). <i>Intervisie leren: Een methode voor professionele ontwikkeling</i> (3e druk). Den Haag: Boom Lemma. Bekijk dit boek online</p> <p>Wormit, A., Hilleke, T. K, Von Moreau, D., & Diener C. (2020). <i>Music therapy in geriatric care: A practical guide</i> (R. E. Hames & A. Giannacopoulos, Vert.). Ernst Reinhardt Verlag.</p>
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Behandelplan VTH-2MBA-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student beschrijft de cliënt, de doelgroep en het kader van de behandeling. - De student observeert de (gesimuleerde) cliënt. - De student interpreteert de observaties in het perspectief van het specifieke behandelkader en de doelgroep - De student stelt doelen op voor de (gesimuleerde) cliënt. - De student werkt voor het opstellen van doelen samen met de (gesimuleerde) cliënt. - De student beschrijft een rationale waarin hulpvraag, doel en werkwijze samenkomen en die voor de (gesimuleerde) cliënt en bij de cliënt betrokken personen helder is. - De student onderbouwt de rationale met (onderzoeks-/vak)literatuur. - De student beschrijft een (ethisch) vraagstuk en/of dilemma. - De student beschrijft de aandachtspunten van dit vraagstuk/dilemma om de integriteit voor zichzelf, de ander en de relatie te borgen.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Schriftelijk beroepsproduct
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 2 2e: periode 3
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijsseenheid	Muziektherapie als behandeling B / Music Therapy as Treatment B
Code onderwijsseenheid	VTH-2MBB
Onderwijsperiode	Periode 3
Studiepunten	9
Studielast in uren	252
Onderwijstijd (contacturen)	71
Ingangseisen onderwijsseenheid	45 studiepunten gehaald van de propedeuse van de differentiatie Muziektherapie aan de opleiding vaktherapie.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	Binnen deze OWE leert de student om muziektherapie in zetten als (deel-) behandeling bij mensen met psychiatrische problematiek. Cliënten worden bijvoorbeeld behandeld in GGZ-instellingen, jeugdzorginstellingen en justitiële inrichtingen. De muziektherapie is gericht op het verhelpen van psychiatrische problemen en vindt individueel en in groepsverband plaats. De muziektherapeut past onderbouwde muziektherapeutische methoden en technieken toe om deze doelen te bereiken.

	<p>Aan de hand van aangereikte casussen verdiept de student zich in de problematiek van de cliënt, algemene behandelmethoden en muziektherapeutische behandelmethoden. In samenwerking met medestudenten verwerft de student de benodigde kennis en oefent hij de benodigde vaardigheden. De student leert om de muziektherapie te evalueren en op zijn eigen handelen te reflecteren.</p> <p>In de stage oefent de student om muziek doelgericht in te zetten voor het opbouwen van een werkrelatie met cliënt(en) en voor het behalen van muziekagogische (begeleidings-)doelen. In intervisie reflecteert de student op het eigen handelen in de beroepscontext.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p>
Samenhang	<p>In de propedeuse heeft de student kennis gemaakt met het beroep muziektherapeut en de basale theorieën, methoden, werkvormen en technieken van het vak leren beheersen. In het tweede studiejaar worden de kennis en vaardigheden verder verdiept en toegepast in specifieke beroepscontexten.</p> <p>In deze OWE verdiept de student zich in een beroepscontext waarin psychiatrische problemen van cliënten centraal staan. De latere fasen van een behandelproces staan centraal: de student leert om de behandeling uit te voeren en systematisch te evalueren.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>American Psychiatric Association. (2014). <i>Beknopt overzicht van de criteria: DSM-5</i> (M. W. Hengeveld, Supervisie vert.). Boom.</p> <p>Davis, W. B., Gfeller, K. E., & Thaut, M. H. (Eds.). (2008). <i>An introduction to music therapy: Theory and practice</i> (3rd edition). American Music Therapy Association.</p> <p>Remmerswaal, J. (2013). <i>Handboek groepsdynamica: Een inleiding op theorie en praktijk</i> (11e herziene druk). Boom/Nelissen.</p> <p>Smeijsters, H. (Red.). (2006). <i>Handboek muziektherapie: Evidence based practice voor de behandeling van psychische stoornissen, problemen en beperkingen</i>. Bohn Stafleu van Loghum.</p> <p>Bekijk dit boek online</p> <p>Verburgt, J. (2010). <i>Muziek en schema, schema en muziek: Wat kunnen muziektherapie en schematherapie voor elkaar betekenen?</i> Creatieve Therapie Opleiding, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.</p>
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Performance assessment met voorbereidingsverslag en nabespreking VTH-2MBB-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student heeft doelen geformuleerd en beschreven hoe die via muziek bereikt kunnen worden. - De student stemt zijn aanbod af op de sociale en culturele achtergrond van de cliënt. - De student onderbouwt schriftelijk zijn handelen gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis. - De student zet de muziek expliciet in, in het opbouwen en onderhouden van de werkrelatie. - De student hanteert afstand en nabijheid passend in de context. - De student zet de muziek in om met (gesimuleerde) cliënten, of met groepen cliënten te werken aan de gestelde doelen. - De student interenieert doelgericht en ervaringsgericht. - De student houdt rekening met de draagkracht van de (gesimuleerde) cliënt, stemt daar het bieden van zorg dan wel begeleiding op af en stelt zijn aanbod zo nodig bij. - De student herkent eigen grenzen en die van de ander. - De student onderbouwt mondeling zijn handelen gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Performance assessment met voorbereidingsverslag en nabespreking
Weging deeltentamen	n.v.t.

Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 3 2e: periode 4
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Muziektherapie als zelfstandige behandeling / Music Therapy as Independent Treatment
Code onderwijseenheid	VTH-2MZB
Onderwijsperiode	Periode 4
Studiepunten	9
Studielast in uren	252
Onderwijstijd (contacturen)	58
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten gehaald van de propedeuse van de differentiatie Muziektherapie aan de opleiding vaktherapie.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Binnen deze OWE leert de student om muziektherapie in te zetten als zelfstandige behandeling bij mensen met sociale, emotionele of psychische problemen, leerproblemen, ontwikkelingsproblemen en levensfaseproblematiek. Cliënten worden behandeld vanuit een eigen praktijk, bijvoorbeeld op scholen, in de wijk of aan huis. De behandeling vindt plaats in nauw overleg met de mensen uit het netwerk van de cliënt: ouders, familie, mantelzorgers, leerkrachten, ambulante begeleiders, thuiszorg en andere formele en informele hulpverleners. De muziektherapeutische behandeling is gericht op het verhelpen van de problemen van de cliënt en zijn systeem. De muziektherapeut communiceert met alle betrokkenen en weet welke taken en verantwoordelijkheden bij welke personen liggen. Als zelfstandige behandelaar zoekt de muziektherapeut naar nieuwe mogelijkheden en speelt in op ontwikkelingen, zoals het bieden van hulp aan vluchtelingen. Aan de hand van aangereikte casussen verdiept de student zich in de problematiek van de cliënt en zijn systeem en communiceert hij actief met het netwerk rondom de cliënt. In samenwerking met medestudenten verwerft de student de benodigde kennis en oefent hij de benodigde vaardigheden. De student ontwikkelt een nieuw aanbod (behandelmodule).</p> <p>In de stage toont de student aan dat hij in staat is om een werkrelatie met cliënten op te bouwen en te onderhouden, doelgericht met muziek te interveniëren en samen te werken met professionals rondom een cliënt.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p> <p>Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren</p>
Samenhang	<p>In de propedeuse heeft de student kennis gemaakt met het beroep muziektherapeut en de basale theorieën, methoden, werkvormen en technieken van het vak leren beheersen. In het tweede studiejaar worden de kennis en vaardigheden verder verdiept en toegepast in specifieke beroepscontexten.</p> <p>In deze OWE verdiept de student zich in een beroepscontext waarin de muziektherapeut als zelfstandig professional optreedt. De student leert om binnen een netwerk te functioneren en vanuit een eigen missie en visie een nieuw muziek(-therapeutisch) aanbod te ontwikkelen.</p>

Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Nederlandse Vereniging voor Muziektherapie. (2016). <i>Beroepscompetentieprofiel Muziektherapeut</i> . Bekijk dit bestand online Verhagen, P. (met Haarsma-den Dekker, C.). (2015). <i>Ondernemen en innoveren in zorg en welzijn: Van signaal naar succesverhaal</i> (2e herziene druk). Uitgeverij Coutinho. Bekijk dit boek online
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Stagebeoordeling VTH-2MZB-2 Interventiebeschrijving VTH-2MZB-3
Beoordelingscriteria	Stagebeoordeling: <ul style="list-style-type: none"> - De student bouwt een werkrelatie met een cliënt op in een begeleidende, trainingsgerichte en/of therapeutische context en onderhoudt deze door gebruik te maken van communicatievaardigheden. - De student zet de muziek in om met (gesimuleerde) cliënten, of met groepen cliënten te werken aan de gestelde doelen. - De student intervenueert doelgericht en ervaringsgericht gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis. - De student handelt volgens de beroepscode, de geldende gedragsregels van de betrokken organisatie en binnen de wetgeving. - De student werkt actief samen met andere bij de cliënt betrokken professionals en is hierin communicatief, ondernemend, betrouwbaar en reflectief. Interventiebeschrijving: <ul style="list-style-type: none"> - Je ontwerpt een behandelaanbod dat past bij actuele maatschappelijke ontwikkelingen. - Je onderbouwt het behandelaanbod vanuit je eigen visie op het beroep. - Je schrijft een samenvatting van het behandelaanbod waarin je beknopt ingaat op doelgroep, context, doel, interventie-aanpak, onderbouwing en onderzoek. - Je beschrijft het behandelaanbod in correct Nederlands en met professioneel taalgebruik. - Je presenteert het behandelaanbod aan de cliënt en diens naasten op aantrekkelijke wijze en in begrijpelijke taal in een passende vorm, bijv. in een folder, presentatie of vlog.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Interventiebeschrijving: verslag met verantwoording en beroepsproduct Stagebeoordeling: verslag en criteriumgericht interview
Weging deeltentamen	Interventiebeschrijving: 1 Stagebeoordeling: 2
Minimaal oordeel	Beiden: 5½
Tentamenmomenten	Beiden: 1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Body of Artistic Skills (BOAS) 3
Code onderwijseenheid	VTH-2MBO3
Onderwijsperiode	Periode 1 en 2
Studiepunten	8
Studielast in uren	224
Onderwijstijd (contacturen)	154
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten gehaald van de propedeuse van de differentiatie Muziektherapie aan de opleiding vaktherapie.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	Binnen deze OWE ontwikkelt de student verdere vaardigheden om een breed scala aan complexe technieken op verschillende instrumenten en zang te beheersen. In samenspel-, compositie- en improvisatieopdrachten ontwikkelt de student zijn artistieke uitdrukkingsvaardigheden en leert hij deze te onderbouwen vanuit theoretische kennis.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	In de propedeuse is een aanzet gemaakt in de (basale) beheersing van een breed scala aan instrumenten. Deze beheersing wordt uitgebreid, complexer en borduurt (muziek)theoretisch voort op BOAS 2. De ontwikkelde vaardigheden zijn in BOAS 2 ingezet voor de beïnvloeding van emoties bij een gezonde en gemiddelde groep. In BOAS 3 wordt toegewerkt naar een toepassing bij een individuele (en niet 'gemiddelde') cliënt met een bepaalde pathologische achtergrond. In de lessen zal hier al een aanzet mee gemaakt worden, echter volgt de toetsing van deze vaardigheden in BOAS 4. Een belangrijke voorwaarde voor het behalen van deze vaardigheden is de uitbreiding van de beheersing op het instrumentarium. Deze wordt getoetst gedurende BOAS 3 (en later in BOAS 4 op een hoger niveau).
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bruscia, K. E. (1987). 64 behandeltechnieken voor improvisatorische muziektherapie. In <i>Improvisational models of music therapy</i>. Charles C Thomas. (vertaling: Pieter van den Berk). (Reader, verkrijgbaar op de opleiding.)</p> <p>Juslin, P., & Sloboda, J. A. (Eds.). (2010). <i>Handbook of music and emotion: Theory, research, applications</i>. Oxford University Press. Bekijk dit boek online</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2000). <i>Algemene muziektheorie, Examen B: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i>. De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2002). <i>Algemene muziektheorie, Examen C: theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i> (3e druk). De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2003). <i>Algemene muziektheorie, Examen D: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i>. De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2005). <i>Algemene muziektheorie, Examen A: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i> (3e druk). De Haske Publications.</p> <p>Merkies, M. (2017). <i>Spelen met akkoorden: Methode voor piano, keyboard en synthesizer: Deel 1</i>. De Haske Publications.</p> <p>Oosterhout, A. (2003). <i>Real time drums: Basic method for drumset: Level 1</i>. De Haske Publications.</p> <p>Scherder, E. (2017). <i>Singing in the brain: Over de unieke samenwerking tussen muziek en de hersenen</i>. Athenaeum-Polak & Van Gennep.</p> <p>Schwartz, E., Boyle, S. R., & Engen, R. (2018). <i>Functional voice skills for music therapists</i>. Barcelona. Bekijk dit boek online</p>

	<p>Van Oort, W. (2014). <i>Harmonieleer voor muziektherapeuten</i>. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, CTO. (Reader, verkrijgbaar op de opleiding.)</p> <p>Van Oort, W. (2014). <i>Toonladderboek</i>. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, CTO. (Reader, verkrijgbaar op de opleiding.)</p> <p>Van Oort, W. (2014). <i>CTO Gitaarboek</i>. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, CTO. (Reader, verkrijgbaar op de opleiding.)</p>
Verplichte software / verplicht materiaal	<p>Muzieknotatieprogramma Sybelius (gratis versie). Of een ander geschikt notatie programma.</p> <p>Een opnameprogramma naar keuze; bijvoorbeeld Audacity, Mixcraft, Pro-tools of Reaper.</p>
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Vaardigheidstoets VTH-2MBO3-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student laat een breed scala aan technische vaardigheden horen in spel en improvisatie. De student heeft deze vaardigheden geautomatiseerd. - De student past zang en geautomatiseerde begeleidingstechnieken toe op piano, gitaar en slagwerk. - De student speelt en zingt gevorderde stukken op gitaar, piano en slagwerk van blad en leadsheet. - De student heeft voldoende muziektheoretische kennis en solfège vaardigheden om deze toe te passen in improvisatie en samenspel.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Vaardigheidstoets
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 2 2e: periode 3
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Body of Artistic Skills (BOAS) 4
Code onderwijseenheid	VTH-2MBO4
Onderwijsperiode	Periode 3 en 4
Studiepunten	8
Studielast in uren	224
Onderwijstijd (contacturen)	131
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten gehaald van de propedeuse van de differentiatie Muziektherapie aan de opleiding vaktherapie.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	Binnen deze OWE breidt de student zijn vaardigheden op een breed scala aan instrumenten en zang uit. De student leert deze vaardigheden, alsook bestaande stukken, improvisaties en composities bewust en doelgericht in te zetten als therapeutische interventies. Via de opbouw van een portfolio-CD oefent de student om zijn technische en artistieke kennis en vaardigheden therapeutisch in te zetten bij een (gesimuleerde) cliënt.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	In BOAS 1, 2 en 3 is de student vaardig geraakt op een breed scala aan instrumenten. De ontwikkelde vaardigheden zijn in BOAS 2 ingezet voor de beïnvloeding van emoties bij een gezonde en gemiddelde groep. In BOAS 3 is een aanzet gemaakt voor de toepassing bij een individuele (en niet 'gemiddelde') cliënt met een bepaalde pathologische achtergrond. Zowel de muzikale vaardigheden als de verdere toepassing en onderbouwing voor therapeutische doeleinden wordt uitgebreid en getoetst in BOAS 4.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bruscia, K. E. (1987). 64 behandeltechnieken voor improvisatorische muziektherapie. In <i>Improvisational models of music therapy</i>. Charles C Thomas. (vertaling: Pieter van den Berk). (Reader, verkrijgbaar op de opleiding.)</p> <p>Hermans, I. (2001). <i>Duende: Andalucía, flamenco en zigeuners</i> (6e geactualiseerde, aangevulde en volledig herziene druk). EPO.</p> <p>Ijsseling, S. (1988). De grond waarin een kunstwerk geworteld is, is veel dieper en duisterder dan men op het eerste gezicht vermoedt. Grote dichters en kunstenaars hebben dit altijd al geweten. In C. Schavemaker & H. Willemsen (Reds.), <i>Over het schone en de kunst van de mens</i>. Samsom.</p> <p>Juslin, P., & Sloboda, J. A. (Eds.). (2010). <i>Handbook of music and emotion: Theory, research, applications</i>. Oxford University Press. Bekijk dit boek online</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2000). <i>Algemene muziektheorie, Examen B: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i>. De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2002). <i>Algemene muziektheorie, Examen C: theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i> (3e druk). De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2003). <i>Algemene muziektheorie, Examen D: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i>. De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2005). <i>Algemene muziektheorie, Examen A: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i> (3e druk). De Haske Publications.</p> <p>Merkies, M. (2017). <i>Spelen met akkoorden: Methode voor piano, keyboard en synthesizer: Deel 1</i>. De Haske Publications.</p> <p>Oosterhout, A. (2003). <i>Real time drums: Basic method for drumset: Level 1</i>. De Haske Publications.</p> <p>Scherder, E. (2017). <i>Singing in the brain: Over de unieke samenwerking tussen muziek en de hersenen</i>. Athenaeum-Polak & Van Gennep.</p>

	<p>Schwartz, E., Boyle, S. R., & Engen, R. (2018). <i>Functional voice skills for music therapists</i>. Barcelona. Bekijk dit boek online</p> <p>Sjklowskij, W. (1982). Kunst als procédée. In S. Bogman, Y. van Kempen, A. Mertens, & J. F. Vogelaar (Reds.), <i>Russies formalisme: Sjklowskij, Jakobson, Ejchenbaum, Tynjanow</i>. Socialistische Uitgeverij.</p> <p>Van Oort, W. (2014). <i>Harmonieleer voor muziektherapeuten</i>. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, CTO. (Reader, verkrijgbaar op de opleiding.)</p> <p>Van Oort, W. (2014). <i>Toonladderboek</i>. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, CTO. (Reader, verkrijgbaar op de opleiding.)</p> <p>Van Oort, W. (2014). <i>CTO Gitaarboek</i>. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, CTO. (Reader, verkrijgbaar op de opleiding.)</p> <p>Von der Thüsen, J. (1997). <i>Het verlangen naar huivering: Over het sublieme, het wrede en het unheimliche: Essays</i>. Querido.</p>
Verplichte software / verplicht materiaal	<p>Muzieknotatieprogramma Sybelius (gratis versie). Of een ander geschikt notatie programma.</p> <p>Een opnameprogramma naar keuze; bijvoorbeeld Audacity, Mixcraft, Pro-tools of Reaper.</p>
Tentaminering	
Naam en code tentamen	<p>Vaardigheidstoets VTH-2MBO4-1 Portfolio CD met verslag VTH-2MBO4-2</p>
Beoordelingscriteria	<p>Vaardigheidstoets</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student laat een breed scala aan technisch gevorderde vaardigheden horen in improvisatie. De student heeft deze vaardigheden geautomatiseerd en past deze bewust en doelgericht toe. - De student past zang en geautomatiseerde begeleidingstechnieken toe op piano, gitaar en slagwerk. De student zet deze passend, bewust en doelgericht in in verschillende stijlen en bij verschillende doelgroepen - De student speelt en zingt gevorderde stukken op gitaar, piano en slagwerk van blad en leadsheet. - De student heeft voldoende muziektheoretische kennis en solfège vaardigheden om deze toe te passen in een muziektherapeutische improvisatie en samenspel. <p>Portfolio CD met verslag</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student is zich bewust van eigen muzikale clichés en doet een aanzet deze te doorbreken en zich te verbreden. De student kan het ontstaan van de clichés verklaren. - De student zet gevorderde studietechnieken bewust en doelgericht in en past deze toe met een gesimuleerde cliënt. - De student zet doelgericht adequate improvisatie- en/of compositietechnieken in om een persoonlijk thema te onderzoeken. De student kan de gemaakte keuzes vooraf onderbouwen en achteraf evalueren. - De student past kennis over neurologie en theorieën over muziek en emotie toe in een muzikaal product. De student kan dit met literatuur onderbouwen. - De student past de werkingsmechanismen van muziek en hun effect op sensorisch, affectief, perceptueel en symbolisch gebied toe. De student kan dit vooraf met literatuur onderbouwen en achteraf evalueren. - De student kent de basisbegrippen van Esthetica en weet wat deze voor hemzelf en voor anderen in de muziek betekent.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Vaardigheidstoets

	Portfolio CD met verslag
Weging deeltentamen	Vaardigheidstoets: 1 Portfolio CD met verslag: 1
Minimaal oordeel	Beiden: 5½
Tentamenmomenten	Beiden: 1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Onderzoek / Research
Code onderwijseenheid	VTH-2MON
Onderwijsperiode	Periode 3-4
Studiepunten	4
Studielast in uren	112
Onderwijstijd (contacturen)	37
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten gehaald van de propedeuse van de differentiatie Muziektherapie aan de opleiding vaktherapie.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Competenties die samenhangen met onderzoek worden steeds belangrijker voor het professioneel handelen van de muziektherapeut. Binnen deze OWE leert de student daarom om een kleinschalig onderzoek te plannen, uit te voeren en kritisch te kijken naar de verzamelde data. Daarbij wordt voortgeborduurd op onderzoeksvaardigheden en kennis daarover die de student in het propedeusejaar heeft opgedaan. Concreet betekent dit vervolg dat de student leert om kritisch te kijken naar onderzoeksresultaten om deze mee te nemen in de keuzes binnen de klinische praktijk. Ook leert de student effecten inzichtelijk en meetbaar te maken.</p> <p>De praktijk zal sturend zijn in de keuze en vormgeving van het onderzoeksproject. Waar mogelijk wordt projectmatig gewerkt. Het onderwijs zal zich hier zoveel mogelijk op af stemmen. Studenten zullen worden gestimuleerd om op proactieve en creatieve wijze op zoek te gaan naar een vorm waarbij ze het project in samenwerking met zowel de praktijk als ook met medestudenten kunnen opzetten en uitvoeren. Samenwerking met studenten van andere opleidingen wordt gestimuleerd.</p> <p>De student zal toewerken naar een eindproduct, waarbij zowel het proces als de resultaten centraal zullen staan. Dit wordt getoetst middels een presentatie en een verslag.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken
Samenhang	In de propedeuse heeft de student kennis gemaakt met zowel kwalitatief onderzoek als kwantitatief onderzoek. Er is geoefend met het opstellen van een probleemanalyse en met data-verzameling. Er is een kleinschalig literatuuronderzoek uitgevoerd en geoefend met interviewen en een eenvoudige kwantitatieve meting. In de propedeuse zijn deze oefeningen heel basaal en is de

	dataverzameling nog niet in samenhang met elkaar uitgevoerd. Opdrachten en kennis worden aangereikt, de student voert uit. In HF1 werken de studenten voor het eerst een kleinschalig onderzoeksproject uit en wordt er meer aangestuurd op zelfstandig werken, samen met praktijk en medestudenten. Daarnaast wordt gestimuleerd dat de student kritisch nadenkt, beslissingen in het onderzoeksproces kan onderbouwen en vanuit resultaten de innovatieve waarde kan aantonen.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges, projectmatig werken, coaching
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Bakker, E., & Van Buuren, H. (2019). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Boeije, H., & Bleijenbergh, I. (2019). <i>Analyseren in kwalitatief onderzoek: Denken en doen</i> (3e druk). Boom Lemma. Bekijk dit boek online Doorewaard, H., Kil, A. J., & Ven, A. (2019). <i>Praktijkgericht kwalitatief onderzoek: Een praktische handleiding</i> (2e druk). Boom. Bekijk dit boek online Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers.
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Onderzoeksverslag VTH-2MON-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student werkt een beroepsgerelateerd vraagstuk uit vanuit meerdere perspectieven. - De student verzamelt op systematische wijze, gebruikmakend van wetenschappelijke- en van vakliteratuur kennis over doelgroepen, (psycho)pathologie en de (vaktherapeutische) behandeling ervan. - De student ontwerpt een passende methode (interview-guide) voor een diepte-interview en analyseert de resultaten door middel van de content analyse (open en axiaal coderen). - De student kiest een relevante uitkomstmaat en kan hier een passend kwantitatief instrument bij vinden. - De student evalueert het eigen onderzoek op kritische wijze en verwoordt wat de resultaten impliceren voor de beroepspraktijk.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Presentatie met verantwoordingsverslag
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

9.2.1.5 Onderwijseenheden psychomotorische therapie

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	PMT Methodisch handelen gericht op vaardigheden en gedrag / PMT Therapeutic Methods - Skills and Behaviour
Code onderwijseenheid	VTH-2PMHVG
Onderwijsperiode	Periode 1+2
Studiepunten	30
Studielast in uren	840
Onderwijstijd (contacturen)	266 (exclusief stage)
Ingangseisen onderwijseenheid	Minimaal 45 studiepunten behaald in de propedeuse van de differentiatie PMT binnen de opleiding Vaktherapie.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze onderwijseenheid (OWE) omvat periode 1 en 2 van hoofdfase 1. In deze OWE wordt gestart met aandacht voor het eigen persoonlijk proces in relatie tot de ontwikkeling tot psychomotorisch therapeut. In dit kader wordt gewerkt met reflectie en bewustwording op het gebied van eigen (bewegings)gedrag en lichaamsbeleving in relatie tot de ander en de groep (klas). Vervolgens leert de student om cliënten op psychomotorische wijze te brengen tot nieuw gedrag en nieuwe vaardigheden.</p> <p>De student is in deze OWE 'eigenaar' van het eigen leren in het beroep. Op basis van feedback en opdrachten krijgt de student een beeld van de eigen beroepsbekwaamheid in ontwikkeling. Vanuit dit beeld weet de student waar de focus in het leren moet komen te liggen.</p> <p>De OWE is opgebouwd uit drie leerlijnen, die bepaald worden door de context waarin geleerd wordt. Deze leerlijnen zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zelfvervalsleren 2. Doelgroepeleren 3. Praktijkleren <p>De student kan zijn onderwijsprogramma uitbreiden met keuzevakken (bouwstenen).</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p> <p>Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken</p> <p>Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren</p>
Samenhang	In het leren voor het beroep "psychomotorisch therapeut" is de samenhang dat de student zowel op persoonlijk vlak, als methodisch en functioneel vlak zich ontwikkelt en deze aspecten al zoveel mogelijk integreert. Als deze aspecten zijn geoperationaliseerd in leeruitkomsten en de beoordelingsrubric die uiteindelijk holistisch beoordeeld zullen worden.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning, praktijk en SLB.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>De Bruin, R., Koudstaal, A., & Muller, N. (2013) <i>Dialectische gedragstherapie voor jongeren met een borderlinestoornis: Surfen op emoties</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Van den Blink, M., Dijk, F. & Verschuur, P. (2019). <i>Het BGM-boek: Bewegingsgeörienteerde ordeningsprincipes voor de PMT-praktijk</i>. daM Uitgeverij.</p> <p>De Haas, W. (2014). <i>Groepsbegeleiding en groepsbehandeling in de gezondheidszorg: Een praktische handleiding op basis van de groepsdynamica</i>. Nelissen.</p> <p>De Lange, J. (2005). Interactiemangement in de psychomotorische therapie: Over bewegingsactiviteiten, groepsdynamica en groepstherapie. In J. de Lange (Red.), <i>Een vak apart: Artikelen over psychomotorische therapie</i>. 't Web.</p>

	<p>De Lange, J., Glas, O., Van Busschbach, J., Emck, C., & Scheewe, T. (Eds.). (2019). <i>Psychomotor interventions for mental health – Adults: A movement- and body-oriented approach</i>. Boom.</p> <p>Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H. T., Simon, E., & Van Lankveld, E. (Eds.). (2015). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p>
Verplichte software / verplicht materiaal	<p>Sportkleding, schoenen, rugzak, slaapzak en matje.</p> <p>Brainjam app voor 4 jaar plus superpower sensor.</p>
Eigen financiële bijdrage	<p>Voor de deelname aan 'Dynamica Live' wordt een eigen bijdrage van €100,- verwacht. Wanneer dit niet haalbaar is kan een student samen met de SLB'er een alternatief bespreken.</p> <p>Ook voor andere onderdelen wordt mogelijk een eigen bijdrage verwacht. Dit gebeurt altijd in overleg en wanneer niet haalbaar voor studenten wordt gezocht naar een alternatief.</p>
Tentaminering	
Naam en code tentamen	<p>Psychomotorische therapie gericht op vaardigheden en gedrag VTH-2PMHVG-1</p>
Beoordelingscriteria	<p>Vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet zowel communicatieve vaardigheden als bewegen en lichamelijke in, in het opbouwen en onderhouden van de werkrelatie. - De student stelt doelen op samen met de (gesimuleerde) cliënt. - De student communiceert op afgestemde wijze met de (gesimuleerde) cliënt en bij de cliënt betrokken personen, over de werkwijze en het verloop van de training/begeleiding/therapie. <p>Ervaringsgericht interveniëren</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student observeert en interpreteert in het perspectief van specifieke trainings-, begeleidings en behandelkaders en doelgroepen. - De student geeft de (gesimuleerde) cliënt en bij de cliënt betrokken personen een heldere rationale waarin hulpvraag, doel en werkwijze samenkomen en onderbouwt dit vanuit (onderzoeks/ vak)literatuur. - De student stemt zijn aanbod af op de (gesimuleerde) cliënt en stelt deze zo nodig bij, afgestemd op de draagkracht en sociale en culturele achtergrond. <p>Praktijkgericht onderzoeken</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student ontwerpt een passende methode (interview-guide) voor een diepte-interview. - De student verzamelt op systematische wijze, gebruikmakend van wetenschappelijke- en van vakliteratuur kennis over doelgroepen, (psycho)pathologie en de (vaktherapeutische) behandeling ervan. - De student analyseert het transcript van een interview door middel van de content analyse (open en axiaal coderen). <p>Professionaliseren en profileren</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert systematisch op eigen denken, voelen en handelen in relatie tot de beroepscontext.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student werkt actief samen met andere bij de cliënt betrokken professionals en is hierin communicatief, ondernemend, betrouwbaar en reflectief. - De student handelt volgens de beroepscode, de geldende gedragsregels van de betrokken organisatie en binnen de wetgeving.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Portfoliotoets
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1 ^e : periode 2 2 ^e : periode 4
Aantal examinatoren	3
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	PMT Methodisch handelen gericht op brein en lijf / PMT Therapeutic Methods - Brain and Body
Code onderwijseenheid	VTH-2PMHBL
Onderwijsperiode	Periode 3 en 4
Studiepunten	30
Studielast in uren	840
Onderwijstijd (contacturen)	266 (excl. Stage)
Ingangseisen onderwijseenheid	Minimaal 45 studiepunten behaald in de propedeuse van de differentiatie PMT van de opleiding Vaktherapie.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze onderwijseenheid (OWE) omvat semester 2 (periode 3+4) van hoofdfase 1. In deze OWE leert de student om psychomotorische interventies te verbinden aan kennis over breinfuncties. Daarnaast wordt er toegewerkt naar een realistisch zelfbeeld ten aanzien van de stage in hoofdfase 2.</p> <p>De student is in deze OWE 'eigenaar' van het eigen leren in het beroep. Op basis van feedback en opdrachten krijgt de student een beeld van de eigen beroepsbekwaamheid in ontwikkeling. Vanuit dit beeld weet de student waar de focus in het leren moet komen te liggen.</p> <p>De OWE is opgebouwd uit drie leerlijnen, die bepaald worden door de context waarin geleerd wordt. Deze leerlijnen zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zelfvervangsleren 2. Doelgroepleeren 3. Praktijkleren <p>Naast het onderwijs in deze drie leerlijnen kan een student het eigen programma uitbreiden met keuzevakken (bouwstenen).</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p> <p>Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken</p> <p>Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren</p>
Samenhang	In het doelgroepleeren leren studenten een minicasestudy te doen die in het praktijkleren herhaald wordt. Daarnaast leren ze psychomotorische interventies te verbinden aan breinfuncties. In het praktijkleren kunnen ook verbanden worden gelegd tussen de zelf uitgevoerde interventies en breinfuncties. De leeropbrengst van het praktijkleren wordt in het zelfvervangsleren gebruikt als input, om te kijken of een student klaar is om in het derde jaar (hf2) op stage te gaan.

Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning, praktijk en SLB.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Eurelings-Bontekoe, E. H. M., Verheul, R., & Snellen, W. M. (Reds.) (2017). <i>Handboek persoonlijkheidspathologie: Voor opleiding, onderzoek en klinische praktijk</i> (3e herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. <u>Bekijk dit boek online</u></p> <p>Lazeron, N., & Van Dinteren, R. (Reds.). (2010). <i>Brein@work: wetenschap en toepassing van breinkennis</i>. Bohn Stafleu van Loghum. <u>Bekijk dit boek online</u></p> <p>Sommer, I. (2015). <i>Haperende hersenen</i>. Uitgeverij Balans.</p> <p>Van Hintum, M. (2017). <i>Brein onder druk: Over stress, agressie en veerkracht</i>. Uitgeverij SWP.</p> <p>Van der Molen, H. T., Simon, E., & Van Lankveld, E. (Reds.). (2015). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. <u>Bekijk dit boek online</u></p> <p>Van Rijn, S., Van 't Wout, M., & Spikman, J. (2012). Emotie en sociale cognitie. In R. Kessels, P. Eling, R. Ponds, J. Spikman, & M. Zandvoort (Reds.), <i>Klinische neuropsychologie</i> (Herziene editie). Boom.</p>
Verplichte software / verplicht materiaal	<p>Sportkleding en schoenen.</p> <p>Brainjam app voor 4 jaar plus superpower sensor.</p>
Eigen financiële bijdrage	Mogelijk wordt een eigen bijdrage verwacht, bij deelname aan bepaalde keuze-onderdelen. Dit gebeurt altijd in overleg en wanneer niet haalbaar voor studenten wordt gezocht naar een alternatief.
Tentaminering	
Naam en code tentamen	Methodisch handelen gericht op brein en lijf VTH-2PMHBL-1
Beoordelingscriteria	<p>Vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student herkent eigen grenzen en die van de ander en hanteert afstand en nabijheid passend in de context. - De student vindt op afgestemde wijze balans tussen het bieden van zorg en begeleiding voor de (gesimuleerde) cliënt en het ontwikkelen, dan wel in stand houden van diens autonomie. <p>Ervaringsgericht interveniëren</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet bewegen en lichamelijke in om met (gesimuleerde) cliënten, of met groepen cliënten te werken aan de gestelde doelen. - De student interenieert doelgericht en ervaringsgericht gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis. <p>Praktijkgericht onderzoeken</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student werkt een beroeps gerelateerd vraagstuk uit vanuit meerdere perspectieven. - De student kiest een relevante uitkomstmaat en kan hier een passend kwantitatief instrument bij vinden. - De student evalueert het eigen onderzoek op kritische wijze en verwoordt wat de resultaten impliceren voor de beroepspraktijk. <p>Professionaliseren en profileren</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student is zich bewust van (ethische) vraagstukken en/of dilemma's en gaat hiermee integer om met betrekking tot zichzelf, de ander en de relatie.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student geeft blijk van een visie op het beroep en legt de relatie met maatschappelijke ontwikkelingen. - De student beheerst de bij hoofdfase 1 behorende algemene en beroepsgelateerde kennis in voldoende mate. - De student ontplooit zelfsturend activiteiten buiten het opleidingsprogramma die bijdragen aan de eigen beroepsontwikkeling (vrije punten).
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Portfoliotoets
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1 ^e : periode 4 2 ^e : periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	3
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

9.2.2 Onderwijseenheden HF2

Routing OWE's HF2 per differentiatie

Beeldende therapie:

- [Methodisch handelen A](#)
- [Methodisch handelen B](#)
- [Vaktherapeutisch middel](#)
- [Innoveren en ondernemen](#)

Dramatherapie:

- [Methodisch handelen A](#)
- [Methodisch handelen B](#)
- [Vaktherapeutisch middel](#)
- [Innoveren en ondernemen](#)

Muziektherapie:

- [Methodisch handelen A](#)
- [Methodisch handelen B](#)
- [Vaktherapeutisch middel](#)
- [Innoveren en ondernemen](#)

PMT:

- [Psychomotorische therapie in de praktijk-A](#)
- [Psychomotorische therapie in de praktijk-B](#)

9.2.2.1 Onderwijseenheden beeldende, drama- en muziektherapie

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Innoveren en Ondernemen / Innovation and Entrepreneurship
Code onderwijseenheid	VTH-3IO
Onderwijsperiode	Periode 1-4
Studiepunten	10
Studielast in uren	280
Onderwijstijd (contacturen)	18
Ingangseisen onderwijseenheid	<ul style="list-style-type: none"> - Propedeuse VT gehaald. - Toegang tot beroepspraktijk is een vereiste, bijvoorbeeld in context van de stage bij methodisch handelen A.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In de OWE innoveren & ondernemen onderzoekt de student zijn missie, visie en zelfbeeld in de context van ondernemendheid. De eigen visie van de student wordt onderzocht, omdat deze bepaalt wat hij/zij doet, hoe hij/zij dat doet en met welke intentie hij/zij dat doet. Zelfkennis geeft zelfvertrouwen en dat is nodig om proactief te kunnen zijn en de leiding te durven nemen. Om te ondernemen is het ook belangrijk dat de student als vakman/vrouw zichzelf en zijn/haar innovatieve plan durft te presenteren. De student moet op zoek naar een afzetmarkt voor dat wat hij/zij wil verkopen. Netwerken, verbinden, pionieren (je nek durven uitsteken) en managen zijn

	<p>belangrijke ondernemerskwaliteiten. Kennis over het opstellen van een ondernemersplan en het opstarten van een eigen onderneming, zijn hierbij onmisbaar.</p> <p>Middels uitdagende en inspirerende werkvormen ontdekt de student waar zijn krachten en eigenschappen liggen die verder ontwikkeld moeten/kunnen worden met betrekking tot ondernemendheid. Tevens volgt en analyseert de student de hedendaagse maatschappelijke ontwikkelingen. De student leert de gevolgen van de maatschappelijke ontwikkelingen te duiden op micro, meso en macro niveau. Vanuit zijn persoonlijke missie en krachten in combinatie met maatschappelijk bewustzijn onderzoekt de student een leemte in het werkveld of een verbetering van een bestaande ontwikkeling in de praktijk. De student ontwikkelt een innovatief product of een ondernemersplan. De student werkt dit innovatieve product of ondernemersplan uit. De student gaat op zoek naar een samenwerkingspartner of eventuele opdrachtgever(s). Het eindproduct gepresenteerd aan de opdrachtgevers/werkveld.</p> <p>Naast de geboden keuzeruimte in het te realiseren eindproduct, krijgt de student 70 uren vrij te besteden. Vrije ruimte stimuleert ook ondernemendheid. Dat wil zeggen dat de student één of meerdere taken of werkzaamheden kan opvoeren waarvan hij/zij duidelijk maakt dat en hoe deze bijdragen aan de ontwikkeling in het licht van de eindkwalificaties. Voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - In context van deze OWE: het zowel schrijven van een ondernemersplan als het opleveren van een (blauwdruk) van een innovatief product - Een aanvulling op praktijkleren in HF2: andere doelgroep, aanvullende werkzaamheden voor de stage-instelling - Lid opleidingscommissie van de opleiding VT - Studentassistentschap bij opleiding VT <p>Ook andere opties zijn mogelijk. Elke optie bespreekt de student met de SLB-er. De student dient een plan in met verantwoording van de activiteiten (in welke opzichten dragen de activiteiten bij aan de competentie-ontwikkeling) in bij de SLB-er. De SLB-er bepaalt of de 'toets' voldaan of niet voldaan is.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren
Samenhang	De integratie van de beroepstaken Indiceren, Behandelplan ontwerpen en Behandeling uitvoeren in deze beroepstaak is de samenhang van het praktijkjaar. Dit leidt, in combinatie met de persoonlijk mediumontwikkeling en supervisie, tevens ook tot vaardigheden professionalisering en positionering.
Activiteiten en/of werkvormen	Vrije ruimte, Workshops van verschillende sprekers uit de praktijk, tussentijdse schrijfopdrachten.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam en code (deel)tentamen	Innovatief product of ondernemersplan VTH-3IO-1 Vrije ruimte VTH-3IO-2
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - Het ondernemende of innovatieve plan is gebaseerd op een door de student geformuleerde missie en visie. - De student beschrijft de doelgroep en de drijfveren van de doelgroep. - De student beschrijft hoe het plan aansluit bij ontwikkelingen in de samenleving. - Het plan is voorzien van feedback door het werkveld.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Innovatief product of ondernemersplan

	verslag Vrije ruimte Vinktoets: voldaan/niet voldaan
Weging deeltentamen	Innovatief product of ondernemersplan: 1 Vrije ruimte: 0
Minimaal oordeel	Innovatief product of ondernemersplan: 5½ Vrije ruimte: voldaan
Tentamenmomenten	Innovatief product of ondernemersplan: 1e: periode 3 2e: periode 3 Vrije ruimte: Vrij te kiezen door student; uiterlijk periode 4
Aantal examinatoren	2
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijsseenheid	Methodisch Handelen A / Therapeutic Methods A
Code onderwijsseenheid	VTH-3MHA
Onderwijsperiode	Periode 1 en 2
Studiepunten	20
Studielast in uren	560
Onderwijstijd (contacturen)	60
Ingangseisen onderwijsseenheid	<p>Deelname OWE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Performance assessment HF1 gehaald - Propedeuse VT gehaald - Minimaal 45 studiepunten van HF1 voor therapie stage binnenland - Minimaal 60 studiepunten van HF1 voor therapie stage buitenland. <p>Deelname toetsing VTH-MHA-1</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het schriftelijk beroepsproduct bestaat uit maximaal 6000 woorden. - De student heeft feedback ontvangen van 1 collega binnen stage en 2 medestudenten. <p>Deelname toetsing VTH-MHA-2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Video-opname (min 15 minuten) waarop te zien is hoe de student intervenueert in contact met cliënt. De video-opname is van goede kwaliteit, cliënt en student zijn goed zichtbaar en verstaanbaar. De video-opname bestaat uit een aaneengesloten fragment van een therapie sessie.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>De OWE staat in het teken van praktijkleren. Als student loop je stage in een vaktherapeutische beroepscontext. Deze beroepscontext kan gesitueerd zijn in diverse werkvelden. In Methodisch Handelen A en B werk je toe naar het beheersen van de eindkwalificaties 1 en 2 (1: Vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden; 2: Ervarengericht intervenueert) op eindniveau.</p> <p>Je leert in de stagecontext in combinatie met de lessen methodisch handelen. De lessen worden gekenmerkt door vastliggende inhoud en flexibele inbreng van leerervaringen van alle studenten. Je neemt de praktijk mee de les in aan de hand van bijvoorbeeld video-opnames van je werk met cliënten op de stage.</p> <p>Het leren in de beroepscontext is altijd verbonden met parallel lopende supervisie (eindkwalificatie 4: Professionaliseren en</p>

	<p>profiëren). Tijdens lesdagen worden de kennis, vaardigheden en attitude die je in de stage hebt opgelopen, verdiept, verantwoord en verder ontwikkeld. Je bekwaamt je op deze manier in de kern van het beroep: het opbouwen van de vaktherapeutische relatie en het onderhouden daarvan en het ervaringsgericht interveniëren.</p> <p>Passend bij het beroep hebben de lessen een hoog ervaringsgericht karakter. Het afstemmen en interveniëren op het gebied van het vaktherapeutisch middel staat veelal centraal. Ook je eigen proces om therapeut te worden krijgt hierbij aandacht zodat je steeds meer tot een integratie kan komen van persoonsgerichte, methodische en taakgerichte aspecten.</p> <p>Naast stage en lessen ga je een praktijkgericht onderzoek doen in de vorm van een casestudy om je te bewamen in eindkwalificatie 3 (Praktijkgericht onderzoeken). Op deze manier evalueer je het eigen methodisch handelen op systematische wijze en vanuit verschillende invalshoeken.</p> <p>Aan het eind van het eerste semester vindt een (formatieve) tussentijdse evaluatie van stage plaats en word je beoordeeld op de eerste stap van het opzetten van een casestudy.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p> <p>Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken</p> <p>Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profiëren.</p>
Samenhang	De OWE's 3MHA en 3MHB hebben dezelfde structuur en sluiten naadloos op elkaar aan. Je moet deelgenomen hebben aan 3MHA om 3MHB te mogen volgen.
Activiteiten en/of werkvormen	Praktijkleren (stage), werkcolleges, hoorcolleges, supervisie.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam en code (deel)tentamen	<p>Casestudy A</p> <p>VTH-3MHA-3</p> <p>Performance assessment</p> <p>VTH-3MHA-2</p>
Beoordelingscriteria	<p>Casestudy A</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beschrijft het proces van indicatie, observatie en diagnostiek, waarbij uitgegaan wordt van de hulpvraag van de cliënt, en afstemming middels ervaringsgerichte interventies plaatsvindt. - De student redeneert en opereert vanuit een rationale, die behandelgoal en werkvorm verbindt en gebaseerd is op (inter)nationale methoden, theorieën en onderzoeksresultaten. - De student houdt bij de keuze voor de ervaringsgerichte interventies rekening met de draagkracht, en de culturele en sociale achtergrond van de cliënt. - De student beschrijft het overkoepelende behandelbeleid van het behandelteam of praktijkbegeleider en hoe het eigen vaktherapeutische behandelplan zich daartoe verhoudt. - De student levert een professioneel en verzorgd verslag aan. <p>Performance assessment</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student geeft kort en bondig informatie over de casus en context van de video-opname en verantwoordt gemaakte keuze. - De student maakt op sensitieve en responsieve wijze (afgestemd op de cliënt(en) en de behandeling) contact en stemt houding en interventies tijdens de sessie af op de cliënt(en).

	<ul style="list-style-type: none"> - De student intervenueert ervaringsgericht met de cliënt(en) op doelgerichte wijze. - De student zet de cliënt(en) aan tot ervaren, denken, vormgeven en handelen ten behoeve van de afgesproken doelstelling en houdt daarbij rekening met de draagkracht van de cliënt(en) en de culturele en sociale achtergrond. - De student hanteert gepaste grenzen in afstand en nabijheid en zorgt voor een juiste balans tussen 'zorgen voor' en 'appèl doen op' de eigen verantwoordelijkheid van de cliënten).
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Casestudy A: schriftelijk beroepsproduct Performance assessment: video-opname
Weging deeltentamen	Beiden: 1
Minimaal oordeel	Beiden: 5½
Tentamenmomenten	Beiden: 1e: periode 2 2e: periode 3
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Methodisch Handelen B / Therapeutic Methods B
Code onderwijseenheid	VTH-3MHB
Onderwijsperiode	Periode 3 en 4
Studiepunten	20
Studielast in uren	560
Onderwijstijd (contacturen)	54
Ingangseisen onderwijseenheid	Deelname OWE <ul style="list-style-type: none"> - Performance assessment HF1 gehaald - Propedeuse VT gehaald - Minimaal 45 studiepunten van HF1 voor therapie stage binnenland - Minimaal 60 studiepunten van HF1 voor therapie stage buitenland. Deelname toetsing VTH-MHB-2 <ul style="list-style-type: none"> - Student levert als bewijslast aan: <ul style="list-style-type: none"> - Schriftelijke zelfbeoordeling (max. 3000 woorden) - Video-opname en/of beroepsproducten uit stage - Beoordelingsadvies stagebegeleider - Student heeft 1000 uur stage gelopen
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	Methodisch handelen B is een vervolg op methodisch handelen A. De lesinhoud, de lessen etc. zijn hetzelfde. De student rondt methodisch handelen B af met een eindbeoordeling praktijkleren en met een uitgevoerde en beschreven casestudy. Met de eindbeoordeling stage worden EK1 en EK2 op eindniveau getoetst en EK4 op niveau 3. De casestudy is onderdeel van de onderzoeksleerlijn waarin de student werkt aan EK3 en die in HF3 wordt afgesloten op eindniveau.
Eindkwalificaties	Zie Methodisch Handelen A
Samenhang	De OWE's 3MHA en 3MHB hebben dezelfde structuur en sluiten naadloos op elkaar aan. Je moet deelgenomen hebben aan 3MHA om 3MHB te mogen volgen.
Activiteiten en/of werkvormen	Praktijkleren (stage), werkcolleges, hoorcolleges, supervisie.

Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam en code (deel)tentamen	Casestudy B VTH-3MHB-3 Eindbeoordeling stage VTH-3MHB-2
Beoordelingscriteria	<p>Casestudy B</p> <ul style="list-style-type: none"> - De resultaten van de casestudy zijn consistent met de beschreven casus, de onderzoeksvraag en de opzet van de casestudy - De student beschrijft de bevindingen van de casestudy en geeft daarbij antwoord op de onderzoeksvraag. - De student evalueert het verloop van zowel het uitgevoerde casestudy onderzoek als ook de vaktherapeutische behandeling op kritische wijze. - De student formuleert concrete aanbevelingen voor de eigen beroepscontext naar aanleiding van de resultaten van de casestudy. - De student doet op heldere wijze verslag van de casestudy. <p>Eindbeoordeling stage</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student communiceert sensitief, responsief en in begrijpelijke taal met cliënten, cliëntsystemen, behandelaren en verwijzers over de behandeling en de te verwachten behandelresultaten. - De student zet het vaktherapeutisch middel in voor het verrichten van observatie, diagnostiek, indicatiestelling en behandeling. - De student zet interventies in passend bij de hulpvraag en de behandeldoelen van de cliënt. - De student zet de cliënten aan tot ervaren, denken, vormgeven en handelen. - De student intervenueert op basis van (vak-) therapeutische kennis en beheersing van het vaktherapeutisch middel. - De student houdt rekening met draagkracht en draaglast van cliënten en cliëntsystemen. - De student stemt af op de culturele en sociale achtergrond van de cliënten. - De student gaat op professionele wijze om met grenzen, afstand en nabijheid, weerstand en (tegen-) overdracht. - De student heeft zelfkennis, reflecteert kritisch op het eigen handelen en ontwikkelt zijn professionaliteit verder. - De student handelt volgens de geldende ethische codes, reglementen en gedragsregels en gaat integer om met beroepsethische dilemma's.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Casestudy B: Schriftelijk product Eindbeoordeling stage: Criteriumgericht interview
Weging deeltentamen	Casestudy B: 1 Eindbeoordeling stage: 2
Minimaal oordeel	Beiden: 5½
Tentamenmomenten	Beiden: 1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Vaktherapeutisch middel / Artistic Modality
Code onderwijseenheid	VTH-3VMM
Onderwijsperiode	Periode 1-4
Studiepunten	10
Studielast in uren	280
Onderwijstijd (contacturen)	47
Ingangseisen onderwijseenheid	Deelname OWE <ul style="list-style-type: none"> - Performance assessment HF1 gehaald - Propedeuse VT - Minimaal 45 studiepunten van HF1 voor therapie stage binnenland - Minimaal 60 studiepunten van HF1 voor therapie stage buitenland
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Binnen deze OWE staan alle lessen in het teken van de onderzoeksmatige beheersing van het vaktherapeutisch middel.</p> <p>Dat is enerzijds gericht op het uitbreiden van de vaardigheden in het vaktherapeutisch middel ten behoeve van het methodisch handelen in de stage (uitbreiden technisch/ambachtelijk repertoire). Anderzijds bieden de lessen verdieping om met eigen thema's te werken (zelfveraring in het vaktherapeutisch middel).</p> <p>Door zelf werkvormen te onderzoeken en te ervaren aan den lijve, en hiermee de persoonlijke ontwikkeling te ondersteunen ontwikkelt de student meer en meer een doorleefde ervaringsgerichte 'rugzak' die ingezet kan worden ten behoeve van het eigen methodische handelen.</p> <p>Lessen zijn (bij beeldend in een open atelier) ervaringsgericht ingericht. Docenten zullen gedeeltelijk hun inhoudelijke expertise demonstreren (en fungeren als rolmodel) en studenten stimuleren om zich het onderzoeksmatige inzetten van het vaktherapeutisch middel eigen te maken. Er is veel ruimte voor het zelf verdiepen van de ervaringen binnen het vaktherapeutisch middel voor de student.</p> <p>De periode wordt afgesloten met een presentatie van beeldend werk met een mondeling verslag, een dramapresentatie bij dramatherapie en een muzikale presentatie bij muziektherapie waarin de student eigen doelen op het gebied van persoon, therapeut en vaktherapeutisch middel integreert en verwerkt.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	<p>Deze OWE ondersteunt de studenten bij het verwerven van eindkwalificatie 5 (beheersen van het vaktherapeutisch middel). De OWE sluit aan op eerder verworven kennis en vaardigheden in de propedeuse en hoofdfase 1 en bereidt voor op onder andere de OWE methodisch handelen in hoofdfase 3, waarin ook competentie 5 aan de orde zal komen.</p> <p>Door creatieve, beeldend therapeutische, dramatherapeutische -of muziektherapeutische ervaringen en reflectie daarop ontwikkelt de student niet alleen diepgaande kennis over het vaktherapeutische middel maar ook zelfkennis. Deze zal de student helpen bij het kiezen van een passende attitude in het methodisch handelen en hem/haar als mens verder vormen.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Beeldende therapie: begeleid open atelier Dramatherapie: werkcolleges, presentaties Muziektherapie: werkcolleges, presentaties
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam en code (deel)tentamen	Presentatie in het vaktherapeutisch middel VTH-3VMM-1

<p>Beoordelingscriteria</p>	<p>Beeldende therapie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student onderzoekt het vaktherapeutisch middel ervaringsgericht binnen de verschillende componenten van het ETC en zet dat in als instrument voor persoonlijke ontwikkeling en het methodisch handelen in de praktijk. - De student toont beheersing van ambachtelijke vaardigheden en kiest passende materialen, werkvormen en werkwijzen om de persoonlijke thematiek te versterken. - De student toont verdieping en diversiteit in het beeldend proces, door gedurende het studiejaar heen een aantal malen te vernieuwen op het gebied van materiaalkeuze, toegepaste technieken en werkvormen. Het getoonde beeldende werk heeft hierdoor een innovatief en authentiek karakter. - De student reflecteert systematisch en diepgaand op het beeldend proces van het afgelopen studiejaar, de betekenis van het beeldend werk en verschillende uitdagingen die hij in het proces is aangegaan. - De student analyseert de relevante beeldelementen van de getoonde werkstukken en kan deze in verband brengen met het persoonlijke beeldende ontwikkelingsproces. <p>Dramatherapie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kent de (werkings)kracht van drama bij zichzelf en de ander en zet het in als instrument voor persoonlijke ontwikkeling. - De student durft zichzelf binnen het handelen in drama uit te dagen en te confronteren met patronen in denken, voelen en handelen en reflecteert hierop ten behoeve van zijn therapeutische professionaliteit. - De student doet via exploreren, experimenteren, spelen en creëren binnen drama nieuwe ervaringen op en ontwikkelt daardoor eigenheid, en creativiteit en vrijheid van handelen. - De student beheerst de technische aspecten die nodig zijn om als dramatherapeut te kunnen functioneren zoals: werken met tekst, verbeelding, concentratie, transformatie, stem, improvisatie en enscenering. <p>Muziektherapie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student is technisch vaardig in een verscheidenheid aan improvisatie- en compositietechnieken en kan de muzikale parameters toe passen ten behoeve van een eerdere bepaalde doelstelling. - De student is technisch vaardig in het zingen en het begeleiden van liederen en kan dit toepassen ten behoeve van een vooropgestelde doelstelling. - De student voert doelgericht mediumonderzoek uit aan de hand van een persoonlijk professioneel thema. - De student kent de (werkings)kracht van het vaktherapeutisch middel bij zichzelf en de ander en zet het in als instrument voor persoonlijke ontwikkeling. - De student heeft gedegen muziektheoretische kennis, kennis van solfège, harmonieleer, beheerst diverse compositie- en improvisatietechnieken en kan deze kennis inzetten. - De student kan kennis van literatuur over de neurologische/somatische effecten en de werking van muziek benoemen en toepassen. - De student confronteert zichzelf met de eigen muzikale patronen (clichés) en reflecteert hierop ten behoeve van zijn therapeutische professionaliteit. - De student beheerst de technische aspecten die nodig zijn om randvoorwaarden te creëren om als muziektherapeut te
-----------------------------	--

	<p>werken, zoals het gebruik van microfoons, het bedienen van de mengtafel etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student speelt een (klassiek) stuk op zijn hoofdinstrument, waarbij deze gebruik maakt van passende dynamiek en frasering ten behoeve van de zeggingskracht van het stuk, en kan het klassieke stuk voorzien van therapeutische toepassing en historische context. - De student doet via exploreren, experimenteren, spelen en creëren nieuwe ervaringen op en ontwikkelt daardoor eigenheid, en creativiteit en vrijheid van het muzikale handelen. - De student is in staat het muzikale product te analyseren in termen van het proces waarmee het tot stand is gekomen, en daarover te communiceren.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Beeldende therapie: Expositie, toegelicht met mondeling verslag Dramatherapie: Presentatie, toegelicht met reflectieverslag Muziektherapie: Presentatie, toegelicht met verslag
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

9.2.2.2 Onderwijseenheden psychomotorische therapie

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Psychomotorische therapie in de praktijk A Psychomotricity in Practice A
Code onderwijseenheid	VTH-3PTPA
Onderwijsperiode	Periode 1+2
Studiepunten	30
Studielast in uren	840
Onderwijstijd (contacturen)	96
Ingangseisen onderwijseenheid	Toelating tot de opleiding Vaktherapie differentiatie Psychomotorische therapie (preselectie). Propedeuse behaald en in hoofdfase 1 minimaal 45 studiepunten behaald.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze onderwijseenheid (OWE) omvat periode 1 en 2 (eerste semester) van hoofdfase 2. In hoofdfase 2 staat de beginnende beroepsuitoefening in de praktijk centraal. Studenten lopen drie a vier dagen per week stage en volgen op vrijdag onderwijs op de HAN. Hoofdfase 2 is opgedeeld in twee onderwijseenheden waarvan dit de eerste is.</p> <p>De OWE is opgebouwd uit drie leerlijnen, die bepaald worden door de context waarin geleerd wordt. Deze leerlijnen zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Praktijkleren 2. Methodisch handelen 3. Reflectie (supervisie en intervisie) <p>Naast deze leeractiviteiten zijn er lessen 'werkplaats'. In de werkplaats is er ruimte voor studenten om naar eigen wens en</p>

	inzicht verdieping en uitbreiding te geven aan kennis en vaardigheden in het beroep.
Eindkwalificaties	EK 1 Vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden EK 2 Ervaringsgericht interveniëren EK 3 Praktijkgericht onderzoeken EK 4 Professionaliseren en profileren
Samenhang	Studenten worden in hoofdfase 2 geacht zelfsturend te leren. Dat houdt in dat ze zicht houden op hun vorderingen met betrekking tot de gestelde leeruitkomsten die afgeleid zijn van de eindkwalificaties. Hierbij is het van belang om verbinding te hebben tussen de leeractiviteiten op stage en in supervisie, intervisie en methodisch handelen. Door deze wisselwerking wordt het leren effectief en ontwikkelt de student zich tot een beginnend beroepsbeoefenaar. Op stage onderneemt de student leeractiviteiten in nauwe afstemming met de praktijkbegeleider. In supervisie heeft de student inbreng gericht op reflectie vanuit de persoons- en beroepsdriehoek. In methodisch handelen heeft de student inbreng gericht op het leren methodisch te handelen. In alle lijnen verzameld de student feedback gericht op de leeruitkomsten. Deze feedback vormt de basis voor een holistisch beeld van het niveau van de student in de beroepsuitoefening.
Activiteiten en/of werkvormen	Bleanded Learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Dawson, P., & Guare, R. (2019). <i>Executieve functies bij kinderen en adolescenten: Een praktische gids voor diagnostiek en interventie</i> (J. Overvest, Vert.; Geheel herziene editie). Hogrefe Uitgevers. De Lange, J., Glas, O., Van Busschbach, J., Emck, C., & Scheewe, T. (Eds.). (2019). <i>Psychomotor interventions for mental health – Adults: A body and movement oriented approach</i> . Boom. Emck, C., De Lange, J., Scheewe, T., Van Busschbach, J., & Van Damme, T. (Eds.). (2021). <i>Psychomotor interventions for mental health – Children & adolescents: A movement and body-oriented developmental approach</i> . Boom. Werkgroep APA. (2021). <i>De APA-richtlijnen uitgelegd: Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs</i> (3e herziene editie). SURF. Bekijk dit boek online
Eigen financiële bijdrage	Met name voor de invulling van de 'werkplaats' kan eventueel een eigen bijdrage gevraagd worden. Dit gebeurt altijd in overleg en wanneer niet haalbaar voor studenten wordt gezocht naar een alternatief.
Naam en code (deel)tentamen	Psychomotorische therapie in de praktijk A VTH-3PTPA-1
Beoordelingscriteria	EK1 - De student communiceert sensitief en responsief met cliënten en relevante partijen en maakt hierbij gebruik van bewegen en lichamelijkeheid en baseert zich daarbij zoveel mogelijk op (wetenschappelijke) kennis over verbale en non-verbale communicatie technieken. - De student hanteert gepaste grenzen in afstand en nabijheid en zorgt voor een juiste balans tussen 'zorgen voor' en appèl doen op de eigen verantwoordelijkheid van cliënten, passend bij het behandeldoel. EK2 - De student beschrijft en verricht indicatie, observatie en diagnostiek; gaat uit van de hulpvraag van de cliënten en stemt af door middel van ervaringsgerichte interventies. - De student houdt bij de keuze voor de ervaringsgerichte interventies rekening met de draagkracht, en de culturele en sociale achtergrond van de cliënt.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student intervenueert op basis van algemene vakspecifieke therapeutische kennis, zoals: de betekenis van lichaamstaal, interactieaspecten, veiligheid, nabijheid, (tegen)overdracht en weerstand. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kan onderzoeksvragen formuleren waarvan de antwoorden leiden tot inzichten in de werking van de interventies en kan verantwoorden waarom bepaalde aspecten (variabelen) van de eigen cliënt-casus belangrijk zijn om te onderzoeken, baseert zich daarbij op (vak)literatuur en koppelt hier valide en betrouwbare meetinstrumenten aan, rekening houdend met de ethische aspecten hieraan. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student houdt rekening met de ethische aspecten die van toepassing zijn bij de eigen cliënt-casus en de eigen beroepscontext en handelt volgens de regels en wetten die gelden voor het beroep. - De student reflecteert op het therapeutisch handelen en komt tot handelingsalternatieven om de beroepsbekwaamheid blijvend te ontwikkelen.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Portfoliotoets
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 2 2e: periode 4
Aantal examinatoren	3 stagedocent, docent methodisch handelen en de praktijkbegeleider
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Psychomotorische therapie in de praktijk B Psychomotricity in Practice B
Code onderwijseenheid	VTH-3PTPB
Onderwijsperiode	Periode 3+4
Studiepunten	30
Studielast in uren	840
Onderwijstijd (contacturen)	71
Ingangseisen onderwijseenheid	Toelating tot de opleiding Vaktherapie differentiatie Psychomotorische therapie (preselectie). Propedeuse behaald en in hoofdfase 1 minimaal 45 studiepunten behaald.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze onderwijseenheid (OWE) omvat periode 3 en 4 (tweede semester) van hoofdfase 2. In hoofdfase 2 staat de beginnende beroepsuitoefening in de praktijk centraal. Studenten lopen drie a vier dagen per week stage en volgen op vrijdag onderwijs op de HAN. Hoofdfase 2 is opgedeeld in twee onderwijseenheden waarvan dit de tweede is.</p> <p>De OWE is opgebouwd uit drie leerlijnen, die bepaald worden door de context waarin geleerd wordt. Deze leerlijnen zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Praktijkleren 2. Methodisch handelen 3. Reflectie (supervisie en intervisie)

	Naast deze leeractiviteiten zijn er lessen 'werkplaats'. In de werkplaats is er ruimte voor studenten om naar eigen wens en inzicht verdieping en uitbreiding te geven aan kennis en vaardigheden in het beroep.
Eindkwalificaties	EK 1 Vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden EK 2 Ervaringsgericht interveniëren EK 3 Praktijkgericht onderzoeken EK 4 Professionaliseren en profileren
Samenhang	Deze onderwijseenheid is het vervolg op de onderwijseenheid van het eerste semester. De organisatie van het onderwijs is het zelfde als in het eerste semester. Studenten worden in hoofdfase 2 geacht zelfsturend te leren. Dat houdt in dat ze zich houden op hun vorderingen met betrekking tot de gestelde leeruitkomsten die afgeleid zijn van de eindkwalificaties. Hierbij is het van belang om verbinding te hebben tussen de leeractiviteiten op stage en in supervisie, intervisie en methodisch handelen. Door deze wisselwerking wordt het leren effectief en ontwikkelt de student zich tot een beginnend beroepsbeoefenaar. Op stage (praktijkleren) onderneemt de student leeractiviteiten in nauwe afstemming met de praktijkbegeleider. In supervisie heeft de student inbreng gericht op reflectie vanuit de persoons- en beroepsdriehoek. In methodisch handelen heeft de student inbreng gericht op het leren methodisch te handelen. In alle lijnen verzameld de student feedback gericht op de leeruitkomsten. Deze feedback vormt de basis voor een holistisch beeld van het niveau van de student in de beroepsuitoefening.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Dawson, P., & Guare, R. (2019). <i>Executieve functies bij kinderen en adolescenten: Een praktische gids voor diagnostiek en interventie</i> (J. Overvest, Vert.; Geheel herziene editie). Hogrefe Uitgevers. De Lange, J., Glas, O., Van Busschbach, J., Emck, C., & Scheewe, T. (Eds.). (2019). <i>Psychomotor interventions for mental health – Adults: A body and movement oriented approach</i> . Boom. Emck, C., De Lange, J., Scheewe, T., Van Busschbach, J., & Van Damme, T. (Eds.). (2021). <i>Psychomotor interventions for mental health – Children & adolescents: A movement and body-oriented developmental approach</i> . Boom. Wergroep APA. (2021). <i>De APA-richtlijnen uitgelegd: Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs</i> (3e herziene editie). SURF. Bekijk dit boek online
Eigen financiële bijdrage	Met name voor de invulling van de 'werkplaats' kan eventueel een eigen bijdrage gevraagd worden. Dit gebeurt altijd in overleg en wanneer niet haalbaar voor studenten wordt gezocht naar een alternatief.
Naam en code (deel)tentamen	Psychomotorische therapie in de praktijk B VTH-3PTPB-1
Beoordelingscriteria	EK1 - De student licht op een integere en transparante wijze cliënten en relevante partijen in over de behandeling en de te verwachten behandelresultaten. EK2 - De student interenieert ervaringsgericht met passende werkvormen en methoden ten behoeve van de behandeling van cliënten (passend binnen het overkoepelende behandelbeleid) en redeneert en opereert vanuit een rationale, die behandelgoal en werkvorm verbindt en gebaseerd is op (inter)nationale methoden, theorieën en onderzoeksresultaten.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student kan de opbrengst van de vak-therapeutische interventies transfereren naar de context die aanleiding gaf voor de hulpvraag. - De student evalueert de toegepaste interventies inzichtelijk en onderbouwt de toegepaste interventies naar het cliëntsysteem, collega's, professionals en opdrachtgevers. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student geeft antwoord op de onderzoeksvragen die ten grondslag liggen aan de eigen casestudy waarin samenhang naar voren komt tussen de probleemstelling, keuzes in het behandelproces, meetmethoden en gemeten effecten. - De student evalueert het onderzoeksproces op kritische wijze en geeft antwoord op de onderzoeksvragen waarbij duidelijk wordt hoe resultaten van de casestudy gegeneraliseerd kunnen worden naar een bredere context. - De student doet concrete aanbevelingen naar aanleiding van de resultaten van de eigen casestudy die bijdragen aan kennisontwikkeling en innovatie in de eigen beroepspraktijk. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student maakt de toegepaste interventies inzichtelijk, en verantwoordt deze in een voor cliënten begrijpelijke taal. Onderbouwt de toegepaste interventies naar het cliëntsysteem, collega's, professionals en opdrachtgevers. - De student komt vanuit een persoonlijke missie tot een ondernemersplan of innovatief product dat aansluit bij een maatschappelijk vraagstuk of ontwikkeling. - De student toont aan op welke manier hij, op eigen initiatief, deel heeft genomen aan activiteiten om (op hoofdfase 2-niveau) te werken aan leerdoelen die betrekking hebben tot één of meer eindkwalificaties en samen gekozen in overleg met de SLB'er.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Portfoliotoets
Weging deeltentamen	n.v.t.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	3 stagedocent, docent methodisch handelen en de praktijkbegeleider
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB'er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

9.2.3 Onderwijseenheden HF3

Routing OWE's HF3 per differentiatie

Beeldende therapie:

- [Onderzoeken en innoveren](#)
- [Methodisch handelen](#)

Dramatherapie:

- [Onderzoeken en innoveren](#)
- [Methodisch handelen](#)

Muziektherapie:

- [Onderzoeken en innoveren](#)
- [Methodisch handelen](#)

PMT:

- [Onderzoeken en innoveren](#)
- [Methodisch handelen](#)

9.2.3.1 Onderwijseenheden alle differentiaties

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Onderzoeken en Innoveren / Research and Innovation
Code onderwijseenheid	VTH-40I
Onderwijsperiode	Semester 1 of Semester 2
Studiepunten	20
Stu­dielast in uren	560
Onderwijstijd (contacturen)	52
Ingangseisen onderwijseenheid	Deelname OWE <ul style="list-style-type: none"> - Inschrijving OWE via OnderwijsOnline - Propedeuse VT en Hoofdfase 1 behaald - Toets VTH-MHB-3 gehaald Deelname toetsing <ul style="list-style-type: none"> - Een GO voor onderzoeksopzet.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	De OWE 'Onderzoeken en innoveren' staat gedurende één semester in het vierde jaar centraal. Doel van deze OWE is het ontwikkelen van een kritische en onderzoekende houding bij studenten waarmee zij kunnen komen tot het verbeteren van enerzijds de beroepspraktijk en anderzijds het eigen handelen als toekomstig vaktherapeutisch professional. Om dit doel te bereiken is het nodig de juiste onderzoeksvaardigheden te leren hanteren. Daarmee sluit deze OWE aan bij de HBO-definitie van praktijkgericht onderzoek. Dit is onderzoek dat is geworteld in de beroepspraktijk en bijdraagt aan de verbetering en innovatie van die beroepspraktijk. In deze OWE voer je onder begeleiding een praktijkgestuurd onderzoek uit, wat inhoudelijk en theoretisch is afgestemd op de beroepscontext van de vaktherapeutisch professional. Een O&I onderzoeksproject wordt dan ook altijd in opdracht van de praktijk uitgevoerd. De student sluit aan bij een door de opleiding aangeboden onderzoeksproject, sluit zich aan bij een lectoraat of

	<p>5 kennisnetwerk vanuit de praktijk of dient in overleg met de opleiding een eigen projectvoorstel in.</p> <p>Vanuit het projectvoorstel (de onderzoeksopdracht) gaat de student aan tot het werk met het uitwerken hiervan tot een onderzoeksopzet. Hiervoor is een format beschikbaar. Zie verderop in deze handleiding. Als de onderzoeksopzet goedgekeurd is door de onderzoeksbegeleider, krijg je daar formeel een 'GO' voor zodat je kunt starten met de uitvoering van het onderzoek. De richtlijn voor het indienen van de onderzoeksopzet is 1 maand na de start van het onderwijs. Hierbij wordt de student ondersteund door middel van hoorcolleges, werkcolleges en onderzoeksbegeleiding.</p> <p>Belangrijk bij het succesvol kunnen doorlopen van de OWE is het optimaliseren/ontwikkelen van de eigen onderzoekende houding. Deze onderzoekende houding kan worden gekenmerkt als een open houding, waarbij de student interpretaties kan uitstellen, vooringenomenheden ter discussie kan stellen, kritisch durft zijn op zichzelf en op het eigen onderzoeksproces. Deze beroepshouding wordt sterk aangewakkerd tijdens de lessen.</p> <p>De student sluit deze OWE af met twee toetsen: het O&I onderzoeksverslag en een presentatie waarmee de kennis uit het onderzoek ontsloten wordt voor de beroepspraktijk.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken
Samenhang	De OWE 'Onderzoeken en Innoveren' brengt een aantal kennis en vaardigheden bij elkaar met betrekking tot het doen van onderzoek waarbij het bijvoorbeeld gaat om het leren uitvoeren van een deskresearch (Propedeuse), het uitvoeren van verschillende onderzoekstechnieken (HF1) en het uitvoeren en verslagleggen van een casestudy (HF2). Dit levert bouwstenen voor het kunnen uitvoeren van een praktijkgestuurd onderzoek, wat inhoudelijk en theoretisch is afgestemd op de beroepscontext van de vaktherapeutisch professional.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges, individuele en/of subgroep begeleiding.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam en code (deel)tentamen	Onderzoeksverslag VTH-4OI-1 Presentatie VTH-4OI-2
Beoordelingscriteria	<p>Onderzoeksverslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Praktijkprobleem is geanalyseerd op basis van actuele relevante relevante (in-ter)nationale bronnen. - Probleemstelling, doelstelling en onderzoeksvraag hebben een logische samenhang. - Onderzoeksvraag is afgebakend en relevant voor het praktijkprobleem. De deelvragen dekken de hoofdvraag. - De methode van dataverzameling is betrouwbaar, valide en transparant. De keuzes hiervoor zijn onderbouwd met literatuur. - Data-analyse is onderbouwd, transparant, valide en betrouwbaar. - De uitkomsten van de analyse worden systematisch als resultaten gepresenteerd en zijn consistent met de eerder beschreven methode van analyse. - Onderzoeksresultaten zijn objectief en herleidbaar beschreven. - Antwoord op de onderzoeksvraag (hoofd- en deelvragen) volgt logisch en overtuigend uit de resultaten en de

	<p>conclusies worden in verband gebracht met (literatuur)bronnen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Relevantie van de conclusies wordt inzichtelijk gemaakt voor zowel de praktijk van de opdrachtgever, het vak, als het eigen beroepsmatig functioneren. - Het onderzoeksproces wordt kritisch geëvalueerd, waarbij betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek zijn beschreven. - Aanbevelingen voor de opdrachtgever en vervolgonderzoek zijn realistisch en volgen logisch uit het onderzoek. - De student doet op heldere wijze verslag van het onderzoek. - Er wordt in de tekst en in de referentielijst volgens de APA-richtlijnen verwezen. <p>Onderzoekspresentatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student presenteert de resultaten en aanbevelingen uit het eigen onderzoek aan de opdrachtgever op kernachtige en eenduidige wijze. - De student gebruikt in zijn presentatie concepten, begrippen en termen op een consistente manier. - De student brengt aanbevelingen en daarmee de innovatieve waarde professioneel en verzorgd in beeld. - De student formuleert aanbevelingen genuanceerd en (zelf-)kritisch en benoemt suggesties voor vervolgonderzoek.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Onderzoeksverslag: Schriftelijk product Presentatie: presentatievorm
Weging deeltentamen	Onderzoeksverslag: 4 Presentatie: 1
Minimaal oordeel	Beiden: 5½
Tentamenmomenten	Beiden: 1e: periode 2 of 4 2e: periode 2 of 4
Aantal examinatoren	Onderzoeksverslag: 2 Presentatie: 1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

9.2.3.2 Onderwijseenheden beeldende, drama- en muziektherapie

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Methodisch handelen / Therapeutic Methods
Code onderwijseenheid	VTH-4MHM
Onderwijsperiode	Periode 1 en 2 of Periode 3 en 4
Studiepunten	10
Studielast in uren	280
Onderwijstijd (contacturen)	24
Ingangseisen onderwijseenheid	- OWE's VTH-3MHA en VTH-3MHB afgerond
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	Deze OWE staat in het teken van het verder ontwikkelen van het methodisch handelen tot startbekwaam vaktherapeut, en het verder ontwikkelen van de beroepsidentiteit naar eindniveau. Om dit mogelijk te maken kiest de student in overleg met de docent een leerdoel/leerthema dat gerelateerd is aan (ervaringen in) het

	<p>werkveld en gekoppeld is aan de eindkwalificaties (leeruitkomsten). Hier gaat de student gedurende de OWE aan werken. Uiteindelijk toont de student de leeruitkomsten aan door middel van een verantwoordingsverslag, presentatie in vaktherapeutisch middel, een beeldende, drama of muzikale presentatie en een criterium gericht interview.</p> <p>Daarnaast krijgt de student 70 uren vrij te besteden. Vrije ruimte stimuleert ook het verder ontwikkelen van de beroepsidentiteit. Dat wil zeggen dat de student één of meerdere taken of werkzaamheden kan opvoeren waarvan hij/zij duidelijk maakt dat en hoe deze bijdragen aan de ontwikkeling in het licht van de eindkwalificaties. Deze tijd kan ook worden gebruikt ten behoeve van het leerdoel of leerthema.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p> <p>Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren</p> <p>Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel</p>
Samenhang	<p>De verdieping in methodisch handelen draagt in belangrijke mate bij aan de verdere professionalisering en positionering van de aankomend vaktherapeut. Terwijl de student in Onderzoek & Innovatie bezig is onderzoekends-vaardigheden te ontwikkelen door antwoord te krijgen op een bepaalde onderzoeksvraag, is de student bij Methodisch Handelen bezig om overzicht te krijgen van zijn professioneel handelen met bijbehorende visie.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Werkcolleges, individuele en subgroepgesprekken.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam en code (deel)tentamen	<p>Integrale toets 3</p> <p>VTH-4MHM-1</p> <p>Vrije ruimte</p> <p>VTH-4MHM-2</p>
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - Past (wetenschappelijke) kennis over verbale en non-verbale communicatietechnieken toe in het opbouwen en onderhouden van de werkrelatie met de cliënt en relevante partijen. Is zich bewust van de verschillen vanuit culturele en sociale achtergrond en gaat hier sensitief mee om. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interveniert ervaringsgericht ten behoeve van de behandeling van cliënten en redeneert en opereert vanuit een rationale, die behandeldoel en werkvorm verbindt en gebaseerd is op (inter)nationale methoden, theorieën en onderzoeksresultaten. - Zet de cliënt aan tot ervaren, denken, vormgeven en handelen ten behoeve van de afgesproken doelstelling. Hierbij wordt rekening gehouden met de draagkracht en de culturele en sociale achtergrond van de cliënt. - Interveniert op basis van algemene vakspecifieke therapeutische kennis, z - - oals: de betekenis van lichaamstaal, interactieaspecten, veiligheid, nabijheid, (tegen)overdracht en weerstand. - Maakt de toegepaste interventies inzichtelijk, en verantwoordt deze in een voor cliënten begrijpelijke taal. Onderbouwt de toegepaste interventies naar het cliëntstelsel, collega's, professionals en opdrachtgevers. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - Heeft zelfkennis en reflecteert kritisch op het eigen handelen om zijn professionaliteit blijvend te ontwikkelen in de

	<p>maatschappelijke context. Handelt volgens ethische codes, reglementen en gedragsregels en gaat integer om met beroepsethische dilemma's.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Heeft een visie op het beroep in (inter)nationale context. Kan deze overtuigend naleven en uitdragen. Heeft een beroepsidentiteit die herkenbaar is voor anderen. <p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kent de (werkings)kracht van het vaktherapeutisch middel bij zichzelf en de ander en zet het in als instrument voor persoonlijke ontwikkeling. - Confronteert zichzelf in het vaktherapeutisch middel met patronen in denken, voelen en handelen en reflecteert hierop ten behoeve van zijn therapeutische professionaliteit.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	<p>Integrale toets 3 Verantwoordingsverslag, beeldende, drama of muzikale presentatie met criteriumgericht interview Vrije ruimte Vinktoets: voldaan/niet-voldaan</p>
Weging deeltentamen	<p>Integrale toets 3: 1 Vrije ruimte: 0</p>
Minimaal oordeel	<p>Integrale toets: 5½</p>
Tentamenmomenten	<p>Integrale toets 3: 1e: periode 2 of 4 2e: periode 2 of 4 Vrije ruimte: Vrij te kiezen door student; uiterlijk periode 4</p>
Aantal examinatoren	<p>2</p>
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	<p>Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).</p>

9.2.3.3 Onderwijseenheid psychomotorische therapie

Algemene informatie	
Naam onderwijseenheid	Methodisch handelen / Therapeutic Methods
Code onderwijseenheid	VTH-4MH
Onderwijsperiode	Periode 1 en 2 of Periode 3 en 4
Studiepunten	10
Studielast in uren	280
Onderwijstijd (contacturen)	24
Ingangseisen onderwijseenheid	- OWE's VTH-3MHAP en VTH-3MHBP afgerond en toetsen gehaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>De OWE staat in het teken van het verder ontwikkelen van de beroepsidentiteit, waarmee de student steeds meer autonoom wordt in het beroepsmatig handelen. Om dit mogelijk te maken kiest de student in overleg met docenten een specifieke leercontext. Voorbeelden hiervan zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een begeleidersrol in het praktijkleren van propedeuse- of hf1-studenten. - Een stage in een behandelcontext buiten de reguliere GGZ. - Het ervaringsgericht begeleiden van intervisie van propedeuse- of hf1-studenten (drama- en psychomotorische therapie). - Het begeleiden van propedeuse- of hf1-studenten bij het leren in het vaktherapeutisch middel (drama- en psychomotorische therapie). <p>De student werkt net als in methodisch handelen HF2 aan het opbouwen en onderhouden van een (vaktherapeutische) werkrelatie, ervaringsgericht interveniëren en ook professionaliseren en profileren (resp. EK 1, 2 en 4). In HF 3 raakt dit verbonden aan dieper gelegen waarden en motieven, het zogenaamde triple-loop leren, waardoor de student zich ontwikkelt tot een autonoom professional (Geenen, 2010).</p> <p>Het onderwijs is vraag gestuurd en gericht op reflectie op methodisch handelen, waarbij keuzes worden gemaakt vanuit de persoonlijke en de professionele identiteit.</p> <p>Naast de geboden keuzeruimte in het te realiseren eindproduct, krijgt de student 70 uren vrij te besteden. Vrije ruimte stimuleert ook het verder ontwikkelen van de beroepsidentiteit. Dat wil zeggen dat de student één of meerdere taken of werkzaamheden kan opvoeren waarvan hij/zij duidelijk maakt dat en hoe deze bijdragen aan de ontwikkeling in het licht van de eindkwalificaties. Voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het opstarten van een eigen bedrijf. - Het hebben van een baan als vaktherapeutisch professional. - Lid opleidingscommissie van de opleiding VT - Studentassistentchap bij opleiding VT - Het zoeken van verdieping buiten je minor om (bijvoorbeeld verdieping in neurowetenschappen). <p>Ook andere opties zijn mogelijk. Elke optie bespreekt de student met de SLB-er. De student dient een plan in met verantwoording van de activiteiten (in welke opzichten dragen de activiteiten bij aan de competentie-ontwikkeling) bij de SLB-er. De SLB-er bepaalt of de 'toets' voldaan of niet voldaan is.</p> <p>Bron: Geenen, M. J. (2017). <i>Reflecteren: Leren van je ervaringen als sociale professional</i> (2e herziene druk). Bussum: Coutinho.</p>

Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren en weerstand. Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren
Samenhang	Tijdens de verdiepende of verbredende stage van Methodisch handelen in HFIII vindt er een integratie plaats van de eindkwalificaties 1, 2 en 4. De OWE staat in het teken van het verder ontwikkelen van de beroepsidentiteit, waarmee de student steeds meer autonoom wordt in het beroepsmatig handelen. Dit leidt, in combinatie met onderzoek en innovatie, tevens ook tot een verdere professionalisering en positionering als beginnend professional.
Activiteiten en/of werkvormen	Intervisie, Hanbegeleiding en lessen methodisch handelen.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam en code (deel)tentamen	Integrale toets 3 VTH-4MH-1 Vrije ruimte VTH-4MH-2
Beoordelingscriteria	<p>Integrale toets 3</p> <p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - Past (wetenschappelijke) kennis over verbale en non-verbale communicatietechnieken toe in het opbouwen en onderhouden van de werkrelatie met de cliënt en relevante partijen. Is zich bewust van de verschillen vanuit culturele en sociale achtergrond en gaat hier sensitief mee om. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Intervenueert ervaringsgericht ten behoeve van de behandeling van cliënten en redeneert en opereert vanuit een rationale, die behandeldoel en werkvorm verbindt en gebaseerd is op (inter)nationale methoden, theorieën en onderzoeksresultaten. - Zet de cliënt aan tot ervaren, denken, vormgeven en handelen ten behoeve van de afgesproken doelstelling. Hierbij wordt rekening gehouden met de draagkracht en de culturele en sociale achtergrond van de cliënt. - Intervenueert op basis van algemene vakspecifieke therapeutische kennis, zoals: de betekenis van lichaamstaal, interactieaspecten, veiligheid, nabijheid, (tegen)overdracht en weerstand. - Maakt de toegepaste interventies inzichtelijk, en verantwoordt deze in een voor cliënten begrijpelijke taal. Onderbouwt de toegepaste interventies naar het cliëntensysteem, collega's, professionals en opdrachtgevers. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - Heeft zelfkennis en reflecteert kritisch op het eigen handelen om zijn professionaliteit blijvend te ontwikkelen in de maatschappelijke context. Handelt volgens ethische codes, reglementen en gedragsregels en gaat integer om met beroepsethische dilemma's. - Heeft een visie op het beroep in (inter)nationale context. Kan deze overtuigend naleven en uitdragen. Heeft een beroepsidentiteit die herkenbaar is voor anderen. <p>Vrije ruimte keuze</p>
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Integrale toets 3 Criteriumgericht interview over de leeropbrengst Vrije ruimte Vinktoets: voldaan/niet-voldaan
Weging deeltentamen	Integrale toets 3: 1 Vrije ruimte: 0

Minimaal oordeel	Integrale toets: 5½
Tentamenmomenten	Integrale toets 3: 1e: periode 2 of 4 2e: periode 2 of 4 Vrije ruimte: Vrij te kiezen door student; uiterlijk periode 4
Aantal examinatoren	2
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

9.3 Minoren van de opleiding

In dit studiejaar biedt de opleiding de volgende minoren aan:

n.v.t.

Je kunt ook een minor bij een andere HAN-opleiding kiezen. Het overzicht van minoren van de HAN en de toegangseisen ervoor vind je hier: www.minoren-han.nl.

9.4 Afstudeerrichtingen

Zie paragrafen 9.1 en 9.2 – OWE-beschrijvingen per richting.

9.5 Honours-, talenten- en schakelprogramma's

n.v.t.

9.5.1 Honoursprogramma's

n.v.t.

9.5.2 Talentenprogramma's

n.v.t.

9.5.3 Schakelprogramma's

n.v.t.

9.6 Deeltijdse en/ of duale inrichtingsvorm

9.6.1 Deeltijdse inrichtingsvorm

n.v.t.

9.6.2 Duale inrichtingsvorm

n.v.t.

9.7 Trajecten met bijzondere eigenschap

n.v.t.

9.7.1 Versneld traject

n.v.t.

9.7.2 Verkort traject

n.v.t.

9.7.3 Verkort traject van associate degree naar bachelorgraad

n.v.t.

9.7.4 Traject voor topsporters

n.v.t.

9.7.5 D-stroom

n.v.t.

9.7.6 Gecombineerd traject

n.v.t.

9.7.7 Overig traject met bijzondere eigenschap

n.v.t.

10 Evaluatie van het onderwijs

10.1 Evaluatiestructuur

Voor alle opleidingen van de HAN is een Kwaliteitskader vastgesteld. Dit is afgestemd op het accreditatiekader van de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO) en het past bij het aan de HAN geformuleerde onderwijsbeleid. In dit kader is onder meer vastgelegd dat er regelmatig evaluaties onder studenten, afgestudeerden, werkveld en personeel plaatsvinden.

Ter ondersteuning van evaluaties op opleidingsniveau worden door de HAN evaluatieonderzoeken gedaan. De HAN neemt jaarlijks met alle opleidingen deel aan de Nationale Studenten Enquête (NSE) waarin studenten aangeven hoe tevreden zij zijn over de verschillende aspecten van de opleiding. Ieder jaar vindt een alumni-onderzoek plaats via de HBO-monitor. Hiermee wordt voor alle opleidingen onderzocht hoe alumni terugkijken op hun opleiding en hoe zij de aansluiting op de arbeidsmarkt ervaren. HAN-studenten die de opleiding zonder getuigschrift verlaten worden benaderd met de vraag wat de reden van hun vertrek is. Verder wordt de studievoortgang en de uitval per opleiding gemonitord.

Iedere zes jaar vindt de accreditatie door de NVAO plaats, met daaraan voorafgaand een externe visitatie door een commissie van deskundigen. Halverwege deze accreditatiecyclus wordt een audit uitgevoerd door een interne commissie aangevuld met een externe domeindeskundige met als doel de voortgang van verbeteractiviteiten naar aanleiding van de laatste externe opleidingsbeoordeling te monitoren en te toetsen. Deze interne audit levert een rapport op met verbeteradviezen aan de inhoudsverantwoordelijken van de opleiding, de opleidingscommissie en de academiecteur.

De audit wordt uitgevoerd op basis van HAN-richtlijnen, waarvan de borging van de bestuurs- en onderwijsrechtelijke kwaliteit en goede uitvoering van de onderwijs- en examenregeling onderdelen zijn.

10.2 Evaluatie door de opleiding

De academiecteur is verantwoordelijk voor de opbouw en de kwaliteit van de opleiding.

De academiecteur stelt jaarlijks een jaarverslag kwaliteitszorg van de opleiding vast dat samen met het interne auditrapport of visitatierapport, dient voor de interne en externe dialoog over de kwaliteit van de opleiding. Dit verslag beschrijft welke verbeteracties voor het verslagjaar waren afgesproken, hoe deze zijn uitgevoerd en wat de resultaten daarvan zijn.

Op basis van de analyse van evaluatiegegevens over het verslagjaar is omschreven welke verbeteracties voor het lopende jaar worden uitgevoerd. De evaluatiegegevens komen tot stand door evaluaties van onderwijseenheden, jaarevaluaties en curriculumevaluaties met docenten, studenten, alumni en beroepspraktijk, en de evaluatieonderzoeken die centraal door de HAN worden uitgevoerd.

De academiemanager en/of de opleidings-, curriculum- en examencommissies zijn in deze cyclus op opleidingsniveau betrokken door middel van een beknopte reactie daarop die in de bijlagen van het jaarverslag wordt opgenomen.

10.3 Rol van de opleidingscommissie

De taken, rol en verantwoordelijkheden van de opleidingscommissie bij de evaluatie zijn bepaald in het Reglement opleidingscommissie. De opleidingscommissie kan ook het initiatief nemen tot specifiek evaluatieonderzoek of dit zelf uitvoeren.

10.4 Opleidingsspecifieke kwaliteitszorg

Zie 3.8 kwaliteitszorg van de opleiding.

11 Overgangsregelingen

11.1 Wijzigingsmoment

Behalve in geval van verschrijving, overmacht, voldoen aan wettelijk voorschrift of als de wijziging in jouw voordeel is, kan een wijziging van de onderwijs- en examenregeling alleen in werking treden met ingang van 1 september van een volgend studiejaar.

Dit hoofdstuk bevat de regels voor de eerbiediging van verkregen rechten en gewekt vertrouwen.

11.2 Geldigheid propedeuse

Een behaald propedeutisch examen en getuigschrift zijn onaantastbaar, behoudens in geval van bewezen fraude bij het behalen daarvan.

11.3 Behaalde studiepunten en studieresultaten

Een tentamenresultaat en de daarbij behorende studiepunten blijven geldig totdat de examencommissie gemotiveerd heeft besloten dat de getentamineerde stof zodanig sterk is verouderd dat deze niet meer bruikbaar is in het beroep en de geldigheidsduur met ingang van een door de examencommissie bepaalde datum is vervallen.

Behaalde resultaten van deeltentamens blijven geldig, en kunnen – als ze nog passen in het nieuwe programma - leiden tot vrijstellingen.

11.4 Gevolgd onderwijs, tentamen niet gedaan of niet gehaald

De student die het onderwijs van een onderwijseenheid in het studiejaar voorafgaande aan de programmawijziging heeft gevolgd, maar geen (deel)tentamen heeft gedaan of een (deel)tentamen niet heeft behaald, heeft recht op herhalingsonderwijs gedurende ten minste het studiejaar waarin de wijziging in werking treedt en recht op ten minste twee gelegenheden voor het tentamen/ de deeltentamens.

De examencommissie kan hiervan in bijzondere gevallen ten gunste van de student afwijken.

Je kunt als je dat wilt zelf direct kiezen voor de nieuwe programma-opzet en je aanmelden voor een vernieuwde of veranderde onderwijseenheid. Je doet daarmee afstand van je beroep op het overgangsrecht.

11.5 Opleidingsspecifieke overgangsregelingen

(Deel)tentamens die in het studiejaar 2019 – 2020 zijn gemaakt en met ingang van het studiejaar 2020-2021 geen onderdeel meer vormen van het toetsprogramma, kunnen uiterlijk in het studiejaar van 2021-2022 worden herkanst. Hierbij wordt géén algemeen ondersteunend onderwijs geboden, maar per geval bekeken wat de wensen en mogelijkheden zijn.

(Deel)tentamens die in het studiejaar 2020 – 2021 zijn gemaakt en met ingang van het studiejaar 2021-2022 geen onderdeel meer vormen van het toetsprogramma, kunnen uiterlijk in het studiejaar van 2022-2023 worden herkanst. Hierbij wordt géén algemeen ondersteunend onderwijs geboden, maar per geval bekeken wat de wensen en mogelijkheden zijn.

DEEL 3 Overige regelingen

1 Regeling tentamens

In deze regeling zijn vastgelegd:

1. De gedragsregels voor studenten bij schriftelijke en digitale tentamens en deeltentamens, voor zover niet vastgelegd in het Studentenstatuut, de Onderwijs- en examenregeling of aanverwante regelingen.
2. De gedragsregels voor studenten bij de inzage en nabespreking van tentamens en deeltentamens, voor zover niet vastgelegd in het Studentenstatuut, de Onderwijs- en examenregeling of aanverwante regelingen.

1 Gedragsregels voor studenten tijdens tentamenafname

De faciliteiten die de HAN biedt voor studenten in het kader van (deel)tentamens, zijn vastgelegd in het Studentenstatuut, de Onderwijs- en examenregeling en aanverwante regelingen. Er is een gedragsregeling voor studenten. Deze gedragsregeling bevat naast algemene bepalingen ook bepalingen ten aanzien van het gedrag van studenten in de tentamenlocaties. In deze regeling tentamens staan additionele bepalingen m.b.t. het gedrag van studenten bij de afname van met name schriftelijke en digitale tentamens.

Gedrag

De student:

1. volgt de instructies van de surveillant op en gaat respectvol met hem/haar om;
2. gedraagt zich zodanig dat hij/zij andere studenten niet stoort bij binnenkomst en bij vertrek van de tentamenlocatie alsmede tijdens de tentamenafname. De student dient voor, gedurende en na het tentamen stilte in acht te nemen in en in de directe omgeving van de ruimte waarin het tentamen plaatsvindt;
3. neemt bij onduidelijkheden voor en/of tijdens het tentamen z.s.m. contact op met de surveillant.

Identificatie en toelating

De student:

1. meldt zich tijdig (15 minuten voor aanvang van het tentamen) bij het tentamenlokaal;
2. wordt alleen toegelaten tot het HAN-tentamen als hij zich kan identificeren met een geldige collegekaart of een geldig identiteitsbewijs. Hieronder wordt verstaan:
  - een paspoort;
  - een Europees identiteitsbewijs;
  - een Nederlands rijbewijs;
  - een rijbewijs van een lidstaat van de Europese Gemeenschappen of een anderestaat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte;
  - een Nederlands vreemdelingendocument.
3. die deelneemt aan een landelijk tentamen kan zich alleen middels een identiteitsbewijs identificeren;
4. dient – ter controle van zijn identiteit door de surveillant - zijn geldige collegekaart of geldig identificatiebewijs rechtsboven op de tafel te leggen gedurende de tentamenafname;
5. wordt door de surveillant afgevinkt op de presentielijst ter bevestiging van deelname aan het tentamen;

6. die niet op de presentielijst vermeld staat meldt dit direct aan de surveillant. Alleen wanneer van tevoren door de opleiding of academie bepaald is dat bijschrijven op de presentielijst is toegestaan wordt de student vervolgens in de gelegenheid gesteld om aan het tentamen deel te nemen.

Diefstal/verlies legitimatie

Als de student door diefstal of verlies geen legitimatie kan tonen, kan met een originele aangifte van diefstal en/of een originele aanvraag nieuw identiteitsdocument van de gemeente een bewijs van inschrijving aangevraagd worden bij het Tentamenbureau om toegelaten te worden tot de tentamenlocatie. Deze aanvraag moet tijdig vóór het tentamen worden aangevraagd.

Voor aanvang van het tentamen

De student:

1. legt uitsluitend zaken die hij/zij nodig heeft voor het maken van een tentamen op/naast de tafel;
2. mag - tenzij uitdrukkelijk anders bepaald - tijdens het tentamen niet in het bezit zijn van digitale gegevensdragers, resp. apparatuur met geïntegreerde digitale gegevensdrager(s), zoals USB-stick, rekenmachine, speciaal horloge, speciale bril, speciale oordopjes e.d.;
3. mag geen horloge dragen. In alle tentamenlocaties is een klok aanwezig;
4. mag - tenzij uitdrukkelijk anders bepaald - tijdens het tentamen geen gebruik maken van de volgende hulpmiddelen: papieren versie(s) van woordenboek(en), wetboek(en), (hand)boek(en) e.d.; wanneer deze hulpmiddelen wel zijn toegestaan, kunnen deze hulpmiddelen door de surveillanten gecontroleerd worden;
5. dient zijn/haar jas, muts, das, tas(sen), etui(s), mobiele telefoon(s), smartphone(s), digitale gegevensdrager(s) en apparatuur met geïntegreerde digitale gegevensdrager(s) e.d. neer te leggen op de door de surveillant aangewezen plaats;
6. dient de mobiele telefoon(s), smartphone(s) e.d. uit te zetten alvorens deze weg te leggen;
7. vermeldt bij aanvang van het tentamen op alle tentamendocumenten zijn naam, studentnummer, klas/groep en verdere door surveillant gevraagde gegevens. Bij gebruik van het kladpapier, noteert hij/zij deze gegevens ook hierop;
8. heeft na de feitelijke aanvang van het tentamen geen onmiddellijke toegang tot de tentamenlocatie. Studenten die niet in staat zijn op tijd op de tentamenlocatie aanwezig te zijn, mogen 30 minuten na de feitelijke aanvang van het tentamen de tentamenlocatie alsnog betreden en aan het tentamen voor de resterende tentamenduur deelnemen. De surveillant noteert welke studenten te laat zijn. Studenten houden zich strikt aan de aanwijzingen van de surveillanten m.b.t. de plekken waar zij plaats mogen nemen en storen de studenten die al een aanvang hebben gemaakt met het tentamen niet.

Tijdens het tentamen

De student:

1. mag tijdens een tentamenzitting van 120 minuten of korter geen gebruik maken van het toilet. Bij een tentamenzitting die langer duurt dan 120 minuten, is toiletbezoek na 120 minuten onder begeleiding van een surveillant toegestaan. Uitzonderingen bij alle tentamens in geval van fysieke ongemakken zijn mogelijk, mits uiterlijk 15 minuten voor aanvang van het tentamen gemeld bij de surveillant of in geval van binnenkomst 30 minuten na aanvang van het tentamen direct bij binnenkomst;
2. mag tijdens de eerste 30 minuten na de feitelijke aanvang van een tentamen niet vertrekken of

zijn werk inleveren (om onrust en/of onregelmatigheden tegen te gaan). Indien er studenten zijn die 30 minuten na aanvang alsnog de tentamenlocatie betreden, mogen de studenten die al willen vertrekken dat pas doen als de verlate studenten zijn gestart met hun tentamen;

3. die middels een onderwijsovereenkomst of een daartoe strekkend besluit van de examencommissie recht heeft op extra tentamenfaciliteiten wordt daartoe in de gelegenheid gesteld. Deze faciliteiten zijn van toepassing als de student zich tijdig heeft ingeschreven voor het tentamen;
4. mag tijdens een tentamen dat minder dan 150 minuten duurt geen etenswaren nuttigen; bij een tentamenzitting van 150 minuten of langer mag de student etenswaren nuttigen die geen onnodige hinder voor medestudenten veroorzaken;
5. mag alleen drinkwaren uit een af te sluiten flesje/pakje nuttigen;
6. dient het tentamen met de voorgeschreven schrijfbepalingen zoals vermeld op het voorblad (zwarte of blauwe pen of potlood) te maken;
7. draagt er zorg voor dat schrapformulieren op de juiste wijze en volgens de instructie van de surveillant worden ingevuld;
8. mag op geen enkele manier (delen van) een tentamen kopiëren of op welke andere wijze dan ook (de inhoud van) een tentamen buiten de tentamenlocaties brengen.

Hulpmiddelen

De student:

1. mag geen andere hulpmiddelen gebruiken dan die zijn toegestaan. De toegestane hulpmiddelen worden tijdig bekendgemaakt door de opleiding en staan tevens vermeld op het tentamenvoorblad;
2. draagt er zorg voor dat hulpmiddelen niet zijn voorzien van bijschrijvingen etc. behalve als op het tentamenvoorblad staat aangegeven dat dit toegestaan is.

(Vermoedelijke) Onregelmatigheid

De student:

1. wordt voor de bepalingen rondom onregelmatigheden of fraude, sancties bij onregelmatigheid of fraude, inbeslagname van bewijsmateriaal verwezen naar Deel 2 van het opleidingsstatuut (de onderwijs- en examenregeling), en Deel 3, hoofdstuk 2 van het opleidingsstatuut (het reglement examencommissie);
2. mag in geval van constatering van een redelijk vermoeden van een onregelmatigheid of fraude door de surveillant het tentamen afmaken, en ondertekent het door de surveillant ingevulde 'formulier – vermoedelijke – onregelmatigheid of fraude' voor gezien.

Inleveren tentamendocumenten

De student:

1. controleert vóór inlevering van de tentamenuitwerking en -opdracht(en) of op alle in te leveren tentamenstukken zijn naam, studentnummer, klas/groep en verdere door surveillant gevraagde gegevens (juist) zijn ingevuld;
2. levert alle tentamendocumenten inclusief gebruikt en ongebruikt kladpapier in bij de surveillant en plaats ter bevestiging hiervoor zijn handtekening op de presentielijst;
3. zorgt ervoor dat alles netjes en opgeruimd wordt achtergelaten alvorens de tentamenlocatie te verlaten.

2 Gedragsregels voor studenten tijdens inzage/nabespreking beoordeeld tentamenwerk

Er is een gedragsregeling voor studenten. Deze gedragsregeling bevat naast algemene bepalingen ook bepalingen ten aanzien van het gedrag van studenten in de tentamenlocaties.

In deze regeling tentamens staan additionele bepalingen m.b.t. de inzage van beoordeeld tentamenwerk (verder te noemen 'inzage').

Vooraf: Alleen studenten die hebben deelgenomen aan het tentamen waarvoor de inzage is georganiseerd mogen in het lokaal aanwezig zijn. Tijdens de inzage is een docent en een surveillant aanwezig.

Gedrag

De student:

1. volgt de instructies van de surveillant op en gaat respectvol met hem/haar om;
2. gedraagt zich zodanig dat hij/zij andere studenten niet stoort bij binnenkomst en bij vertrek van het lokaal waar de inzage plaatsvindt (verder te noemen 'lokaal'), alsmede tijdens de inzage;
3. neemt bij onduidelijkheden tijdens de inzage z.s.m. contact op met de surveillant.

Identificatie en toelating

De student:

1. toont de surveillant ter identificatie zijn geldige collegekaart of een geldig identificatiebewijs:
  - een paspoort;
  - een Europees identiteitsbewijs;
  - een Nederlands rijbewijs;
  - een rijbewijs van een lidstaat van de Europese Gemeenschappen of een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, mits het rijbewijs bij vertoon ervan nog geldig is;
  - een Nederlands vreemdelingendocument.

Als de student geen collegekaart of een geldig identificatiebewijs kan tonen, wordt hij/zij uitgesloten van deelname aan de inzage/nabespreking.

In het geval van diefstal of verlies van het identiteitsbewijs kan alleen met een originele aangifte van diefstal en/of een originele aanvraag nieuw identiteitsdocument van de gemeente een bewijs van inschrijving aangevraagd worden bij het Tentamenbureau om toegelaten te worden tot het lokaal.

2. noteert zijn/haar naam op de door de surveillant aangereikte presentielijst ter bevestiging van deelname aan de inzage/nabespreking;
3. dient – ter controle van zijn identiteit door de surveillant - zijn geldige collegekaart of geldig identificatiebewijs rechtsboven op de tafel te leggen gedurende de inzage/nabespreking.

Aanvang en hulpmiddelen

De student:

1. dient bij inzage van een schrapkaarttoets zelf zorg te dragen voor een kopie van zijn/haar antwoordformulier (gele doorslag);
2. legt uitsluitend die (toegestane) hulpmiddelen op tafel die vermeld staan op het inzage voorblad of door de surveillant aan het begin van de inzage meegedeeld worden;

3. mag - tenzij uitdrukkelijk anders bepaald - niet in het bezit zijn van digitale gegevensdragers, resp. apparatuur met geïntegreerde digitale gegevensdrager(s), zoals mobiele telefoon, smartphone, USB-stick, rekenmachine, speciaal horloge, speciale bril, speciale oordopjes e.d.;
4. dient zijn/haar jas, muts, das, tas(sen), etui(s), mobiele telefoon(s), smartphone(s), digitale gegevensdrager(s) en apparatuur met geïntegreerde digitale gegevensdrager(s) e.d. neer te leggen op de door de surveillant aangewezen plaats;
5. draagt er tevens zorg voor dat zijn/haar mobiele telefoon(s), smartphone(s) of andere digitale gegevensdrager(s) en apparatuur met geïntegreerde digitale gegevensdrager(s) uit staan alvorens deze weg te leggen;
6. vult alle gevraagde gegevens op het protestformulier nauwkeurig in.

Tijdens de inzage/nabespreking

De student:

1. mag tijdens de inzage geen gebruik maken van het toilet;
2. mag tijdens de inzage geen etenswaren nuttigen;
3. mag alleen drinkwaren uit een af te sluiten flesje/ pakje nuttigen;
4. mag alleen één of meer van de volgende toegestane documenten op tafel hebben liggen:
  - a. beoordelingsformulier
  - b. gele doorslag (van de schrapkaart toets)
  - c. tentamenuitwerkingen
5. mag geen aantekeningen of wijzigingen aanbrengen in de gemaakte tentamenuitwerking. Mocht hij/zij dit toch doen dan wordt dit als onregelmatigheid gemeld bij de examencommissie;
6. mag geen standaarduitwerkingen of opgaven meenemen of kopiëren. Ook het overschrijven van de eigen tentamenuitwerking en/of die van andere studenten is niet toegestaan;
7. is niet toegestaan op welke manier dan ook (delen van) een tentamen te kopiëren of op welke andere wijze dan ook (de inhoud van) een tentamen buiten de tentamenlocaties te brengen.

(Vermoedelijke) Onregelmatigheid

Voor de geldende bepalingen bij onregelmatigheden of fraudes, sancties bij onregelmatigheid of fraude en inbeslagname van bewijsmateriaal wordt verwezen naar de geldende bepalingen in Deel 2 van het opleidingsstatuut (de onderwijs- en examenregeling), en Deel 3, hoofdstuk 2 van het opleidingsstatuut (het reglement examencommissie).

Inleveren ingezien (beoordeeld) tentamenwerk

De student:

1. levert alle ter inzage gekregen documenten in bij de surveillant en plaats ter bevestiging hiervoor zijn handtekening op de presentielijst;
2. zorgt ervoor dat alles netjes en opgeruimd wordt achtergelaten alvorens het lokaal te verlaten.

3 Slotbepalingen

Onvoorziene omstandigheden

In uitzonderlijke situaties en in gevallen waarin deze regeling niet voorziet en waarin een onmiddellijke beslissing noodzakelijk is, beslist:

- a. zo dit tot de bevoegdheid hoort van het tentamenbureau: de leidinggevende van het tentamenbureau;
- b. zo dit tot haar/zijn bevoegdheid hoort: de examinator;
- c. zo dit tot zijn/haar bevoegdheid hoort: de voorzitter van de examencommissie;
- d. indien niet kan worden afgewacht tot één van bovenstaande bevoegden aanwezig is: de surveillant, in overleg met de coördinerend surveillant.

De beslissing wordt zo spoedig mogelijk meegedeeld aan de belanghebbende(n).

Klacht en beroep betreffende beslissingen en handelingen van het tentamenbureau

Zie hiervoor de volgende HAN regelingen:

- 'Klachtenregeling';
- 'Regeling rechtsbescherming besluiten het onderwijs betreffende (COBEX)'.

4 Bijlage

Formulier geconstateerde vermoedelijke onregelmatigheid of fraude **Form for suspected irregularity/fraud**

Naam surveillant *Name of supervisor*

.....
Naam student *Name of student*

.....
Studentnummer *Student number*

.....
Code/naam tentamen *Code/name of exam*

.....
Datum *Date*

.....
Tijdstip van de vermoedelijke onregelmatigheid of fraude *Time of suspected irregularity/fraud*

.....
Tentamenlokaal *Exam room*

.....
Plaats *Place*

.....
Beknopt verslag door de surveillant van het gebeurde:

Brief written report of the events by the supervisor:

Korte reactie van de student (je bent niet verplicht dit in te vullen, je krijgt nog de kans je verhaal te doen bij de examencommissie):

Brief response by the student (you are not required to fill out this form, you will still have the opportunity to tell your story to the Board of Examiners):

Handtekening surveillant *Supervisor's signature*

.....
Handtekening 'voor gezien' van student

Student's signature to confirm he/she has read the form

.....

De surveillant grijpt in geval van een redelijk vermoeden van een onregelmatigheid of fraude direct in. Hij laat de student onder voorbehoud het tentamen afmaken en neemt alle bescheiden in waarmee de vermoedelijke onregelmatigheid/fraude heeft plaatsgevonden. De surveillant vult dit formulier in en levert dit met alle bescheiden na afloop van het tentamen direct in bij de coördinator-surveillant. De student ontvangt een kopie van het ingevulde formulier en de flyer 'Informatie voor student bij vermoedelijke onregelmatigheid of fraude tijdens het tentamen'. Via het Tentamenbureau gaat het formulier vervolgens naar de examencommissie. De examencommissie neemt contact op met de student.

The supervisor intervenes immediately in case of a suspected irregularity or fraud. He or she provisionally allows the student to finish the exam, and seizes all documents that he or she suspects are involved in the suspected irregularity/fraud. The supervisor fills in this form and submits it to the coordinating supervisor along with all accompanying items immediately after the exam. The student in question receives a copy of the completed form and the flyer 'Student information in case of suspected irregularity/fraud during the exam'. The form is then sent to the Board of Examiners via the exams office. The Board of Examiners will contact the student.

2 Reglement examencommissie

(Reglement zelf op- en vast te stellen door de examencommissie waartoe de opleiding of groep van opleidingen behoort op basis van onderstaand model reglement examencommissie voor de bacheloropleidingen, associate degree opleidingen en masteropleidingen van de HAN).

Paragraaf 1: Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

Voor dit reglement gelden de definities en bepalingen die zijn opgenomen in paragraaf 1.1 van de Onderwijs en Examenregeling.

Artikel 1.2 Status en toepasselijkheid van het reglement

1. Dit reglement bevat regels over taken en bevoegdheden van de examencommissie AGVB: HBO Verpleegkunde (voltijdse en deeltijdse variant), Medische Hulpverlening en Vaktherapie en maatregelen die zij in dit verband kan nemen alsmede regels over de uitvoering ervan.
2. Het modelreglement wordt jaarlijks met instemming van de medezeggenschapsraad door het college van bestuur als deel van het kader opleidingsstatuut vastgesteld.
De examencommissie kan leden, artikelen en paragrafen aanpassen, mits genoemde aanpassingen niet in strijd komen met de onderwijs- en examenregeling(en) van de opleiding(en), het Studentenstatuut HAN en de WHW.
3. Het reglement is vastgesteld door de examencommissie en van toepassing op (de eenheden van leeruitkomsten/onderwijseenheden, (deel)tentamens en examens van de bacheloropleiding(en):

HBO Verpleegkunde (voltijd, deeltijd)
Medische Hulpverlening
Vaktherapie

Paragraaf 2: Besluitvorming en mandaten, taken en vergaderingen

Artikel 2.1 Besluitvorming en mandaten

1. De voorzitter van de examencommissie tekent besluiten van de examencommissie, tenzij de tekenbevoegdheid is gemandateerd.
2. De examencommissie kan, voor aangelegenheden de dagelijkse gang van zaken betreffende, een dagelijkse commissie (DC) instellen. Deze commissie bestaat uit de voorzitter van de examencommissie en een ander lid en wordt - voor zover die functie wordt ingesteld - ondersteund door de ambtelijk secretaris. De dagelijkse commissie is, op basis van een algemeen mandaat, bevoegd om de lopende zaken te regelen. In geval in voorkomende situaties de DC niet tot besluitvorming komt, zal op zo kort mogelijke termijn de situatie aan de examencommissie ter besluitvorming worden voorgelegd.
3. De examencommissie kan in zijn werkzaamheden worden ondersteund door een ambtelijk secretaris.

4. Door de examencommissie gemandateerde taken zijn opgenomen in bijlage 1 van dit reglement. De examencommissie blijft volledig verantwoordelijk voor eventueel door haar gemandateerde taken en/of bevoegdheden.
5. Door of namens het instellingsbestuur aan de examencommissie gemandateerde taken zijn opgenomen in een overzicht dat geraadpleegd kan worden in bijlage 2.
6. De examencommissie draagt er zorg voor dat regelmatig aan haar (schriftelijk) gerapporteerd wordt betreffende de voortgang van door haar gemandateerde taken en/of bevoegdheden.

Artikel 2.2 Taken en bevoegdheden examencommissie

De examencommissie heeft de volgende taken en bevoegdheden:

1. Het borgen van de kwaliteit van (deel)tentamens en examens.
2. Het in aanvulling op de OER vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om (deel)tentamens en examens objectief, betrouwbaar, valide en transparant te beoordelen en de uitslag vast te stellen.
3. Het besluiten dat de geldigheidsduur van behaalde (deel)tentamenresultaten en de daarbij behorende studiepunten is vervallen, met ingang van een door de examencommissie bepaalde datum, indien gemotiveerd kan worden dat de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden zodanig sterk verouderd zijn dat deze niet meer bruikbaar zijn in het beroep.
4. Het beslissen op vrijstellingsverzoeken van studenten. Indien blijkt dat het genomen besluit is gebaseerd op door de student aangeleverd onjuist bewijsmateriaal, is de examencommissie bevoegd dit besluit in te trekken.
5. Het besluiten dat bepaalde eerder behaalde (deel)tentamens, certificaten en andere verklaringen, diploma's en getuigschriften recht geven op vrijstelling van het afleggen van één of meer (deel)tentamens. Een overzicht van aanwijzingsbesluiten voor groepen studenten is opgenomen in bijlage 3 van dit reglement.
6. Het vaststellen van nadere regels in verband met mogelijke fraude en/of onregelmatigheden van een (aankomend) student of extraneus en de in dat verband te nemen maatregelen.
7. Het vaststellen van beleid en regels met betrekking tot de uitvoering van de taken en bevoegdheden zoals beschreven in de leden 1, 2, 3, 4 en 5.
8. Het borgen van de kwaliteit van de organisatie en de procedures rondom tentamens en examens.
9. Bij het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen zoals bedoeld in lid 2 wordt gewerkt met protocollen voor het beoordelen van (eind)werkstukken waarbij zo mogelijk wordt aangesloten bij landelijke eisen.
10. Het aanwijzen van examinatoren en hoofdexaminatoren ten behoeve van het afnemen van (deel)tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan. De examencommissie stelt richtlijnen op voor de aanwijzing van en opdracht aan (hoofd)examinatoren per tentamenvorm.
11. Het beëindigen van de aanwijzing als examinator.
12. Het doen van voorstellen aan het college van bestuur om de inschrijving van een student te beëindigen bij ernstige fraude.
13. Het adviseren van het college van bestuur in verband met beëindigen van de opleiding van de student als gevolg van zijn gedraging in relatie tot toekomstige beroepsuitoefening.
14. Het beslissen bij verdenking van een door een student gepleegde onregelmatigheid en/of fraude en het zo nodig treffen van maatregelen ter zake, een en ander conform het reglement examencommissie zoals vastgesteld is door de examencommissie.
15. Het beslissen op het verzoek van een student om een minor te volgen conform de OER.

16. Het beslissen welke HAN-minoren worden goedgekeurd als minor voor het getuigschrift van de opleiding(en). Het overzicht van deze door de examencommissie goedgekeurde HAN-minoren kan geraadpleegd worden via Onderwijs Online.
17. Het beslissen op het verzoek van een student tot een extra gelegenheid voor het afleggen van een (deel)tentamen.
18. Alleen voor reguliere opleidingen: het beslissen op het verzoek van de student voor het afleggen van een leerwegaafhankelijk (deel)tentamen van een onderwijseenheid.
19. Het beslissen op het verzoek van de bachelorstudent om (deel)tentamens van het afsluitend examen af te mogen leggen voordat het propedeutisch examen met goed gevolg is afgelegd.
20. Het beslissen op het verzoek van een student om onderwijs te mogen volgen en (deel)tentamens af te mogen leggen in afwijking van geldende ingangseisen.
21. Het beslissen op het verzoek van een student om (deel)tentamens in een andere vorm af te mogen leggen dan bepaald in de onderwijs- en examenregeling.
22. Het beslissen op het verzoek van een student om, op grond van een functiebeperking, chronische ziekte of om een andere reden zoals zwangerschap, (deel)tentamens op een aangepaste wijze af te mogen leggen.
23. Het beslissen op een verzoek van een student om een mondeling tentamen niet openbaar te laten zijn. In geval van bijzondere redenen zoals geheimhoudingsplicht bij een afstudeerzitting kan de examencommissie ook zonder verzoek van de student het (principe)besluit nemen bepaalde (deel)tentamens niet openbaar te laten zijn.
24. Het uitreiken van bewijsstukken, modulecertificaten en verklaringen.
25. Het mede vormgeven aan het examenbeleid van de opleiding of groep van opleidingen.
26. Het adviseren van de academiedirecteur over de onderwijs- en examenregelingen(en).
27. Het uitreiken van een getuigschrift ten bewijze dat een examen met goed gevolg is afgelegd nadat door het instellingsbestuur is verklaard dat aan de procedurele eisen voor afgifte is voldaan.
28. Deze eisen zijn:
  - de student dient voor het verlenen van de graad ingeschreven te staan bij de HAN;
  - het collegegeld dient betaald te zijn.
29. Het beslissen op het verzoek van de student om de uitreiking van het getuigschrift uit te stellen.
30. Het desgevraagd - aan degene die meer dan één tentamen met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift als bedoeld in artikel 7.11 lid 2 WHW kan worden uitgereikt - verstrekken van een verklaring waarin in elk geval de tentamens zijn vermeld die met goed gevolg zijn afgelegd.
31. Het uitreiken van een getuigschrift bekwaamheidsonderzoek als bewijs dat het bekwaamheidsonderzoek met goed gevolg is afgesloten in het kader van de zij-instroom in het beroep van leraar en docent. Dit lid is niet van toepassing op de opleiding Vaktherapie.

Artikel 2.3 Vergaderingen examencommissie

1. De examencommissie vergadert ten minste 20 maal per jaar.
2. De data van de vergaderingen van de examencommissie worden zodanig gepland dat zij aansluiten bij de planningscyclus van de opleiding(en) en de academie.
3. De examencommissie beslist bij gewone meerderheid van uitgebrachte stemmen.
4. Indien bij stemmen de stemmen staken, beslist de stem van de voorzitter.

5. Bij gelegenheid van de eerstvolgende vergadering bekrachtigt de examencommissie formeel de beslissingen de dagelijkse gang van zaken betreffende, die de dagelijkse commissie op basis van haar algemeen mandaat tussentijds heeft genomen, evenals eventuele andere beslissingen die op basis van gemandateerde taken/ bevoegdheden zijn genomen.
6. Het secretariaat van de examencommissie draagt er zorg voor dat van elke vergadering een verslag wordt gemaakt. Het verslag wordt de eerstkomende vergadering van de examencommissie vastgesteld. Onderdeel van het verslag is een besluitenlijst.
7. De (ambtelijk) secretaris van de examencommissie draagt er zorg voor dat de academiecteur⁴ en de overige leden van de examencommissie tijdig een exemplaar van het vastgestelde verslag ontvangen.
8. De (ambtelijk) secretaris van de examencommissie draagt er zorg voor dat vastgestelde, geanonimiseerde, vergaderverslagen digitaal kunnen worden ingezien door docenten/studenten/lectoren en andere betrokkenen van de opleiding(en).

Artikel 2.4 Gezamenlijk overleg academiecteur en examencommissie(s)

1. De voorzitter van de examencommissie overlegt ten minste 1 keer per studiejaar (gezamenlijk) met de voorzitters van alle andere examencommissies binnen de academie.
2. De examencommissie overlegt ten minste 2 keer per studiejaar met de academiecteur.
3. De examencommissie overlegt 1 keer per studiejaar (gezamenlijk) met alle voorzitters van de examencommissies van de betreffende academie en de academiecteur.

Paragraaf 3: Kwaliteitsbewaking examens, tentamens en organisatie

Artikel 3.1 Het borgen van de kwaliteit van tentamens

1. De examencommissie borgt de kwaliteit van de (deel)tentamens.
2. De examencommissie gaat na of de richtlijnen en aanwijzingen zoals bedoeld in artikel 3.2 in de praktijk nageleefd worden en leiden tot (deel)tentamens van goede kwaliteit.
3. De examencommissie zal daar waar nodig aanwijzingen ter verbetering doen.
4. Voor het waarborgen van de validiteit, betrouwbaarheid, uitvoerbaarheid en transparantie van de tentaminering stelt de examencommissie (jaarlijks) een toezichtsplan/borgingsplan op. Dit plan is te raadplegen via OnderwijsOnline/AlgemeneInformatie/Examencommissie.

Artikel 3.2 Richtlijnen en aanwijzingen t.b.v. de tentamens

1. Het afnemen van (deel)tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan geschiedt door (hoofd)examinatoren aangewezen door de examencommissie.
2. De (hoofd)examinatoren toetsen en beoordelen de (deel)tentamens aan de hand van de in de onderwijs- en examenregeling(en) opgenomen criteria en door de examencommissie vastgestelde richtlijnen en aanwijzingen.

---

⁴ Hiermee wordt bedoeld: degene die zeggenschap heeft over de opleiding en de directe gesprekspartner is van de examencommissie. In verband met HAN2020 is in dit model niet aan te geven welke functionaris hier moet worden opgenomen. Dit kan de examencommissie in haar reglement zelf aanpassen.

3. De examencommissie stelt richtlijnen en aanwijzingen vast over:
  - de constructie van tentamens. Deze zijn te raadplegen via OnderwijsOnline/Algemene Informatie/examencommissie/toetsplan;
  - de afname van tentamens. Deze zijn te raadplegen via OnderwijsOnline/Algemene Informatie/examencommissie/toetsplan;
  - de beoordeling en vaststelling van de uitslag van tentamens. Deze zijn te raadplegen via OnderwijsOnline/Algemene Informatie/examencommissie/toetsplan.

De concrete uitwerking van deze richtlijnen en aanwijzingen zijn te vinden op de OnderwijsOnline pagina van de betreffende onderwijseenheid.

Artikel 3.3 Het borgen van de kwaliteit van het examen

1. De examencommissie borgt de kwaliteit van de examens. Zij stelt hiertoe beleid vast en handelt daarnaar.
2. De examencommissie onderzoekt regelmatig of het geheel van de tentamens alle beoogde eindkwalificaties toetst.
3. De examencommissie stelt vast of de student beschikt over de kennis, inzicht en vaardigheden en eventueel attitude, zoals beschreven in de OER, die noodzakelijk zijn voor het verkrijgen van een graad. Tevens stelt de examencommissie vast of een judicium wordt toegekend. Hiervoor hanteert de examencommissie een (afstudeer) protocol dat te raadplegen is via OnderwijsOnline/Algemene Informatie/Examencommissie.
4. De examencommissie is bevoegd ten behoeve van een zorgvuldig besluit tot vaststelling als bedoeld in het vorige lid de examinandus een eigen nader onderzoek/tentamen af te nemen.
5. De examencommissie onderzoekt periodiek het niveau van de eindwerken. De examencommissie kan dit onderzoek door andere personen laten uitvoeren, waarna door hen een rapportage aan de examencommissie wordt uitgebracht.
6. De examencommissie gaat oneigenlijke toekenning van studiepunten of onthouding ervan door examinatoren tegen.

Artikel 3.4 Het borgen van kwaliteit van de organisatie en procedures rondom tentamens en examens

1. De examencommissie is verantwoordelijk voor het borgen van de kwaliteit van de organisatie en procedures rondom (deel)tentamens en examens.
2. De examencommissie ziet toe op de naleving van de richtlijnen en aanwijzingen over de afname van (deel)tentamens zoals opgenomen in artikel 3.2 lid 3. De examencommissie heeft hiervoor periodiek overleg met het tentamenbureau en indien noodzakelijk met het instellingsbestuur.

Artikel 3.5. Externe validering van examenkwaliteit

De examencommissie draagt zorg voor externe validering van de examenkwaliteit door het bevorderen van:

- opleidings-/academie-overstijgende tentaminering;
- het hanteren van een gezamenlijk protocol t.b.v. de beoordeling van eindwerkstukken;
- de inzet van externe deskundigen bij het opstellen van (deel)tentamens en beoordelingsprocedures;
- de inzet van externe deskundigen bij het beoordelen van tentamenresultaten;
- de eventuele inzet van externe toezichhouders om de kwaliteit van de beoordeling van de

eindwerkstukken te bewaken;

Paragraaf 4: Aanwijzen en deskundigheid examinatoren

Artikel 4.1 Aanwijzen en deskundigheid van examinatoren

1. Voor de constructie, het afnemen en de beoordeling van (deel)tentamens alsmede het vaststellen van de uitslag daarvan wijst de examencommissie (externe) examinatoren aan. Indien er meerdere examinatoren voor een (deel)tentamen zijn wijst de examencommissie ook hoofdexaminatoren aan.
2. (Hoofd)examinatoren zijn - afhankelijk van hun rol in het toetsproces - deskundig in het vakgebied en beschikken over onderwijskundige kennis en vaardigheden wat betreft het opstellen van (deel)tentamens, het vaststellen van beoordeelwijze en -norm, het organiseren van (deel)tentamens en het kunnen analyseren van de (deel)tentamenresultaten op basis van richtlijnen en criteria voor betrouwbare, valide en transparante toetsing en beoordeling.
3. De examencommissie ziet er op toe dat de examinatoren voldoende deskundig zijn. De examencommissie verzoekt de academiedirecteur waar nodig maatregelen te treffen om de deskundigheid van examinatoren te bevorderen.
4. Om de deskundigheid van de (hoofd)examinatoren te waarborgen, gebruikt de examencommissie een profielschets en hanteert deze bij het aanwijzen van de examinatoren. Deze profielschets(en) zijn op te vragen bij de examencommissie.
5. Examinatoren worden aangewezen voor een of meer specifieke opleidingsonderdelen (eenheid van leeruitkomsten, onderwijsseenheid, (deel) tentamen, fase, vakgebied) en voor een specifieke periode.
6. De examencommissie informeert examinatoren over hun aanwijzing en de gehanteerde profielschets.
7. Examinatoren en overige betrokkenen kunnen zo nodig door de examencommissie worden gehoord en verstrekken de commissie de gevraagde inlichtingen en/of adviezen.
8. Examinatoren moeten desgevraagd de examencommissie kunnen voorzien van materiaal aan de hand waarvan de toetskwaliteit en de beoordelingswijze en -resultaten beoordeeld kunnen worden (zoals: leerdoelen, toetsplan, toetsmatrijs, een antwoordmodel, beoordelingsschema, beoordelingscriteria bij opdrachten, het (deel)tentamen en/of de opdracht(en) zelf, de toetsresultaten en een analyse daarvan).
9. De examencommissie kan de aanwijzing van een examinator intrekken wanneer deze niet - of niet meer - aan de gestelde deskundigheidseisen voldoet.

Paragraaf 5: Nadere regels m.b.t. beslissingen aangaande individuele studenten

Artikel 5.1 OER als kaderstellend document

In de OER zijn kaderstellende bepalingen vastgelegd met betrekking tot (deel)tentamens, minoren, beoordelingscriteria, vrijstellingen, leerwegaafhankelijke (deel)tentamens, beheersing van de Nederlandse taal, uitbreiding van de studielast, studieadviezen en studeren met een functiebeperking, chronische ziekte of met een andere bijzondere gesteldheid zoals zwangerschap.

Artikel 5.2 Nadere regels m.b.t. vrijstelling van (deel)tentamens

1. De procedure voor de aanvraag van en verlening van vrijstelling(en) is als volgt:
  - Een verzoek voor vrijstelling voor een onderwijseenheid/module en/of deeltentamen wordt bij voorkeur in de maand september ingediend. In de praktijk kunnen vrijstellingen op elk moment in het studiejaar worden aangevraagd. Studenten dienen echter rekening te houden met een beoordelingstermijn van maximaal 20 werkdagen. Daarbij wordt af en toe nog aanvullende informatie opgevraagd. Dit betekent dan op dat moment een afwijzing en de aanvraag wordt opnieuw beoordeeld wanneer het bewijsmateriaal is aangeleverd.
  - Een verzoek voor vrijstelling moet altijd schriftelijk middels het formulier "aanvraag vrijstelling" worden ingediend bij de examencommissie examencommissie-bachelors.agv@han.nl. Het formulier is te vinden op <https://onderwijsonline.han.nl/elearning/content/VNjgWYyY>.
  - Bij het verzoek moet de student authentiek bewijsmateriaal toevoegen waarmee hij wil aantonen:
    - De beroepstaken/indicatoren/eenheid van leeruitkomsten van de onderwijseenheid/module reeds te beheersen (vrijstelling gehele OWE/Module)
    - Reeds aan de beoordelingscriteria van een deeltentamen/leeruitkomst te voldoen (vrijstelling voor een deeltentamen).
  - De beroepstaken/indicatoren en de beoordelingscriteria/leeruitkomsten staan beschreven in deel 3 van het OSOER bij de beschrijving van de betreffende onderwijseenheid/module.
  - De examencommissie kan zich bij haar besluitvorming over het verzoek laten adviseren door een examinerator dan wel een externe deskundige.
  - De examencommissie beslist binnen 20 werkdagen over het ingediende verzoek en deelt dit gemotiveerd schriftelijk aan de student mede.
  - Indien de vrijstelling is verleend of het leerwegaafhankelijke tentamen met een voldoende of hoger is beoordeeld, zorgt de examencommissie voor registratie van de verleende vrijstelling of de behaalde beoordeling in Alluris.
2. Aanwijzingsbesluiten waarin een of meer vrijstellingen in het vooruitzicht worden gesteld voor speciale doelgroepen (bijvoorbeeld in het kader van een verkorte route) zijn te vinden in bijlage 3. (Indien van toepassing op de betreffende opleiding.)

Artikel 5.3 Nadere regels m.b.t. studeren met een functiebeperking, chronische ziekte of met een andere bijzondere gesteldheid zoals zwangerschap

1. Studenten met een handicap, chronische ziekte, anderstaligheid of topsportstatus kunnen met inachtneming van de beroepseisen tentamenfaciliteiten of aanpassingen in de wijze waarop zij het studieprogramma doorlopen, toegekend krijgen (conform studentenstatuut).
2. Een verzoek voor extra faciliteiten wordt bij voorkeur in de maand september doch uiterlijk in de tweede week van een onderwijseenheid/module ingediend.
3. Tot toekenning van faciliteiten vanwege handicap of chronische ziekte wordt slechts overgegaan indien de student bij zijn verzoek voor toekenning van faciliteiten een onderzoeksrapport van een ter zake erkende deskundige overlegt (b.v. dyslexieverklaring van erkende GZ-psycholoog, een DSM-diagnose door psychiater of Klinisch psycholoog etc.) en de aanpassing zich verhoudt met de beroepseisen.
4. Studenten die door de senior-studieloopbaanbegeleider zijn aangemerkt als anderstalige student kunnen bij toetsen aanspraak maken op de volgende extra voorzieningen:
  - De student krijgt bij alle schriftelijke toetsen verlengde toetstijd;
  - De student mag tijdens schriftelijke toetsen gebruikmaken van een woordenboek;
  - Daar waar inhoudelijke verslaglegging beoordeeld wordt (stageverslag, schrijfopdracht etc.) vervallen gedurende het propedeutisch examen de eisen die aan de beheersing van de Nederlandse taal gesteld worden. Bij een verslag dat door gebrekkig Nederlands moeilijk te beoordelen is, mag de docent deze student in de propedeutische fase oproepen voor een verhelderend gesprek.
5. Studenten met een topsportstatus moeten ter verkrijging van faciliteiten bewijsmateriaal zoals participatie aan trainingen en wedstrijden overleggen.

Artikel 5.4 Nadere regels m.b.t. vrije minoren

De examencommissie ontvangt van de student bewijsstukken van de met goed gevolg afgelegde tentamens van de door de examencommissie goedgekeurde tentamens behorende bij een vrije minor. Deze bewijsstukken kunnen bestaan uit een certificaat, een verklaring of andere documenten waaruit blijkt dat het goedgekeurde tentamen met goed gevolg is afgelegd.

1. De bewijsstukken worden door de examencommissie gearhiveerd.
2. Nadat de bewijsstukken door de examencommissie ontvangen zijn, wordt de kwalificatie voor het tentamen of de tentamens behorende bij de vrije minor door de examencommissie vastgelegd in het studie-informatiesysteem van de HAN.

Artikel 5.5 Nadere regels m.b.t. studieadviezen (indien gemandateerd door de academiedirecteur)

Wanneer een student van de opleidingen BMH of HBOV (voltijd of deeltijd) een bindend negatief studieadvies dreigt te krijgen heeft hij de mogelijkheid gehoord te worden door de examencommissie om zijn persoonlijke omstandigheden toe te lichten. De student dient zich hiervoor per e-mail bij de examencommissie aan te melden en dient voorafgaand aan het overleg een advies van de SLB'er aan te leveren. De examencommissie beoordeelt de situatie van de student en kan besluiten het uitspreken van het studieadvies op te schorten tot een nader te bepalen moment.

Indien er geen grond is voor opschorting spreekt de academiedirecteur het bindend negatief studieadvies uit. Voor de opleiding Vaktherapie geldt: Wanneer een student een bindend negatief studieadvies dreigt te krijgen heeft hij de mogelijkheid gehoord te worden door de teamleider. Het bindend studieadvies wordt vanuit naam van de teamleider verstuurd.

Artikel 5.6 Nadere regels m.b.t. aanvragen extra tentamengelegenheid

5.6.1 Voor de opleidingen HBOV (voltijdse en deeltijdse variant) en BMH geldt:

1. Een student mag per studiejaar tweemaal deelnemen aan een deeltentamen. Uitzondering hierop zijn de onderwijseenheden BPV en de integrale toetsen. De deeltentamens van de onderwijseenheden BPV en de integrale toetsen worden minimaal eenmaal per studiejaar aangeboden.
2. Een deeltentamen wordt meerdere keren per jaar geprogrammeerd. Hierdoor kan de student zelf kiezen op welke momenten hij zijn toegestane toetsmomenten benut.
3. De student kan slechts deelnemen aan een deeltentamen indien hij/zij zich tijdig heeft ingeschreven voor een toetsmoment in Alluris.
4. Na sluiting van de toetsinschrijfperiode in Alluris kan de student slechts met instemming van de teamleider van betreffend leerjaar/opleiding in- of uitgeschreven worden.
5. Een verzoek voor een extra toetsmoment moet altijd schriftelijk worden ingediend bij de examencommissie (Examencommissie-bachelors.agv@han.nl).
6. Een verzoek voor een extra toetsmoment ten behoeve van afstuderen (vanwege beperkte studieachterstand examen niet behaald) wordt pas in de examenvergadering in behandeling genomen, dat wil zeggen op het moment dat alle andere tentamenresultaten bekend zijn.

5.6.2 Voor de opleiding Vaktherapie geldt:

1. Een student mag per studiejaar tweemaal deelnemen aan een (deel)tentamen.
2. Een student neemt automatisch deel aan het deeltentamen na het volgen van de OWE.

3. Mocht een student niet deel kunnen nemen aan een (deel)tentamen door persoonlijke omstandigheden of overmachtsituatie, die van invloed zijn geweest op de voorbereiding en/of uitvoering van de toets, dan dient hij/zij deze omstandigheden zo tijdig mogelijk aan te geven bij de SLB'er. De student kan (in overleg met de SLB'er) een verzoek indienen bij de teamleider om in het huidige studiejaar een ander toetsmoment te plannen.
4. Studenten die niet hebben deelgenomen aan een OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een (on)voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van de betreffende periode aan te melden bij de eigen SLB'er.
5. Een verzoek voor een extra toetsmoment ten behoeve van afstuderen wordt pas in behandeling genomen als er nog maar een (deel)tentamen open staat.
6. Een verzoek voor een extra toetsmoment moet altijd schriftelijk worden ingediend bij de examencommissie.

Artikel 5.7 Nadere regels m.b.t aanvragen andere tentamenvorm

Voor alle opleidingen geldt:

Een verzoek voor het mogen afleggen van een tentamen in een andere toetsvorm wordt slechts in behandeling genomen indien de student;

- Minimaal 3 keer heeft deelgenomen aan de standaard toetsvorm;
- Gebruik heeft gemaakt van de standaardondersteuning bij toetsen (inzage en nabespreking heeft bijgewoond, aan individuele toetsbespreking heeft deelgenomen), of;
- Het verzoek indient op grond van een functiebeperking zoals beschreven in artikel 5.3 van dit reglement.

Artikel 5.8 Nadere regels m.b.t aanvragen leerwegaafhankelijk tentamen

n.v.t.

Artikel 5.9 Nadere regels m.b.t. deelname aan onderwijsseenheden/modulen en toewijzing stageplaatsen

Voor HBOV (voltijdse en deeltijdse variant) en BMH geldt:

1. De student wordt door de opleiding ingeschreven voor deelname aan onderwijsseenheden van het major programma.
2. De student wordt slechts ingeschreven indien hij/zij voldoet aan de in OER bijlage 1, 4 en 8 beschreven voorwaarden.
3. Bij plaatsing in een stage-gebonden onderwijsseenheid (lees toekenning van stage) geldt dat de opleiding een inspanningsplicht heeft tot het werven van een stageplaats, passend bij het niveau van de BPV. De opleiding kan niet garanderen dat de stageplaats gevonden wordt;
4. Bij stageplaatsentekort zullen de stageplaatsen verdeeld worden naar een op dat moment door de examencommissie te bepalen verdeelregeling. De aspecten □ het aantal behaalde studieresultaten en de mate waarin een student actief heeft geparticipeerd in het onderwijs, kunnen deel uitmaken van de selectiecriteria.
5. Voor bepaalde stageplaatsen geldt dat de student op gesprek moet komen bij de stageinstelling alvorens te worden geplaatst. In deze gevallen heeft de praktijk inspraak in de toekenning van de stageplaats.
6. Voor een student die vanwege een tekort aan stageplaatsen geen stage op het geplande moment kan lopen, wordt, de student gehoord hebbend, een vervolg studieroute vastgesteld door de senior-SLB'er.
7. Een beschrijving van een individuele stageroute op een maatwerkformulier geldt niet als toekenning van de stage.

8. Bij een student die stage moet herkansen kan geen aaneengesloten onderwijsprogramma gegarandeerd worden.

Artikel 5.10 Nadere regels m.b.t. het vervallen van oude studiepunten

Voor HBOV (voltijdse en deeltijdse variant) en BMH geldt:

1. Vanaf september 2016 worden de studenten van de opleiding Verpleegkunde-voltijd opgeleid conform het landelijke beroepsprofiel Bachelor Nursing 2020. Dit profiel wijkt sterk af van het oude opleidingsprofiel. De eindkwalificaties van het oude opleidingsprofiel wijken af van de eindkwalificaties van het nu geldende opleidings- en beroepsprofiel. Om die reden dienen studenten die gestart zijn voor september 2016, daarna hun studie onderbroken hebben ongeacht het reeds behaalde aantal studiepunten, de onderwijseenheid Ondernemerschap te volgen en te behalen en de Voortgangstoets niveau 4 te behalen.
2. Gezien de eisen die de wet BIG stelt ten aanzien van bekwaamheid en bevoegdheid ten aanzien van het uitvoeren van vaardigheden, dient een student bij herstart na onderbreking van minimaal een jaar opnieuw de reanimatietoets te behalen en opnieuw te voldoen aan de eisen t.a.v. vaardigheden die gelden voor het jaar waarin de student herstart.

Paragraaf 6: Onregelmatigheid en fraude bij (deel)tentamens

Artikel 6.1 Definitie van onregelmatigheid en fraude

1. Onder onregelmatigheid wordt verstaan: 'elk handelen of nalaten van een betrokkene waardoor bewust of onbewust een onjuiste indruk wordt gewekt van de kennis, inzicht en vaardigheden en zo aan de orde attitude van zichzelf of van een of meer andere betrokkenen.'
2. Onder fraude wordt verstaan: 'elk handelen of nalaten waarvan betrokkene wist of behoorde te weten dat dit handelen of nalaten het op de juiste wijze vormen van een oordeel over zijn of andermans kennis, inzicht en vaardigheden en zo aan de orde attitude geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt en/of het opzettelijk beïnvloeden door betrokkene van (onderdelen van) het tentamen- of vrijstellingsverleningsproces met als doel het resultaat van het (deel)tentamen of vrijstellingsbesluit te beïnvloeden of met als doel een ander resultaat uit het (deel)tentamen of vrijstellingsverzoek te verkrijgen.'
3. Onder onregelmatigheid c.q. fraude wordt in ieder geval begrepen:
  - a. het bewust of onbewust als eigen werk opnemen in een portfolio en/of als eigen (groep)werk presenteren c.q. inleveren van (groep)werk (zoals scriptie, werkstuk, opdracht, of ander ter beoordeling in te leveren schriftelijk stuk) dat geheel of gedeeltelijk is overgenomen en/of door de student ongeoorloofd met een of meer andere(n) is gemaakt. Hieronder vallen ook de volgende regels;
    - i. het parafaseren van de inhoud van andermans teksten zonder voldoende bronverwijzingen;
    - ii. het gebruik maken dan wel overnemen van andermans teksten, gegevens of ideeën zonder volledige en correcte bronvermelding;
    - iii. het niet duidelijk aangeven in de tekst, bijvoorbeeld via aanhalingstekens of een bepaalde vormgeving, dat tekst letterlijk van een andere auteur is overgenomen, zelfs indien een correcte bronvermelding is opgenomen;
    - iv. het indienen van een eerder ingediende of daarmee vergelijkbare tekst voor opdrachten van andere tentamens of deeltentamens;
    - v. het indienen van of andersoortige schriftelijke stukken die verworven zijn van een commerciële instelling of die (al dan niet tegen betaling) door iemand anders zijn geschreven.

- vi. het niet of nauwelijks hebben meegewerkt aan een (groeps)opdracht, terwijl de student zelf of via een ander zijn naam onder het (groeps)werk heeft geplaatst.
- b. het bekend maken of zich in kennis stellen van vragen en/of –antwoorden van een (deel)tentamen voorafgaand aan, tijdens en/of na het afnemen van het (deel)tentamen;
- c. het op enige wijze verlenen van hulp of steun aan een medestudent als gevolg waarvan een onjuiste indruk van de kennis, inzicht en/of vaardigheden van de student wordt gewekt;
- d. het hulp of steun zoeken en/of verkrijgen van een medestudent of een ander als gevolg waarvan een onjuiste indruk van de kennis, inzicht en/of vaardigheden van de student wordt gewekt;
- e. het binnen handbereik hebben van niet- toegestane hulpmiddelen tijdens het (deel)tentamen;
- f. het tijdens het (deel)tentamen gebruiken van toegestane hulpmiddelen waarin niet-toegestane aantekeningen en/of toevoegingen voorkomen (bijgeschreven of op losse blaadjes);
- g. het zonder uitdrukkelijke toestemming verlaten van de tentamenlocatie en in die locatie terug te keren tijdens het (deel)tentamen;
- h. het verlaten van de tentamenlocatie met een (deel van het) gemaakte (deel)tentamen, ook wanneer deze uitwerking vervolgens wordt aangeboden aan de surveillant of diens plaatsvervanger;
- i. het aanbrengen van wijzigingen in de bij de examinerator ingeleverde of reeds door de examinerator beoordeelde schriftelijke (deel)tentamens.
- j. het maken van een (deel)tentamen onder de naam van een ander dan wel dit laten doen;
- k. het overtreden van regels voor inzage in en nabespreking van beoordeeld tentamenwerk;
- l. al die overige zaken of voorvallen die als zodanig door de voorzitter van de examencommissie worden benoemd.

Artikel 6.2. Inbeslagname bewijsmateriaal

In geval van een redelijk vermoeden van een onregelmatigheid of fraude zijn de examencommissie, (hoofd)examinator en degenen, die namens het instellingsbestuur betrokken zijn bij het (deel)tentamen, bevoegd tot inbeslagname van enig materiaal dat kan dienen als bewijs van de onregelmatigheid of fraude. Uiterlijk nadat de beslissing van de examencommissie als bedoeld in artikel 6.5 onherroepelijk is geworden, retourneert de examencommissie het materiaal aan de betrokkene.

Artikel 6.3 Maatregelen bij onregelmatigheid, respectievelijk fraude

1. Indien een student zich ten aanzien van enig deel van het (deel)tentamen aan enige onregelmatigheid of fraude heeft schuldig gemaakt, kan de examencommissie een of meer van de volgende maatregelen treffen:
  - a. het geven van een schriftelijke waarschuwing;
  - b. het geven van een schriftelijke berisping;
  - c. het ongeldig verklaren van een afgenomen (deel)tentamen en het tentamenresultaat waarvan de examencommissie de kwaliteit door deze onregelmatigheid of fraude niet

- kan garanderen. Het ongeldig verklaren van een afgenomen (deel)tentamen leidt tot tentamenresultaat 0;
- d. het onthouden van het getuigschrift aan de student (indien de onregelmatigheid of fraude eerst na afloop van het (deel)tentamen wordt ontdekt);
  - e. bepalen dat het getuigschrift slechts kan worden uitgereikt na een hernieuwde toetsing op een door de examencommissie te bepalen wijze, datum en tijd (indien de onregelmatigheid of fraude eerst na afloop van het (deel)tentamen wordt ontdekt);
  - f. intrekking van het getuigschrift nadat dit is uitgereikt (indien de ernstige vorm van fraude eerst na afloop van het uitreiken van het getuigschrift wordt ontdekt).
2. Bij onregelmatigheid of fraude kan de examencommissie besluiten tot ontzegging van deelname aan één of meer (deel)tentamens voor de termijn van ten hoogste één jaar.
  3. Bij een ernstige vorm van fraude kan de examencommissie het college van bestuur voorstellen de inschrijving voor de opleiding van betrokkene definitief te beëindigen.
  4. Indien een afgenomen (deel)tentamen volgens de examencommissie niet voldoet aan de kwaliteitscriteria voor toetsing als gevolg van een onregelmatigheid of fraude gepleegd door een ander dan de student, dan kan de examencommissie besluiten om (een deel van) het (deel)tentamen en/of het tentamenresultaat ongeldig te verklaren. Het ongeldig verklaren van een afgenomen (deel)tentamen leidt tot vervallen van of het niet toekennen van een tentamenresultaat. Aan getroffen studenten wordt een vervangende gelegenheid geboden het desbetreffende (deel van het) (deel)tentamen af te leggen.

Artikel 6.4. Horen student, melder en (eventueel) een of meer relevante derden

1. De examencommissie deelt onverwijld, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk, aan de student mede dat er een melding van een onregelmatigheid of fraude bij een (deel)tentamen hem betreffende is ontvangen.
2. De examencommissie stelt de student in de gelegenheid te worden gehoord alvorens er een definitief besluit wordt genomen.
3. Indien de student wenst te worden gehoord, dient hij dit schriftelijk kenbaar te maken en wel binnen 8 werkdagen na dagtekening van het schrijven waarin de student over de mogelijkheid tot horen is geïnformeerd.
4. De student wordt gehoord uiterlijk 10 werkdagen nadat het verzoek daartoe is ontvangen.
5. De examencommissie kan de melder en eventueel een of meer derden horen alvorens zij een definitief besluit neemt over de onregelmatigheid of fraude.
6. Voordat het horen plaatsvindt wordt de student erop gewezen, dat hij niet verplicht is tot antwoorden op de door de examencommissie gestelde vragen.
7. Eventueel door de student meegebrachte derden mogen niet worden geweigerd. Zij mogen als toehoorder bij het horen aanwezig zijn.

Artikel 6.5 Bekendmaking besluit

1. Indien de student niet binnen 8 werkdagen na dagtekening van het schrijven waarin de student over de mogelijkheid tot horen werd geïnformeerd, schriftelijk heeft gereageerd, gaat de examencommissie ervan uit dat de student niet gehoord wenst te worden. De examencommissie informeert de student binnen 10 werkdagen na het verstrijken van deze termijn schriftelijk over het genomen besluit dan wel voorstel/advies aan het college van bestuur.

2. Indien de student, melder en/of een of meer relevante derden zijn gehoord, informeert de examencommissie de student binnen 10 werkdagen na het horen schriftelijk over het genomen besluit dan wel een voorstel/advies aan het college van bestuur.

Paragraaf 7: Getuigschrift en diplomasupplement

Artikel 7.1 OER als kaderstellend document

1. In de OER zijn kaderstellende bepalingen vastgelegd op het gebied van eenheden van leeruitkomsten/onderwijseenheden⁵, tentamens en getuigschriften.
2. De examencommissie maakt gebruik van de door het college van bestuur vastgelegde formats voor getuigschriften, diplomasupplementen en certificaten⁶ en gaat daarbij uit van de uitgangspunten en werkwijzen omtrent de uitreiking zoals geformuleerd in de toelichting bij dit besluit.
3. Nadat de examencommissie heeft vastgesteld dat het bachelorexamen met goed gevolg is afgelegd, kan een student een verzoek indienen om eerder dan op de vastgestelde momenten zijn getuigschrift overhandigd te krijgen. De examencommissie willicht dit verzoek in, waarbij een student rekening moet houden met een verwerkingstermijn van minimaal 10 werkdagen.

Artikel 7.2 Getuigschriftvertaling

Voor vertalingen kunnen afgestudeerden zich wenden tot een beëdigd tolk/vertaler (zie: www.ngtv.nl). Alle kosten voor de vertalingen zijn voor rekening van de student.

Paragraaf 8: Jaarverslag examencommissie

Artikel 8.1 Jaarlijkse rapportage examencommissie en academiedirecteur

1. De examencommissie stelt jaarlijks, in de maand november, een verslag op van haar werkzaamheden over het voorgaande studiejaar en stuurt dit naar het college van bestuur en de academiedirecteur.
2. De examencommissie maakt gebruik van de handreiking voor het jaarverslag.
3. Indien van toepassing: De betrokken academiemanager⁷ ontvangt een afschrift van het jaarverslag.

Paragraaf 9: Slotbepalingen

Artikel 9.1 Onvoorziene omstandigheden

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet en waarin een onmiddellijke beslissing noodzakelijk is, beslist, zo dit tot de bevoegdheden van de examencommissie behoort, de voorzitter van de examencommissie. Zijn beslissing deelt hij zo spoedig mogelijk mee aan de belanghebbenden bij de beslissing.

---

⁵ Lees hier 'eenheden van leeruitkomsten' voor modules in het experiment en lees 'onderwijseenheden' voor modules die nog niet vallen onder het experiment of voor de voltijdse opleidingsvariant.

⁶ Laatst vastgestelde versie: CvB-besluit 2020/1730. Controleer altijd of er een meer recente versie is vastgesteld.

⁷ Hier gaat het erom dat degenen die het dichtst bij het onderwijs zijn betrokken een afschrift ontvangen van het jaarverslag. Als er een academiemanager is die verantwoordelijk is voor (de kwaliteit van) de opleiding, dient hij/zij dat verslag te ontvangen. Hier het dus zo regelen dat het recht doet aan de organisatie van de opleiding/academie.

Artikel 9.2 Klacht en beroep inzake beslissingen en handelwijzen van een examencommissie

1. Tegen een besluit van de examencommissie of een examiner kan een student binnen 6 weken na bekendmaking van dit besluit beroep aantekenen bij het College van Beroep voor de Examens. De procedure staat vermeld in de 'Regeling rechtsbescherming besluiten het onderwijs betreffende (COBEX)' van het studentenstatuut HAN.
2. Elk besluit van de examencommissie of individuele examiner bevat een rechtsmiddelenclausule. In deze clausule is ten minste het volgende opgenomen:
  - a) het is mogelijk binnen zes weken na dagtekening van het desbetreffende besluit in beroep te worden gegaan;
  - b) het beroep kan worden ingediend bij het College van Beroep voor de Examens;
  - c) de juiste en actuele adresgegevens van het College van Beroep voor de Examens.
  - d) een verwijzing - voor meer informatie - naar de 'regeling rechtsbescherming besluiten het onderwijs betreffende' van het studentenstatuut HAN.
3. Indien een student een klacht wil indienen tegen een examiner of examencommissielid, dan wordt verwezen naar de procedure zoals vermeld in het reglement 'Klachten' van het studentenstatuut HAN.
4. Indien een klacht of beroep een lid van de examencommissie betreft, neemt dit examencommissielid niet namens de examencommissie deel aan de behandeling van de klacht of het beroep.

Artikel 9.3 Vaststelling, inwerkingtreding en wijziging

1. Dit reglement is vastgesteld door de examencommissie Academie Gezondheid en Vitaliteit bacheloropleidingen (AGVB) op 1 april 2021 en treedt in werking met ingang van 1 september 2021.
2. Het reglement is ter vervanging van de reglementen: examencommissie AGVB 2020-2021 dat is vastgesteld op 3 april 2020, en van de examencommissie IVPS/ Reglement examencommissie AGVB opleiding Vaktherapie dat is vastgesteld op 3 juni 2020.
3. Dit reglement wordt bekendgemaakt aan de studenten en de medewerkers van opleiding(en) genoemd in artikel 1.2 lid 3 van dit reglement door opname in het Opleidingsstatuut.
4. Wijzigingen van dit reglement worden door de betreffende examencommissie bij afzonderlijk besluit vastgesteld. Wijzigingen gedurende het lopende studiejaar vinden uitsluitend plaats indien dit noodzakelijk is voor de bescherming van de belangen van studenten.
5. Wijzigingen van dit reglement kunnen voor de student geen nadelige uitwerking hebben op eerder genomen besluiten van de examencommissie, die krachtens dit reglement zijn genomen.

Nijmegen, 1 april 2021

Namens de examencommissie Bachelors Academie Gezondheid en Vitaliteit

Mevr. CW.J. Melssen, voorzitter

Bijlage 1: Door examencommissie gemandateerde taken

Overzicht van de door de examencommissie gemandateerde taken (door examencommissie – mandaatgever - genomen mandaatsbesluit(en)).

HBOV (voltijdse en deeltijdse variant) en BMH:

	Door examencommissie gemandateerde taken	Gemandateerd orgaan ⁸ of functie of specifieke taak van de gemandateerde medewerker ⁹
1	Scholing(externe) examinatoren integrale toetsen	Toetscommissie
2	Scholing(externe) examinatoren BPV	Coördinatoren Buitenschools leren (HBOV) Aandachtvelder Praktijkleren (BMH)
3	Aansturen van organisatie van afnemen kennistoetsen en voortgangstoetsen volgens de door de examencommissie vastgestelde toetsjaarstructuur en conform nota toetsbeleid	Toetscommissie i.s.m. planningsgroepen
4	Sturing en bewaking van door examencommissie vastgestelde tentamen- en examenprogramma (sturing bij formuleren indicatoren van tentamen en beoordelingscriteria bij deeltentamens)	Toetscommissie
5	Samenstellen van toetsbank met vragen die gecontroleerd zijn op formulering, kwaliteit, -relatie met het vastgestelde toetsniveau.	Toetscommissie i.s.m. planningsgroepen
6	Uitvoeren van analyse van kennistoetsen en voortgangstoetsen a.d.h.v. gevalideerde methode.	Toetscommissie i.s.m. planningsgroepen
7	Vaststellen resultaat van schrapkaarttoetsen en voortgangstoetsen volgens door de examencommissie vastgestelde cesuur	Toetscommissie
8	Het volgens de geformuleerde richtlijnen en vastgestelde toetsniveau vormgeven van het examen - integrale toetsen en voortgangstoetsen	Planningsgroep Fib (HBOV) Planningsgroep BO (BMH)
9	Organisatie Uitreiking (prop) getuigschriften	Teamleider – prop HBOV –vt

⁸ Bijvoorbeeld commissie of bureau (dagelijkse commissie, toetscommissie, taakteam toetsing, tentamenbureau).

⁷ De officiële functie (benaming) van een medewerker (bijv. academiecteur, docent, hogeschool hoofddocent, opleider, trainer, adviseur, secretaresse) staat o.m. vermeld op HAN Insite bij "Onze mensen". Een taak betreft specifieke werkzaamheden die door een functionaris, al dan niet middels officiële opdracht/aanwijzing, verricht worden (bijv. voorzitter examencommissie, ambtelijk secretaris, studieloopbaanbegeleider, teamleider, administratief medewerker, examinator). Het gaat in deze kolom uiteraard om de specifieke taak die relevant is in het kader van het door de examencommissie verstrekte materiaal.

⁹ De officiële functie (benaming) van een medewerker (bijv. academiecteur, docent, hogeschool hoofddocent, opleider, trainer, adviseur, secretaresse) staat o.m. vermeld op HAN Insite bij "Onze mensen". Een taak betreft specifieke werkzaamheden die door een functionaris, al dan niet middels officiële opdracht/aanwijzing, verricht worden (bijv. voorzitter examencommissie, ambtelijk secretaris, studieloopbaanbegeleider, teamleider, administratief medewerker, examinator). Het gaat in deze kolom uiteraard om de specifieke taak die relevant is in het kader van het door de examencommissie verstrekte materiaal.

		<p>Teamleider – prop HBOV-dt Teamleider – prop BMH</p> <p>Teamleider – hoofdfase HBOV –vt Teamleider – hoofdfase HBOV-dt Teamleider – hoofdfase BMH</p>
10	Ten behoeve van uitreiking (prop) getuigschriften controleren of de resultaten in Alluris correct ingevoerd zijn en of de studiecontracten van studenten juist zijn ingevoerd in Alluris.	<p>Teamleider – prop HBOV –vt Teamleider – prop HBOV-dt Teamleider – prop BMH</p> <p>Teamleider – hoofdfase HBOV –vt Teamleider – hoofdfase HBOV-dt Teamleider – hoofdfase BMH</p>
11	Beoordelen welke studenten toegang hebben tot Integrale toetsing niveau 1	Planningsgroep Fib (HBOV)
12	Beoordelen welke studenten toegang hebben tot OWE Zorginnovatie in de praktijk	Planningsgroep ZidP
13	Beoordelen welke studenten voldoen aan voorwaarde voor deelname aan BPV – HBOV -vt	Planningsgroepen BPV - vt
14	Beoordelen welke studenten voldoen aan voorwaarden voor volgen BPV – MHV	Betreffende planningsgroep
15	Voltijdroute: Opstellen adviesrapportage op basis van een intake bij studenten met hogere instroom en aanvragen leerwegaafhankelijke toetsing Vrijstellingen bij aanvang opleiding.	Intake coördinator/senior slb'er
16	<p>Toekennen van bijzondere tentamenvoorzieningen aan studenten met lichamelijk of zintuiglijk handicap en/of aan studenten die aangemerkt zijn als anderstalig of een vluchtelingenstatus hebben.</p> <p>Anderstaligheid indien aantoonbaar middelbare school in andere taal gevolgd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verlengde toetstijd • Toetsen in lokaal met alleen studenten met verlengde toetstijd • Gebruik woordenboek <p>Beperking/handicap indien voorzien van verklaring erkende deskundige met rapportage waarin voorziening wordt geadviseerd</p> <p>Topsportstatus aanpassingen m.b.t. toetsplanning indien er bewijsmateriaal is inzake trainingen en wedstrijden dat aantoon dat reguliere planning niet haalbaar is.</p>	Senior- studieloopbaanbegeleider
17	Zorgdragen dat toegekende bijzondere tentamenvoorzieningen daadwerkelijk beschikbaar zijn voor studenten.	Senior- studieloopbaanbegeleider Tentamenbureau GGM

Nota bene:

- Het mandaat blijft geldig behoudens intrekking door de examencommissie en zolang gemandateerde persoon in dienst is van de HAN en de hierboven genoemde specifieke taak verricht.
- Tenzij expliciet anders vermeld zijn gemandateerden niet bevoegd tot ondermandatering.

Vaktherapie:

	Door examencommissie gemandateerde taken	Gemandateerd orgaan ¹⁰ of functie of specifieke taak van de gemandateerde medewerker ¹¹
1	Het beslissen op een verzoek van een student om een mondeling (deel)tentamen of een mondelinge integrale toets niet openbaar te laten zijn.	Examinator
2	Het fysiek uitreiken van de getuigschriften.	Opleiding
3	Verzetten van een toetsgelegenheid voor een individuele student.	Teamleider van de opleiding
4	<p>Toekennen van bijzondere tentamenvoorzieningen aan studenten met lichamelijk of zintuiglijk handicap en/of aan studenten die aangemerkt zijn als anderstalig of een vluchtelingenstatus hebben.</p> <p>Anderstaligheid indien aantoonbaar middelbare school in andere taal gevolgd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verlengde toetstijd • Toetsen in lokaal met alleen studenten met verlengde toetstijd • Gebruik woordenboek <p>Beperking/handicap indien voorzien van verklaring erkende deskundige met rapportage waarin voorziening wordt geadviseerd</p> <p>Topsportstatus aanpassingen m.b.t. toetsplanning indien er bewijsmateriaal is inzake trainingen en wedstrijden dat aantoonbaar dat reguliere planning niet haalbaar is.</p>	Senior-studieloopbaanbegeleider
5	Zorgdragen dat toegekende bijzondere tentamenvoorzieningen daadwerkelijk beschikbaar zijn voor studenten.	Senior- studieloopbaanbegeleider Tentamenbureau GGM
6	Sturing en bewaking van door examencommissie vastgestelde tentamen- en examenprogramma (sturing bij	Toetsvaststelling commissie/ Teamleider

	formuleren indicatoren van tentamen en beoordelingscriteria bij deeltentamens)	
7	Samenstellen van toetsbank met vragen die gecontroleerd zijn op formulering, kwaliteit, -relatie met het vastgestelde toetsniveau.	Toetsvaststelling commissie/ Teamleider
8	Uitvoeren van analyse van kennistoetsen a.d.h.v. gevalideerde methode.	Teamleider
9	Ten behoeve van uitreiking (prop) getuigschriften controleren of de resultaten in Alluris correct ingevoerd zijn en of de studiecontracten van studenten juist zijn ingevoerd in Alluris.	Teamleider

Nota bene:

- Het mandaat blijft geldig behoudens intrekking door de examencommissie en zolang gemandateerde persoon in dienst is van de HAN en de hierboven genoemde specifieke taak verricht.
- Tenzij expliciet anders vermeld zijn gemandateerden niet bevoegd tot ondermandatering.

Nijmegen, 1 april 2021

Namens de examencommissie Bachelors Academie Gezondheid en Vitaliteit

Mevr. CW.J. Melssen, voorzitter

Bijlage 2: Door of namens het instellingsbestuur aan de examencommissie gemandateerde taken

Overzicht van aan de examencommissie gemandateerde taken.

HBOV (voltijdse en deeltijdse variant) en BMH:

	Aan de examencommissie gemandateerde taken
1	Het verlenen van de graad Bachelor of Science
2	Het uitbrengen van een schriftelijk studieadvies propedeutische fase m.u.v. het Bindend Negatief Studieadvies, dat door de directeur wordt verstrekt.
3	Het (schriftelijk) verklaren dat een getuigschrift kan worden afgegeven
4	Toekennen vrijstelling propedeutisch examen

Nota bene:

- Het mandaat blijft geldig behoudens intrekking en zolang gemandateerde in dienst is van de HAN en de hierboven genoemde specifieke taak verricht.
- Tenzij expliciet anders vermeld zijn gemandateerden niet bevoegd tot ondermandatering.

Bijlage 3: Voor recht op specifieke vrijstelling(en) aangewezen eerder behaalde (deel)tentamens, certificaten en andere verklaringen, diploma's en getuigschriften

Vrijstelling voor de minor in de opleiding HBOV (voltijd en deeltijd)

Verantwoording

De examencommissie acht dat een behaald getuigschrift van een aantal opleidingen een vrijstelling voor de minor binnen de opleiding Verpleegkunde verantwoordt. Het betreffende getuigschrift mag daarbij niet langer dan 10 jaar geleden uitgereikt zijn.

Indien het getuigschrift langer dan tien jaar geleden is uitgereikt en de student tot heden relevante werkervaring heeft opgedaan, kan per besluit van de examencommissie de door de examencommissie gehanteerde termijn van 10 jaar van het getuigschrift verlengd worden.

Betreffende bacheloropleidingen:

Ba Sociaal Pedagogische Hulpverlening
Ba Fysiotherapie
Ba Ergotherapie
Ba Logopedie
BA Voeding en diëtetiek
Ba Toegepaste Psychologie
Ba Pedagogiek
Ba Maatschappelijk werk en dienstverlening
Ba Creatieve therapie
Ba Medische hulpverlening
BA leraar zorg en welzijn
BA management in zorg en dienstverlening

Betreffende door CZO gecertificeerde en erkende opleidingen

Anesthesiemedewerker
Ambulanceverpleegkundige
Cardiac care verpleegkundige
Dialyseverpleegkundige
Geriatricverpleegkundige
Gipsverbandmeester
Intensive care verpleegkundige
Intensive care-kinderverpleegkundige
Intensive care-neonatologieverpleegkundige
Kinderverpleegkundige
Medium care verpleegkunde
Neuroverpleegkundige
Obstetricverpleegkundige
Oncologieverpleegkundige
Recoveryverpleegkundige
Spoedeisende hulp verpleegkundige

1. Vrijstelling voor de minor in de opleiding BMH

Verantwoording

De examencommissie acht dat een behaald getuigschrift van een aantal opleidingen een vrijstelling voor de minor binnen de opleiding BMH verantwoordt. Het betreffende getuigschrift mag daarbij niet langer dan 10 jaar geleden uitgereikt zijn.

Indien het getuigschrift langer dan tien jaar geleden is uitgereikt en de student tot heden relevante werkervaring heeft opgedaan, kan per besluit van de examencommissie de door de examencommissie gehanteerde termijn van 10 jaar van het getuigschrift verlengd worden.

Betreffende bachelor-opleidingen:

Ba Verpleegkunde
Ba Fysiotherapie
Ba Toegepaste Psychologie

2. Vrijstelling in de opleiding HBOV- deeltijd op basis van eerder behaald diploma MBOV/Inservice A/B/Z

Verantwoording

Bij de opleiding Verpleegkunde – deeltijd bestaat er een verkort programma voor studenten die reeds een getuigschrift Verpleegkunde niveau 4 of diploma Inservice-opleiding A, B of Z behaald hebben en BIG-geregistreerd zijn.

Sinds 1996 worden vijf kwalificatieniveaus onderscheiden voor verpleegkundigen, verzorgenden en helpenden, waarvan er twee niveaus betrekking hebben op het domein van de verpleegkundige, namelijk niveau 4 (MBOV en Inservice A, B of Z-opgeleid) en niveau 5 (HBO-V opgeleid). Om doorstroming van niveau 4 naar niveau 5 mogelijk te maken heeft de opleiding verpleegkunde van de HAN een programma ontwikkeld voor de instromende student die reeds een diploma Verpleegkunde niveau 4 heeft behaald.

Om te beoordelen welke vrijstellingen de HBO-V Nijmegen op basis van de reeds behaalde kwalificatie verantwoord kan toekennen aan betreffende deeltijd-student, heeft de examencommissie onderdelen van de HBO-V-deeltijd opleiding vergeleken met eindkwalificaties uit het Kwalificatiedossier voor de verpleegkundige-niveau 4, zoals deze landelijk zijn vastgesteld door Calibris (KMC).

Bevindingen bij vergelijking

1. Op basis van de in het kwalificatiedossier beschreven kerntaak 1- "Het bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces" is geconcludeerd dat de niveau 4 -opgeleide de competenties verworven heeft die centraal staan in de modulen:

- De uitvoerende verpleegkundige
- De organiserende verpleegkundige
- Propedeuse-examen met daarin integrale toets 1

De uitwerking in het kwalificatiedossier van kerntaak 1 in een 9-tal werkprocessen is uitvoerig en sluit goed aan bij hetgeen door de studenten op de HBO-V bij de beroepsrollen "Zorgverlener", "Samenwerkingspartner" (kerncompetentie 7 en 8), "Reflectieve EBP-professional" (kerncompetentie 13,14 en 15), "Gezondheidsbevorderaar" en "Organisator" aan bod komt. Op grond van deze bevindingen acht de examencommissie een vrijstelling voor bovenstaande modulen verantwoord.

2. Op basis van de in het kwalificatiedossier beschreven kerntaak 2- "Het uitvoeren van organisatie- en professe gebonden taken" is geconcludeerd dat niveau 4 - opgeleiden de competenties verworven hebben die die centraal staan in module:

- De zorgprofessional.

De uitwerking in het kwalificatiedossier van kerntaak 2 in 3 werkprocessen wordt binnen de opleiding uitgewerkt bij de beroepsrollen "Communicator", "Samenwerkingspartner" (kerncompetentie 9 en 10), "Reflectieve EBP-professional" (kerncompetentie 11 en 12) en "Professional en Kwaliteitsbevorderaar", allen op niveau 1. De onderwijseenheid De zorgprofessional omvat deze beroepsrollen en kerncompetenties. Op grond van deze bevindingen acht de examencommissie een vrijstelling voor de module De zorgprofessional verantwoord.

Met bovenstaande is een verkorting van 90 sbu verantwoord.

3. Vrijstelling in de opleiding HBOV- voltijd op basis van eerder behaald diploma MBOV.

Studenten met een afgeronde MBOV-opleiding kunnen instromen in de HBOV-voltijd. De betreffende studenten volgen een verkort programma en worden voor 60 studiepunten vrijgesteld.

Verantwoording

Per september 2017 volgen de studenten die de HBOV-voltijd verkorte route voor MBOV-opgeleiden volgen, het curriculum dat aansluit bij het landelijk beroepsprofiel Bachelor 2020.

Ter beoordeling of studenten die in het bezit zijn van een diploma verpleegkunde niveau 4 in aanmerking komen voor vrijstellingen in onze opleiding, zijn de kernbegrippen en het daarbij geformuleerde beroepsgedrag, die onze opleiding in elke leerjaar als eindkwalificatie heeft vastgesteld, vergeleken met het Kwalificatiedossier MBO – Verpleegkunde kwalificatierapport (2012, Calibris).

Op basis van deze analyse heeft de examencommissie besloten een vrijstelling van 60 stp toe te kennen aan diegene die in het bezit zijn van een diploma Verpleegkunde niveau 4.

De analyse staat in het overzicht op de volgende bladzijde beschreven.

Toelichting bij dit overzicht:

1. De propedeuse van de HBOV bestaat uit vijf onderwijseenheden welke in de tabel hieronder in de eerste kolom zijn beschreven.
2. In het MBO-kwalificatiedossier worden de eindtermen niet uitgedrukt in kernbegrippen maar in competenties. De kernbegrippen zoals ze in kolom 3 beschreven staan zijn in een samenwerking tussen MBO-raad (Opleidingen verpleegkunde) en het LOOV (2017) geïdentificeerd als behorend tot het curriculum van de MBO-V. De mate waarin aandacht besteed is aan deze kernbegrippen is niet per kernbegrip gelijk maar garandeert een voldoende bekend zijn met de betreffende kennis en vaardigheid om tot een vrijstelling te komen op die kernbegrippen op het niveau van de propedeuse van de HBOV.
3. De in de tweede kolom beschreven kernbegrippen zijn de kern van het onderwijs van de in de eerste kolom beschreven onderwijseenheid. De rode kernbegrippen in de tweede kolom worden zoals in de derde kolom te zien is, voldoende behandeld binnen de MBO-V om ze op niveau 1 binnen de HBOV vrij te stellen. De zwarte kernbegrippen in de tweede kolom worden niet voldoende gedekt door de MBO-V en worden in het eerste jaar van de instroomroute van de HBOV aangeboden in de daarvoor specifiek ontwikkelde onderwijseenheden "Zorg ontwerpen" en "Preventie"

Onderwijseenheid	Aangeboden kernbegrippen op niveau 1 bij deze OWE voor de reguliere VT HBOV	Vrijgestelde Kernbegrippen voor MBO-V instroom op niveau 1 HBOV
<p>OWE 1 het verpleegkundig beroep</p> <p>In de eerste onderwijseenheid (OWE) maakt de student kennis met het verpleegkundig beroep. Dat beroep speelt zich af in verschillende omgevingen, bijvoorbeeld bij mensen thuis of in een ziekenhuis, in relatie tot zorgvragers, hun naasten en collega's en andere disciplines en tegen de achtergrond van (sociale) vraagstukken rondom ziek en gezond. De student maakt kennis met hoe de verpleegkundige de zorg op een verantwoorde en doordachte manier vormgeeft en uit kan voeren. De wijze waarop die verpleegkundige methodiek wordt toegepast hangt ook samen met wie je bent als persoon. De student maakt in deze OWE een begin met het ontwikkelen van een professionele houding. Dat betekent dat de student stil zal staan (reflectie) bij het eigen handelen, de wijze van communiceren en motiveren in relatie tot de normen en waarden van het beroep.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 2. Zelfmanagement versterken 3. Indiceren van zorg 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie 6. Inzet informatie- en communicatietechnologie (ICT) 7. Professionele relatie 8. Gezamenlijke besluitvorming 9. Multidisciplinair samenwerken 10. Continuïteit van zorg 11. Onderzoekend vermogen 12. Inzet EBP 13. Deskundigheidsbevordering 14. Professionele reflectie 15. Morele sensitiviteit 16. Preventiegericht analyseren 17. Gezond gedrag bevorderen 18. Verpleegkundig leiderschap 19. Verpleegkundig ondernemerschap 20. Coördinatie van zorg 21. Veiligheid bevorderen 22. Kwaliteit van zorg leveren 23. Participeren in kwaliteitszorg 24. Professioneel gedrag 	<p>Op basisniveau aan bod gekomen binnen de MBOV</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 9. Multidisciplinair samenwerken 10. Continuïteit van zorg 17. Gezond gedrag bevorderen 20. Coördinatie van zorg 21. Veiligheid bevorderen 22. Kwaliteit van zorg leveren 24. Professioneel gedrag <p>Uitvoerig aan bod gekomen binnen de MBO-V</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Zelfmanagement versterken 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie 7. Professionele relatie 8. Gezamenlijke besluitvorming
<p>OWE 2 kennismaking met praktijk / praktijkoriëntatie</p> <p>In deze OWE gaat de student zich oriënteren in de praktijk en gaat de student datgene wat hij/zij tot dusver geleerd heeft toepassen in en toetsen aan de beroepspraktijk. De student voert op een verantwoorde manier zorg uit en de student handelt vanuit het perspectief van de zorgvrager en diens naasten. Verantwoorde zorg betekent ook op een goede manier communiceren met zorgvragers. De student geeft vorm aan een samenwerkingsrelatie met de zorgvrager, diens netwerk en collega's om die zorg te bieden die niet alleen een gezondheid bevorderende invloed heeft maar ook diversiteit, in de</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie 7. Professionele relatie 8. Gezamenlijke besluitvorming 9. Multidisciplinair samenwerken 10. Continuïteit van zorg 11. Onderzoekend vermogen 14. Professionele reflectie 21. Veiligheid bevorderen 24. Professioneel gedrag 	<p>Op basisniveau aan bod gekomen binnen de MBOV</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 9. Multidisciplinair samenwerken 10. Continuïteit van zorg 21. Veiligheid bevorderen 24. Professioneel gedrag <p>Uitvoerig aan bod gekomen binnen de MBOV</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie 7. Professionele relatie 8. Gezamenlijke besluitvorming

<p>vorm van bijvoorbeeld leeftijd, cultuur, sociale achtergrond en gender respecteert en waardeert. De ervaringen die de student opdoet in de praktijk staan centraal bij het verder reflecteren op de persoonlijke ontwikkeling als verpleegkundige. Dat betekent dat het weliswaar gaat om de ontwikkeling van persoonlijke kwaliteiten (zoals bijvoorbeeld empathie, compassie of respectvol zijn) maar uiteindelijk altijd in relatie tot de vraag wat de bijdrage kan zijn aan kwalitatief goede zorg.</p>		
<p>OWE 3 gezond leven</p> <p>Gezondheid kan gezien worden als het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven. Dat betekent dat de student als verpleegkundige samen met andere betrokkenen zorgdraagt voor het verbeteren of het in standhouden van de gezondheidstoestand, ongeacht of iemand ziek is of een beperking heeft, ook gezonde (groepen) mensen behoren tot het werkkterrein van de verpleegkundige. Denk bijvoorbeeld aan adviezen over leefstijl of voorlichting aan aanstaande moeders. De student leert ook welke factoren, bijvoorbeeld armoede, van invloed zijn op de gezondheid van mensen. Preventie van gezondheidsproblemen heeft ook te maken met veiligheid. Bijvoorbeeld in een onoverzichtelijke publieke ruimte zullen mensen met een fysieke beperking eerder kans lopen op een ongeval. Daarom wordt in deze OWE een begin gemaakt met zicht krijgen op de wet- en regelgeving die de veiligheid van zorgvragers en professionals reguleert.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 2. Zelfmanagement versterken 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie 9. Multidisciplinair samenwerken 11. Onderzoekend vermogen 13. Deskundigheidsbevordering 14. Professionele reflectie 15. Morele sensitiviteit 16. Preventiegericht analyseren 17. Gezond gedrag bevorderen 18. Verpleegkundig leiderschap 21. Veiligheid bevorderen 	<p>Op basisniveau aan bod gekomen binnen de MBOV</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 9. Multidisciplinair samenwerken 17. Gezond gedrag bevorderen 21. Veiligheid bevorderen <p>Uitvoerig aan bod gekomen binnen de MBOV</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Zelfmanagement versterken 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie
<p>OWE 4 moderne ketenzorg/ praktijkoriëntatie</p> <p>In deze onderwijseenheid leert de student om initiatief te nemen in het organiseren van zorg voor de individuele zorgvrager. Op</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 3. Indiceren van zorg 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie 6. Inzet informatie- en communicatietechnologie (ICT) 	<p>Op basisniveau aan bod gekomen binnen de MBOV</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 9. Multidisciplinair samenwerken 10. Continuïteit van zorg

<p>een meer abstract niveau draagt de verpleegkundige bij aan verbeterde kwaliteit van zorg door een in eerste instantie onderzoekende houding en door het toepassen van kennis uit onderzoek en op termijn ook aan het zelf onderzoek doen. De student gaat in deze fase kritisch naar de zorg kijken en hoe je die zou kunnen verbeteren. De zorg die de student verleent vindt niet plaats in een vacuüm. Zowel zorgvragers als professionals kunnen er verschillende ideeën op na houden over de vraag wat goede (gezondheids)zorg nu eigenlijk is. Dit vraagt om reflectie over de waarden en normen die richting geven aan het handelen in de praktijk. (H)erkenning van de rechten en belangen van zorgvragers en hun netwerk en het verkleinen van machtsverschillen tussen hen en de professionals, verantwoording kunnen afleggen en zorg bieden binnen het raamwerk van wettelijke richtlijnen en professionele beroepscode zijn daartoe voorwaarden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> 7. Professionele relatie 8. Gezamenlijke besluitvorming 9. Multidisciplinair samenwerken 10. Continuïteit van zorg 11. Onderzoekend vermogen 14. Professionele reflectie 20. Coördinatie van zorg 21. Veiligheid bevorderen 22. Kwaliteit van zorg leveren 24. Professioneel gedrag 	<ul style="list-style-type: none"> 20. Coördinatie van zorg 21. Veiligheid bevorderen 22. Kwaliteit van zorg leveren 24. Professioneel gedrag <p>Uitvoerig aan bod gekomen binnen de MBOV</p> <ul style="list-style-type: none"> 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie 7. Professionele relatie 8. Gezamenlijke besluitvorming
<p>Functioneren in Beroep 1</p> <p>Het betreft een "technische module" d.w.z. een module waar een aantal overkoepelende deeltentamens, waaronder de integrale toets niveau 1, hun plek vinden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 2. Zelfmanagement versterken 3. Indiceren van zorg 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie 6. Inzet informatie- en communicatietechnologie (ICT) 7. Professionele relatie 8. Gezamenlijke besluitvorming 9. Multidisciplinair samenwerken 10. Continuïteit van zorg 11. Onderzoekend vermogen 12. Inzet EBP 13. Deskundigheidsbevordering 14. Professionele reflectie 15. Morele sensitiviteit 16. Preventiegericht analyseren 17. Gezond gedrag bevorderen 18. Verpleegkundig leiderschap 19. Verpleegkundig ondernemerschap 20. Coördinatie van zorg 21. Veiligheid bevorderen 	<p>Op basisniveau aan bod gekomen binnen de MBOV</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 9. Multidisciplinair samenwerken 10. Continuïteit van zorg 17. Gezond gedrag bevorderen 20. Coördinatie van zorg 21. Veiligheid bevorderen 22. Kwaliteit van zorg leveren 24. Professioneel gedrag <p>Uitvoerig aan bod gekomen binnen de MBOV</p> <ul style="list-style-type: none"> 2. Zelfmanagement versterken 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie 7. Professionele relatie

	22. Kwaliteit van zorg leveren 23. Participeren in kwaliteitszorg 24. Professioneel gedrag	8. Gezamenlijke besluitvorming
--	--	--------------------------------

3 Reglement opleidingscommissie

Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen

Artikel 1 Status en begripsbepalingen

1. Dit reglement is een reglement als bedoeld in het bestuurs- en beheersreglement van HAN University of Applied Sciences (hierna: HAN).
2. Dit reglement is van toepassing op de opleidingscommissie(s) voor de bacheloropleiding Vaktherapie.
3. De definities en bepalingen uit de begrippenlijst van bijlage 1 bij het opleidingsstatuut zijn op dit reglement van toepassing.

Hoofdstuk 2 Opleidingscommissie

Artikel 2 Instellen opleidingscommissie(s)

1. Voor elke opleiding of voor een groep van opleidingen wordt een opleidingscommissie ingesteld.
2. Indien een academie slechts één opleiding omvat worden de taken en bevoegdheden van de opleidingscommissie door de academieraad uitgeoefend.
3. In het geval een opleidingscommissie voor twee of meer opleidingen wordt ingesteld, wordt die opleidingscommissie een gemeenschappelijke opleidingscommissie genoemd. Het besluit tot instelling of opheffing van een gemeenschappelijke opleidingscommissie wordt door de academiedirecteur genomen en vereist de instemming van de academieraad van de desbetreffende academie. Bij het besluit tot instemming consulteert de desbetreffende academieraad de desbetreffende opleidingscommissies.
4. De bepalingen in dit reglement gelden ook voor de gemeenschappelijke opleidingscommissie, tenzij de aard van de bepaling zich tegen toepassing verzet.
5. Binnen een opleidingscommissie kunnen zo nodig één of meerdere kamers worden ingesteld. Een kamer kan worden ingesteld naar inrichtingsvorm, naar de bijzondere eigenschap van de opleiding (bijvoorbeeld Engelstaligheid), naar locatie van de opleiding of naar gelang een andere bijzonderheid van de opleiding daartoe noodzaakt.¹²
6. Er is een opleidingscommissie voor de bacheloropleiding Vaktherapie.

Artikel 3 Gezamenlijke vergadering

Indien de opleidingen van één academie niet een gemeenschappelijke opleidingscommissie hebben, vergaderen alle opleidingscommissies behorend tot de academie ten minste 2 keer per jaar in een gezamenlijke vergadering over gemeenschappelijke punten, waaronder ten minste de punten genoemd in artikel 27 lid 4 van dit reglement.

Artikel 4 Samenstelling opleidingscommissie

1. De opleidingscommissie bestaat uit 6 leden, 2 medewerkers van de opleiding en vier studentleden, van iedere differentiatie 1.

---

¹² Zie voor de taken en bevoegdheden van een kamer de omschrijving in artikel 27 lid 3 van het reglement.

2. De helft van de leden van de opleidingscommissie bestaat uit studenten van de desbetreffende opleiding en de andere helft van de leden van de opleidingscommissie bestaat uit personeel van de desbetreffende opleiding.
3. Zij die deel uitmaken van het academie- of opleidingsmanagement of werkzaam zijn als onderwijsmanager kunnen niet tevens lid zijn van de opleidingscommissie.

Artikel 5 Zittingsduur

1. De leden van een opleidingscommissie, en leden van de gezamenlijke vergadering die uit en door de studenten zijn benoemd, hebben 2 jaar zitting. De leden van een opleidingscommissie en leden van de gezamenlijke vergadering die uit en door het personeel zijn benoemd, hebben 4 jaar zitting.
2. De zittingstermijn vangt aan op 1 september.
3. Alle leden treden aan het einde van hun zittingsperiode tegelijk af.
4. De leden van een opleidingscommissie, en leden van de gezamenlijke vergadering kunnen aan het einde van hun zittingsperiode herbenoemd worden, met dien verstande dat de leden die uit en door het personeel zijn benoemd twee aansluitende termijnen zitting kunnen hebben en daarna eerst weer herbenoemd kunnen worden na één termijn geen zitting te hebben gehad. De leden die uit en door de studenten gekozen zijn kunnen na aftreden herbenoemd worden met een maximum van vier aansluitende studiejaar.

Artikel 6 Beëindiging lidmaatschap

1. Het lidmaatschap van een opleidingscommissie en de gezamenlijke vergadering eindigt door:
  - a. het aflopen van de zittingsperiode, tenzij het lid opnieuw benoemd wordt;
  - b. tussentijds:
    - in geval van overlijden;
    - indien de samenstelling van de opleidingscommissie niet meer voldoet aan de eisen zoals opgenomen in dit reglement;
    - in het geval de docent niet meer aan het academie, respectievelijk de betreffende opleiding verbonden is;
    - in geval de student de opleiding verlaten heeft.
2. Een lid van de opleidingscommissie kan te allen tijde het lidmaatschap beëindigen, door het lidmaatschap—met vermelding van reden— schriftelijk bij de desbetreffende academiedirecteur op te zeggen.

Artikel 7 Wijze van samenstellen

1. De samenstelling van de opleidingscommissie geschiedt op basis van voordracht en benoeming.
2. Jaarlijks wordt bezien of het wenselijk is de wijze van samenstelling te handhaven. Indien de opleidingscommissie in het hiervoor gaande artikel voor verkiezingen heeft gekozen, dan zijn de bepalingen in hoofdstuk 3 van toepassing. Indien de opleidingscommissie in het hiervoor gaande artikel voor benoeming gekozen heeft, dan zijn de bepalingen in hoofdstuk 4 van toepassing. Bij een keuze voor benoeming dient jaarlijks bezien te worden of het wenselijk is deze wijze van samenstelling te handhaven.

Hoofdstuk 3 Verkiezingen

n.v.t.

Hoofdstuk 4 Benoeming

Artikel 16 Benoeming

De leden van de opleidingscommissie worden door de academiedirecteur benoemd.

Artikel 17 Procedure

1. Voor afloop van de zittingstermijn dragen de leden van de studentengeleding van de opleidingscommissie met inachtneming van artikel 4 van elke (tot de groep van opleidingen behorende) opleiding een gelijk aantal studenten ter benoeming aan de academiedirecteur voor. De voordracht wordt opgesteld door de opleidingscommissie van de betreffende opleiding(en), dan wel door of namens de academiedirecteur.
2. Voor afloop van de zittingstermijn dragen de leden van de personeelsgeleding van de opleidingscommissie met inachtneming van artikel 4 van elke tot (tot de groep van opleidingen behorende) opleiding een gelijk aantal personeelsleden voor de komende zittingsperiode aan de academiedirecteur ter benoeming voor. De voordracht wordt opgesteld door de opleidingscommissie van de betreffende opleiding(en), dan wel door of namens de academiedirecteur.
3. Indien voor de opleidingen van een academie niet één gezamenlijke opleidingscommissie is ingesteld, kiest elke afzonderlijke opleidingscommissie behorend tot dat academie jaarlijks uit haar midden een medewerker en een student, die naast de voorzitter, in de gezamenlijke vergadering worden afgevaardigd.

Artikel 18 Tussentijdse vacature bij benoeming

1. In het geval van een tussentijdse vacature bij een opleidingscommissie of kamer benoemt de academiedirecteur een opvolger. De benoemingsprocedure uit artikel 17 wordt gevolgd.
2. De benoeming van een opvolger geschiedt binnen 4 weken na het ontstaan van de tussentijdse vacature.
3. De tussentijdse opvolger treedt af op het moment dat degene wiens lidmaatschap tussentijds is geëindigd had moeten aftreden.

Hoofdstuk 5 Functies en functioneren

Artikel 19 Functies

1. De opleidingscommissie kiest uit haar midden een voorzitter en een secretaris, en voor elk van beide een plaatsvervanger.
2. Een opleidingscommissie wordt vertegenwoordigd door de voorzitter of diens plaatsvervanger.

Artikel 20 Besluitvorming

1. De opleidingscommissie beslist met gewone meerderheid van stemmen. Een onthouding wordt niet meegerekend. Er kan alleen gestemd worden als de meerderheid van de leden bij de vergadering aanwezig is.
2. Stemming vindt plaats zonder aanwezigheid van de directie of gesprekspartner.
3. De leden van de opleidingscommissie adviseren en stemmen zonder last of ruggenspraak.
4. Bij afwezigheid kan een lid zijn stem per volmacht uitbrengen. Volmachten worden aan het begin van de vergadering schriftelijk afgegeven. Een lid kan slechts door een ander lid per keer gevolmachtigd

worden. De gevolmachtigde stemt zonder last of ruggenspraak. Een volmacht telt mee bij het bepalen van het quorum van de vergadering.

5. Eenieder die bij de uitvoering van de taak van de commissie betrokken is en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, is verplicht tot geheimhouding.
6. De opleidingscommissie draagt er in voorkomende gevallen zorg voor dat ook het standpunt van de minderheid van de uitgebrachte stemmen aan de academiedirecteur en academiemanager kenbaar wordt gemaakt.
7. De opleidingscommissie draagt er zorg voor dat haar besluiten, adviezen en voorstellen ter inzage liggen op een voor de docenten en de studenten van de academie, respectievelijk de opleiding toegankelijke plaats.

Artikel 21 Vergaderingen

1. De opleidingscommissie vergadert (minimaal) acht maal per jaar en voorts in het geval minstens de helft van de leden van de opleidingscommissie hierom verzoekt. De vergadering wordt bijeengeroepen door de voorzitter van de opleidingscommissie. Op de eerste vergadering wordt in overleg met de academiedirecteur een vergaderrooster opgesteld, dat op de website van de opleiding wordt gepubliceerd.
2. De leden van de opleidingscommissie ontvangen uiterlijk vijf werkdagen voor aanvang van de vergadering een schriftelijke uitnodiging voor de vergadering. De uitnodiging is voorzien van een agenda.
3. De vergaderstukken worden uiterlijk vier werkdagen voor aanvang van de vergadering aan de leden van de opleidingscommissie gezonden. Bij latere toezending kunnen de leden ter vergadering met meerderheid van stemmen besluiten om de vergaderstukken niet te behandelen.
4. De opleidingscommissie kan zich op de vergadering door een deskundige laten voorlichten. De deskundige wordt minimaal zeven dagen voorafgaand aan de vergadering bij de secretaris aangemeld.
5. De opleidingscommissie kan uit haar midden een tijdelijke commissie samenstellen, die een onderwerp voorbereidt. Deze commissie rapporteert aan de opleidingscommissie.

Artikel 22 Openbaarheid

1. De vergaderingen van de opleidingscommissie zijn openbaar, tenzij de opleidingscommissie anders beslist. De opleidingscommissie bepaalt zelf of zij ter voorbereiding van een openbare vergadering een besloten vergadering houdt. In besloten vergaderingen kunnen geen besluiten genomen worden.
2. De opleidingscommissie houdt ten minste twee maal per jaar een openbare vergadering. De data van de openbare vergaderingen worden, in overleg met de academiedirecteur, zodanig gepland dat zij aansluiten bij de officiële jaarplanning van de HAN.

Artikel 23 Verslaglegging

1. Van iedere vergadering wordt door de secretaris van de opleidingscommissie een verslag gemaakt.
2. Dit verslag bevat ten minste:
  - de datum, tijd en plaats van de vergadering;
  - de namen van de op vergadering aanwezige en afwezige leden;
  - de agendapunten;
  - de hoofdlijnen van de discussie;
  - eventuele stemverklaringen;
  - de adviezen;

- de besluiten over advies en instemming met vermelding van stemmingen en uitslagen van stemmingen.
3. Het verslag wordt uiterlijk 15 werkdagen na afloop van de vergadering in concept naar de leden van de opleidingscommissie gestuurd, waarna het verslag in de eerstvolgende vergadering wordt vastgesteld.
  4. De verslagen van de openbare vergaderingen van de opleidingscommissie worden digitaal beschikbaar gesteld opdat de docenten en studenten van de academie, respectievelijk de betreffende opleiding er kennis van kunnen nemen.

Artikel 24 Contact met directies

1. De academiedirecteur van de betreffende inrichtingsvorm/opleiding met een bijzondere eigenschap verstrekt de opleidingscommissie ongevraagd tijdig alle inlichtingen die deze voor de vervulling van haar taak naar redelijkheid en billijkheid nodig kan hebben en, gevraagd, tijdig alle inlichtingen die deze voor de vervulling van haar taak naar redelijkheid en billijkheid nodig acht.
2. De opleidingscommissie is bevoegd de academiedirecteur ten minste twee maal per jaar uit te nodigen om het voorgenomen beleid te bespreken aan de hand van een door haar opgestelde agenda.
3. Bij aanvang van het studiejaar stelt de opleidingscommissie een beleidsplan op, waarin de opleidingscommissie de visie en speerpunten van de opleidingscommissie voor het komende studiejaar formuleert. Het beleidsplan wordt met de academiedirecteur gedeeld.
4. Op verzoek van de academiedirecteur -of de door hem aangewezen plaatsvervanger- dan wel op verzoek van de opleidingscommissie woont de academiedirecteur -of de door hem aangewezen plaatsvervanger- de vergaderingen van de opleidingscommissie of een gedeelte daarvan, bij.
5. De academiedirecteur draagt er zorg voor dat de studenten en de medewerkers van de betreffende academie voldoende op de hoogte zijn van het bestaan en het functioneren van de opleidingscommissie.

Artikel 25 Jaarlijkse rapportage

1. De voorzitter van de opleidingscommissie brengt jaarlijks uiterlijk in de maand november schriftelijk verslag uit aan de academiedirecteur over de werkzaamheden en het functioneren van de opleidingscommissie in het voorgaande studiejaar. De voorzitter zendt het verslag ter kennisneming aan de academieraad.
2. De rapportage bevat in elk geval informatie over:
  - de samenstelling van opleidingscommissie;
  - de visie van de opleidingscommissie op haar taak en werkwijze;
  - het beleidsplan van de opleidingscommissie en de evaluatie daarvan;
  - de door de opleidingscommissie uitgebrachte adviezen en besluiten, waaronder de instemmingsverzoeken;
  - de reactie van het bestuur op de adviezen en besluiten;
  - conclusies en aanbevelingen.
3. Het in de leden 1 en 2 bedoelde verslag wordt in ieder geval digitaal en indien gewenst schriftelijk beschikbaar gesteld voor de medewerkers en studenten van de academie, respectievelijk de betreffende opleiding(en).

Artikel 26 Contact met academieraad

De voorzitter van de opleidingscommissie draagt er zorg voor dat daar waar nodig overleg met de (voorzitter van de) academieraad plaatsvindt.

Hoofdstuk 6   Taken en bevoegdheden opleidingscommissie

Artikel 27 Taakstelling opleidingscommissie

1. De opleidingscommissie heeft tot taak te adviseren over het bevorderen en waarborgen van de kwaliteit van de opleiding.
2. De opleidingscommissie heeft voorts als taak:
  - het jaarlijks beoordelen van de wijze van uitvoeren van de onderwijs- en examenregeling (OER) van de betreffende opleiding;
  - het desgevraagd of op eigen beweging advies uitbrengen of voorstellen doen aan de academieraad en de academiecteur over alle andere aangelegenheden betreffende het onderwijs in de betreffende opleiding(en).
3. Een kamer van de opleidingscommissie heeft tot taak de opleidingscommissie te adviseren over:
  - het bevorderen en waarborgen van de kwaliteit van de opleiding;
  - het jaarlijks beoordelen van de wijze van uitvoeren van de OER van de betreffende opleiding;
  - het desgevraagd of op eigen beweging advies uitbrengen of voorstellen doen aan de opleidingscommissie over alle andere aangelegenheden betreffende het onderwijs in de betreffende opleiding(en).
4. De gezamenlijke vergadering heeft tot taak:
  - de afzonderlijke adviezen over de OER, van de opleidingscommissies die tot een academie behoren, te bespreken, om tot één gezamenlijk besluit of advies te komen in het geval de OER op academieniveau wordt vastgesteld.
  - de afzonderlijke beoordelingen van de opleidingen over de wijze van uitvoeren van de OER te bespreken om tot een beoordeling over de wijze van uitvoeren van de OER op academieniveau te komen.
  - het desgevraagd of op eigen initiatief advies uitbrengen aan de academiecteur, en/of de academieraad over alle andere aangelegenheden betreffende het onderwijs in de betreffende opleiding(en) op academieniveau.

Artikel 28 Instemmingsrecht

1. De opleidingscommissie heeft instemmingsrecht ten aanzien van het bestuurs- en beheersreglement voor zover:
  - daarin een andere wijze van samenstelling van de opleidingscommissie wordt vastgelegd dan verkiezing;
  - het de jaarlijkse beoordeling van de wenselijkheid van deze andere wijze van samenstelling betreft;
2. De opleidingscommissie heeft instemmingsrecht ten aanzien van de OER van de betreffende opleiding voor zover het betreft:
  - de wijze waarop het onderwijs in de desbetreffende opleiding wordt geëvalueerd;
  - de inhoud van de afstudeerrichtingen binnen een opleiding;
  - de kwaliteit op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden die een student zich bij beëindiging van de opleiding moet hebben verworven;
  - waar nodig de inrichting van praktische oefeningen;
  - de studielast van de opleiding en van elk van de daarvan deel uitmakende onderwijseenheden en eenheden van leeruitkomsten;

- indien van toepassing, de wijze waarop de selectie van studenten voor een speciaal traject binnen een opleiding gericht op het behalen van een hoger kennisniveau van studenten plaatsvindt;
- indien van toepassing, de regeling dat de studielast voor een versneld traject gericht op studenten met een vwo-diploma 240 in plaats van 180 studiepunten bedraagt.

Artikel 29 Adviesrecht

De opleidingscommissie heeft adviesrecht ten aanzien van de OER van de betreffende opleiding voor zover het betreft:

- de inhoud van de opleiding en van de daaraan verbonden examens;
- de nadere regels ter uitvoering van het studieadvies propedeutische fase bacheloropleiding of eerste studiejaar associate degree-opleiding en de nadere regels ter uitvoering van de verwijzing in propedeutische fase/het eerste studiejaar indien een opleiding na de propedeutische fase/het eerste studiejaar meer dan een afstudeerrichting omvat;
- het aantal en de volgtijdelijkheid van de tentamens alsmede de momenten waarop deze afgelegd kunnen worden;
- de voltijdse, deeltijdse of duale inrichting van de opleiding;
- waar nodig, de volgorde waarin, de tijdvakken waarbinnen en het aantal malen per studiejaar dat de gelegenheid wordt geboden tot het afleggen van tentamens en examens;
- waar nodig, de geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde tentamens, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie die geldigheidsduur te verlengen;
- of de tentamens mondeling, schriftelijk of op een andere wijze worden afgelegd, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie in bijzondere gevallen anders te bepalen;
- de wijze waarop studenten met een functiebeperking of chronische ziekte redelijkerwijs in de gelegenheid worden gesteld de tentamens af te leggen;
- de openbaarheid van mondeling af te nemen tentamens, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie in bijzondere gevallen anders te bepalen;
- de termijn waarbinnen de uitslag van een tentamen bekend wordt gemaakt alsmede of en op welke wijze van deze termijn kan worden afgeweken;
- de wijze waarop en de termijn gedurende welke degene die een schriftelijk tentamen heeft afgelegd, inzage verkrijgt in zijn beoordeeld werk;
- de wijze waarop en de termijn gedurende welke kennis genomen kan worden van vragen en opdrachten, gesteld of gegeven in het kader van een schriftelijk afgenomen tentamen en van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden;
- de gronden waarop de examencommissie voor eerder met goed gevolg afgelegde tentamens of examens in het hoger onderwijs, dan wel voor buiten het hoger onderwijs opgedane kennis of vaardigheden, vrijstelling kan verlenen van het afleggen van een of meer tentamens;
- waar nodig, dat het met goed gevolg afgelegd hebben van tentamens voorwaarde is voor de toelating tot het afleggen van andere tentamens;
- waar nodig, de verplichting tot het deelnemen aan praktische oefeningen met het oog op de toelating tot het afleggen van het desbetreffende tentamen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie vrijstelling van die verplichting te verlenen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen;
- de bewaking van studievoortgang en de individuele studiebegeleiding;
- de feitelijke vormgeving van het onderwijs.

Artikel 30 Voorwaarden instemming en advies

1. De academiedirecteur draagt er zorg voor dat:
  - a. een advies op een zodanig tijdstip wordt gevraagd dat het advies van wezenlijke invloed kan zijn op de besluitvorming,
  - b. de commissie in de gelegenheid wordt gesteld met de directeur overleg te voeren voor dat het advies wordt uitgebracht,
  - c. de commissie zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis wordt gesteld van de wijze waarop aan het uitgebrachte advies gevolg wordt gegeven.

Artikel 31 Procedure instemming en advies

1. De opleidingscommissie deelt de academiedirecteur zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 6 weken nadat instemming of een advies is gevraagd, schriftelijk mede of de opleidingscommissie instemming verleent respectievelijk wat het advies van de opleidingscommissie is.
2. De opleidingscommissie en academiedirecteur kunnen overeen komen de in het vorige lid genoemde termijn te verlengen, dan wel te verkorten in het geval het spoedeisende karakter van het te nemen besluit dat verlangt, dan wel indien het besluit genomen dient te worden ter voldoening aan een wettelijk voorschrift.
3. Indien de opleidingscommissie het advies dan wel de beslissing met betrekking tot de gevraagde instemming niet binnen de in lid 1 van dit artikel genoemde termijn c.q. binnen de verlengde of verkorte termijn aan de academiedirecteur kenbaar heeft gemaakt, dan wordt de opleidingscommissie geacht van zijn bevoegdheden geen gebruik te maken.
4. De opleidingscommissie kan studenten en/of medewerkers van de betreffende opleiding raadplegen, alvorens te besluiten op het instemmingsverzoek respectievelijk een advies af te geven.

Artikel 32 Afwijken advies

1. Indien de academiedirecteur een advies van de opleidingscommissie niet of niet geheel wil volgen, deelt zij dit binnen vier weken en met redenen omkleed aan de opleidingscommissie mede.
2. De academiedirecteur draagt er zorg voor dat de opleidingscommissie in de gelegenheid gesteld wordt nader overleg met hem te voeren alvorens tot definitieve besluitvorming over te gaan.
3. De academiedirecteur schort de uitvoering van haar besluit op tot 4 weken na de dag waarop zij de opleidingscommissie het besluit heeft medegedeeld, tenzij de commissie tegen onmiddellijke uitvoering geen bedenkingen heeft.
4. De academiedirecteur stelt de opleidingscommissie en de academieraad schriftelijk van het definitieve besluit in kennis en vermeldt in het besluit dat wordt afgeweken van het advies van de opleidingscommissie.

Artikel 33 Initiatiefrecht

1. Indien de opleidingscommissie desgevraagd of op eigen beweging een voorstel als bedoeld in artikel 27 lid 2 van dit reglement aan de academieraad of academiedirecteur doet, reageert de academiedirecteur binnen twee maanden na ontvangst van het voorstel. De opleidingscommissie zendt de adviezen en voorstellen ter kennisneming aan de medezeggenschapsraad of desbetreffende academieraad.

Hoofdstuk 7   Kwaliteitszorg

Artikel 34

1. Bij aanvang van het studiejaar maken de opleidingscommissie en de academiemanager afspraken over de wijze waarop de kwaliteitszorg wordt uitgevoerd.

Dat kan de volgende taken betreffen:

Kwaliteit is een kerntaak van de opleidingscommissie. De Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) geeft opleidingscommissies een aantal specifieke bevoegdheden, zoals:

- Advies uitbrengen over of instemmen met bepaalde onderdelen uit de Onderwijs en Examenregeling (OER); In Artikel 7.13 lid 2 van de WHW) is vastgelegd bij welke onderdelen de opleidingscommissie adviesrecht dan wel instemmingsrecht heeft.
  - Jaarlijks beoordelen van de manier waarop de OER wordt uitgevoerd;
  - Gevraagd of ongevraagd advies uitbrengen aan de academiectie over alle aangelegenheden rond het onderwijs binnen de opleiding.
- Tussen de OC VT BA en de OC VT MA is er tenminste 1x per jaar contact
  - De OC heeft tenminste 1x per jaar een open vergadering ingericht voor andere studenten om bij aan te sluiten en zo belangrijke thema's te bespreken. Dit kan ook tussen de voorzitter en de klassenvertegenwoordigers.

Daarnaast is in 2020 de kwaliteitscommissie gestart met haar opdracht om het werken aan kwaliteitsverbetering binnen het onderwijs en het onderzoek in de academie te stimuleren, te verbinden en door te ontwikkelen tot een gezamenlijke kwaliteitscultuur bij alle medewerkers van de academie.

Hoofdstuk 8   Betrokkenheid bij accreditatie

Artikel 35

In het kader van en ten behoeve van de accreditatie van de opleiding:

- geeft de opleidingscommissie op verzoek van de academiectie een advies af voor de zelfevaluatie van de opleiding;
- heeft de opleidingscommissie in voorkomende geval adviesrecht op het herstelplan.

Hoofdstuk 9   Geschillen

Artikel 36 Toegang tot de geschillenadviescommissie

De geschillencommissie medezeggenschap neemt kennis van geschillen tussen de opleidingscommissie of academiectie over:

- a. de toepassing van het reglement opleidingscommissies;
- b. geschillen die voortvloeien uit de artikelen 27 tot en met 30 van dit reglement.

Artikel 37 Minnelijke schikking

Indien er een geschil is tussen de opleidingscommissie en de academiedirecteur onderzoekt het college van bestuur of een minnelijke schikking mogelijk is. Indien dit niet mogelijk blijkt, legt de academiedirecteur of de opleidingscommissie het geschil voor aan de geschillenadviescommissie.

Artikel 38 Bindende uitspraak geschillenadviescommissie

De geschillencommissie is bevoegd een minnelijke schikking tussen partijen tot stand te brengen. Indien geen minnelijke schikking wordt bereikt, beslecht de geschillencommissie een aan haar voorgelegd geschil door een bindende uitspraak te doen waarbij zij toetst of:

- a. de academiedirecteur zich heeft gehouden aan de eisen van de wet en het huishoudelijk reglement opleidingscommissies;
- b. de academiedirecteur bij de afweging van de betrokken belangen in redelijkheid tot het voorstel of de beslissing heeft kunnen komen en;
- c. de academiedirecteur onzorgvuldig heeft gehandeld ten opzichte van de opleidingscommissie.

Artikel 39 Opschorting uitvoering beslissing

Indien het geschil betrekking heeft op het niet of niet geheel volgen van het advies van de opleidingscommissie, wordt de uitvoering van de beslissing opgeschort met vier weken, tenzij de opleidingscommissie geen bedenkingen heeft tegen onmiddellijke uitvoering van de beslissing.

Artikel 40 Toestemming bij ontbreken instemming

Indien de academiedirecteur voor de voorgenomen beslissing geen instemming van de opleidingscommissie heeft gekregen, kan de academiedirecteur de geschillencommissie, in afwijking van artikel 31, toestemming vragen om de beslissing te nemen. De geschillencommissie geeft slechts toestemming indien de beslissing van de opleidingscommissie om geen instemming te geven onredelijk is of indien de voorgenomen beslissing van de academiedirecteur geveerd wordt door zwaarwegende organisatorische, economische of sociale redenen.

Hoofdstuk 10   Faciliteiten

Artikel 41 Faciliteiten (leden) opleidingscommissies

1. De academiedirecteur staat de opleidingscommissie het gebruik toe van de voorzieningen waarover de commissie kan beschikken en die de commissie voor de vervulling van haar taak redelijkerwijs nodig heeft, waaronder in ieder geval wordt verstaan ambtelijke, financiële en juridische ondersteuning.
2. Meer in het bijzonder heeft de opleidingscommissie recht op:
  - vergaderruimte;
  - mogelijkheden tot reproductie/distributie van vergaderstukken;
  - secretariële ondersteuning bij opstellen jaarverslag;
  - restauratieve voorzieningen; broodjes/soep/drinken mag worden besteld. Koffie/thee uit automaat.
3. De academiedirecteur stelt de leden van de opleidingscommissie een scholingsbudget ter beschikking. Het scholingsbudget wordt bij aanvang van het studiejaar in onderling overleg tussen de opleidingscommissie en de academiedirecteur bepaald en maakt mogelijk dat de leden van de opleidingscommissie in ieder geval deel kunnen nemen aan het scholings- en professionaliseringsaanbod van de HAN Academy. Het scholingsbudget voor de opleidingscommissie van de bacheloropleiding Vaktherapie bedraagt 2000 Euro per studiejaar.

4. De leden van de opleidingscommissie die als medewerker werkzaam zijn worden in de gelegenheid gesteld om deze scholing in werktijd en met behoud van salaris te ontvangen.
5. De academiecteur stelt de opleidingscommissies in de gelegenheid om zoveel mogelijk tijdens werktijd te vergaderen. De studentleden en personeelsleden van de opleidingscommissie worden voor het geheel aan activiteiten van de opleidingscommissie voor 80 uur per lid per studiejaar gefaciliteerd, waarbij voor het voorzitterschap een aanvullende facilitering van 40 uur per studiejaar geldt.

Hoofdstuk 11 Slotbepalingen

Artikel 42 Rechtsbescherming

Het college van bestuur, de academiecteur en de academiemanager van de betreffende opleiding dragen er zorg voor dat de leden van de opleidingscommissie en de leden van de gezamenlijke vergadering - uit hoofde van hun lidmaatschap van de opleidingscommissie - niet worden geschaad in hun positie en/of belangen met betrekking tot de hogeschool.

Artikel 43 Onvoorziene omstandigheden

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet en waaromtrent een onmiddellijke beslissing van de opleidingscommissie noodzakelijk is, beslist de voorzitter van de opleidingscommissie. De voorzitter deelt zijn/haar besluit zo spoedig mogelijk mede aan de overige leden van de opleidingscommissie respectievelijk de overige leden van de gezamenlijke vergadering, en aan de academiecteur en de betreffende academiemanager.

Artikel 44 Inwerkingtreding

Dit reglement is door de academiecteur vastgesteld op 6-7-2021 en geldt met ingang van 1 september 2021.

